

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GÜNCEL KİTAPLAR

GÜNCEL
YAYINLIK

“Dünyanın en ünlü ve gizemli güncesinin sahibi...
Salam Pax, savaşın Anne Frank’ı... ve Elvis’i”
– PETER MAASS, SLATE

SALAM PAX’IN BAGDAT GÜNLÜĞÜ

*“ ‘Salam Pax’ olağanüstü yetenekli bir yazar.
Durumu ve konumu itibariyle tek örnek
olması, insanın bunu gözden kaçırmasına yol
açabilir, ama ben bunu, savaşın hemen
öncesinde, onu okumaya başlar
başlamaz fark ettim.”*
– **William Gibson**

*“Gazetelerden okuyabileceğiniz her şeyden
çok daha iyi. ... Salam en azından dürüst olan
komünistlerden hoşlanıyor.
Bu harika bir şey.”*
– **Nick Denton**

*“Batı dünyası fikirlerinin, değerlerinin ya da
dinlerinin üstünlüğü nedeniyle değil,
organize vahşeti uygulama konusundaki
üstünlükleriyle kazandı.
Batılılar bu gerçeği genellikle unuturlar,
Batılı olmayanlarsa asla unutmazlar.”*
– **Samuel P. Huntington**

GÜNCEL YAYINCILIK: 183

Güncel Kitaplar: 4

ISBN 975-8621-62-9

Salam Pax'ın Bağdat Günlüğü

Kitabın Orijinal Adı: Salam Pax The Baghdad Blog

Yayın Yönetmeni: Aysel Akdaş

Editör: Hasan Uygun

•

Kapak Uygulama: Talip Aktaş

•

Birinci Basım: İstanbul 2004

•

Ofset Hazırlık

Güncel Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt: Kayhan Matbaacılık

©Salam Pax, 2003

Giriş©Ian Katz

© Güncel Yayıncılık Ltd.Şti.

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

GÜNCEL YAYINCILIK LTD. ŞTİ.

Çatalçeşme Sok. No:19 Kat, 3

Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0 212 511 22 37 Fax: 0 212 522 86 68

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranterey.org>

e-mail: kontiki@ttni.net

SALAM PAX'IN BAĞDAT GÜNLÜĞÜ

Türkçesi: Hande Canlı

İçindekiler

Giriş / 7

Eylül 2002 / 15

Ekim 2002 / 24

Kasım 2002 / 46

Aralık 2002 / 67

Ocak 2003 / 93

Şubat 2003 / 114

Mart 2003 / 136

Nisan 2003 / 177

Mayıs 2003 / 196

Haziran 2003 / 233

Teşekkür ve Günlük Kayıtları / 255

GİRİŞ

‘Raed Nerede?’* gibi esrarengiz bir isme sahip web sitesine epey geç rastladım. Bu kitabın pekçok kaynağı ilk defa orada ortaya çıkmıştı. Bombalar düşmeye başlamadan bir hafta kadar önce (son bombalar demek istiyorum. Salam da böyle söylerdi) bir meslektaşım bana bir e-mail gönderdi. Bu e-mail; Bağdat banliyölerinden birinde oturan, zeki, genç bir Iraklı tarafından yazılan şahane bir web günlüğü ile ilgiliydi. O zamana dek Salam Pax uluslararası günlükçüler topluluğu –kendi yayınladıkları keskin eleştirileri, derin düşünceleri ve hatta bayağılıkları bile internetin en çarpıcı fenomeni haline gelmiş, elektronik motorlardan oluşan büyük bir topluluk– arasında kesinlikle bir gözde haline gelmişti. Pax’ın web günlüğü diğer güncelerden daha çok siteye linkle bağlıydı ve internet onun gerçek kimliğiyle ilgili tartışmalarla doluydu. Bağdat Günlükçüsü’nün bu garip ancak zekice gözlemlenmiş dünyasına girdiğim ilk bir-iki dakika içerisinde neden bu kadar çok taraftarı olduğunu anlamıştım.

Salam’ın günlüğü, Irak’ın bağrından kopan en yalın ve en ilgi çekici yazıydı. Bu günlükte insanın hemen dikkatini çeken iki nokta vardı: Birincisi Saddam’ın rejimiyle ilgili olarak neredeyse insanı afallatan boyuttaki hürmetsizliği. Yabancı gazeteciler, sıradan Iraklıların efendilerine sadakatlerinin o ayinsel ifadelerinin altında en ufak bir memnuniyetsizlik göstergesi bulabilmek için kremlinolojide (Rus idarecilerin davranışlarını ve Rus hükümetinin politikasını inceleyen bilim dalı) doktora derecesinin Baasçı özdeşine gereksinim duyarken, Salam ülkesine hükmedenlere üstü kapalı dudak büküyordu.

*dear_raed.blogspot.com

İkincisi ise, onun bizler gibi biri olmasıydı. Şimdiye dek Iraklıların fakir, Batı karşıtı, genellikle histerik ve bizlerden tamamen farklı çizilmiş portrelerine alışmıştık; oysa karşımızda mükemmel İngilizcesi ile bizlere hitap eden, David Bowie'nin şarkı sözlerine saplantılı olan ve herhangi bir Glastonbury müdavimi gibi piyasaya yeni çıkacak Massive Attack albümünü şevkle bekleyen biri duruyordu. Günlüğün içinde benim en beğendiğim olay, Bağdat'ta bir kasetçiye yaptığı ziyareti tarif ettiği bölümdü. The Deftones ve Black Rebel Motorcycle Club'un CD'lerini dükkânın raflarında gördüğünü anlatırken zevkten adeta deliye döndüğü belliydi.

Günlüğün bu güçlü ve etkin cazibesine katkısı olan bir başka unsur da oldukça komik oluşuydu. Salam, kendisinin ve ülkesinin bu müşkül durumuyla ilgili saçmalıkları detaylarıyla kaydetmekten zevk alıyor gibiydi. 11 Şubat'ta, Bağdat'ın İngilizce yayın yapan radyo istasyonlarında çalışan DJ'lerin Bush adlı müzik grubundan bahsetmelerine izin verilmediğini bildirerek, George Bush stili diplomasının sonuçlarına şöyle değindi; "Bu kelimeyi telaffuz etmek yerine harflerini tek tek söyleyerek sunmak zorundalar: 'b-u-s-h yeni bir single piyasaya sürdü.' Eminim buradaki bütün DJ'ler Schwartzkopf adında bir müzik grubu olmadığı için Allah'a şükrediyorlardır." Birkaç hafta sonra ise, bir *BBC* muhabirini, Iraklıların hayatlarının her zamanki normal seyrinde devam ettiğini söylediği için acımasızca eleştiriyordu. "Söyle-senize, ne yapmamız geriyor? Çılgınlık atarak sokaklarda mı koşacağız? Savaş kapımızdaaaaa aaaaaa!" O günlük yazısına, "bu hafta yaptığımız diğer normal şeyler" listesini de eklemişti. Listenin içerisinde evinin camlarını bantla kaplamak, elle çalışan bir su pompası yapmak ve gaz maskeleri satın almak vardı.

Bu koşullar altında, bazı insanların Bağdat Günlükçüsü'nün gerçek olamayacak kadar iyi olduğunu düşünmüş olmaları hiç de şaşırtıcı değildi. Salam'ın kelime oyunlarına düşkünlüğü ise bu spekülasyonları besler nitelikteydi –sitenin

adresi bir palindrom olan (başından sonuna doğru aynı şekilde okunan kelime) “dearread” (sevgili raed) ismini içerirken, müstear ismi de Arapça ve Latince’de ‘barış’ kelimesi üzerine bir oyundan ibaretti. Onun bir Baas ajanı olduğuna inananlar ile bir Mossad ya da CIA ajanı olduğunu düşünenler birbiriyle şaşılacak derecede birleşiyordu. Bazı web eleştirmenleri, nereden gönderim yaptığını anlamak için gönderdiği e-mailler üzerinde detaylı incelemeler yaptılar. Başka insanlar ise onunla kendi bağlantılarından söz ettiler; ki bu da Pax’ın kötü niyetli olmadığına bir kanıtıdır. Benim ise hiçbir şüphem yoktu: Salam’ın günlüğü kesinlikle gerçektir. Bunun aksi olamayacak kadar detaylıydı, eksiksizdi ve derin bir kavrayışı içinde barındırıyordu. Günlük adeta o diyarın kokusunu bizlere getiriyordu.

Salam günlüğünü yazmaya, okumak üzere Ürdün’e giden arkadaşları Raed’le iletişimini kaybetmemek için altı ay önce başlamıştı. Şimdi bu yazdıklarının kopardığı yaygaradan samimi olarak şaşırmış görünüyordu. Yazdıklarını *Guardian*’da yayımlayabilmek için e-mail yazarak izin istediğimde verdiği cevap şöyleydi: “Omuzlarımı silkiyorum. Bu günlük, kontrolüm dışına çıkmaya, kendini aşmaya başladı. Üstelik gereğinden fazla dikkat çekiyor. Ne istiyorsanız öyle yapın. Herkes bundan büyük anlamlar çıkartıyor.” 24 Mart’ta, Bağdat’taki korkunç saldırı başladıktan iki gün sonra, savaşın Irak’ın başkentinde nasıl çıktığını tarif ettiği günlüğünden heyecanlı bir alıntı yayınlamıştık. Yazı şöyle bitiyordu: “18:05, B52’lerin Irak’a ulaşmasına iki saat var.”

Dört gün boyunca, Salam sitesini güncellememişti. Daha sonra ise, 25 Mart’ta, karmaşanın ilk birkaç gününü özetleyen bir yazı beliriverdi. O bildik şevk göze çarpan bir şekilde yok olmuştu. “İnsanlar (ve iddiaya girerim ‘ittifak güçleri’) işlerin daha kolay olacağı beklentisi içindeler,” diye yazmıştı. “Amerikalılar kendilerini karşılamak için sokaklarda toplanmış, el sallayan insan kalabalıkları bulamadılar tabii. İnsanlar hepimizin yaptığını yapıyorlardı: Evlerinde oturup, üzerleri-

ne bomba düşmemesini umuyor ve kapılarını sımsıkı kapalı tutuyorlardı.”

Ne acı ki; çatışma süresince bir daha gönderim yapmadı. Birkaç günde bir ona gönderdiğim e-mailleri cevapsız bırakıyordu. Salam’ın en yakın internet arkadaşı olan, şu muhteşem New York Günlükçüsü Diana Moon’a yazdım ve ondan mesajlarımı kendisine iletmesini istedim. Ancak hâlâ cevap yoktu. Kendisi için en iyisini (İnternet erişimini kaybetmiş olabilir miydi?) umuyorduk ve başına gelebilecek en kötü şeyden korkuyorduk (Saddam’ın Muhaberat ajanları tarafından ele mi geçirilmişti? Yoksa, yolunu şaşırmış bir koalisyon bombasına mı hedef olmuştu?).

Saddam’ın heykelinin El-Firdevs Meydanı’ndaki yerinden indirilmesinden bir ay sonra, 7 Mayıs’ta, e-mail trafiği yeniden akmaya başladı: Salam, Diana Moon’dan aldığı küçük bir yardımla yeniden günlüğüne giriş yaptı. İnternet erişimini kaybetmişti, ama günlük tutma alışkanlığını kaybetmemişti. Savaş sırasında günlüğünü bir deftere tutmaya devam etmiş, birçok akrabasının sığınmak için geldikleri Hotel Pax adını verdiği banliyödeki evinden görüldüğü haliyle ve büyük bir titizlikle savaşı kaydetmişti. Salam’ın savaş zamanındaki gönderimleri ise hem şimdiye dek karşılaştığımız her şeyden daha kasvetli bir üslup ile yazılmıştı hem de savaştan önce yazmış oldukları gibi heyecanlıydı.

25 Mart’ta şöyle yazıyordu: “Hayatımın kara mizahının içerisine, inanılmaz bir şansızlık daha ekleyebilirdim. Haber izlemekten ve okumaktan bıktığım için bir film seyretmek istedim. Daha önce yüz kez seyretmediğim tek bir film vardı o da *Amerikan Başkanı*. Şaka yapmıyorum. Bir arkadaşım video kasetini bana aylar önce vermişti, ama ben şimdiye kadar bu filmi hiç seyretmemiştim. Dün ilk defa seyrettim. Amerikan “başkanlık sarayı” oldukça güzel görünüyor. Ama Michael Douglas kötü bir başkandı doğrusu.” Yakalandığı saman nezlesinden de şikâyet edecek zaman bulabilmişti ancak 2 Nisan’da yazabildiği tek cümle şuydu: “Hiçbir şey yazama-

yacak kadar yorgun, korkmuş ve yıpranmış durumdayım. Evet, yine nelerin bizi vurduğunu görmek için dışarı çıktık. Gördüğüm her şey can yakıcı... TV ya da haberlerde verdikleri o yalanlara artık dayanamıyorum. Nereye bakarsam bakayım hiçbir iyi haber yok.”

Hâlâ hayatta ve iyi olduğunu teyit etmekten öteye, Salam’ın 7 Mayıs tarihli günlük kayıtları kimliğiyle ilgili umut veren bir ipucu sunmaktaydı. Laf arasında, günlüğündeki demirbaş isimlerinden biri olan yakın arkadaşı G.’nin Bağdat’taki *Guardian*’da tercümanlık yaptığından bahsetti. Derhal, Irak’ın başkentinden bize rapor gönderen tüm *Guardian* muhabirlerine e-mail göndererek G.’nin kim olduğunu teşhis edip edemediklerini sorduk. İki tanesinden olumlu yanıt geldi ve bir hafta içerisinde Salam’la bir toplantı ayarlamayı başardık. Rory McCarthy ile yaptığı röportaj, hayran kitlesinin kafasını meşgul eden boşlukların birçoğunu doldurmaya yetmişti.

Onun Batı kültürüne böylesine hâkim olması —o nefis İngilizcesi olmasa bile— iki kez uzunca bir süre Viyana’da kalmasının ürünüydü, bunlardan birinde mimarlık eğitimi için orada bulunmuştu. E-maillerini ya çalıştığı mimarlık bürosundan ya da *The Matrix* posterini ile dekore ettiği, CD’lerin ortalığa saçılmış olduğu yatak odasından gönderdiğini öğrendik. McCarthy’ye söylediğine göre, kendi babası bile *BBC World Service*’te Bağdat Günlükçüsü ile ilgili haberi dinleyip, oğluyla karşılaşana kadar bu yasadışı günlükten haberdar değildi. Salam, Saddam’ın gizli polislerinin kendisini bulmalarından defalarca korkmuştu. “Günlerce her şeyin bittiğini düşünerek yaşadım. Sonra birkaç gün bekledim ve hiçbir şey olmadı. Bunun üzerine, “Tamam, bunu tekrar yapayım, dedim. Birbiri ardına alınan aptalca riskler işte.”

Açıksözlülüğü yüzünden Bağdat’ta ona gücenebilecek pek çok kişi olabilirdi. Bu yüzden Salam gerçek soyadını gizlememizi (Salam onun gerçek ismiydi) istemişti bizden. Ancak başka yerlerde insanlar kendi çıkarımlarını yapmayı da

sürdürüyorlardı. *New York Times* muhabiri Peter Maass, Bağdat Günlükçüsü'nün burnunun dibinde olduğunu fark ettiği anı yazmıştı “Yüksek sesle güldüm... Kahkahalar attım. Dünyanın en meşhur ve en gizemli günlükçüsü olan Salam Pax benim tercümanlığımı yapan şahıstan başkası değildi.”

Bir internet fenomeni için alışılmışın dışında bir durum olmuş, Salam, *Guardian*'da on beş günde bir yayınlanan, iki tanesini de bu kitabın içine dahil ettiğimiz, bir yazı dizisi ile medyaya geçiş yapmıştı. Bu yazı dizileri ister Iraklı öğrencilerin politik uyuşukluğundan yakınsın, ister İngiliz ve Amerikan askerlerinin tarzlarını kıyaslasın, detayları aynı gözden yakalıyor ve günlüğün okunmasını şart kılan o ince nükteyi sergiliyordu. Yazdığı ilk yazılardan birinde şehirde mantar gibi biten gazetelerin bolluğundan bahsetmişti. Şöyle diyordu; “Kimsenin cevap veremeyeceği iki soru var: şu anda Irak'ta kaç tane siyasi parti var? Ve haftalık olarak kaç adet gazete yayınlanıyor?.. Ben de kendi gazeterni çıkartmayı düşünüyorum: *Pax News* –tüm dedikodular, her zaman emrinizde.”

Savaşın sonlarına doğru Salam'ın şöhreti internetin çok ötesine geçmişti. Salam Pax tişörtleri ve kupaları satılıyordu. Nick Denton onun için “savaşın Anne Frank'ı” demişti ve Peter Maass de bu ifadeye şunu eklemişti: “ve Elvis'i”. Onun bu giderek yükselen profili yeni idi, fakat herkesçe hoş karşılanmamıştı. Pax'ın günlüğünün Irak'ın “kurtarıcılarını” haksız yere eleştirdiğini düşünenler, ebeveynlerinin Baas bağlantısıyla ilgili birtakım karanlık imalarda bulunmuşlardı. Bu durum en sonunda Salam'ın tepesini attırmış ve kendisini eleştirenlere “gidip başka yerde Agahta Christie'cilik oynamalarını” tavsiye etmişti. Söylediğine göre annesi millî eğitim bakanlığında bir sosyologdu ancak parti üyesi olmadığı taktirde mesleğinde ilerleme kaydedemeyeceği kendisine bildirildiğinde işini bırakmıştı. Babası ise seçkin bir ekonomistti, ancak aynı tercihle karşı karşıya bırakıldığında benzer bir karar vermişti. Salam şöyle diyordu; “George Orwell'in *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört* adlı kitabının ilk nüshasını elime vermiş

olan insanlara karşı saygısızlık yapıyorsunuz... hadi gidin başkalarına çamur atın.”

Bu arada komplo teorisyenleri Salam’ın ailesinin sözde rejim bağlantılarıyla ilgili meşgul olmaktan Salam’ın günlüklerinin en çok ilgi uyandıran hususlarından birini kaçırıyorlardı: Aslında Salam, o sivri dilini her yöne doğrultmaktaydı. Savaşın son günlerinde, Bağdat’ın gerilla savunmasını yapan Baasçı fedailerini iki paragraf içinde “hastalar”, “tavuk pislikleri” ve ‘sürüngeçerler’ şeklinde ifadelerle tarif ediyordu. Irak’ın istilacılarına ise pek saygılı bir tavırla hitap etmese de, onların Iraklı eleştirmenlerine karşı daha da sertti. Tıpkı vahşi bir hayvan gibi evcilleşmeye niyeti olmadığını, bir günlükçünün bizim gibi medya takımına karşı içgüdüsel şüphelerinin geçmesi konusundaki eğilimin başarı kazanmasına izin vermeyeceğini hatırlatıyordu. McCarthy ile yaptığı röportajın ardından günlüğüne şöyle yazmıştı: “Ruhumu şeytana satmış gibi oldum. *Guardian*’dan Rory ile konuştum. Birçok yabancıнын bulunduğı, klimalı bir ortamda yediğimiz muazzam yemeğin parasını o ödedi. Onunla konuşmak zevkliydi ve bu ‘konuşma’mızdan sonra Raed beni gördüğünde, sanki birisi tarafından kirletilmiş gibi baktığını söyledi. Yani biraz suçluluk duygusu vardı anlayacağınız. Ama serin klimanın altında bu da geçip gidiverdi. Evet işte ben böyle ucuzum. Bir şişe içki uğruna ailemi bile satabilirim.”

– Ian Katz

Guardian Makaleler Editörü

7 Eylül 2002, Cumartesi

Bugünlerde acil ihtiyaç listemi hazırlıyorum –her türlü öneri kabulümdür. Şu anda sahip olduklarım ise:

Mumlar

Alkol

İyi kitaplar

Abur cubur şeyler

Bunların bombalarla oldukça iyi gideceğini düşünüyorum.

:: *salam pax* 12:52 [+]::

19 Eylül 2002, Perşembe

Doğum günlerinden nefret ederim.

Ancak bu yıl neden hepsinden daha da kötü olduğu konusunda sızlanmayacağım (Bu yılın ilk beş-altı ayı hayatımın en güzel günleriydi; sonrasında her şey tepetaklak oldu).

İçimi ısıtan dört olayı size aktarmak istiyorum:

1. Legendary Monkey'den* Linkylove: Portishead araştırması yapıyor ve çekici bir şiir yazma sanatına sahip. Onun buzdolabına âşık oldum. Şimdi bu iletişim problemlerini ortadan kaldırmak için düşük frekansta mırıldanıp duruyorum.

2. Raed'in gece yarısı arayıp, benim bu senenin 'yirmilerimdeyim' diyebileceğim son yıl olduğunu söylemesi, aslında hiç komik değil. O bunun komik olduğunu düşünüyor ve gülmekten ölüyor. Acımasız herif.

* Sudden Nothing web sitesinin host'u: vaspider.surreally.net/suddennothing.

3. En sonunda arkadaşlarım ve akrabalarım benim bu konularda pek iyi olmadığımı ve bu aralar genellikle nemrut tarafımı gösterdiğimi anladılar. Bu yüzden de beni görmeye gelmek yerine, iyi dileklerini ve sevgilerini ileten bol bol e-mail gönderdiler ve telefon açtılar (ancak hiçbiri gerçekten ihtiyacım olan şeyin dileğinde bulunmadı: beni görmek, benim güvenli bir yerde ve iyi olduğumu bilmek).

4. Tekrar *Dancing in the Dark* (Karanlıkta Dans) filmini seyretmek. Ben ♥ Björk.

:: *salam pax 12:05 [+]*::

Massive Attack'ın, bir protesto girişiminde bulunmasının yerine, albümünün geç çıkmasından dolayı endişelenmeye başlamasını daha çok isterdim.* Aslında bu insanların Irak'ta ne olup bittiğiyle ilgilendiklerini bilmek güzel. Massive Attack'ın bir eylem ve CND ile şarkı söylemeyi planladığını duyduğumda çok heyecanlandım. Forum mükemmeldi. Orada bulunan müdavimler ise oldukça tuhaf bir espri anlayışına sahiptiler.

1991 yılında, Massive Attack'ın *Blue Lines* albümünün piyasaya çıkışının ardından grubun, ismini 'Tüm Savaşların Anasına' fazla yakın bulduğu için sadece Massive olarak değiştirdiğini biliyor muydunuz? Sanırım artık öğrendiniz.

Bugün işyerindeyken bu ay bana ödeme yapılamayacağı söylendi. Patron sebep olarak 'nakit problemi' dedi. Nedenise bunun çok komik olduğunu düşündüm ve kıkır kıkır gülme hâkim olamadım. Patron sinir krizi ya da benzer bir şey

*'Massive Attack (Kitle Saldırısı) yok!', *New Musical Express*'de çıkan bir makale:

www.nme.com/news/102988.htm. Damon Albarn (Blur pop grubundan) ve Robert '3-D' Del Naja (Massive Attack'den) Tony Blair'e Irak'a saldırıya karşı çıktıklarını gösteren açık bir mektup yazmışlardı. (Çevirmenin notu: Massive Attack kitle saldırısı anlamındadır. Grubun ismi de Massive Attack olduğundan No Massive Attack hem Kitle Saldırısı yok anlamında hem de bu işte 'Massive Attack Yok!' şeklinde Massive Attack grubunun saldırıya itiraz ettiğine dair bir söylem.)

geçirdiğimi düşündü. Bu laf, ‘kovuldun’ demek yerine, kötü kalpli patron bozuntusunun doğum gününüzde size söyleyebileceği en komik şeydi doğrusu.

:: *salam pax 13:01* [+]::

21 Eylül 2002, Cumartesi

Kendilerine mesai ödenmeyeceğini bildikleri halde hafta sonunu çalışarak geçiren tüm aptallar, lütfen çizginin bu tarafında durun.

Gerçekten de daha iyi yapabileceğim bir şey yoktu. VIZ* yazılımı ile çalışmayı ne kadar sevdiğimi unutmuşum. (Ürdün’deyken 100 yataklı hastane için yaptığım çalışmayı size gösterme şansım olmadı. Görüntüleri daha sonra size buradan göndereceğim.) Dördüncü mekanizmayı deniyorum. Acayip bir sağ klik menüsü var –her kliklediğimde heyecanlanıyorum. Kırmızı dikdörtgen şeyin şeklini görebiliyor musunuz? Parçalara ayırma modifiyeri olan editable mesh** genel durum menüsü bu. Onu seviyorum.

Her neyse, gerçek dünyaya geri dönelim.

Günlük kontrollerimi yaptım ve Pandavox’a link’li olduğumu buldum. İki gün içinde bu ikinci link. Linkylove kraliçesi beni kutsadı. Bu modemi yakarak ve bağlantı kurmak için etrafında kutsal dansımı yaparak onu, işe yarar hale getirdim. Pandavox’a girdiğinizde şaşıracaksınız. İsrail ile İran günlüklerinin arasında oturuyorum –coğrafi açıdan gerçekten de çok doğru!

‘Savaşları durdurmak için bir savaş’ (A war to end wars) başlıklı bir posta gözüme ilişti. Bunu yazarken sahip olduklarının bir kısmına sahip olmayı isterdim. Pandavox, tatlım, ciddi olamazsın.

* Kinetix’in mimari çizim için kullandığı bir program.

**Editable Mesh; çok kullanılan bir modelleme şeklidir (ç.n.).

Irak: Önce Bağdat'ı alacağız.*

Eveet ... ve sonra Berlin'i alacağız (Leonard Cohen, her zaman favori güfte yazarlarımdan biri olmuştur).

Irak halkı kendilerine yabancı olan bir refahı tadacak. Irak halkı, Amerikan halkının dost olduğunu görecek. En önemlisi de, Irak artık terörist gruplara para yardımı yapmayacak.

Ah tabii! Batı ülkelerinin ekonomilerinin iyi olması için ucuz, güvenilir petrol yardımı yapmak bizim görevimiz. Sevgili Pandavox, işlerin, o kısa masalsı anlatımın kadar basit olmasını ne kadar da isterdim.

Muhalf hükümet düştükten sonra, radikal İslamcılar savaşmak için neden bulamayacaklar. Bu da barış ortamının kurulmasını sağlayacak.

Bu filmde Meg Ryan oynamalıydı. Kendileri bu tip berbat durumları, mutlu anlara çevirmeyi oldukça iyi başarıyor.

Saat sabahın üçü oldu; artık uyumalıyım. Yarın sağlık bakanlığında bir toplantımız var ve danışmanlık firmasından gelen üç Lübnanlı mühendisi eğlendirmek durumundayım.

Read, yorumlar için bir link koyarsam kullanır mısın?

:: salam pax 03:45 [+]::

Üç ay süren açık gökyüzü ve kızgın güneşli sabahlardan sonra, şimdi 29 derece civarında sıcaklığa sahip, bulutlu bir sabah yaşıyoruz. Mmmmm, hoş bulutlu gökyüzünün olduğu havalar, sizi seviyorum!

The Economist'te iyi bir makale çıkmış: 'Saddam Hüseyin'den kurtulmayı ne kadar isteseler de Amerikan kuvvetle-

*pandavox.blogspot.com.

ri ile karşılaşmaları pek hoş olmayacak.’* Aman tanrım, bu haftanın sayısı için çok komik bir kapak hazırlamışlar.

Pekâlâ. Şimdi gitmeliyim.

:: *salam pax 09:47 [+]*::

22 Eylül 2002, Pazar

Raed’den yorum link’i için onay aldım. Bay Read onaylamadan hiçbir şey yapmam. Savaş planları ile ilgili başka bir makale daha bulmuştum. Aslında bunlardan yorulmaya başladım. Lanet olsun. Siz sadece yapın, bizim de bunun üstesinden gelmemize izin verin!

Amerikan güdümlü kuvvetler, Irak kumanda ve kontrol merkezleriyle hava savunmasını vurmak için, 2.000 poundluk uydu bağlantılı B-2 bombardıman uçaklarının bulunduğu fazlasıyla uzun bir hava bombardımanı ile saldırının başlayacağını bildirdiler. Hava saldırısının ana hedefinin Bağdat’ta iletişimin bir kısmını kopararak, Saddam Hüseyin’i ülkenin geri kalan kısmında bulunan komutanlarından izole etmek olduğunu söylediler. **

:: *salam pax 03:00 [+]*::

23 Eylül 2002, Pazartesi

Son iki gündür çift vardiya çalışıyorum: Sabah 09:00’dan 14:00’e kadar. Sonra 17:30 ya da 18:00 gibi geri gelip gece 24:00 veya daha geç saatlere kadar çalışıyorum. Şu 3-D model şeyi gün içinde yapamıyorum. Bu yüzden akşamüstü tek-

*The Economist dergisi, ‘Saddam Oyununu Oynuyor’ (Saddam plays his ace) makalesinden (19 Eylül 2002) (www.economist.com)

**New York Times’de Eric Schmitt ve David E. Sanger’in kaleme aldıkları ‘Bush Irak’a Saldırı Konusunda Pentagon Opsiyonunu Aldı’ (‘Bush Has Received Pentagon Options on Attacking Iraq’) (21 Eylül 2002) adlı makaleden. (www.nytimes.com)

rar gelmek zorunda kalıyorum. Bu beni rahatsız etmiyor. Çünkü VIZ'le çalışmayı seviyorum. Bir de, ofiste kimse yokken müziği açıyorum ve uyuşuk bilgisayarım bana görüntüleri açana kadar, ortalıkta tepinip duruyorum.

VIZ modelleme için müzik:

Toufic Farroukh: *Drab: zeen* (gerçekten iyi bir arap/caz/dans müziği karışımı)

Röyksopp: *Melody A.M.*

Timo Maas: *Loud*

David Bowie: *Heathen*

Lamb: *What Sound*

Şunu asla unutmamalısınız: Björk veya Aphex Twin dinlerken, kesinlikle çalışmayın ve araba kullanmayın –bunlar beyin hücrelerine acayip şeyler yapıyorlar.

:: *salam pax 19:26 [+]*::

24 Eylül 2002, Salı

Bugün, Ekim 15'de BAŞKANLIK SEÇİMLERİ yapacağımızı öğrendim. Elbette seçimler olacağını biliyordum, ancak tarihi bilmiyordum. Gülmeli mi yoksa ağlamalı mıyım karar veremiyorum; fakat bu durum trajik olduğundan çok daha komik aslında.

:: *salam pax 09:56 [+]*::

Guardian'daki şu alıntıyı bir okuyun:

... 20 yıllık savaştan sonra pek çok Iraklı gibi (O da) kaderci. Çok fazla sigara içiyor, kolesterolü yüksek olan yiyecekleri tercih ediyor ve Amerikan saldırısına karşı hastanesini hazırlıyor.*

**Guardian*'dan Ewan MacAskill şöyle yazmıştır; '20 yıllık savaştan sonra Irak'lı doktorlar saldırıyı hem kaderci bir tavırla hem de üzüntüyle beklediler.' (www.guardian.co.uk)

‘Yüksek kolestrol ihtiva eden yiyeceklere’ olan düşkünlüğü mü sorun? Nedir bu, BM kararlarını ihlal eden başka bir madde mi? Hadi şunu netleştirelim; eğer işgalciler buraya gelip tüm yüksek kolestrollü yiyecek üreten fabrikaları imha edeceklerse, bir kenarda oturup izlemeyeceğim, bilmiş olun. Kalp krizi hakkınız için savaşmalısınız! Ayrıca benim gibi o da bir bisiklet istiyor:

Nüfusun geneli de hazırlanıyor. ‘Herkes fazladan besine, suya, petrole, mumlara, bisikletlere sahip. Tehlike yüzünden bunlara sahip olmalısınız,’ dedi...*

Birdenbire Iraklılar dost bir çevreci taşıta dönüştüler.

Şu İngilizler gerçekten de komik insanlar.

Raed, gerçekten de Ürdün’de kalmaya devam edip, tüm bu hareketliliği kaçırarak mısın yani? Sakın evlenme! –buraya gel ve bombalan.

:: salam pax 10:22 [+]::

25 Eylül 2002, Çarşamba

Kusura bakma tatlım, bugün görüntü yok, bant genişliği (bandwidth) limitimi aştım.

Raed, sen benim yurtdışında yaşayan zengin bir arkadaşsın öyleyse neden villagephotos.com’daki image-hosting’e olan borcumu ödemiyorsun?

:: salam pax 12:04 [+]::

28 Eylül 2002, Cumartesi

Bugünlerde sözlüğümüzde en fazla kullanılan kelimenin ne olduğunu biliyor musunuz? ‘ba3deen’ (Arapça bilmeyen-

*Bir önceki nota bakınız.

lere söylüyorum bu kelime ‘sonra/sonradan’ demektir). Geleceği etkileyecek herhangi bir şey karar alınarak yapılıyorsa ‘BA3DEEN’ diye cevaplanır.

1. Örnek

(salam): Dinle.. son iki aydır maaşımı alamıyorum ve beni bir köle gibi çalıştırıyorsun. Şu an sahip olduğumdan daha iyi bir monitör almaya ne dersin? Bu titreşip duruyor da.

(kötü_kalpli_patron): Bu konuda ‘ba3deen’ düşüneceğiz.

(salam): Ne demek ‘sonra’. Gözlerim bozulduktan sonra mı?

(kötü_kalpli_patron): Hayır. Bugünler de seni kim takar? Şu şey olup bitene kadar bekle.

(salam): Neee? Ben... ohhh, şu şey diyorsun. Oh, sanırım o zaman tamam. Daha sonra ne olacağına bakacağız.

2. Örnek

(salam): Yapmaa! Hâlâ şu iğrenç perdeler duruyor! Değiştireceğine söz vermiştin!

(anne): Ah... Ben onları biraz daha kullanıp, sonra değiştirim diye düşünmüştüm.

(salam): Çok çirkinler ve onları değiştirmemen için hiçbir nedenin yok... bunu biliyorsun!

(anne): Sana ‘ba3deen’ dedim... ve eğer kendini daha iyi hissettirecekse söylüyorum muhtemelen onlara doğru uçan cam parçalarından dolayı zaten parça parça olacaklar.

(salam): Sen öyle diyorsan... tamam ‘ba3deen’e kadar bekleyelim bakalım.’

Raed iki günlüğüne Bağdat’a geldi. O sırada çok güzel bir gökyüzü ve muhteşem bir yarım ay yükseldiğinden Raed ile Salam, içkilerini alıp çatı katına çıktılar ve yarım aylı gökyüzünün altında ‘ba3deen’ ne yapacaklarını konuştular.

İçimi ısıtan olaylar departmanından: Raed bana abonelik ücretimi ödemeyi önerdi (zengin ve kendini öne atan arkadaş-

lar... HAYIR ben bir asalağın ne olduğunu bilmiyorum...) fakat ‘ba3deen’e kadar bekleyelim dedim.

:: salam pax 11:43 [+]::

29 Eylül 2002, Pazar

Legendary Monkey’in ne okuması gerektiği ile ilgili önerilerinize ihtiyacı var. Ona şu anda ne okuduğunuzu gösterin!

:: salam pax 14:36 [+]::

Pekâlâ... daha önce söylediğim gibi Raed, Basra’ya gittikten sonra Bağdat’a geldi. Şu anda kanepemde yatıyor. 24/7 tişörtü giyiyor. Üzerinde MUTLU BİR HAYATIM VAR yazıyor. Evet, kesinlikle çok doğru. Benim de Schwarzenegger’inki gibi bir vücudum var.

:: salam pax 14:51 [+]::

3 Ekim 2002, Perşembe

Düşüşteyim... Coldplay'in 'Politik'ini sabah saat 9'dan beri dinliyorum. Ya dünya yorum yapmaya değmiyor ya da ben tembelim.

:: *salam pax 11:39 [+]*::

5 Ekim 2002, Cumartesi

Gerçekten de iyi bir hafta sonu oldu. Burada olmalıydın. Perşembe günü geç saatte G. aradı ve Laurent ile bir deney yapacağını söyledi. Bu iş için üç adet bardak ve epey ucuz votka kullanılacaktı. Şöyle düşündüm: 'Nedir bu? Kendimi ya daha kötü hissettirecek ya da intihar etmemi sağlayacak.' Sabahın saat üçünde bileklerimi kesmek için tıraş bıçaklarımı hazırladım, üstümü değiştirdim. Sonra da bir taksi tuttum. (Keşke şu bıçakları yanıma alsaydım da şoförün her hayattan dert yanı sıra bileğime bir çizik atsaydım. 'Kes şunu aşağılık herif! Kanım senin ellerinin üzerinde olacak!')

Heeeeer neyseeeee. G.'nin yanına ulaştığımda ciddi anlamda psikolojik hasar görmüştüm. G., doğru atmosfer koşullarında kitap okur. Biliyorsun, bir keresinde havalandırma-yı açmadan (gece 46°C) Arap çölündeki aşiretler hakkında bir kitap bitirmişti. Şimdi de tütsü yakarak, kahve kupasında votka içerek ve yatak çarşafını saronga (Malaya halkının giydiği bir tür peştamal) benzer şekilde vücuduna sarmış olduğu halde Rüşdi'nin *Shame*'ini okuyordu. Bu gerçekten de çok utanç verici. Abartılı hallerine bayılıyorum doğrusu.

Laurent'in evinde ise daha fazla mum ışığı ve tütsü vardı (Lanet olsun, Doğulu hayırseverler bunun çok klas bir şey ol-

duğunu düşünüyorlar... Bana HEMEN L'eau D'Issey marka hava temizleyici bulun!) Votkayla dolu bardaklar düz durmuyor. Bu çok sinir bozucu bir şey. Gereğinden fazla tütsüyle beraber yaşayan birine asla bunu yapmayın, özellikle de intihar etme modundaysa. Bardakların tabanları meyilliymiş ve ben 'Neden içki bardağım düz durmuyor?' diye düşünüyordum. Ölmeye hazır olduğunda dert ettiğin şey bu mu? Üçüncü bardaktan sonra artık bunun bir önemi kalmıyor ve bizler en manyak tartışmaları yapmaya başlıyoruz. Saat 02:00 civarında Laurent, ARAK'ın (hurma rakısı) güzel mavi bir alev ile nasıl yandığını ve bunun gibi bir şeyden, ufak bir bardak atıldığında nasıl söndüğünü gösteriyor. Ben de bir yandan düşünüyorum, 'Eeeww! Ben arak koklayamam bile.' Sonra hep beraber ZarZurs'a gitmemizi ve kebab yememizi önerdi. (Not: ZarZurs en temel sağlık koşullarına bile uymadığı için iki kere kapatıldı –Gıda zehirlenmesinden ölmenin bilekleri keserek ölmek kadar dramatik olmadığından endişe ettim; ancak bu düşünce kafamdan hemen uçup gitti.) Sonra biz kültür emperyalizmini tartışırken, sarhoş ama gerçekten de sarhoş bir züppe bizi Bağdat'a götürdü. Arabayı başkanlık saraylarından birinin kapılarına neredeyse değerek sürüyordu. İki Iraklı yolcu panik içinde çılgınlık attılar, Iraklı olmayan yolcular ise, bizim komik olduğumuzu düşünüp güldüler. Tartışma ZarZurs'da da devam etti. Garsonlar bizi çok sevdiler ve canımızın çektiği kadar salata yedik.

Laurent'e döndüğümüzde ise hâlâ alkolün etkisi vardı ve işte o noktada işler ilginç olmaya başladı: G., şu Sümerli silindir şeklinde toprak nesneleri (Bunlar en fazla 5 cm'lik minik şeylerdi ancak gerçek gibi duruyorlardı) ve Abbasi döneminden kalma paralar (çeşitli halifelerin) satan bir adam biliyordu. Hiçbiri 20 dolardan fazla etmezdi ve adamın kavanozlarca malı vardı. Bunları köyüne yakın bir yerden getirdiğini söylüyordu. Ocak inşa etmek için tuğla kullanmışlardı –he he he. Eski Sümer fırınlarında ekmek pişmiş anlaşılan –devam et bebeğim!

İki ay kadar önce, şu Sümerli şeylerin eBay’de yaklaşık 400 dolara satıldığını ancak belgeli olmadıklarını gördüm. Sadece onların gerçek gibi göründüklerini bildiren uzman düşüncesi vardı. Çabucak bir sarhoş hesabı yaptıktan sonra, müthiş zengindim –etrafımda güzel yavrular bana ayak masajı yapmak için dolanıp duruyorlardı... Sadece o Kötü Kalpli Patron bozuntusunun maaş çekimi vermesi gerekiyordu...

Eve sabah karşı 06:00’da geldim ve 14:00’e kadar uyudum. Zenginlikle ilgili rüyalar görmüştüm.

Burada olmanı gerçekten çok isterdim.

Sana güzel haberim var: Coldplay’in albümünde ‘Politik’ten ‘A Smile Upon Your Face’e geçtim.’ Onca gün geçtikten sonra üçüncü şarkıdayım –işte ilerleme diye buna derim ben!

:: salam pax 21:45 [+]::

6 Ekim 2002, Pazar

Googlefight! Googlefight! Googlefight!*

Raed, Salam’a karşı

Salam’ın okkalı 268.000 hiti, Raed’in zayıf 17.700 hitine karşı zafer kazandı. Bayanlar baylar teşekkürler ve iyi geceler.

Ve şunu denemek zorundaydım.** ... ups! Bizi yendi pislikler... ne de doğru tahmin bu böyle...

:: salam pax 14:13 [+]::

9 Ekim 2002, Çarşamba

Gerçek yaşam, markası tescillenmiş mükemmel bir yazılım değildir. Aşağılık sistemi ne zaman başlatsam çöküyor ...

(*) www.googlefight.com

(**) Salam ‘Irak’ ve ‘ABD’ kelimelerini arama motoruna girmiştir. Irak 14.300.000 yanıt verdi. ABD ise 69.000.000.

SIMS çok daha eğlenceli. Bunu paylaştığımı hissediyorum.

:: salam pax 11:57 [+]::

Mükemmel Counterpunch linki için teşekkürler. Yani şöyle başlıkları olan makaleler, başka nerede okuyabilirdiniz ki? ‘En sonunda babamı öldürmeye çalıştı!’ Amerikan yapımı bir Irak projesi.*

Hayır makalenin linki bu değil. Bu L. Monkey’e girmek için bir link ... hmmm ... bir remix. Onun haklı olduğunu düşünüyorum. Ancak muhtemelen olayın tamamı pek çok insana fazlasıyla önyargılı geliyor. Avrupa’nın pek çok yerinde buna benzer bir şey yayınlamaya çalışın da ANTİ-SEMİ-TİZM damgasını alınıza yiyin bakalım. Fakat bu gerçekten de okuması zevkli bir şey değil mi dostum?

Şimdi bu makale mükemmmmmmel! Eminim bunun gibi bir şeyi savaş süresince gazetelerde okumamışsınızdır.

...Amerikan yönetiminin ilahi inanç sistemiyle ilgili bilinen bir başka senaryo daha var. Bush, Başkan Yardımcısı Dick Cheney ve Adalet Bakanı John Ashcroft, Protestan ve Hz. İsa’nın dirilişini bilen inançlı Hristiyanlardır. Diğer din-daşları gibi İncil’deki ahir zaman ile ilgili bilgilere inanmaktadırlar. Mesih ile ilgili bu kehanetlere göre, Mesih’in dünyaya dönmesinden evvel çok büyük bir Doğu-Batı savaşı olması ve Yahudilerin mutlaka Kudüs’te tapınaklarını yeniden inşa etmeleri gerekmektedir.**

Gördünüz mü Mesih’in dönüşüne hazırlanıyorlar. Bu bir ahir zaman senaryosu.

Acaba bu filmin telif haklarını alan oldu mu merak ediyorum?

:: salam pax 12:35 [+]::

*vasider.surreally.net

**www.counterpunch.org adresinde Linda S. Heard tarafından kaleme alınmış ‘Sharon Irak’ı Bombalayabilir mi? İşler Nasıl Bu Kadar Kötüye Gider? Çok Kötü’ (‘Might Sharon Nuke Iraq? How Things Could Go Bad, Very Bad’) (2 Ekim 2002)

Hey. Bant genişliği (Bandwidth) limitimi yine aştım.

Raed, image-hosting hesabımı ödemediğin için şu başıma gelenlere bir bak. Ben günde 5 MB'la yaşayamam...

:: *salam pax 13:30 [+]*::

10 Ekim 2002, Perşembe

Böbreğinizi kaç satarsınız?

Salah kendisininkini 250 dolara sattı. Nişanlısı da aynı fiyata kendisininkini sattı. Bir süredir nişanlılar ve ailelerinin evine fazladan iki oda ilave edip yerleşmek için 500 dolara ihtiyaçları vardı. Bunu biliyorum; çünkü böbreği akrabalarımdan biri satın aldı.

Hadi bir soluk alın. Konuyu değiştirelim.

Belki bilmiyorsunuzdur gelecek pazar Zacharia (Zekeriya) Günü. Kendinizi hazırlayabilirsiniz. Biliyorsunuz... Babtist John'un babası oluyor kendisi. Aynı konu hem İncil'de hem de Kuran'da geçiyor. Çocukları olmayan yaşlı bir kişi, ilahi bir biçimde bir nimete sahip oluyor: bir erkek çocuğa! Bu yüzden de eğer bir kadın Zekeriya Günü'nde bir erkek çocuk dileyip ve bu dileği de gerçekleşirse, o gün oruç tutarak şükranlarını dile getirir. Erkek çocuklara mum, kız çocuklarına ise Arap kaskaklar (tablas) verilir. Burada pek fark edilmeyen bir sembolizm var. Öyle değil mi?

Nasıl dilekte bulunulduğunu biliyor musunuz? Bir erkek çocuğun mumunu alıp bir iğne batırıyorsunuz. Benim annem iki kere 'kutsandığından', bunu her yıl yapar. Şahsi olarak annemin kandırıldığını düşünüyorum. Onun muma derin şekilde delik açtığını ve 'bana bir evlat lütfen,' dediğini gözlerimin önüne getiremiyorum. Acaba parasını geri öderler mi dersiniz?

Pekâlâ oğlanlar ve kızlar şimdi şu mumları ve iğneleri hazırlayın bakalım. Ben kendiminkini saklıyorum böylece benim dışımda hiç kimse iğne batıramayacak –kendi mumunu

getir kötü kalpli cadı, bu benim mumum. Merak ediyorum, şimdiden içine iğne batırmaya başlasam pazar gününe kadar erkek çocuklara sahip olabilir miyim acaba? Pekâlâ denememnin bir zararı yok.

Hafta sonum bugünden başlıyor –dini inançlarımdan dolayı cuma günü günlük tutmuyorum.

Raed, son iki gündür kaçırdığın her bir giriş için bir yorum vardır umarım –ya da iyi bir açıklama gönder. HEMEN! Eğer Tota oradaysa ve seni yatağa bağladıysa şimdiden affedildin.

Salam'ın ona selam söylediğini ilet.

:: salam pax 17:00 [+]::

12 Ekim 2002, Cumartesi

Amerika, Saddam Hüseyin'i düşürdüğü takdirde, Beyaz Saray, Irak'ta Amerikan güdümlü askeri bir hükümet kurmak için detaylı plan yapıyor. Plan aynı zamanda sivil hükümetin aylar ya da yıllar sürecek olan seçimi için bir geçiş olacak.*

Özür dilerim ama yeni sömürgecileri karşılamak için küçük Amerikan bayraklarından satın almamı beklemeyin. Bu kötü bir filmi yeniden çekmekten başka bir şey değil. 1920 senesindeki Irak ve İngiltere'den ne farkı var bunun? Medeni dünya, biz barbar, göçebe Araplara daha iyi yaşam öğretmek ve kötülüklerimizden kurtarmak için ders vermeye geliyorlar. (Hepimiz kötü olduğumuza göre en iyisi tüm Araplardan kurtulmaları.)

Pekâlâ devam edin. Güçsüzleşmiş Irak'ın bağımsızlığı için samimi bir biçimde savaşan insanların çabalarını kışkırtın. İnsanlar savaştılar ve öldüler. Böylece benim kuşağım onların tüm hayallerinin altüst olduğunu görmüş bulunuyor.

* 'ABD, Irak'ı işgal etmek için bir plana sahip, Resmi Rapor.' ('US Has a Plan to Occupy Iraq, Officials Report') (11 October 2002), David E. Sanger ve Eric Schmitt, *New York Times* (www.nytimes.com)

–hem de iki kere. Önce kim olduğunu bildiğiniz kişi tarafından bu hayaller yıkılıyor, sonra da yeniden bir sömürgeci devlet haline getirildiğinden yine hayaller yıkılıyor.

Allah’ım, bir ideali olan ve bunun için savaşan insanlar için çok üzgünüm. Kitap ve şiir yazıp bundan dolayı idam edilmiş olan her devrimci Iraklı için. Eğer bunun böyle olacağını bilselerdi –yani ülkenin başka bir tür sömürge haline gelip biteceğini– bu kadar uğraşmazlardı. En iyisi zamanı eğlence, uyuşturucu ve dansözlerle geçirmek. Sam Amca gelecek ve ülke nasıl yönetilir, ondan aldığınız silahlara paranızı nasıl harcarsınız size öğretecek –’Sakın işe yaramayan Çin teknolojisi almaya kalkmayın, habibi.’

Amerika Birleşik Devletleri ve müttefikler, silah ararken ve Irak’ın petrol bölgelerini teyit ederken, bu durum bir Amerikan yetkilisini bir sene veya daha fazla bir zaman için Irak’tan yükümlü hale getirecektir. Koalisyon ortaklarının Irak’ı yönettiği süre boyunca, toplamın yaklaşık yüzde 11’ini oluşturan, dünyanın ikinci büyük petrol rezervlerini kontrol edecekler. Üst düzey bir hükümet görevlisi, Amerika Birleşik Devletleri’nin –gıda karşılığı– petrol programının mali istikrar ve yeniden yapılanmaya yardım etmek için genişletileceğini bildirdi.*

(sam_amca): Para konusunda endişe etme bebeğim, bunu ödeyeceksin.

(salam): Başka şansım var mı Sam? Ya yaptığın işi beğenmiyorsam?

(sam_amca): Hayır yok, sana söylüyorum bunu seveceksin!

Tam anlamıyla ironi yüklü olan ise Bush yönetiminin, Kuveyt’i işgal ederken Saddam’ın kullandığı argümanı kullanıyor olmasıdır. ‘Ulusal güvenlik için gerekiyor’ ve ‘oradaki zavallı insanların kötü hükümetten kurtulmalarına yardımcı olmak gerekiyor.’ En azından biraz yaratıcı olun. Size söylüyorum tüm bunlar açgözlülük ve güçle ilgili –her zaman da

*Bir önceki sayfadaki nota bakınız.

böyle oldu. Ben ve sen sadece bir gelecek istatistiğiyiz o kadar. Burada önemli olan, acaba biz hangi kolondaki listede bulunacağız: ÖLÜLER mi YARALILAR mı?

:: *salam pax* 20:06 [+]::

15 Ekim 2002, Salı

Raed uzun bir e-mail göndermiş (beş kelimedenden fazla). Bunun bir savaş günlüğüne dönüştüğünü, kendisinin ise bundan hiç hoşlanmadığını belirtmiş. Bu yüzden aramızı yumuşatmaya çalışıyordum, çünkü eğer beni sevmezse Ürdün'e gittiğimde kalacak yer için para ödemek zorunda kalırım. Güneş sisteminden dışarıya fırlatılmadan önce, doğrusu bir haftalığına oraya gitmek istiyorum.

Öncelikle, size söylemeliyim ki ben mutlu bir EVET oyuncusuyum. Kâğıdın üzerinde ne yazdığını gerçekten de okumadım ancak biliyorum ki cevap EVET. Ayrıca gittiğim oy verme merkezinin tümü de EVET kutusunu işaretlediğimi biliyor, çünkü oraya gittiğimde gözlüklerimi unuttuğumu fark ettim ve olumlu kutunun hangisi olduğunu birinin bana göstermesini rica etmek zorunda kaldım. Ayrıca bu soruyu herkesin duyabileceği yükseklikte sordum. Gizliye saklıya lüzum yok.

Oy verme merkezleri yeni açılmasına rağmen dışarıda bunu kutlamaya başlamışlardı bile. Şeker, hurma ve tarçınlı çay ikram ediyorlardı. Şahsen ben çayımı nane yaprakları ile tercih ederim; ayrıca hiç kahveleri yoktu! (Ben kahve tiryakisiyim –evde her zaman ailem kahveyi benden saklar. Halbuki kafeine ihtiyacım var.) Orada plastik çiçeklerle oynayan çocukları seyrederek bir süre bekledim. Tatil günüydü ve eve gitmek istememiştim. Geçen cumartesiden beri ev koğuş gibi.

İlk başlarda her şey normaldi. Anneme Zekeriya Günü'nde yardımcı olmak için gelmişlerdi. Oysa şu anda aşağıda video oyunları oynayan minik bir kuzenim var; diğer bir kuze-

nimse yukarıda WWF vurdulu, kırdılı filmler seyrediyor. Bir diğeri yatak odamda ders çalışıyor ve ötekisi de bilgisayarımın başına oturmuş “Hayalinizdeki erkek nasıl olmalıdır?” gibi konuları olan Suudi tartışma sitelerine giriyor.

Dün gece, yarı çıplak kaslı adamların güreşini seyredip seyretmemek ya da ‘gecenin fısıltısı’na hayalimdeki insanın nasıl bir tip olduğunu anlatıp anlatmamak konusunda kararsız halde düşünürken, gerçekten de ‘yüklenmeye’ ihtiyacım olduğunu fark ettim.

246 numaralı kuzenimi hemen aradım (evet çok fazla kuzenim var –annemin sekiz kardeşi var), o da kabul etti. Ancak acele etmemiz gerekiyordu; çünkü ruhsatsız tüm dükkânlar saat 22:00’ye kadar açıktı ve hiçbir barda/kulüpte/restoranda içki servisi yapılmıyordu. (Buna ek olarak, cuma günleri, dini bayramlarda ve tüm ramazan ayı boyunca içki satılmıyor.)

Meşrubat satıcısına uğradığımızda dükkânın sahibi ışıklarını kapatıyordu. Gözlerimizdeki çaresizliği görünce gülümsedi ve hiç yerli birası kalmadığını söyledi. Sadece ithal varmış. “Dostum, iki aydır maaşımı ödemiyorlar, ithalini filan istemiyorum. Bana ucuz, yerli zehir ver.” Satıcı sadece gülümsedi. Elinde ne varsa aldım ve oğluna baktım. Yedi yaşından fazla değildi ve Laziza denilen alkolsüz bira içiyordu. Bu çocuğun Laziza ile işi ne? Babası ona neşeyle baktı, küçük satıcı da şişeyi kaldırırma fırlatıverdi. Buna daha fazla dayanamayacaktım. Kuzenim satıcıya parasını öderken arabaya koştum. Küçük satıcı ise bana el sallıyordu.

Patlama ekranı kapladı
Her yer simsiyah
Paralar.

:: *salam pax 14:37 [+]*::

Çok etkilendim! Jim Henley'in Vasıfsız Teklifler sitesi: savaş, barış, özgürlük, balık ve daha fazlası.* Hepsini de çok iyi kaynaklarla vermiş. Bakalım bu kaynakları ona pazartesiden beri telefon hatlarına ne olduğunu da söyleyebiliyor mu? Sana geri döneceğim Bay Henley.

:: salam pax 12:53 [+]::

Diana** beni ikna etti ve söylememem gereken şeyleri düşüncesizce söyledim. Kendime engel olamadım. Şimdi bana ne yaptığına bir bakın. Bugün *Los Angeles Times*'dan aldığı bu linki bana yollamış ve bahsedilen aşiret liderinin benim kahramanım olup olmadığını soruyor:

Shwerid hem sivil, hem de kriminal bazda anlaşmazlıklar konusunda bir arabulucu olarak hizmet veriyor. Anayasanın dışına çıkmamaya özen gösterse de taraftarları sorunların çözümü için Irak mahkemeleri yerine ona gidiyorlar.***

Paragrafın devamını okumadan önce lütfen şunu unutmayın: sistemin yozlaşmasından dolayı anayasa tam bir komedi. Bir sorunla karşılaştıklarında insanlar polisi aramıyorlar; çünkü polis, kim daha fazla para öderse o kişinin lehine raporunu yazıyor. Şimdi devamını okuyabilirsiniz:

Örneğin bir kişi diğer bir kişiyi kasten öldürürse Schwerid, katilin, kurbanın ailesine 7.000 dolar kan parası ödemesini istiyor.

Bu yalan şimdi. Schwerid kendinden utanmalısın –bir de kendini aşiret ağası diye tanıtıyorsun...

7.000 dolar kan parası, sadece yabancılar için geçerlidir ve

* Vasıfsız Teklifler ('Şimdi Barış! Sosyalizm asla!'): www.highclearing.com

**Letter from Gotham sitesinden Diana: letterfromgotham.blogspot.com

****LA Times*'daki bir makaleden (www.latimes.com).

mutlaka enflasyon dikkate alınarak fiyatlandırılır. Siz en iyi-si adınıza pazarlık yapacak Iraklı birini bulun. Sadece 1.000 veya en fazla 2.000 dolarla da paçayı kurtarırsınız. Ancak gerçekten de kötü kalpliyseniz ve aşiret içerisinden çok önemli birini vurursanız –ağanın oğlunu mesela– o zaman başka. O zaman normal bir adamı öldürdüğünüz için ödeyeceğiniz paranın dört katını ödersiniz.

Şimdi, laf kalabalığına, alev alev yanan kızgın e-maillerinize başlamadan önce, lütfen yukarıda yazdıklarımı hatırlayın. Kırsal bölgelerde kanun diye bir şey yok. Bu da işlerine yardımcı olduğundan, ölüm başı ödenen ücret skalasına bakılmıyor.

‘Evet buraya gelenlere kendi silahlarımızı kullanarak karşı çıkacağız,’ dedi Shwerid. Bir yandan da bir misafirhanede oturmuş, yardımını ve tavsiyesini almak için ülkenin çeşitli yerlerinden gelen aşiret üyelerini karşılıyordu. ‘Aşiretimiz hükümetle tam bir işbirliği içindedir.’

Elbette, ‘buraya’ derken Shwerid’in kastettiği kendisinin ve aşiret üyelerinin sahip olduğu topraklarıdır. Bunun hükümetle ilgisi yoktur. Bu insanlar, sınırlarıüstü yaşıyorlar, Irak’taki en değerli varlık, verimli topraktır. Öyleyse bir grup silahlı insanın size doğru geldiğini görseniz ne yapardınız? Topraklarınızı, ürünlerinizi ve ailelerinizi savunurdunuz. Eğer civardaki güçlü aşirettenseniz diğer tüm aşiretlerin kulağını çekersiniz: ‘Benim toprağıma dokunma ben de sana dokunmayayım. Belirli bölgelerdeki bu güçlü aşiretlerin idaresi hükümetin de işine geliyordu. Hükümet hızla bu potansiyelin farkına vardı ve onları besledi, para ve kaynak akıtarak onların sempatisini kazandı.’ –onlara petrol programının yemi olarak ithal güzel otomobiller verdi.

Allah’ım Diana bunu bana yine yaptı! Bunları size anlatmamam gerekiyordu. Diana, sorunu cevaplıyorum: hayır o benim kahramanın değil. Fakat Şeyh Shwerid kendimi ‘pazarlığa açık birisi’ gibi hissettinemi sağlıyor. Umarım bu

kadar ucuza vurulduğumuzu kimse duymaz. Aşiret liderim kesinlikle bu fiyat politikasını güncellemeli.

:: *salam pax 03:42 [+]*::

Alman bir bilim adamı, Saddam'ın benzerleri ile gerçeğini ayırt edebildiğini söylüyor. Bu haber, 26 Eylül civarında Alman televizyonunda verildi. Msnbc.com, news24.com ya da (raporun havasına gerçekten de girmişler ve her yerde doppelgangers arıyorlarmış.) FM4 tartışma panolarında bu haberi bulabilirsiniz. Almanca yazılmış.

Yüz özelliklerini analiz etme kabiliyetini göstermek için *New York Times* şu interaktif şeyi* koymuş. Girin bakın. Bu bir şaka. 'Saddam'ı ayırt edebilir misiniz?' diye bir link koymuşlar, cevaplara bir göz atın.

Yazılanlar benim açımdan gerçekten anlamsız. Elbette ki adam diğer resimlerden farklı görünecek, çünkü Dr. Dieter'in gerçek olan diye düşündüğü resim, 1970'lerin başında çekilmiş. Diğer üçü ise yakın zamanda çekilmiş fotoğraflar (ya da en fazla bu yıl). Adamın yaşlanmasına ve yüzünün biraz kırışmasına izin veremezler miydi yani? Evet adamın dublörleri olduğu doğru, ancak Dr. Dieter'in bir şey kanıtladığı falan yok.

:: *salam pax 13:42 [+]*::

20 Ekim 2002, Pazar

Üzgün entelektüellerden biri 'Önce Amerikan kurşunlarının kafalarımızın üzerinde uçuşunu mutlu bir biçimde seyredeceğiz. Ancak iki yıllık bir balayından sonra, onları vuracağız. Iraklılar asla ve asla yabancılar tarafından yönetilemezler,' diyor.**

*Tom Zeller'in kaleme aldığı 'Gerçek Saddam, Lütfen Çekilir misin? ('Will the Real Saddam Hussein Please Step Down?') (6 Ekim 2002) (www.nytimes.com)

***The Economist*'ten 'Cesaret ve Endişeyle Beklemek' ('Waiting with Bravado and anxiety.') (17 Ekim 2002) (economist.com)

Korkarım Iraklıların çoğu Amerikan ‘istilas’ ile nelerin yaşanacağını anlamakta zorluk çekiyorlar. Bu durum değişim için bir katalizör gibi görünüyor. Zor ödevi tek başına yapacağız. Değişim içeriden gelmeli. Sırtımızı yaslayıp başkalarının bizim problemlerimizi çözmelerini bekleyemeyiz. Ayrıca Iraklılar tüm bu olup bitenler karşısında aktif bir tavır içine girmezlerse yabancılar tarafından yönetileceklerdir. Bu arada yıllardır bize ne yapmamız gerektiğinin söylenmesi bizim her şeyi maktub –Allah’ın eliyle yazılı olan– gören kaderci insanlar haline gelmemize neden oldu. Biz de tüm inançlı insanlar gibi başımıza gelene tevekkül ettik.

Günün sorusu: En son ne zaman ‘sokaktaki bir Iraklı’ hükümet politikaları hakkında korkmadan ve özgürce fikrini söyleme hakkına sahip oldu?

Cevap: 1962 yılında. Yani kırk yıl önce.

Bu durumda sadece Amerikalı dostlarımızın Kuklalar için Demokrasi (*Democracy for Dummies*) ve Karar vermek: Bu görüldüğü kadar zor değil (*Make a Decision: It is not as Hard as it Sounds*) adlı eserlerin fazladan kopyalarını getirmeyi unutmamalarını umabilirim.

Yukarıdaki alıntı *The Economist*’deki bir makaleden yapılmıştır. Girip okumalısınız. Makale hakkında asıl hoşuma giden ‘Bugün Iraklılar Ne Hissediyor?’ rehberi gibi okunuyor olması. Her şey var burada...

Yıllarca süregelen yaptırımlar ve yoksulluk, acıları da beraberinde getirdi:

‘Farz edelim ki başkanımızı sevmiyorum, ama onun pek çok düşüncesinin yerinde olduğuna inanıyorum,’ dedi Bağdat’ta yaşayan ve daha önce muhasebeci olan ama şimdi taksi şoförlüğü yapan bir kişi. ‘Amerikalılar yiyecek aramam için beni zorlayacaklarını mı düşünüyorlar. Öyleyse çocuklarım okula giderken ayakkabı giyebilecekler öyle mi?’

Uzun yıllar süren propagandanın etkisi (inanın bana işe yarıyor. Beyninize sürekli çekiçle çakıldıktan sonra artık ‘gerçek’ olmuş bir unsuru tartışmazsınız. Düşünmezsiniz. Daha onun ne olduğunu bile bilmeden tüm cevapları yüreğinizle öğrenmişsinizdir.):

Başarılı bir Bağdatlı heykeltıraştan, tarımla uğraşan köylüye kadar, geniş bir halk yelpazesi tarafından haykırılan Amerikan düşmanlığı anlaşılabilir bir şey. Genellikle Amerika’nın Afganistan’ı ve Irak’ın ‘uçuş yasağı olan bölgelerini’ bombalaması sonucu oluşan ‘tali hasar’ görüntüleriyle yan yana verilerek, merhametsizce tekrarlanan İsrail vahşetinin uzantısı, devlet kontrolü altındaki hava yollarını doldurmaktadır.

Eğer ülke kaosa sürüklenirse, eski nefretin su yüzüne çıkması korkusu mevcuttur:

Oldukça zengin ancak göç yüzünden önemli ölçüde sayıları azalmış küçük Hristiyan azınlık, seküler Baas’çıların korunması olmadığı takdirde, ülkede gelişen Müslüman dini uyanışın, kendilerine zarar vermesinden korkmaktadırlar. Hükümette üst düzeyde temsil edilen, ancak Şii nüfusunun daha çok olmasından dolayı, geleneksel hâkimiyetlerini kaybetmekten korkan Sunni Müslümanlar, Baas Partisi’ndeki ve Arap aşiretlerindeki muhafazakârlar da –Sunni cemaatler kadar Şii’ler de dahil olmak üzere– cezadan korkmaktadırlar.

Aslında, ‘seküler Baas’çılar’ kısmını anlamış değilim. Müslüman uyanışın parti tarafından ateşli bir biçimde sponsorluğu yapılmaktadır.*

*‘Baas Arapça ‘Rönesans’ anlamına gelmektedir. Orijinal Arap Sosyalist Baas Partisi 1940’lı yıllarda Suriye’de kurulmuştur. Irak Baas Partisi ise 1951’de kurulmuştur. 1956 yılında Saddam Hüseyin de partiye girmiş ve parti 8 Şubat 1963’te askeri darbeyle iktidara gelmiştir. (Daha önce İngiliz menşeyli Irak Monarşi’sini 1958 yılında devirmiş olan Brigadier Abdel Karim Kasim aynı şekilde devrilmişti.) 1966 yılında Saddam Hüseyin partinin genel sekreter yardımcısı seçildi ve 1968 yılında başarılı bir hareket ortaya çıkardı. 1979 yılından 2003’e kadar Baas Partisi’nin Başkanı, Devrimci Yönetim Konsey Başkanı ve Genel Sekreteri görevlerinde bulundu.

Nihai olarak, bu kötülüklerin nasıl oluştuğuyla ilgili olarak genel bir hoşnutsuzluk bulunmaktadır:

Bir zamanlar geniş caddeleri, villaları ve Avrupa standartlarında bir imara sahip olan Bağdat, şimdi Kongo'nun mutsuz başkenti Kinshasa gibi lağım sularından gölleri, öbek öbek çöpleri, dilencileri ve pirelerin uçtuğu marketleri olan bir şehir haline geldi.

Genellikle Batılı gazeteciler ile aynı fikirde olmadığımı çok eğlenirim. Burayı sanırım bir kez daha okursam bir şeyler kapacağım.

Konumuzun tamamen dışına çıkarak söylüyorum: İngilizce olarak en çok hoşuma giden beş adet Bush karşıtı slogan topluyorum. Şu anda zirveyi hak eden iki tanesine sahibim: 'Cehenneme git Bush!' 'Bush ve kuyruğu Blair yıkılın!'

:: salam pax 01:56 [+]::

Geçen mart ayında, Arraf, *Londra Daily Telegraph*'da yayınladığı bir yazısında şunları söylemiştir: "Sokaklardaki insanların televizyon muhabirleri ile konuşmalarına izin verilmiyor; ya da muhabirlerin onlarla konuşmalarına izin verilmiyor. Yetkililerden birisi şöyle sormuştu; 'Neden onlara politik sorular soruyorsunuz? Onlar bunları cevaplayacak yetenekte insanlar değiller'..."*

Pekâlâ... eğer bu doğruysa, neden İngiliz gazeteciler ülkenin her yerinde, herkesle röportaj yapıyorlar. Neredeyse birbirine çarpacak kadar çok İngiliz gazeteci var sokaklarda. *The Economist* de bu röportajlarla dolu bir makale yayınladı ve *Guardian*'ın web sitesinde de iki tane makale daha var: 'Fakat Neden Bizden Nefret Ediyorlar?' Iraklılar Amerikan saldırısı tehdidine karşı cesurca göğüs geriyorlar. Ve 'Zorba-yı X belirliyor: Irak'ı demokrasinin içine doğru bombalamak,

*The New Republic (ssl.com)'den bir alıntı.

karşı üretkenliği çok iyi kanıtıyor.’ *

Benimle de röportaj yapılmasını istiyorum. Arasat Sokağı’nda bütün gün dikileceğim; çünkü anladığım kadarıyla Bay Rory McCarthy orada epey zaman geçiriyor. Bu konu hakkında epey bir şey biliyor olabilir:

Bağdat’ın Arasat Sokağı’ndaki dükkânlar, yozlaşmış üçüncü dünya elitlerinin zenginliğinin kokusunu yayıyor. Toyota Land Cruiser’ler için orijinal parça satan dükkânlarda yan yana teşhir edilen geniş ekranlı televizyonlar, yüzlerce pound’a satılıyor. Süpermarketler yabancı sigaraları ve el altından sattıkları Küba purolarını kutusu 100 dolara veriyorlar. Yoldaki diğer arabalar ise ya yeni bir BMW ya da Mercedes-Benz. Tüm bunlar, BM yaptırımlarının sadece insani ihtiyaçların ithal edilmesini katı bir biçimde sınırladığı bir ülkede gerçekleşiyor.

Evet. İşte yolda seyreden sarı, yepyeni bir VW Beetle. Aslında şu da bir olasılık ki Bay McCarthy Arasat Sokağı’nda oturuyor. Eğer yabancılar başka bir yerlerde yemek yiyorlarsa, garip hastalıklar geliştirmişe benziyorlar.

:: salam pax 11:35 [+]::

22 Ekim 2002, Salı

Konuyla ilgili bir şeyler yazmam gerekiyor, ama yapamıyorum.** Genel af kararına göre tüm siyasi mahkûmlar serbest bırakıldı. Öyleyse H. nerede? Söylediklerine göre bu af sayesinde 48 saat içinde hapiste kimse kalmayacak, öyley-

*‘Fakat neden bizden nefret ediyorlar?’ Iraklılar ABD saldırısı tehditine karşı göğüs geriyorlar.’ (20 Ekim 2002) Rory McCarthy tarafından kaleme alınmıştır. ‘Despotu X belirliyor: Irak’ı demokrasinin içine doğru bombalamak karşı üretkenliği (counterproductive) çok iyi kanıtıyor.’ (16 Ekim 2002) Brian Whitaker tarafından kaleme alınmıştır. (www.guardian.co.uk) *

***‘Saddam Siyasi Mahkûmları Serbest Bırakıyor.’ (‘Saddam sets free political prisoners.’) (21 Ekim 2002) Rory McCarthy tarafından kaleme alınmıştır (www.guardian.co.uk)

se o nerede? Ben onun evde güvenli bir yerde olmasını istiyorum. Hâlâ haber alınamadığını öğrenmek için, sürekli olarak, erkek kardeşini arayamam doğrusu.

:: *salam pax* 04:00 [+]::

23 Ekim 2002, Çarşamba

Raed, kusura bakma David Bowie'nin 'Amerikalılardan Korkuyorum' (I'm afraid of Americans) şarkısı kafama takıldı kaldı ve yazacak başka bir şey düşünemiyorum.

Aslında... yazacak çok şey var ama önemli değil. Hâlâ H. eve gelmedi. Bugün duyduklarımın sonradan kendimi kötü haberlere alıştırmalıyım. Siyasi mahkûmlarla yakından ilgileniliyor. Benim için bir mum yak, olur mu Raed? Tek parça kalmak için son iki gündür epey çaba harcıyorum da.

Ayrıca Umman'a gitmeyi de unut. Birkaç gün önce Ürdün sınırında neler olduğunu sormuştun. Pekâlâ söyleyeyim: Ürdünlüler elli yaşından küçük hiçbir Iraklıyı sınırdan geçirmiyorlar. Nedenini tahmin et bakalım? Çünkü Amerikan ve İsrail ordusu batı çölünde (Gerçi bu çöl Ürdün'nün doğusunda kalıyor) savaş oyunu oynuyorlar da ondan. Amis'in istedikleri kadar derin olduğundan emin olmak için Ürdünlüler kısıyorlar. Evet seni-uzun-süredir-severim artık yağlamaya gerek yok. Savaş henüz başlamadı; ancak biz şimdiden Irak'a hap-solduk. Ürdün, sınırlarından kimseyi geçirmiyor ve İran'da aynı yöntemi benimsemiş durumda. (Kendin de bakabilirsin, beni rencide etmez. Birkaç gün önce *New York Times*'da okudum.) Ayrıca *New York Times*'da başka ne okudum biliyor musun? Amerikalı birlikler, İsrail Ordusu'nun Cenin'de nasıl savaştığı üzerine inceleme yapıyorlarmış.

Cenin. Kuşatmadan sonra Cenin'in nasıl görüldüğünü hatırlasana. Bu nasıl rahatlatıcı olabilir ki?

Kusura bakma ama asi çocukların müziklerini dinlemek ve kafamı kanatana kadar duvarlara vurmak istiyorum. Bu

beni çok rahatlatacaktır eminim. Sana dünyadan nefret ettiğimi daha önce söylemiş miydim?

Not: Raed, sakın önümüzdeki günlerde/haftalarda Bağdat'a gelmeyi düşünme. Bir daha Ürdün'e gidemezsin. Ayrıca önümüzdeki günlerde seni burada görmek istemiyorum. Çünkü o günleri sarhoş geçirmeyi planlıyorum. Senin yanımda olmanı istemiyorum.

Sevgiler,

Salam

:: *salam pax 04:13* [+]::

ABD-İngiltere'nin Irak konusundaki niyetiyle ilgili taslak raporda: '... uluslararası barışı ve güvenliği yeniden kurmak için,' diyor

Barış ve Güvenlik. Hah!

Bizi şimdiden bombalasanıza. Bırakın şu korkaklığı artık.

:: *salam pax 11:56* [+]::

24 Ekim 2002, Perşembe

Bugün hiçbir haber okumayacağım ve sadece VHI'de 80'leri seyredeceğim –ve size içimi ısıtan olayları anlatacağım.

1. Legendary Monkey'den, Kashei* ve Diana'dan aldığım e-mailleri okumak. Teşekkür ederim. Beni mutlu edecek daha iyi bir şey bulamazdım.

*www.alarmingnews.com Kashei ve Peter'a ait.

2. Samizdata.net’de mektuplarımdan biri ‘Günün Sloganı’ seçildi ve ‘kalıcı bir linkin şüpheli şerefini’ kazandım. Gelecekte daha fazla günlükle ilgili terminoloji bekliyorlar. Günlük dilimden korkun.*

3. www.boredshitless.com’dan Joe Schimo’dan aldığım e-mail ve neredesin be adam? tipinde sorular. Cevabı alacaksın fakat inan bana Diana daha fazlasını öğrenecek –o bunu yapmanın yollarını biliyor. ‘Telehipnoz’ diye bir kelime var mı? Joe beni günlüğündeki linklere eklemiş. Şimdi ben yeni linklerden biriyim ve Gotham’dan mektup sitesindeyim (letter-fromgotham.blogspot.com) –bu kendimi özel hissetmemi sağladı.

4. Küçük erkek kardeşim dünyanın çeşitli yerlerinden tanıdığı birkaç arkadaşıyla birlikte kendi grup günlüğünü yazmaya başladı. Sonunda onu ayartmayı başardım. Şu an için onun web günlüğünü okumuyormuşum gibi davranıyorum; çünkü o da benimkini okumuyormuş gibi yapıyor. HER IRAKLI İÇİN BİR GÜNLÜK! –bu benim kampanya sloganım olacak.

5. Ona en beğendiğim online oyunları gösterdiğimden beri, ofisteki sekreter bilgisayarında iskambil oynadığını saklamaktan vazgeçti. Bir sonraki aşama kötü kalpli patronun baskıcı yönetimine karşı bir eylem yapmak olacak.

:: *salam pax 13:30 [+]*::

27 Ekim 2002, Pazar

New York Times e-mail uyarılarına bakarken gördüğüm, ‘Hüseyin’i sahnede protesto eden on iki Amerikalı haklı bulundukları için mutlular.’** Yazıyı okurken şunu düşünmeden edemedim: Bay JOHN F. BURNS benim yaşadığım yer olan aynı Bağdat’tan mı bu haberleri veriyor? Haberlerde bu ko-

*www.samizdata.net/blog/glossary.html.

**John F. Burns’dan bir makale, 27 Ekim 2002 (www.nytimes.com)

nuyla ilgili-yorum yapan-zavallı-aklı çelinmiş-ruhlara bakmıyor bile (bu iki cevaptan bir tanesi– diğeri ise ‘merak ediyorum Saddam’dan teşekkür ederim hediyesi olarak kaç para alıyorlar acaba?). Makalenin ortasında Bay Burns şöyle diyor: “ ‘protesto’ esnasında Irak medyası ortada yoktu.” Doğrudur. Bayan Kelly bu protestoyu banyosundan sahnelemiş olmalı.

Sevgili Amerikalı dostlar, lütfen onu buraya göndermekten vazgeçin. Hiç yardımcı olmuyor. Bazı kişiler bunu sadece benim istediğimi düşünebilirler. DEĞİL. Kelly, bebeğim kullanıldın. Seni Batılılar için bir gösteri olarak sundular. Şahsen ben şu dediklerinle ilgilenmiyorum: “Ülkemdeki insanların da hapishanelerde olan iki milyon insana aynı şekilde bağışlama ve uzlaşma ruhu göstermelerini isterdim.”

Bence ‘teşekkür ederim’ hediyeni al ve git. Çabuk ol. Sanki ayak parmaklarıma basıyormuşsun gibi hissediyorum. Ayrıca ‘senin’ mahkûmlara da aynı şekilde ‘bağışlanma ruhu’ gösterilmemesi için (hiç-dava-olmasın-onları-öldürün-onlar- için-endişelenmek-istemiyorum) dua ediyorum.

Seninle el sıkışmak ve teşekkür etmek üzere sarılmak isterdim ancak bu ifaden...

Hakikaten bu kız bu kadar saf mı yoksa kırmızı çizginin doğru tarafında mı durmaya çalışıyor? Eğer öyleyse onu bağışlayabilirim. Herkes bir şekilde hayatını kazanmalıdır, bilirsiniz.

:: salam pax 19:10 [+]::

29 Ekim 2002, Salı

Hangisi kulağa daha hoş geliyor? CIA paketi mi yoksa propaganda oyuncağı mı?

Bir hafta önce On the Third Hand’dan Kathy K (site_essential.com) benim sitemdeki bir mektuba link vermiş ve mektup hakkında yaptığı yorumların sonuna geldiğinde şöyle yazmış: “Onu bir süreden beridir izliyorum; sanırım o gerçek.”

Ona cevap yazdım ve şöyle dedim: “Ben gerçek için varım. Gerçekten.”

Aslında bana link veren herkes ya web günlüklerinde benim gerçek olup olmadığımı merak ettiklerini yazıyorlar ya da bana e-mail gönderip bunu soruyorlar. Legendary Monkey ise bir istisna. O efsane olduğundan böyle. O bilir.

Culpepper Log’dan* Al, benim ‘gerçekliğim’ hakkındaki sorunun, yazmaya değer olduğunu düşünmüş. Öyleyse buyur Al:

... [günlük] birkaç konuda beni büyülüyor. Öncelikle, Irak’taki (ve tüm Ortadoğu’da bu konu hakkında) insanlarrın ABD hakkındaki gerçek fikirlerini acayip merak ediyorum. [...] Şu Baas Partisi Amerikan Pisliğine en azından kısmen de olsa inanıyorlar mı? [Pekâlâ, şeytan ruhunu taşıyan biri daha vardı. 1980’ler döneminde Ayetullah Humeyni de Amerika’dan önce bu ruhu taşıyordu. Fakat şimdi İran ile dost olduk ve yeni şeytan rolünü Amerika oynuyor. Çok Orwell’ca oldu değil mi?]

Hükümetimizin ısrar ettiği gibi, bu şekilde davranacakları konusunda onları ‘özgürlüğe’ kavuşturmamız için bizi endişeyle bekliyorlar mıdır gerçekten? [Oh Oh... ‘özgürlüğe kavuşturmak’ mı dedi?] Raed bu müstakbel özgürlüğü sevmişe benziyor. [Neeee? Öfkemi anlatırken nerede net değildim söylesene ve lütfen artık bu kelimeyi kullanma, çok acı veriyor bana.] –belki de biraz ürpertiyle sevmişe benziyor. ‘Hadi bombalayın bizi. Korkaklığı bırakın. [Bu gönderi biraz iğneleyici olmaya çalışıyor yoksa önergenin uluslararası barış ve güvenliği, eski durumuna getireceğine gerçekten inanıyor musunuz? Ve daha fazlası da var ...] Site inandırıcı gibi görünüyor. Ayrıca ben inanmak İSTİYORUM. [Burada X-Dosyaları sitesine link veriyor –ayrıca benim de açıkça K-Pax gezegeninden geldiğimi düşünüyor.] Tek başına olması beni biraz kuşkulandırıyor. İnanılır bulduğum bir çeşit kinik ve kadercı bir ton kullanıyorlar. Şifreli kişisel notlar da var. [Bu notlar şifreli değil. Arapça yazılmış. Tüm dünya, iletişimin İngilizce etrafında döndüğünü düşündüğünden dilimizi Arapça olmayan sistemlere adapte etmek durumunda kalıyoruz. Ya3n lo a77’i ingilizi lo 2aba6il.]* İngilizce’nin kullanımı ciddi şekilde kaba. [Oh adamuum, sayısız defa Arapçanın kaba saba olduğu söylenmiştir. Al Mancamın da ka-

*Al Barger; Culpepper Log’un host’u: www.morethings.com/log/

ba olduğunu biliyorum. Şimdi de İngilizcem kaba. Her beş yılda bir yerimi değiştirdikleri için ailemi bundan sorumlu tutuyorum. Anadiline ihtiyacım var. Esperanto'yu (Esperanto dili) deneyebilir miyim??? Bu durum bunun gerçek olduğu anlamına mı geliyor? Eğer CIA'den biri ülke içi tüketim için gayet inandırıcı, sahte bir Irak web sitesi oluşturmaya çalışırsa muhtemelen bunun gibi bir şey olurdu. [*Kaba İngilizcemi mazur görün, ama ne 'tüketimi' ?? Instapundit bana link vermezse iyi bir hafta için günde 20 hit ortalama yapıyorum –aman Allah'ım– Instapundit'e CIA.*] Eğer Raed sahte ise oldukça inandırıcı bir kişilik. [*Raed, bebeğim, senin aldatmaca olduğunu başından beri biliyordum. Salam idare ediyor. Evet!*]

En azından bir şeyi doğru düşünüyor:

Kendini kanıtlaması gerçekten de beklenemez. Öyle şeyler yazıyor ki eğer Hüseyin'in adamları onu bulursa, bir saniye içinde vururlar.

Ancak kaçırdığın nokta benim Raed olmadığım. Tekrar bak, kim mektup yazıyor. Bunu öğrenmek için bile kendini yormuyorsun. Pekâlâ kişi eğer komplo teorileri ve bunun gibi şeylerle çok meşgulse genellikle bu olur.

Bir düzeltme daha yapacağım. Ne ben, ne de Read 'klasik herifler' değiliz. Açıkçası en klasik adamlar bile bize şüpheyle bakarlarsa. Hayatımın yarısını bu ülkenin dışında geçirdim ve milliyeti bile Iraklı olmayan birisi tarafından köklerimi nasıl yeniden yetiştireceğimi öğrenmek zorunda kaldım. O sadece burayı seviyor. (Sağol, Read). İkimiz de fazla dindar insanlar değiliz ve *Tao The Ching* okumayı tercih ederiz. Ayrıca ikimizin de başımızı belaya sokan bir dili var. Dini bütün bir adam, bizim gibi inancı olmayanların kışına tekme basardı.

Git Diana'ya sor. *O bilir.*

DÜZELTME: letterfromgotham.blogspot.com da yardıma koştı: 'Bağdat'ın tek Salam Pax'ının gerçekliği hakkında bloggadavit.'

:: salam pax 17:15 [+]::

2 Kasım 2002, Cumartesi

Dedikodunun teorisi ve pratiği:

‘Kutsal’ ramazan ayından bir hafta önce ne yapılır?

Emin olun depomda yeteri kadar alkol var ve... Z beni yeni arkadaşı ile tanıştıracığına dair söz verdi. (Bundan daha iyi dedikodu malzemesi olabilir mi?) Perşembe gecesini ortak noktamın olmadığı insanlarla geçirdim. Kafam araçlar ve silahlarla ilgili, birbiriyle bağlantısız, gereksiz bilgilerle doldu. Z.’nin yeni arkadaşı, her türlü silah hakkında tam bir uzman çıktı.

Aslında bir homoseksüelin silahlarla ilgileneceği kimin aklına gelir? Bunlar daha ziyade dekoratör, kuaför olurlar ya da bazen başarısız mimarlar arasından çıkarlar –öhö öhö– yanılıyor muyum? Basmakalıp düşüncelere sadık kalın lütfen. Böylece daha iyi hedef olursunuz.

Hedeften bahsetmişken işte size 1 Numaralı Eğlenceli Gerçek:

Sevgili AK-47 için, yerli malı kurşunun karaborsa fiyatı 35 Irak dinarıdır. Bu rakam iki sentten daha düşük ya da kimyasal tattaki Irak lolipopu fiyatından daha ucuz. Yani çocuklara lolipop yerine kurşun alabilirsiniz.

Hadi şu dedikodu maratonuna başlayalım.

Şimdi neden yabancı muhabirlerin ülke dışına çıkarıldığı belli oldu. Hiç olmayan bir şey hakkında nasıl rapor yazarlar ki? Elbette asparagas haber yazan gazetecilere güvenmeyiz. Bugün bu, yarınsa –kim ne bilebilir. Enformasyon bakanlığındaki zavallı adamlar için çok üzülüyorum. Ne tür bir panik içerisinde olduklarını tahmin bile edemezsiniz. Gösteri raporları: Iraklılar arasındaki muhalifler, kesin oylamadan birkaç gün sonra, durumu tatsız bir olay diye yazan Batılı gazeteciler için: ‘Hadi, hadi, bizi idam ettirmeden şu muhabir-

leri bir an evvel dışarı atın!’ Baskıcı Irak ‘rejimi’ (bu kelimeyi raporunuza koyun ve böylece vizeniz sihirli bir biçimde sona ersin) hakkında daha çok rapor yazıldı, çizildi. Tipik bir Iraklı düşüncesizliği işte. Ancak hükümet bütünüyle aptallarla dolu değil tabii ve birkaç gün sonra cilveleşmeye başladılar. *New York Times*’a göre;

Bağdat’taki medya merkezinde herkesi içine alan bu ani yumuşama, Amerikan savaş tehditleri karşısında Devlet Başkanı Saddam Hüseyin tarafından tüm dünyaya daha sempatik görünme çabasının bir parçası olarak aksetti. Geçen hafta, Bağdat’ta sokak protestocularının dağıtıldığı haberine geniş yer veren manşetten sonra, görevliler bütün gün oturup, CNN’in Bağdat bürosunun da diğer Batılı muhabirlerle birlikte ülkeyi terk etmelerini talep ettiklerine ilişkin rapor hazırlığına koyulmuş durumdalar.*

Kendinizi Irak Enformasyon Bakanı olarak düşünün ve tüm bunları Bay Başkan’a, CNN’in Bağdat bürosu uydu aracılığı ile gösteriyi canlı yayınladı diye açıklamaya çalışın. Bundan önemsiz gaflar bile zamanında bakanları koltuklarından, hatta bu dünyadan göndermiştir.

2 Numaralı Eğlenceli Gerçek:

200 dolara Irak yapımı güzel bir silah alabilirsiniz. Buna Tarek deniyor. (Arapça bilenlere 6ari8.) Eğer bir tanesini Suudi sınırından geçirmeyi başarırsanız onu yeni bir Toyota pick-up araçla değiş tokuş yapabilirsiniz. Bu alışverişi yapanlar oldukça büyük çiftçiler.

Ürdün sınır sorunu üzerinde düzeltme: Yaş sınırı 40’dır, 50 değil. 40 yaşın altındaki hiçbir Iraklı erkek Ürdün’e giremez. Ancak bir başka ülkeye uçak bileti olduğunu kanıtlarsa o zaman on günlüğüne transit vize alabilir. Ya da kendisi petrol kaçakçılığı ticaretiyle ilgiliyse durum farklı olacaktır. Bu

*‘Tehditler ve cevaplar: Yabancı muhabirler’ (‘Threats and responses: foreign correspondents’ (28 Ekim 2002) John F. Burns (www.nytimes.com)

durumda ‘Doğru devam edin Bay Petrol Tank Sürücüsü’ diyeceklerdir. Hadi durmayın, bize pislikmişiz gibi davranın. Bunu yapan sadece siz değilsiniz.

Kral Abdullah, kendini kandırıyorsun. Arabicnews.com’-daki şu alıntıya bir bakın:

Ürdün Kralı II. Abdullah, Irak’ın bir gün Hashamite ailesinden biri tarafından yönetileceğini yalanlamadı.

Bak sen! Pastadan payını istiyorsun ha?

Söylenecek tek kelime var: AÇGÖZLÜ

Ayrıca Ürdün’ün ‘tarafsız olduğunu ve kendisinden Amerika’nın yanında yer almasının talep edilmesinin Irak’a karşı saldırgan bir adım olarak anlaşılabileceğini’ vurgulamış.

Kusura bakma. ‘Anlaşılabileceği’ değil öyle anlaşıldı zaten. Son zamanlarda Ürdün, Iraklılar tarafından pek sevilmiyor. En iyisi sen bunu seyret. Orada, Iraklılara kötü davranıyorsun, bu yüzden sana burada kral gibi muamele etmemizi bekleme.

3 Numaralı Eğlenceli Gerçek:

Mahkûmların salıverilmesinden sonra, dışişleri bakanlığı tutuklamalarla ilgili bir sayı yayımladı: bir günde 400 tutuklama. Suçlamalar ise tecavüzden hırsızlığa kadar geniş bir yelpazeyi içeriyor.

Artık yurtdışına seyahat izni için 400 Irak dinarı (200 dolar) ödemek zorunda değilim (bir vize pul tarihinden bir yıl sonraya kadar geçerli oluyor.) Fakat nereye gideceğim ki? Batılı ülkeleri unutun gitsin. Ben komşu ülkeler için vize almak istiyorum.

Kuveyt mi? Heehee. Sıradaki...

İran mı? Böylece isminiz istihbarat servisi listesine eklenmiş olur, ne dersiniz? Zaten size vize de vermeyeceklerdir.

Türkiye mi? Unutun gitsin. Sizi bekletecekler ve sonra da üzgün olduklarını söyleyeceklerdir.

Ürdün mü? İmkânsız. 40 yaş altı erkek olmaz.

Suriye mi? Disko! Gelecek tatilim Suriye keşfi turu olacak. Tek sorun; Iraklılar kulübü, eskrim kursuna ne zaman katılacaklar? Kulübün diğer üyeleri Lübnan ve Mısır oluyor.

Kontrollü uydu kanalları projesinin (buna rafidain network'ü deniyor) tam bir fiyasko olduğu görülüyor. 10 bin de-koderden sadece 6 bin tanesi satıldı. Üstelik beş milyon kişinin yaşadığı bir şehirden bahsediyoruz. Bu durum biraz açıklama gerektiriyor. Öncelikle evinize uydu TV anteni takmak 750 bin Irak dinarına varan para cezası ödemeye ve üç aylık hapis cezası almanıza yol açabilir. Hükümet iki ay önce seçtiği on dört kanalın yeniden yayınlanmasını kararlaştırdı. Bu durum ART network'ün desteğiyle gerçekleşti. Bu durumda ART kanalları en fazla payı alıyor –National Geographic ve Discovery de bu payın bir parçası. Bir de Batılı bir müzik kanalı var. Gazeteler bu tür kanalların ahlaksızlığı meşrulaştırdığını ortaya atarak, eleştiri bombardımanına tutuyorlar. Daha sonra Animal Planet'i Paramount Comedy Kanalı'na çevirdiler. Şimdi *Seinfeld* ile *Dharma & Greg* seyredabiliyoruz. Ancak Bay Kanal Değiştiricisi, Jay Leno'dan nefret ediyor sanırım; çünkü saat 22:00'de kanalı TCM'ye çeviriyorlar (hatta sizin için kanallar arasında sörf bile yapıyorlar –bizi gerçekten seviyor musunuz yoksa arada başka bir şey mi var?). Servis, sadece Bağdat'ta hizmet verebiliyor ve inanılmaz bir başarısızlık örneği. Bir radyo programına telefonla katılan dinleyiciye göre, insanların bu servise abone olmalarının en önemli nedeni çok pahalı olmaması, pek çok insanın kanal seçeneklerini etkileyici bulmaması (ART network, tam olarak pek etkileyici bir paket değil) ve içinde hiçbir haber kanalının bulunmamasıdır.

Sanırım şu anda hepimiz benim çok konuştuğum hakkında hemfikiriz. Birinin elimden şu klavyeyi artık alması gerekiyor.

:: *salam pax* 15:40 [+]::

Kuveyt 'defedin-bunları-kulübüne' katılıyor. Şu sessizce aramaza sokulan gazeteciler bizim şehirlerimizde ne yapıyorlar?

Üniversitelerimizde gazetecilik derslerini bırakmamız gerektiğini öneriyorum. Şeytan onlara vesvese vermiş durumda. Size bu konuda düşüncemi destekleyen kaynakçalar bulabiliyim.

El-Cezire ağzını tutmakta ciddi bir biçimde sorun yaşıyor sanırım. BBC haklarında şöyle diyor: "Yayınları nedeniyle Irak'ta, Suudi Arabistan'da ve Bahreyn'de sorunlar yaşıyorlar. Hem Ürdün hem de Bahreyn El-Cezire'nin kendi sınırlarında yayın yapmasını yasakladı."

Daha bir ay dolmadan bir Arap ülkesinde ikinci defa ofislerini kapattırmayı başardılar. Böyle devam edin çocuklar. Sizin için yeni bir pazarlama sloganı düşünüyorum: 'El-Cezire: Arap dünyasında hiç ofisi olmayan tek Arap haber ağı.'

:: *salam pax* 10:47 [+]::

BBC News'ten bir alıntı:*

Kuveyt, ABD-Kuveyt askeri tatbikatlarının sürmesi için gereken, Irak sınırı yakınındaki geniş bir alanı kordon altına aldı... daha az bilinen özel güçlerin tatbikatlarıysa ayrıca Ürdün'de devam etmektedir.

Sevgili Kuveyt,

Bu konuda kararlı ve dürüst olduğun için teşekkür ederiz. Kendilerinin şu özelliklerde olduğunu itiraf edemeyen diğerleri gibi değilsin:

- Korkmuş
- Bizi artık istemiyor
- Irak pastasından pay istiyor

(*) news.bbc.co.uk

Çünkü bu şekilde kendini ortaya atmak, yılda 500 milyon dolarlık petrol rüşveti alamamak demektir.

:: *salam pax 12:17* [+]::

5 Kasım 2002, Salı

Diana web’de tehlikeli şekilde hareket ediyor.

Başka bir çılgın Iraklıya link vermiş durumda. (Aslında adı Kaçık Iraklı –bunu kanıtlamak için belgeleri ve domain ismi var).* 16 Ekim’de seçimler yapıldı. Ayrıca mükemmel bir online gazete çalışıyor.

Diana sana hatırlatmak isterim ki bana 200 tane ipek elbiseni vereceğine söz verdin. Kaç tane Kaçık Iraklı bulduğun umurumda değil, nasılsa elbiseler benim.

:: *salam pax 12:14* [+]::

6 Kasım 2002, Çarşamba

İsrail Başbakanı Ariel Şaron, Birleşmiş Milletlerin Irakla işleri bittiğinde bakışlarını İran’a çevirmeleri gerektiğini söyledi. Bay Şaron, *London Times* gazetesiyle yaptığı röportajda bunları dile getirdi.**

-Derin bi nefes al-

-İnanmayarak başını salla-

Bay Şaron, İran’a ‘dünya terörünün merkezi’ damgasını vuruyor. İran’ın Ortadoğu ve Avrupa için tehdit oluşturacak kitle imha silahları üretmek için her türlü çabayı gösterdiğini söylüyor. Röportajdaki metin tam olarak şöyle: ‘Ortadoğu, İsrail ve Avrupa için tehlikelidir.’

İsrail’in nükleer silah deposunu tanımlamak için doğru te-

*Kaçık Iraklı (Wacky Iraqi) www.wackyiraqi.com/home adresinde bulunmaktadır.

**VOA News websitesinden: www.voanews.com

rimin ne olduğunu merak ediyorum. Kitle sevgisi ve uzlaşması için, silah mı demeliyiz acaba?

Şaron, 'İran'ın 'dünya terör merkezi' olduğunu düşünüyor ve Irak çatışması biter bitmez 'yapılacaklar' listesinin başına İran'ı koymak için, girişimlerde bulunacak.'

:: *salam pax 13:20 [+]*::

9 Kasım 2002, Cumartesi

Z., Bağdat'ta wa hia 7amil, ra7 tob8a hna ila an t7'eeb. * Duruma baktığımda bunun ne kadar akılcı olduğunu bilemiyorum.

Sen kendini bulabildin mi yoksa hâlâ kayıp mısın?

:: *salam pax 02:28 [+]*::

Muhammed Aldouri [Birleşmiş Milletler Irak Elçisi] *Reuters*'a 'çok karamsarım. Denetçilerin Irak'a geri dönmemesi için bu karara bir şekilde hile karıştırılmış,' demiştir.**

Çok doğru. Eğer karar, Irak hükümetini defetmekse, çok iyi bir iş yapılmış demektir. Denetçilerin gelmesine izin verilse dahi, düşecekleri pek çok tuzak olacaktır ve Irak hükümeti de sabırla pek tanınmamaktadır. Lütfen taslağı okuyun ve kendiniz karar verin.

3. (...) diğer kimyasal, biyolojik ve nükleer programlar, ki bunlara silah ya da silah materyali üretimiyle alakasız amaçlar için kullanıldığı iddia edilenler de dahil...

Unmovic tarafından üniversitelerimizin 'silah üretim merkezi' olarak ilan edilmesi an meselesi. Profesörlerin tıpkı

*'Kız hamile, doğum yapana kadar burada kalacak.

***International Herald Tribune*'de Terence Neilan'dan bir makale. (9 Kasım 2002) (www.iht.com)

suçlular gibi, tüm vücutlarının didik didik arandığı eski zamanlarda bile, böyle olmamıştı doğrusu.

4. Irak'ın sunduğu raporlar içindeki yanlış bilgilerin ya da atlanmış yerlerin bu karara uygun olduğuna KARAR VERİR. (...) bu karar, Irak'ın yükümlülüklerini yerine getirme konusunda, gelecekteki bir madde ihlalini yürürlüğe koyacaktır. Bu durum aşağıda belirtilen Madde 11 ya da 12 uyarınca rapor edilecektir.

Typos'dan bahsetmeyi unutmuşlar 'Heceleme hatası var, sen artık bir köftesin, seni Irak toplumunun yüz karası seni.'

5. (...) tüm devlet görevlilerine ve diğer sivillere acilen, hiçbir engele takılmayacakları, sınırsız ve özel giriş hakkı verilmesi [ooooh! Typo ... bir Iraklı olsaydın bu söylediğinden dolayı bombalanmıştın. Acaba Babylon Fahişesi ile görüşme yapmayı mı planlıyorlar? Lütfen ona beklemesini söyle. Kostümlerim henüz gelmedi de] Unmovic ya da IAEA, Unmovic'in veya IAEA'nın seçim biçimi ya da lokasyonunda dahil olan emirlerin her yönünü takip eder; Unmovic ve IAEA'nın Irak içinde veya dışında yaptıkları ihtiyatlı görüşmeler, görüşülmüş olan ve Irak'ın dışında yaşayan aile fertlerinin seyahatine yardımcı olabilir...

Şimdi bunun olmasına izin vermeleri ne kadar olası? Blixy'e tavsiyem: Yurtdışında olan üst düzey hükümet yetkilileriyle röportaj yaparken Irak'ta ol –herkese epey zaman kazandırırın.

Ve devam ediyor, ediyor.

Bir kelime ise kafamın içinde dönüp duruyor, şöyle havallı bir şey: 'provokatif.'

Bu esnada Irak hükümeti, Irak halkı mantarmış gibi davranıyor: Karanlıkta bırakılıp, at pisliği yediriliyorlar. Kararla ilgili olarak Irak medyasında hiçbir şey yazmıyor. Oysa, *Independent* bunu yazdığında tüm dünyanın gözü Irak'a çevrildi. Beni eve götüren taksi şoförü BM kararı üzerindeki oylamanın bugün olduğunu bile bilmiyor. Şrak, şrak! Uyan! Yarın

seni protesto gösterisi yaptığın için sürükleyerek götürecekler ve sen neyi protesto ettiğini bile bilmeyeceksin. Gidip, BİZ İDİOT DEĞİLİZ! yazan bir pankart taşıyacağım. Bu bizim ‘ra-zı olmak için son şansımız’ değil; bu Amerika’nın olayın yasal gözükmesi için kullandığı bir yol. Eminim bu pankartı taşıırken yalnız olmayacağım...

‘Yeni kararı Irak kabul etse de Amerika Birleşik Devletleri ... denetçileri [BM kuvvetleri] kullanmanın bin bir yolunu bulacaktır,’ diye tahminde bulundu 35 yaşında bir ev hanımı olan Amal Muhammed.

‘ABD tasarısının oybirliği ile kabul edilmiş olduğunu öğrendiğimde çok büyük bir hayal kırıklığına uğradım. Oysa ... bu Amerika Birleşik Devletleri’nin uzun süredir Irak’a saldırmak için sürdürdüğü uğraşısına bir kulp takmış oluyor,’ dedi 37 yaşındaki tercüman Kamel Naim.*

Şimdiye kadar en sevdiğim başlığı *Reuters* verdi. DÜNYA BARIŞ İÇİN BİR ŞANS GÖRÜYOR, IRAK BM OYLAMASINA SESSİZ KALİYOR.**

Çok komik, ben evimi sığınak olarak kullanmaya hazırlarken, dünya barışı görüyor.

Eğer bana ihtiyacınız olursa, ben bu iş bitene kadar yatağının altında olacağım.

:: *salam pax 03:34 [+]*::

Irak kararının orijinal anlatım biçimi: (ScrappleFace’in *New York Times*’dan daha iyi kaynakları var.)

NEREDE?.. Nerede kalmıştık şimdi? Oh evet... nerede medya? Kimin kazanacağına odaklandığı için bu kararın detaylarını asla yayınlamaz! –Fransa veya ABD–

*ABC News Online: www.abc.net.au/news

**Bakınız reuters.com

sanki bir tür Olimpik kızak yarışması gibi, ve ...

NEREDE BM varlık nedenini bulmak için bu kadar umutsuz mudur?..

BÖYLECE, ŞUNU HALLEDİN, Saddam Irak'taki tüm kitle imha silahlarını gecikmeden (ki gecikecektir) yok etmelidir (ki bunu yapmayacaktır); aksi takdirde BM (aslında ABD) kendisine, CEHENNEM KAÇ BUCAK OLDUĞUNU gösterecektir.*

Bu yazı, On the Third Hand'den Kathy K. tarafından gönderildi. Fransa'nın kararının arkasında duracağından çok emin olmadığını söyledi; ben de Suriye'nin çekimser kalacağını düşündüğümü söyledim. İkiniz de kendinizden utanın! Iraklılara sattığınız 406/306 Peugeot'lardan sonra mı çekimser kalacaksınız? Eh? Ne yapalım? Arkadaş olmak için çok fazla para harca, sonra Brütüs/Sezar sahnesi ile işin sonuna gel...

Et tu Brute? (Sen de mi Brütüs?)

:: *salam pax 10:36 [+]*::

13 Kasım 2002, Çarşamba

Sabah bir parlamento toplantısı planlanmıştı, fakat milletvekilleri (MP'ler) geldiğinde, eğer parti üyeleri değillerse toplantının akşama, iftar sonrasına (ramazan ayı nedeniyle) ertelendiği bildirildi. Çünkü o sırada devam eden bir toplantı vardı. Daha sonra elli milletvekilinden planlanan zamandan yarım saat erken gelmeleri istendi. Gelecek iki gün boyunca konuşma yapacakları ve kararla ilgili açıklamaların grup kararı alınarak yapılacağı bildirildi.

Her bir üyenin kendi konuşmasını hazırlama hakkı vardı ancak hangi konulara değinileceği ile ilgili başlıklar verilmişti. Asıl şok edici olan MP'lerden bazılarının o ana kadar BM

(*) www.scrappleface.com

kararlarını görmemiş olmalarıydı. Bu yüzden konuşmacıların çoğu, belirsiz şeyler söylüyordu ve birbirinin tekrarı mahiyetindeydi söyledikleri. Sadece Kuran'dan ayetler alıntılanarak belli başlıkları ele aldılar. Toplantıya medya da davet edilmişti. Konuşmacıların bulunduğu platform tiyatro sahnesini andırıyordu.

Bir tek Iraklı bile, parlamenterlerin ne dediğini dinlemek için radyosunu açma zahmetine katlanmamıştı. Bu sırada El-Cezire ise durumun hayat sigortası yaptırmaya değer olduğunu düşünüyordu. Ancak Irak hükümeti bunu onlar için değerli hale getirdi. Onların karara karşı çıkacaklarını kim bilebilirdi ki? Bense kararı kabul eden parlamentoyu ve tabii bunun 'halkının arzusu' olduğunu belirterek istemeden kabul eden Saddam'ı destekliyorum. Şimdi Irak Parlamentosu'nun tavsiyesine rağmen Saddam'ın Birleşmiş Milletler kararını kabul ettiğini haklı gösterecek konuşmasını çok merak ediyorum. (Herhangi bir şeyi haklı çıkarmak ya da tavsiyeleri dinlemek zorunda olduğundan değil, fakat her şey kamuya duyurulduğundan kendi fikirlerinin bilinmesini sağlamış olacak –bu arada konuşma yapmayı da çok seviyor.)

Bu planmış hikâyedeki başka bir hoş gelişme de, yürüyen; konuşan bu acayip şovdaki dokümanın, ikinci gün sunulması oldu. Elbette ki silahlarını cilalamakla meşgul olan adamımız, bu konuşma metnini şahsen hazırlayamamıştı. Konuyu iyi kavramış ve çok zekiymiş gibi davranarak, tüm parlamentonun aptal durumuna düşmesini sağladı. Konuşmasında Rusya, Suriye ve 'isimlerini vermeyeceğim başka ülkelere yüklendi ve ilk tetiği kimin çekeceği ile ilgili saçma sapan şeyler söyledi. "Okların üzerimize atılmasını bekleyemeyiz... vesaire, vesaire." Bu konuşmayı online olarak Irak hükümet sitesinde buldum.

Kararı oluşturan maddeleri ve zamanlamayı adaletsiz, kıskırtıcı ve gerçektışı buluyordum –ayrıca her türlü tuzağa müsaade edecek kadar da belirsiz. Sadece bize zaman kazandırmak için Saddam'ın bunu kabul etmesini umuyordum. Nere-

sinden bakarsanız bakın bu, Irak halkı için berbat bir durum. ABD hâlâ ‘rejim değişikliği’ diyor. Sanırım ABD ‘faul’ diye bağırmadan Irak, ilk otuz günü geçirmeyecek. Ve bir savaş durumunda kesinlikle inanıyorum ki eğer Saddam biyolojik veya kimyasal silahlara sahipse, kimsenin görmek istemeyeceği kanlı görüntüleri, CNN ve El-Cezire’ye vermek için kendi halkı üzerinde kullanacaktır.

:: salam pax 01:40 [+]::

14 Kasım 2002, Perşembe

Sudden Nothing hakkındaki bu gönderi* Nine Inch Nails konserindeki gibi bir his veriyor. (Doğruyu söylemek gerekirse daha önce hiç NIN konserine gitmedim.) Ancak onların nasıl göründüklerini bilirsiniz: zıplırlar, bağırlırlar ve birbirlerini iterler. Süper bir eğlence!

Culpepper Log’daki Al Barger –benim bir CIA paketi olduğumu ileri sürmüştü. Daha sonra ise ‘arkadaş olduk’ (savaşta sonra harabeye dönmüş evimde vereceğim çay partisine herkes davetli)– Legendary Monkey’e soruyor: “Şu inatçı herifi koparsak mı ya da daha kötü duruma düşmesini mi bekleysek?”

Hadi canım hepimiz bir yukarı, bir aşağı atlayıp durmuyor muyuz. Ayrıca ben yüksek sesle şarkı söylüyorum (çünkü canım böyle istiyor).

Al, başka bir yere göç etmemizi de öneriyor. Bu çok eğlenceli olduğundan belki Comments Thingy’in dışına çıkarabiliriz.

:: salam pax 11:44 [+]::

* vaspider.surreally.net/suddennothing/archives/001828.html#001828

Konu: Bir Iraklı vatandaşa açık mektup*

Bu uyar. Gerçekten.

Neyi kastettiğini anlıyorum. Fakat aynı zamanda farklı bir görüşe sahip olma hakkım var. (En azından burada, internet üzerinden); sadece oturup şöyle diyemem ‘Devam edin, bombalayın gitsin!’ Çünkü bana ne söylersen söyle şu anda neler olduğunu, ABD’nin mevcut sürecin bir parçası olan ve bizi kontrol etme fikrini empoze etmek üzere çıkaracağı muhtemel bir savaşı görebiliyorum. Sömürgecilik doğru kelime değil; ama bu kelime ile aynı renge sahip.

Evet, bu düşünce aptalca gelebilir, ancak Amerikan hükümetinin, Amerikalı olmayan gözlerle ne yaptığına bir bakın. İşte o zaman farklı bir resim göreceksiniz. Bu sadece Irakla sınırlı değil, genel bir dış politika.

Savaşın kaçınılmaz olduğunu biliyorum; ancak söylediklerinin bana karşı şahsi bir saldırı anlamına gelip gelmediğini de bilmiyorum. Saddam’ın parmağı her an tetikte olan bir deli olduğunu da biliyorum. Ancak bu benim ülkem ve ben bu ülkenin insanlarını seviyorum. Beni böylesi bir savaşın doğru olduğuna inandırmanın yolu yok. Bu saldırılar esnasında olacıklardan endişe ediyorum ve daha sonra olacaklar hakkında ise çok daha fazla endişe duyuyorum. Eski şehrin bazı bölgelerinde yürürken, şöyle düşünmeden edemiyorum: “burası gelecek yıl yine burada duruyor olacak mı?” Haklısın; duygusal boyutta Irak’ta bir savaşı kabul edemem ve etmeyeceğim de. Ancak diğer taraftan...

Bak, hiçbir şekilde sana katılmıyorum. Bunun temel nedeni de Amerikan hükümetinin niyetine güvenmiyor olmam.

Ayrıca dikkatinizden kaçmadığını umduğum bir nokta var. Tüm bu Ortadoğu / Irak / İslam kaosu bizi barışa yaklaştırmayacak. Arapların her zaman baskıcı hükümetleri olmuştur ve

(*) www.morethings.com.log/

din konusunda çoğu insan bu baskının altında ezilmiştir. Arapları ve İslamı umacı gibi göstererek insanları korkutmak ve bölgenin belli noktalarını biteviye kışkırtarak, uzun süre kaynar halde tutmak, yanlış bir politikadır. Bu şekilde devam ederse ABD bölgede birçok savaşa girmek zorunda kalacaktır. Şahsen –dindar olmamama ve seçim olarak İslamı seçmemiş olmama rağmen– ben kendimi İslamcı ve Arap kültürüne ait buluyorum ki bu ‘kimlik’ten de çok memnunum (kapa çeneni Raed söylemeye çalıştığım şey aynen bu). Arapların ve Müslümanların sürekli olarak hep aynı şeyleri söylemeleri beni rahatsız etmiştir. ‘Sen-başlattın’ argümanı bizi hiçbir yere götürmez –aynı yerde döner dolaşır dururuz.

Sen şimdi şöyle dersin:

Başkan Bush’u ve onun politikalarını desteklediğim için bana karşı dostane duygular beslememeni anlayabiliyorum. Lütfen inan, sana ve ülkedeki insanlara karşı kalbimde sevgi dışında başka bir şey duymuyorum. Hüseyin ve uşaklarının getirdiği belaların biteceği o günü iple çekiyorum –ki bu pek yakında gerçekleşecek.

Ben de sana son kısım için amin diyeceğim; fakat bunu dediğimi kimseye söylemeyeceksin. Bush benim çay partime davetli değil. Fakat sen gelebilirsin, hatta yanında bir arkadaşını da getir. Savaş ve barışla ilgili sohbet ederiz. Sizin için hurma pastası bile yapacağım. Seni çok şaşırtacak (göründüklerinden daha iyiler).

:: salam pax 14:21 [+]::

21 Kasım 2002, Perşembe

Irak’taki internet bağlantısı tam bir haftadır düzensiz çalışıyor. Irak servis sağlayıcısından bir mesaj aldık. Mesaja göre ‘yurtdışındaki sağlayıcıyla’ olan uydu bağlantısında (mesela

Fransa gibi) problem varmış; fakat 19'una kadar problemin çözüleceğine dair söz vermişlerdi. Bağlantı kurabildiğimizde ise çok yavaş çalışıyor ve on dakikalık veya daha az süreli aralıklarla geliyor. Şu anda elektronik olmayan medyaya göz gezdiriyorum. Bugün problem çözülmüş görünüyor.

Kötü Kalpli Patron nefret ettiklerim listesinden çıkma girişiminde bulundu; bana rüşvet olarak kitap vermeye karar verdi: *Targeting Iraq* (Irak'ı Hedeflemek) adında Geoff Simons'un bir eseri. Sahibi Arap olan El-Saqi ile İngiltere'de bulunan bir kitabevi tarafından ortak yayınlanmış. (Sanırım Irak dilinde yayınlanmış; ama tam olarak emin değilim. Iraklılar tarafından yazılmış çok sayıda kitap yayınlamışlar. Bunun sebebi, önemli birçok yazarın Irak'ta yasaklanmış olması ve El-Saqi'nin onlara böyle bir fırsat tanınmasıdır. Yurtdışındayken onlardan birkaç kitap satın almıştım. En anılmaya değer olanı *Republic of Fear* (Korku Cumhuriyeti) –görünüşe göre Kaliforniya Üniversitesi'nin öğrencileri kitaba online olarak ulaşabiliyorlar, şanslı herifler– El-Sayab üzerine birkaç iyi kitap (el-Sayab için arama yaparken en sevdiğim Sayab şiirini İngilizceye 'The Rain Song' (Yağmur Şarkısı) olarak çeviren birini buldum. Kesinlikle Arapça okumaya çalışın. Müslüman yazarların hepsi de ortak bir görüşte birleşir: Kuran'ın tüm tercümeleri gerçeği gibi olmuyor. Çok doğru söylüyorlar. 'The Rain Song' (Yağmur Şarkısı) Arapça çok daha hüznülüdür.

Allah'ım ne günlerdi onlar. Telefonu kaldırıp kitap ısmarlardım. Şimdi eğer gidip bir yerden alamıyorsam ikinci el kitaplar ya da fotokopilerle yetinmek zorundayım. Telif haklarıyla ilgili bir tartışmaya girmeyeceğim –Ya bu şekilde oluyor ya da okumak için hiçbir şey bulamıyorum. Enformasyon bakanlığından onaylı mühür olmadan bu fotokopileri bile kolay elde edemiyorum.

Altı ay önce enformasyon bakanlığı bir bildiri yayınlarak bakanlığın onayı olmadan kitapları satan ya da fotokopisini çektirenlerin hapis cezası ve bir kamyon dolusu para ce-

zası alacaklarını duyurdu. Neredeyse her cuma gidiyorum ancak yeni bir şey yok. Epey uzun süredir Salman Rüşdi'nin *Shame* (Utanç) adlı eserinin tercüme edilmiş baskısını bulmayı umuyorum.

Her neyse şu Kötü Kalpli Patrona geri dönelim.

Her Bağdat'a gittiğinde, onun yoğun programı yüzünden köle gibi çalışıyorum. Ama maaşımı almadan çalışmaya başladığımdan beri, bu konuda suçluluk duymasını sağlıyorum. Bu defa yakasından düşmem için bana rüşvet vermeye karar verdi. Doğru düşünmüştü. *Targeting Iraq* (Irak'ı Hedeflemek) maaşımın neredeyse 1/8'i ediyordu. Çok ucuz bir insanım ben.

Diğer haberler gelince:

Iraq ISP*, 500k'dan fazla tutan ekli e-maillerin gönderilmesine izin vermeme kararının dışında, tek seferde beş kişiden daha fazla alıcıya e-mail göndermeyi de yasakladı. Açıkçası bu durum aşama aşama gerçekleşti; önce bu sayıyı elli ile sınırladılar, sonra iki gün önce beşe indirdiler –bu hiçbir şekilde ilan edilmeden yapıldı. Fakat Raed'in ağabeyinin kocaman bir e-mail adres listesi olduğundan, bu tip şeyleri bir şekilde öğrenmeyi başarıyordu. Şimdi önemli tüyolarını dünyaya anlatamıyor ve benim mesaj kutum da (onu yeniden açmayı başardığımda) kendini daha mutlu hissedecek.

Uday'ın** yayın yönetmeni olduğu *Babil* gazetesi kapandı. Geçen perşembe günü, denetçilerin görüştüğü çeşitli resmi görevlilerin ve askerlerin isim listesini yayınladı. Liste son sayfada yer alıyordu ve bu liste gazeteyi peynir ekmek gibi sattırdı. Bu insan bozuntusu acayip yaratığın, bu isimleri nereden aldığını bilmiyorum; ama anlaşılan babası bu işe fena bozulmuş olacak ki eline bir şaplak atıverdi.

Uday'ın gazetesinin ilk defa başı belaya girmiyordu. Hiçbir öğüt dinlemiyor ve hiçbir öğüt veren de onun söylediği hiçbir

*İnternet servis sağlayıcı.

**Saddam Hüseyin'in büyük oğlu. ABD birlikleri tarafından 22 Haziran 2003 tarihinde öldürüldü.

şeyle mücadele etmeye cesaret edemiyor. Kendisini kızdıran insanları ayaklarından vurduğu konusunda kötü bir üne sahip. Eğer kendinizi gladyatör zannetmiyorsanız, evcil hayvan olarak kaplan besleyen birisi ile ters düşmek istemezsiniz.

Her neyse, Irak gazeteciliği bu durumda önemli dayanaklarından birini kaybetmiyordu; çünkü *Babil* kendine ait içeriği olmayan bir gazeteydi. Iraklılara internetin ulaşmasını kullanıyordu ve yeni çıkan çeşitli Arapça sitelerden haberleri kopyalayıp yapıştırarak, gazetesini yayınlıyordu.

Öyleyse *BABIL RIP* –Baba Saddam oğlunun oyuncağı üzerindeki yasağı kaldırına kadar böyle. Bu esnada Uday diğer gazetesi ile oynayacak. (Eğer bakmak isterseniz *Babil*'in online bir versiyonu yok. Ancak İngilizce versiyonlarının var. Hadi gülün bakalım bu işe.)

Liderimizin cömertliğinin hiçbir sınırı yok: mahkûmların serbest bırakılmasından sonra neredeyse her konuda yapılan yeni düzenlemeler bizi mutlu Iraklı vatandaşlar kılıyor. Şimdilerde Irak'taki herkes neredeyse hiç faiz ödmeden yüksek miktarlarda kredi alabilir. Mücadele gerektiren bir işte çalıştınız mı hiç? Gidin hükümetten para alın, sizden sadece bu ödünç paranın 1/4'ünü teminat olarak isteyeceklerdir. Sınavlarınız kötü geçti ve siz çaktınız mı bu yıl? Önemli değil. Bu çaktığınız üçüncü yıl olup, okuldan atılsanız bile, Saddam baba okula geri dönebileceğinizi söylüyor.

Ama en iyisi benim dışımda herkesin aldığı araba hediyeleri. 30.000 dolarlık araba hediyelerini alanlar listesine, en son yargıçlar da eklendi. Aslında kandırılıyorlar. Hiç kimse'nin daha önce görmediği Hyundai 4 X 4 alıyorlar. Polis Maxima ve Avalon alıyor. Merak ediyorum ayda 15 dolar maaş alırken 30.000 dolarlık bir araba kullanmak nasıl bir duygu acaba?

Irak polis güçlerine Squearepusher'ın 'My Red Hot Car' (Kırmızı Seksi Arabam) şarkısını koro halinde söylemelerini öneriyorum. Pekâlâ... şimdi hep beraber:

'Seni kırmızı seksli arabamla mahvedeceğim ...' Utanma-

yın. Bu şarkıyı bilgisayarınıza yükleyin. Beyin jimnastiği yaptırıyor ve insanı çok şevklendiriyor. Gerçekten.

Raed, birkaç gün için amcanın Ürdün'e gideceğini duydum. Bu sana taze kaydedilmiş bir müzik CD'si kazandırdı. Çoğunlukla Air'in *10.000 Hz'lik Legend* albümünden oluşuyor. Ayrıca Alan's'da bulduğum başka şeyler de var. Eğer bu dükkân kapanırsa ölürüm. Benim için özel bir köşesi bile var. Orada şöyle yazıyor 'Salam'dan başka kimsenin almadığı pislilikler.'

:: *salam pax 12:16* [+]::

26 Kasım 2002, Salı

Gündüz/Gece döngüm ramazan ayında olduğumuzdan dolayı tamamen karışmış durumda. Saat 5'ten önce zaten akşam yemeği yemiyoruz ve herkes iftar olana kadar pek çalışmıyor –sonra geç saatlere kadar Mısır pembe dizilerini seyrediyoruz. Kötü Kalpli Patron, sabahın 02:00'sinde *El-Attar'ı* ve *Dharma & Greg*'den sonra başlayan *His Seven Daughters'ı* seyretmenin gerekliliğini anlayamıyor. Sahurdan önce hepimiz sahur yemeğimizi yemiş olduğumuzdan, (Ramazan ayında gün doğmadan önce yenilen yemek –ancak kimse saat 04:00'te kalkmadığından bu evde sahur saat 02:30'da yeniyor.) Musaharati davulunu çalmaya başladığında (Etrafta davul çalarak dolaşıp insanları sahur için uyandırıyorlar) biz uyumaya başlıyoruz. Sonra işe gitmek için geç kalkıp tüm günü biraz mahmur geçiriyoruz; çünkü gün batımı olan iftara kadar (bu aralar saat 17:00 civarı) elbette çay ve kahve de içilemiyor. Ancak annem Şii olduğu için, (Şii'ler bunu biraz daha farklı uygularlar) saat 17:30'dan önce yemek yiyemiyoruz. Yarım saatin çok fazla fark etmeyeceğini mi düşünüyorsunuz? Yanılıyorsunuz. Çok fark ediyor. O anlar, babamın da dindar olmasını ve Şii yerine Sünni gelenekleri üzerinde durmasını istediğim anlar oluyor.

Pek aldırış etmiyorum yine de –yemek yiyelim de!

Neden Müslümanlar iftar saati hakkında bile ayrılığa düşüyorlar? Bu önemsiz bir konu gibi görünse de artık önemli olmaya başlıyor. ‘Her detayda Allah var’ demişti birisi. Sanırım mimarlar bunu söyleyenin Mies van der Rohe* olduğunu söylüyorlar. Başkaları da Wittgenstein’in bunu söylediğini söylerler –Raed ise Raed olmakla kendini üstün zekâlı sanıyor.

Sunni ve Şii’lerin tek anlaşılmadıkları konu iftar saati değil tabii. Namaz esnasında kıyam vaziyetinde dururken, kolları kavuşturmalı mı yoksa iki yana mı bırakmalı? Bu konuda da anlaşamıyorlar. Neden bunu yapıyorsunuz? Namazınızı kılın. Ben olsam nasıl yaparım diye düşünüyorum da sanırım kollarımı göbeğim üzerinde kavuşturarak kılarım. Bazen de iki yanda tutabilirim. Şii’ler çok dramatik oluyorlar. Törenleri seviyorlar. Oysa Kral Arthur döneminde yaşasalar di erkeklerin ağlaması, inlemesi garip karşılanmazdı, hem tiyatroda kraliçe rolüne de çıkabilirlerdi –dramatik davrandıkları için insanlar onların dindar olduklarını düşünmüşlerdir.

Şii’ler de Sünni’ler de oruç tutmanın nefsi eğitmek olduğunu düşünmüşlerdir. Gün doğumundan batımına kadar hiçbir şey yenmiyor. Sonra istediğiniz gibi Sodom ve Gomora bile olabilirsiniz. Pek çok Arap TV kanalında, filmlerdeki ve şovlardaki öpüşme ve sarılma gibi sahneler çıkarılmış durumda. ART network iki müzik kanalını da iftar sonrasına aldı. Sonra ise dansözler çıkıyor. Showtime network’ü (eğlence en iyisini size verir –yeniden kullanıma sokulan Amerikan TV gibi) ise sahneleri karartarak veriyor. Önce bunda bir yanlışlık var diye düşünmüştüm. Öyle değilmiş. Mesela *Dharma & Greg*’ın başlangıç jeneriğindeki öpüşme sahnesini göremiyorsunuz.

Ayrıca ramazanda insanlar nargileyi hatırlarlar. (Shisha, Narghila veya Hookah –fakat asla Hubbly Bubbly değil). Aklinıza bir şey gelmesin bu bir gong sesi değil. Hiçbir ‘yasadışı madde’ kullanılmıyor –ben hiçbir yerde bulamadım. Aslın-

*Mimar Ludwig Mies van der Rohe (1886–1969), ‘Daha az, daha çoktur’ (‘Less is more’) sözü ile ünlenmişti.

da tütün tat versin diye bal, meyve suyu veya küçük meyve parçaları ile karıştırılıyor. Şimdi onları böyle karışmış ve yapay bir tat kazanmış olarak alabilirsiniz. Bakınız; The Sacred Narghile.*

Kuzenim K. nargile uzmanıdır. En sevdiği elmalıdan sıkıldıktan sonra, gerçek bir elmayla yaratıcı bir biçimde kullanarak içmeye karar verdi. Normal nargile başı kullanmak yerine (adı geçen web sitesine bir bakın; bu çocuk bahsettiğim tüm nargile parçalarının fotoğraflarına sahip), tıpkı nargile başı gibi elmaya bir delik açın, alüminyum folyo ile tepesini kapatın. Böylece epey elmalı bir nargile elde etmiş olacaksınız. Bu durum kuzenimin beş yıl mühendislik okuduğunu kesinlikle kanıtıyor. Gelecek sefer muzlardan çıkan sigaralar yapacak.

Diğer yerel haberlere gelince:

Irak'ın güneyindeki Kurna şehri (haritada aşağı tarafta tam olarak Tigris ve Euphrate'nin kesiştiği yerde) iki gün boyunca bombalandı. Orada çalışan bir arkadaşım uçakların, şehre çok yakın olan boş bir alanı bombaladıklarını ve kaldığı otelin camlarının kırıldığını söylüyor. Önce Amerikalıların neden boş bir alanı bombaladıklarını hiç kimse anlamamış, sonra bombaların açtıkları çukurlara bakmaya gittiklerinde o alanda gömülü olan telefon hatlarını bulmuşlar. Basra ve Maysan'da bulunan komutanlar Irak'ın diğer tarafından tamamen kopmuşlar, yani telefonla ulaşmak imkânsız hale gelmiş.

Basra'da ademağacı denilen mitolojik ağaç devrilmiş. Önce turistler resim çekiyorlarmış sonra onu yerde yatarken bulmuşlar. O zaman bunun Allah tarafından yönlendirildiği, ağacın bazı güçleri olduğuna inanılmış. Sanırım bu Allah'ın gazabının bir göstergesi.

:: salam pax 21:03 [+]::

Saat 10:10'da uluslararası bir sürü gazetecinin peşlerinden geldiği altı adet BM aracına dağılmış denetçiler, Bağdat'ın 25 mil güneybatısında bulunan Graphite Rod Fabrikası'na ulaştılar. Sonra bu BM uzmanları değerli ziyaretlerinin sebebini açıklamadan muazzam kompleksin içine daldılar ve muhabirlerin fabrikaya girmeleri de yasaklandı.*

Ah yavrum ah. Rahat bir nefes vermeden önce sokakta neredeyse beş dakikalık bir sessizlik oldu. Aslında bence sirenlerin duyulduğu saat 09:30'du, 10:00 değil. Duyduğum tek şey, denetçilerin işlerini yaptıkları noktanın üzerinde uçakların dolaştığıydı. Ancak daha da endişe verici olan, Bağdat'ta yaşayan herkesin duymadığı hava saldırısı sirenleriydi. En son ne zaman test edilmişlerdi hatırlamıyorum.

Eğlenceli Gerçek: Körfez Savaşı sırasında ve daha sonraki yıllarda gerçekleşen saldırılar karşısında sirenler ilk bombanın düşmesinden otuz saniye önce çalmaya başlıyordu –ve bu kadarla kalıyordu. Neredeyse faydasız yani. O yüzden, bugün sirenler çaldığında insanlar, birkaç dakika hareketsiz kaldıktan sonra rutin işlerine devam ediyorlar. Bu sirenler gerçek olsa bir dakika içinde turşumuz çıkar. Herhangi bir barınağa sığınmak için vakit yok. Burada kalıp seyretmek daha zevkli. Her zaman bu iş için çatıya koyduğum rahat bir iskemlem vardır.

Devam edelim mi? Ama şimdi iftar oldu ve ben çok acıktım.

:: salam pax 17:01 [+]::

2 Kasım 2002, Pazartesi

Diana yine günlük yazmaya başladı. Gotham'dan da mektup geldi.

'Eski zamanlardaki Babilli en büyük Hahambaşı Yahudi'nin' Bağdat'ta doğduğunu biliyor muydunuz? Diana resmini sitesine koymuş. Bir süre önce, Irak'taki Yahudi tarihi ile ilgili araştırmam için, bana bununla ilgili bir şeyler anlatacağına söz vermişti. Ancak hiçbir şey yapmadı. Eminim bir yerlere atmıştır. Şimdi onu bana ver Diana. Vereceğini söylemiştin.

Geri döndüğü için çok mutluyum. Eğer merak ediyorsanız söyleyeyim hâlâ ona söylememem gereken şeyleri söylüyorum.

:: *salam pax 02:09* [+] ::

3 Kasım 2002, Salı

SUUDİ ARABİSTAN

Amnesty International modern, elektronik, sersemletici silahların hızla işkencecilerin teknolojik cihaz seçeneği olduğunu bildirdi. Elektro şok işkencesi uygulayan ve işkencenin sürekli olduğu tüm ülkelere bu tip silahların ihracatının yasaklanması ve yasal bir düzenlemeyle bunların kullanımının derhal durdurulması çağrısında bulundu.

Tabii Suudi Arabistan, cezadan muaf kalan işkence için verimli topraklara sahip bir ülke.*

*Bu ve bunu takip eden alıntılar www.web.amnesty.org adresinden elde edildi.

SURİYE

Bir sürü siyasi mahkûm serbest bırakılmasına rağmen düzinelerce insan siyasi nedenlerle hapisaneye atılıyor. Siyasi mahkûmlara karşı sistemli olarak işkence uygulanıyor.

ÜRDÜN

Yüzlerce insan siyasi nedenlerle tutuklu bulunuyor. Mahkûmlara karşı güvenlik güçleri tarafından uygulanan işkence ve kötü muamele raporları yazılıp duruyor. Siyasi mahkûmların Devlet Güvenlik Mahkemesi önünde yargılanmasına devam edilecek.

MISIR

Tüm Mısır'da sistematik olarak soruşturma merkezlerinde işkence uygulanıyor. İşkence kurbanları ve aileleri, güvenlik güçlerinin uyguladığı kötü muameleyi rapor etmeye devam ediyorlar.

FİLİSTİN / İSRAİL

460'dan fazla Filistinli İsrail güvenlik güçleri tarafından katledildi. Buna 79 çocuk ve en az 32 yetişkinin hedef olduğu katliamlar dahil. Filistinli silahlı gruplar da 187 İsrailli öldürmüştür. Buna 154 sivil dahildir ve içlerinde en az 36'sı çocuktur.

IRAK

DOSYA*

Tüm bölge tam bir fosseptik çukuru. Arapların yaşadığı bölgelerin çevresinde hep diktatörlükler var. Türkiye ve

***İngiliz Dışişleri ve Commonwealth Ofisi websitesinden:**

www.fco.gov.uk/Files/kfile/hrdossier.pdf Dosyanın adı şöyle: **Saddam Hüseyin. Suçlar ve İnsan Hakları İhlalleri. Saddam'ın politikalarının insani bedeli üzerine bir rapor. (Kasım 2002). İşkence üzerine, kadınlara yapılan muamele, hapisane koşulları, keyfi ve yargısız infazlar, Kürtlere yapılan zulüm, Şii top-**

İran'ın yaşadıkları da diğerleri kadar kötü. Ancak yardımsever batılı gözler sadece Irak'a çevriliyor.

Ülkemdeki insan hakları sorunlarına bu kadar ilgi gösterdiğiniz için çok teşekkür ederim. Otuz yıldır kör gözlerle seyrettiğiniz için de teşekkür ederim. İki milyon Iraklıyı İran'la savaşımaya göndermesi için ülkeme destek verdiğiniz ve onları öldürdüğünüz için de teşekkür ederim. Onun bir deli olduğunu bilmenize rağmen, kimyasal silahların bu deli tarafından geliştirilmesine ses çıkarmadığınız için teşekkür ederim. Irak Komünist Partisi'nin üyelerinin asit banyosuna atılmalarına da ses çıkarmadığınız için teşekkür ederim (Bunun ilk defa Kuveyt'te kullanıldığını düşünmüyorsunuz değil mi? Hükümet bu banyoları 1970'lerin sonlarından beri kullanıyor.) Irak halkının durumunu düşünmeye gelince, tüm insan hakları organizasyonlarını görmezlikten geldiğiniz için teşekkür ederim. Halkını güçsüzleştirdiğini ve hükümet üzerinde hiçbir etkisinin olmadığını bildiğiniz halde yaptırımları devam ettirdiğiniz için de teşekkür ederim. Tüm bunları bildiğiniz ve önemsemediğiniz için teşekkür ederim.

Tüm çabalarınız için sizi içten selamlıyorum. LANET OLSUN.

Eski olmayan ve pek çok insan hakları organizasyonu tarafından daha önce gündeme getirilmeyen bir tek yeni bilgi bile yok. Öyleyse bu pislik çukurunda nasıl yaşamayı başardığınız hakkında neden şimdi endişelenmeye başladınız?

Eğer kalbiniz zayıfsa Irak'la ilgili dosyayı okumayın. Ve adınız Raed değilse tabii. O okumak zorunda, çünkü ben öy-

luluğuna yapılan eziyetler, Irak dışındaki Direnişin harassmentı ve Kuveyt'in işgali başlıklı bölümler yapılmıştı. Üç ek 'İşkence Metotları', 'Saddam'ın hareketlerinin Müslüman insanlar üzerindeki bedeli', 'Kimyasal Silahlarla yapılan saldırıların listesi'. Dosyanın başında Tony Blair'in TUC Konferansındaki konuşmasından bir alıntı yer alıyor. (10 Eylül 2002): 'Bizim kavgamız Saddam'la; Irak halkıyla değil. Onlar daha iyisini hak ediyorlar. Irak yetenekli nüfusun olduğu bir toplum. Onları uluslararası topluluk içerisinde yeniden kazanmak istiyoruz. İnsanların Saddam baskısı ve terörü olmadan, yaşamlarına özgür bir şekilde devam etmelerini istiyoruz.'

le istiyorum.

Tek bir cümle dahi, bir Iraklının kaşlarını kaldırmayacaktır. İşte böyle ve her zaman da böyle oldu. Herkes binlerce korku hikâyesi duymuştur; birileri ise buna şahit oluyor ve içinde yaşıyor. Dilinizi ısırın ve devam edin. Soru sormayın.

Bahsi geçen hapishaneleri inşa ettikleri için tüm batılı inşaat şirketlerine teşekkür etmeyi unuttum. Eğitim veren Doğu Avrupa ülkelerine de.

Artık bizimle ilgileniyor musunuz? Sinirli miyim, üzgün müyüm veya korkuyor muyum bilemiyorum! Bu raporlar hep elinizin altındaydı ve her şeyi biliyordunuz. O zaman, bugünü geçen seneden farklı kılan nedir?

Saddam Hüseyin'in barbarlığından kimsenin şüphesi yok. Bu durum muhafazakâr hükümet yönetiminde İngiltere'nin ona silah malzemesi satmayı ve bu alımları yapabilmesi için sağlam finansal kredi vermeyi istediği döneme kadar dayanıyor.*

Ayrıca eliniz değmişken neden Suriye için de bir dosya hazırlamıyorsunuz? Veya Türkiye de olabilir. Eminim bir Suudi dosyası hazırlamışsınızdır ve onun da Irak dosyası kadar güzel görünmesini sağlarsınız —çok iyi bir hazırlık öyle değil mi?

:: *salam pax* 02:55 [+] ::

5 Aralık 2002, Perşembe

Şimdi Diana'nın günlüğüne neden bir yorumlar linki koymadığını anlıyorum. Öncelikle sadece Legendary Monkey'in posta kutusuna bir link koyabileceğimi düşünmüştüm. Asıl olarak yapmasını istediğim şeyi yaptı ve bir an için ken-

*'Amnesty işkence dosyasından dolayı Irak'a saldırıyor.' 2 Aralık 2002 (www.guardian.co.uk)

dimi onun arkasına saklanıyordum gibi hissettim. Bu yorumların bazıları ise beni korkutmuştu.

Ancak birkaç saat sonra ona bağırarak geri dönmek istedim. Bu sefer yorumlar linki de koymayı düşünmüyorum.

Deoxy aşağıdaki yorum linkinde iyi bir öneri yazmış: “şimdi KAPATIN ÇENENİZİ ve bize biraz minnet duymayı öğrenin!!!”

Pekâlâ hepimiz minnet duygularımızı ifade etmek için beş dakika saygı duruşunda bulunalım.

Tonlarca bombanın ülkemine üzerine düşmesine minnettarım.

Bu bombaların içinde kullanılan uranyumun dağılmasına da minnettarım.

Bölgeyi sürekli kaynar durumda tutan *Dual Containment* (çifte kuşatma) politikası için ABD’ye de minnettarım.

ABD hükümetinin bölgedeki tüm baskıcı hükümetlerin ihtiyacı olanı yaptıktan sonra, onları başlarından atan destek şovuna da minnettarım.

Yaptırımlar komitesindeki ABD gücüne de minnettarım.

Sadece bir dış çekebilmek için kara pazarda cerrahi eldiven ve anestezi ilacı aramamı sağlamasına da minnettarım –çünkü bu tip malların tedariki yaptırımlar komitesi tarafından her zaman veto ediliyor.

Saddam ve güç tabanına hiçbir etkisi olmadan sadece Irak halkını cezalandıran ve bizleri Irak hükümeti ile ABD hükümeti arasında politik bir çıkmaza sokan ekonomik yaptırımlara devam etmek için çok fazla zaman ve çaba harcayan bu ülkenin politikalarına minnettarım.

Bu yaptırımların, birçok zengini yoksul hale getirmesindeki rolüne de minnettarım.

Hayatta kalabilmek için kendi kütüphanesini satmak zorunda kalan ve BM ekibi tarafından hatıra olarak evlerine götürülmek üzere kitapları satın alınan profesörlerimi izlerken de minnettarlık duyuyorum.

O kadar çok minnettarlık duyuyorum ki bu minnettarlık

kulaklarından akıyor.

Deoxy'e geri dönelim: 'Bize lanet olsun öyle mi? Pekâlâ Hüseyin'in yönetimi altında çürüyün –size yardım etmek zorunda değiliz. Size bunu BORÇLU olduğumuzu düşünerek bize kızıyorsunuz –borçlu değiliz. Yine de yardım ettiğimiz için mutlu olun HER ZAMAN.'

Tatlım kimse buraya gelip vakit öldürmeni istemedi senden. Ayrıca kimse senden yardım da istemedi. Bölgenin işlerine burnunu sokan senin hükümetin. ABD hükümetinin soğuk savaş dönemi boyunca Sovyet etkisini körfezde tutabilmek için radikal İslamcılarını desteklediği neden hep unutuluyor? Pekâlâ sanırım bu geri tepti öğle değil mi? Tıpkı ABD'nin Irak'a olan desteğinin geri tepmesi gibi.

Yazılı bildirisinde Teicher şöyle ifade etmiştir: 'CIA direktörü (William) Casey İran-Irak savaşını kaybetmemesi için Irak'ın yeterli askeri ekipmanı, cephanesi ve araçlara sahip olmasını temin etmek için şahsi olarak öncülük etmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin 'Irak'a milyarlarca dolar kredi sağladığını' iddia eden Teicher şu durumu öne sürmektedir: 'Iraklılar adına yapılan askeri istihbarat, tavsiye ve Irak'la gerçekleştirilen üçüncü dünya silah satışlarının yakından takip edilmesi, Irak'ın askeri silahlanmasının istenmiş olduğunu kesin kılıyor.'*

1983 yılında Saddam'a her türlü askeri desteği vermesi için elçi olarak Reagan'ın kimi gönderdiğini tahmin edin bakalım: Donald Rumsfeld.

Size ait olmayan yerlere ayaklarınızı basmayın demek istiyorum. Canınız yanabilir. Kesinlikle sizin yardımınızı istemiyorum. O meşhur yardımınız epey hasar verdi. O yüzden arka bahçemden uzak durun. LÜTFEN!

Şimdi sözü Lanny'e veriyoruz. 'Eğer herkes heyecana ka-

*Open.democracy.net'ten: 'Irak'tan Tehdit Yok' ('No Threat From Iraq') (29 Kasım 202) Saul Landau tarafından kaleme alınmış.

pılıp ayağa kalkarsa, size yolu kim gösterecek ha?’

Özür dilerim ama onların poposuna kırık cam batıranın kim olduğunu sanıyorsun? Onun hayalarına kim elektrik veriyor? Gereksiz yere yakınıp durduğumu söylemeyin bana. Hükümet karşıtı işler yaptığı gerekçesiyle –sebepler birkaç yabancı arkadaşı olması– sizden koparılıp alınan bir aileye mensup olmanın ne demek olduğunu bilemezsiniz. Yanlış kişilerle konuştu veya özgürce fikrini söyledi diye ailenizden biri idam edildikten sonra yaşamının, nasıl bir şey olduğunu da bilemezsiniz. Eğer Deoxy’den alıntı yapmam gerekirse ‘KAPATIN ÇENENİZİ... ve bize biraz minnet duymayı öğrenin!!!’ Bence siz oturun oturduğunuz yerde ve bırakın kendi çöplüğümde ben dövüneyim.

Mike’in sorusuna gelince “Peki ne yapacaksınız? Hadi çocuklar. Instapundit hepimizi buraya getirdi. Çoğu insan da okuyor. George Bush’un ne kadar aptal olduğunu göstermek için bir şansınız var. Hadi onun hiçbir şeyden haberi olmadığını kanıtlayan fikirlerinizi duyalım.”

Bu soruya cevap vermeyecek kadar zeki olduğunu biliyorum. Lynn’in yorumunda söylediği gibi zamanın gerisine gidemeyiz ve olan biteni iptal edemeyiz. Gelecek olan şey kaçınılmaz. Herkes pozisyonu içinde kendini güvenceye almış görünüyor. Bununla birlikte, rejim değişikliği planının 9/11 ve El-Kaide ya da terörizme savaş ilan etmekle bir ilgisi yok. Bu gelişmeler, sadece yapılmak istenenler adına birer kılıf veya belki de bu politikayı geciktiriyor bile olabilir; çünkü ABD’nin önce Afganistan ile uğraşması gerekiyordu. Körfez Barış ve Güvenlik Komitesi’nin (Committee for Peace and Security in the Gulf) William J. Clinton’a gönderdiği açık mektuptan bir alıntı yapıyorum:

Sadece Bağdat’taki rejimi değiştirmeye yönelik kararlı bir program, Irak krizini tatmin edici bir sona ulaştıracaktır. Yıllardır ABD, darbeleri ve iç komploları teşvik ederek Saddam’ı devirmeye çalıştı. Bu girişimlerin hepsi de başarı-

sızlıkla sonuçlandı. Saddam, ABD'nin ona karşı harekete geçireceği her türlü olası komplodan daha kurnaz, acımasız ve komplocu. Saddam devrilmeli, ama bir d'etat darbesi ile indirilmeyecek. Saddam'ın bir Akhilleus/Aşil topuğu var: Halk desteği olmadan, terörle ülkesini yönetiyor. Darbeleri ya da komploları başarısız kılan aynı acımasızlık kendi insanları, çevresindeki siyasiler ve ordu mensupları tarafından nefret edilmesini sağlamaktadır. Bugün Irak geniş tabanlı bir isyan için olgunlaşmış durumda. Bu fırsattan yararlanmalıyız.

Bu açık mektubu imzalayanlara da bir göz atmak isteyebilirsiniz belki. Bu imzaların arasında Savunma Bakanı Donald Rumsfeld (Aynı Rumsfeld, 1983 yılında, ABD'nin kimyasal silahlarını kör gözlü İran'a karşı giriştiği savaşta Saddam'ın kullanımına verdiğini söylemek üzere Bağdat'a gitmiştir.), Savunma Bakan Vekili Paul Wolfowitz ve Dışişleri Bakan Vekili Richard Armitage.

ABD sinsi yöntemlerle ilerledi. O yüzden soruna cevap bekleme.

Bugün ramazanın son günü. Yarın da Eid el-Fitr (ramazan bayramı). Hepinize iyi bayramlar. Allah hepimizi korusun. Önümüzdeki iki gün bir şey yazmayacağım.

:: *salam pax 03:40 [+]* ::

17 Aralık 2002, Salı

Dolar çıldırdı. 1 dolar = 2.280 Irak dinarı oldu ve yetkili olmayan bir ağızdan (en sevdiğim içki dükkânı sahibi) duyduğuma göre, bu geceyi dolar muhtemelen 2.300 dinar olarak kapatacakmış. Bu çok fazla!

Dondurucu bir soğuk var –tam 5°C– her on iki saatte bir, iki saat süreyle karanlıkta kalıyoruz. Ve elektrikler kesildiği anda ofis buzdolabına dönüşüyor.

:: *salam 13:29 [+]* ::

Kuzenimin zekâ belirtisi incileri:

Irak'ta istediğin zaman yapabileceğin üç şey var:

- Ciddi şekilde hasta olmak
- Tutuklanmak
- İdam edilmek

Arapça söylendiğinde kulağa daha hoş geliyor çünkü kafi-yeli oluyor.

Hoşça kalın.

:: *salam* 23:07 [+] ::

18 Aralık 2002, Çarşamba

Gerçekten de kıskanıyorum.

İlk Farsça En İyi İnternet Günlüğü Yarışması*

Bu site**, günlük dizaynı konusunda ikincilik ödülünü aldı. Üzerinde oryantal bir çay bardağı resmi var. İstikan chai*** ister misin sevgilim?****

Biz Arapların ne zaman böyle bir şeyi olacak? Ve neden İranlılar Araplardan daha kolay günlük yazmaya tutuldular? Neden sadece Arapça bir internet günlüğü yok? Neden? Neden? Neden?

Raed sen de bir gün bir tane yazmaya başlamalısın canım. Sürekli okuyacağıma söz veriyorum.

:: *salam* 02:39 [+] ::

*topweblogs.com/Winners_22.asp

**gapp.blogspot.com

***İstikan, küçük çay bardağı anlamındadır. Chai da Hindistan'dan gelen bugün dünyada pek çok kişinin keşfettiği kremalı bir çaydır (ç.n).

****www.mydevweb.com/images/gapp_logo.jpg.

Allah'tan işe yarıyor! Arapça yazabiliyorum. Siz ne görüyorsunuz bilmiyorum, fakat eminim Arapça yapılmış bir OS'iniz varsa, güzel Arapça harfler göreceksiniz demektir. RAED hadi yap şunu! Arapça bir günlük yapacağız –ve hat-ta kendi Arapça günlük yarışmamızın startını vereceğiz. Tabii ki ben kazanacağım.

Mmmm. Günlükçü seni seviyorum.

:: *salam 02:52* [+] ::

19 Aralık 2002, Perşembe

Irak'ta silah arama çalışmalarıyla ilgili Bush'un ne diyeceğini* hepimiz merak ederken, Uday da 1996'da** düzenlen-en başarısız suikastten kurtulduğu için bir parti daha ver-meye hazırlanıyordu.

Parti bu yıl Furusia Kulübü'nde olacak ve Nawal El Zo-ughbi sahneye çıkacak.***

:: *salam 11:36* [+] ::

21 Aralık 2002, Cumartesi

Sevgili Raed,

Sitemi sileceğimi söylediğimde (ki oldukça başarısızdı-
-blogspot arşivi silmiyor) bana göndermiş olduğun kızgın e-
mail'e cevap yazmadım. Benim bir korkak olduğumu ve baş-
ladığım hiçbir işi bitirmediğimi söyledin. Beni çok iyi tanı-
yorsun.

*'Bush'un, Irak'ın BM şartlarını yerine getirmekte başarısız olduğunu söyle-mesi bekleniyor.' 'Bush is Expected to Say Iraq Failed to Meet UN Terms' (18 Aralık 2002) *New York Times*'da David E Sanger ve Julia Preston tarafından kaleme alınmış. (www.nytimes.com)

**1996 Aralık'ta 32 yaşındaki Uday Bağdat'ın al-Mansour bölgesinde araba kullanırken vurulup yaralanmıştı.

***Lübnan'lı bayan şarkıcı: Bakınız www.3oyoon.com/newal.1.htm

Evet korktum. *Reuters* ve *Yahoo France* makalelerinin yerince dikkat çektiğini düşünmüştüm. Bunun doğru olup olmadığını söyleyebilmek için her şeyi çok hızlı sildim. Fakat tek sebep bu değildi. İnternet günlüğünde olup bitenlerle ilgili bir parça sıkıntı duyuyordum.

İnternet günlüğünü sildikten hemen sonra Diana'ya, bir başka Iraklı günlükçünün daha olmasını istediğimi söyledim. Bu günlüğün nasıl olması gerektiği ile ilgili bir tür zihinsel egzersiz bile yaptım.

Öncelikle bu Arapça olmalıydı ve politikayı olabildiğince az tartışmalıydı. Eğer köşeye sıkışırsa Filistin taraftarı ve Saddam yanlısı olmalıydı –sadece kendini güvenceye alabilmek için. Kuran'dan ve hadislerden de alıntı yapmalıydı veya belki Um Kalthum şarkılarından da alıntı yapabilirdi. Söylemeye çalıştığım, şu en 'batılı' okuyucular bunu anlamayacaklardı; çünkü onların kültürel küresinin çok dışında kalacaktı.

İçinde olduğum bu pislik beni gerçekten de rahatsız ediyor. Tüm bu anti-Amerikan (bu bir kelime mi?) konuşmalarım içerisinde onların kültüründen, müziğinden ve filmlerinden ilham alıyorum. 'Lanet olsun size' dediğim için çok pataklandım –iachat khawathkum demeliydim fakat hiç kimse anlamayacaktı. Tıpkı birçok Iraklının, Amerikalıların söylediklerinin çoğundan bir şey anlamıyor olmaları gibi. Birbirimize kibarca gülümsemeli ve işimize devam etmeliydik.

Kültürel ihanetin somut bir örneği gibi hissediyorum kendimi. Bu ihanet benim sürekli olarak kendimle çelişmeme sebep oluyordu.

Books@Cafe'de geçirdiğimiz akşamı hatırlıyorsunuzdur. Hani Müslüman/Arap kültürünün bir ürünü olduğuma inandığımı söylemiştim de bana gülmüştün! Sadece iki dakika önce Alman MTV'yi seyrederken ve Beyrut'taki Virgin Megastore'dan İngiliz kitapları satın alırken, ne kadar mutlu olduğumu anlattığımı hatırlatmıştın bana.

Tek tip elbise giydirilmiş Batılı kültüre bağlı olduğumuza

dair konuştuğumuz her şeyden sıkıldım. Daha önce konuştuğumuz gibi eşitlerin bir diyalogu değil bu. Onların –her şeyine– başvuruyorum çünkü bu kültür tarafından yutulmuşum. Baksana, geçen seneden beri e-mail’leri sana İngilizce olarak gönderiyorum. Bu ne kadar da üzücü öyle değil mi?

Kendimden utanmalıyım.

Beni hep dizginlerdin. *Arabic Horizons*, *Aqlam* ve benzeri dergiler okurduk. Şimdi sadece onlara bir göz atıyorum. *Q*’ya geri döndüm. *The Face and Wired*: Batılı bir çöp kutusu. Ve en son ne zaman Arapça kitap okuduğumu sorma bana –bunu cevaplayamayacak kadar utaniyorum. Dahası, günlüğü okuyan insanlardan benzeri korkunç sorular alıyorum zaten: Mesela Kürt sorunu hakkında ne düşünüyor muşum? Diana’dan gelen açık mektuplara ise nasıl cevap vereceğim konusunda gerçekten kayboluyorum.

Pekâlâ bu yeterli. Bu kadar itiraf yeter. Günlüğü durdurmak sadece korkmuş olmak demek değil. Bağlantılarımı kaybettim ve yeniden yönlendirilmem gerekti. Bana kızma –o e-mail’de yazdıklarım, görüldüğü kadar berbat değiller. En azından senin burada günlük yazmaya başlamanı sağladım. Belki herhangi bir günlükçü, benim, senin o vahşi hayal gücünün ürünü olmadığımı inanır.

Ve Eve Tushnet’in* bana gönderdiği e-mail’e cevap olarak (“... hangisini tercih ediyorsun? Buradan insanların seninle bağlantı kurmasını mı istiyorsun, yoksa bunlar umurunda değil mi?” diye sormuştu) söylüyorum; bana gönderilen linklerle ilgileniyorum. İnternet günlüğüme olan ilgilerinden dolayı çok onur duyuyorum ve her şeyin İYİ gidip gitmediğini soran tüm e-mailler için de çok müteşekkirim. Bu yüzden sorunu şöyle cevaplayabilirim: “Bana bağlan bebeğim ... ben tam anlamıyla bir bağlantı manyağıyım!”

Raed için bir şeyler daha:

Zaid’i hatırlasana –bize mezuniyet gününün büyücek bir

*eve-tushnet.blogspot.com

fotoğrafını göndermişti. Şimdi geleneksel Arap elbisesi giyiyor (dishdasha'sı ayak bilek kemiklerine değmiyor; çünkü Wahabi ya da başka bir şeye dönüşmüş). Ders verdiği bayan öğrencilerinin yüzüne bakmıyor ve –hey şuna bir bakın– göz sürmesi kullanıyor: siyah kuhla. Anladığım kadarıyla bunu daha önce Peygamberimiz de yapıyordu. Şimdi bu adam bir şeyler öğretmeye başlıyormuş.

Bir sonraki gün F.'yi de gördüm. Hamile olduğu için onu tanıyamadım. Her zamanki gibi tatlıydı. G. onu elinden kaçırdığı için gerçek bir aptal.

Annem 'selam' söylüyor ve Hiba ile ne zaman tanışacağını soruyor?

:: *salam 00:27 [+]* ::

22 Aralık 2002, Pazar

Iraklı 'Muhalef Güçler' bir araya gelip Saddam'dan sonraki Irak için planlar yaptılar.*

Şimdi kendimi biraz daha rahatlamış hissediyorum. Geleceğim emin ellerde. Etrafta bunu kutlamak için hoplayıp zıpladığımı için kusuruma bakmayın.

... Muhalefet üyelerine göre Washington muhalefetin çok fazla bağımsızlaşmadan güvenilirliğini arttırmasını istiyor ki böylece Amerika Birleşik Devletleri, Irak'ın politik geleceğini kontrol edebilsin. İstiladan sonra gerekebileceği düşünceyle Iraklı bir ortağı kendi kanatları altında yasallaştırıyor.**

Arkadaşlar bu çok komik –herkes bu konuda epey yaygıracı. En azından biraz daha ketum olmaya çalışın. Buna ihtiyacınız yok ha? Bir düzine aptal Arap buraya toplanmış, kuklaları hareket ettiren ipleri fark etmeyeceklerdir bile dediğiniz

*'Gruplar, Saddam Hüseyin Sonrası Bir Irak İçin Plan Oluşturdular.' 'Groups Outline Plans for a Post-Hussein Iraq' (18 Aralık 2002) *New York Times*'da Craig S Smith tarafından kaleme alınmış. (www.nytimes.com)

**Yukarıdaki nota bakın.

anlaşıyor.

Konferansı izlemek için Washington tarafından belirlenmiş hedeflere ulaşmak adına, liderlerini gizlice kandıran Amerikan yetkilileri bulunuyordu. Bir yandan da Amerikalılar tarafından çizilen sınırları geçmeyeceklerini garanti ediyorlardı.*

Biri bu toplantının bir anlamı ya da önemi olduğunu nasıl düşünebilir? Olay tam bir pislik yığını. Konuşmalar utanç verici ve her bir partinin kendi çıkarı için kavga etmesi de cabası. (Biri, ‘Hey, bu züppe herifin artık Bağdat’ta işi yok –bunu nasıl izleyebilir ya da dinleyebilir?’ diye düşünmeye başlarsa cevap olarak şunu söylerim; okkalı bir 350 dolarlık para cezası riskini göze alıyorum. Ayrıca uydu TV’ye sahip olduğum için de muhtemel bir hapis cezası riskini de göze alıyorum.) Sünni Kürtlerin temsil edilmemesi durumunda Kürdistan, Sünni grubu toplantıdan çekilmekle tehdit etmişti. Ancak kimse bunu umursamadı; çünkü bu toplantının Amerikalı organizatörleri (Zalmay Halilzad** başkanlığında) bu aptallar grubu ile ilgilenmiyorlardı.

Dört günün bilançosu, ABD tarafından dikta ettirilmiş, sıcak hava kokan 25 maddelik bir tavsiye mektubuydu. İkinci paragrafta diyordu ki gruplar, Irak halkına destek olduğu ve dikta rejiminin sona erdirilmesi ile Irak’ın yeniden inşa edilmesine yardım ettiği için uluslararası birliğe minnettarlar veya sevinçle karşılamaktalar (bu nasıl yorumladığınıza bağlı) –FAKAT gelecekte, Irak içişlerine hiçbir politik müdahale istemiyorlar. Ben buna zırva diyorum. Diyelim ki kendi kararlarını kendileri alacak kadar özgürler –birinin onlara bedava bir öğlen yemeği vereceğini nasıl umarlar?

‘Burada, size devasa bir askeri destek göndermemize, kendi adamlarımızın hayatını tehlikeye atmamıza ve muazam para harcamamıza izin verin. Bunu sadece sizi sevdiği-

*Bir önceki sayfadaki nota bakın.

**Afgan-Amerikalı Dr. Halilzad, BM Irak Özel Temsilcisiydi. Daha önce aynı görevi Afganistan için yapmıştı.

miz için yapıyoruz.’

Eğer iyilik isterseniz karşılığında bir şey vermelisiniz. Şu an istediğiniz de son derece büyük bir iyilik. Fakat onların bu kadar özgür olmadığını ve o deklarasyonda söylenen her sözün ilk önce Amerikan koruyucuları tarafından onaylandığını bildiğimizden, tüm bu toplantı, konuşmalar ve tavsiyeler gibi o paragraf da, hiçbir anlam ifade etmemektedir.

... büyük gruplardan bazılarının birkaç üst düzey üyesi, bu muhalif grupların hiçbirinin Amerikan şaklabanı olarak görünmek istemedikleri için, bu bildirilerin büyük ölçüde politik bir koz olduğunu gizlice söylemiştir.

Zavallılar kolayca kandırılmış aptallar. Şaklaban olarak görünmek mi? Siz ZATEN şaklabansınız!

Bu dört günlük maskaralık esnasında duyduğum tek iyi şey şuydu:

Anayasal Monarşi Hareketi (Constitutional Monarchy Movement [CMM])’nin baskısından sonra, ülkenin bir cumhuriyet olarak mı devam edeceği yoksa 1958’de devrilen monarşiye mi geri döneceği kararını almak için referanduma gitmeyi düşünüyorlar.*

Özellikle Anayasal Monarşi Hareketini (Constitutional Monarchy Movement=CMM)** (Raed bana bir iyilik yap: link’i kontrol et ve bunu okurken ters giden bir şey var mı söyle –benim girişim bloke oldu) sevdiğim için değildi bu. CMM ve INC –Başkanlığını Ahmet Çelebi’nin yaptığı Irak Ulusal Kongresi (Iraq National Congress)– Amerikan oyunundaki ana kuklalar. Şu güzel fotoğrafa*** bir bakın; her ikisi de 1999’da Dışişleri Müsteşarı Thomas R. Pickering ile birlikte (Çelebi ortada ve kral olmaya hevesli Ali bin Sharif El Hüseyin sağda). Burada Ali Bin Sharif El Hüseyin’in bir başka maksadı var.*

*‘Sürgündeki Iraklı iktidar yolunu planlıyor’ (‘Iraqi exiles plan path to power’) (17 Aralık 2002) BBC News web sitesinden (news.bbc.co.uk)

** www.iraqcmm.org

*** www.meib.org/images/9911_inc.jpg

Aslında El-Sharif Ali'nin toplantıdaki konuşması en utanç verici olanlardan biriydi. Irak dışında bulunan Irak muhalif gruplarının, neden konunun dışında kaldıklarını söylememin sebebi bu işte. Ülkemin baş oyuncusu olmayı isteyen bu şahıs, benim dilimi bile konuşmıyordu. Kekeliyor ve tekliyordu, kelimeleri daha önce hiç Arapça okumamış gibi zor telaffuz ediyordu. Acaba Arapça kelimelerin İngilizce uyarlamasını mı okuyordu merak ettim doğrusu; çünkü kulak tırmalıyordu. Daha önce Irak'a hiç ayak basmamıştı. Birdenbire 1993'te bu ülkenin geleceği ile ilgilenmeye başlamıştı –daha önce hiç kimse onunla ilgili bir şey duymamıştı ve onunla ilgilenmemişlerdi bile. Her neyse, benim bir düşüncem var ama bu o değil.

Eğer referandum yapılacaksa, anayasal monarşiye (constitutional monarchy) oy atmaya karar verdim. Bunun yanı sıra 'başkan' kelimesine de hayat boyu sürececek bir alerjiye sahip oldum. Sanırım bir kral, her iki senede bir mevkisi için savaşmak zorunda kalan –ve bir kere oraya geldi mi ayrılmak istemeyen bir başkandan çok daha az zarar verecektir diye düşünüyorum. Bu yanlış olabilir fakat çok partili sistemle gerçekten bir noktaya ulaşabilirsek, kendine âşık tek bir manyaktan ziyade, bakanlar ve muhalif gruplar ile anlaşmanın bir şekilde daha iyi olacağını düşünüyorum. Oh bilemiyorum... Bir süre 'başkan' kelimesini kullanmak istemiyorum, o yüzden bize şu CMM'deki korkağı verin –bize Prens Ra'ad bin Zaid bin Al Sharif El Hüseyin'i verin. Bu iyi olacaktır –en azından Iraklı ve Arapça konuşuyor ve Ürdün'de yaşıyor. Çökmüş batılı memleketlerde zamanını geçiren Ali gibi değil hiç olmazsa.

:: salam 10:42 [+] ::

Önce iyi haberi vereyim. Yeni yılı ailemin evinde kutlayacağız. Bir parti veriyorlar ve ev curcuna olacağından ben üst katı parti işlerim için kullanacağım. Herkes arkadaşını, içtiği her neyse onu, bir de mum getirecek. Şunu birkaç tane mum yapalım –elektrik konusu biraz sorun olmaya başladı da.

Son iki gün içinde, günde sadece beş saatliğine elektriğin kesildiği bir bölgede yaşıyorsan şanslısın demektir. Bugün yedi saattir elektrikten mahrumuz ve gün henüz bitmiş değil. Bağdat'ın bazı bölgeleri on saattir karanlıkta bekliyor. Ve bu durum hiç değişmiyor. Diğer iller ise, sadece yarım saatliğine elektrik alıyorlar.

Resmi bir açıklaması var: bakım diyorlar. Ben zırvalık diyorum. Muhtemelen bu jeneratörleri kaldırıyorlar.

Planlı kesintilerle yaşamayı öğreniyorsun. Ne zaman olacağını ve kaç saat süreceğini bilirsin. Ancak son iki gündür gerçekten de berbattı –çok düzensiz geldi gitti. Ne zaman isterlerse o zaman açtılar ve kapattılar. Buz tuttuk, sonra çözüldük sonra yeniden buz tuttuk. Mevsim normallerinin üzerinde bir soğuk var ve daha da soğuk olacağı bekleniyor. Kerosene ısıtıcıların fiyatı ise tavana vurdu. Bu ısıtıcıları üreten yerel bir fabrika var (devlete ait). 130.000 Irak dinarına alabiliyorsun. Ancak almak için genel müdürden onay gerekiyor. Nedenini sormayın. Bunun sebebini çıkaramıyorum. Aksi halde bürokrasi denilemezdi sanırım.

Şimdi yeni sahip olduğun ısıtıcını al ve şirket binası önünde dur. Bir dakika içinde bunun için sana 200.000 dinar ödeyecek insanlar çıkacaktır. Dükkânlara bak, onları 260.000 dinara bulacaksın. Bu liberal ekonomi öyle değil mi? Ekstra bir battaniye getirmenin daha ucuz olacağına karar verdim.

Ani elektrik kesintileri yüzünden bu e-mail'i üçüncü defadır yazıyorum. KAYDET kutusuna basmayı unutuyorum. OTOMATİK KAYDET artık her beş dakikada bir yardıma koşmuyor.

Bir iki gün önce *New York Times*, John F. Burns'un bir başka makalesini yayınladı. Acaba bir yerlerde fotoğrafı var mı biliyor musunuz? Çünkü eğer onu yolda görürsem gerçekten de ayartıldığında normların dışına nasıl çıktığını soracağım. Bununla ilgili size daha sonra bilgi veririm.

Irak parası dinar, dolar karşısında değerini yüzde 25 kaybederek hızlı bir düşüş yaşadı.*

Son birkaç haftadır dinarın başına gelenler çok garip. 2.200 ila 2.300 arasında gidip geliyor. Geçen gece zorlukla kazandığım dinarları dolara çevirmek üzere gittim. Dinar 2.285 olmuştu. Satıcı daha da yükseleceğini söyledi. Alshorja ve Kifah sokaklarındaki birçok simsar dinarın çılgına döndüğü anlarda alışverişi durduruyorlar; ki bu anlar epey sık oluyor. Bilgisayarım için yeni bir monitör aldım. (Eski monitörüm elektrik aniden gelince hafifçe patladı –zzzzttt-ppffttt diye bir ses çıkardı ve sessizliğe gömüldü.) Satıcı bana bunu 140 dolara satmadan önce doların fiyatını kontrol etmek zorunda kaldı –her şey bu şekilde aptalca olmaya başladı.

Burns bir sebep öne sürmüştü:

... Üst düzey bir hükümet görevlisi, birkaç saat içinde on milyonlarca dolar satın almak için dinarların değerini düşürdü.

Oldukça muhtemel görünüyor fakat bir sebep daha var: Neticede bir değeri olmayan Irak dinarlarını kimse elinde tutmak istemiyor. Emlak ve otomobil fiyatları çok kısa dönemlerde neredeyse ikiye katlanarak çok hızlı yükseldi. Özellikle de Bağdat şehir sınırları içerisinde arsa fiyatları arttı. Çok çok düşük faiz oranları ile verilen yatırım kredileri ise önemsenmiyor. Hiç kimse ortalıkta dalgalanan para istemiyor. Ayrıca altınlarınızı da güvenli kasalardan çıkarın. Bazılarınız Farhud'un Arapça manasını biliyor. Eğer bir bomba bir bankaya isabet ederse farhuded olur...

*'Irak'ta Korku ve Mırıldanmalar Ayyuka Çıktı' ('In Iraq, Fear and Mumbling at the Top') (22 Aralık 2002) John F. Burns tarafından *New York Times*'de kaleme alındı. (www.nytimes.com)

Konudan sapıyorum. Burada şuna dikkat çekmek istedim; dolarları piyasadan deli gibi toplayanlar sadece hükümet yetkilileri değil, başka herkes zaten bunu yapıyor.

Paradan söz açılmışken bir başka zorlayıcı soru daha var. Tüm bu banknotları ne yapacağız? Hepsinin üzerinde de Saddam'ın suratu var. En değersiz 25 dinardan yeni çıkan 10.000 dinar banknota kadar.

Makaleden söz etmeye biraz daha devam edelim:

Geçen ay, hükümetin yetersiz ve bozulma içerisinde olduğunu yazan makaleler yayınladıktan sonra, gazetesini bir süreliğine hükümet tarafından yasaklanan Uday'ın eli kolu bağlandı.

Şimdi yine yayınlanıyor. İki gün önce ofise girdiğimde masamın üzerinde bir tane duruyordu. Hâlâ o kirli ve ucuz mürekkeple baskısı yapılıyor. Saddam'ın oğlunun iyi materyal kullanacağını düşünebilirsiniz belki diye söylüyorum.

Geçmişini değerlendirdiğimde Saddam Hüseyin dışındaki mükemmel bir totem kim olurdu surusunun cevabı Uday'dır. Şimdi kendisinin politik duruşu Iraklıların kendine yöneleceği bir kişi olmaktır. Babasının kendilerini götürdüğü ölü son- dan kurtulmak için, halk daha modern bir adam istemelidir.

Pardon? Duruş da demek? En yakın 'arkadaşları' dışında herkes bilir ki o hasta bir canavardır. Babasından evvel kendisini ölü sona yaklaştırmış durumdadır. Bir restorana girdiği zaman aileler yavaşça ortadan sıvışırlar; çünkü korumalarından birini gönderir ve en yakın masadaki kadınları getirtip kendisine 'katılmalarını' istemesiyle ünlüdür. İnsanlar babasından korktukları kadar ondan da nefret ederler. O yüzden kimse kendilerini yönetsin diye onu aramıyor. Ne manasız bir yazı bu böyle.

Her neyse mutlu olunması gereken bir dönemde olduğumuzdan Uday hakkında küçük komik bir hikâyeye anlatayım.

1980'li yılların başında, Irak Avlanma Kulübü yeni bir kapalı yüzme havuzu yaptırdı. Oldukça büyük ve teknolojik olarak donanımlı bir havuzdu. Açılışı yapmak için bir tür par-

ti vermeye karar verdiler. Oldukça şık bir olay. Saat on bir civarında Uday beyaz bir smokin ve şapka giymiş olarak korumalarıyla çıkageldi. Hâlâ tavanlarda bu şekilde smokinli resimleri bulunmaktadır, fakat şapkasını çıkarmış olarak. Birkaç içki içtikten sonra partinin sıkıcı olduğuna karar verdi ve ortamı biraz hareketlendirmek için herkese yüzme havuzuna atlamalarını emretti. Köpeklerini de (yani korumalarını) insanların üzerilerine salarak onları havuza itmelerini istedi. Epey güldükten sonra da partiden ayrıldı. Ne eğlenceli çocuk değil mi?

:: salam 13:40 [+] ::

27 Aralık 2002, Cuma

Mmmm beni önemsemiyor mu?

:: raed 12:23 [+] ::

Hayır, hayır, hayır, seni önemsiyorum gerçekten. Seni perşembe günü saat 11:30 civarında aradım –üç kere. Sürekli çaldırmaya devam ettim ama telefonu açmadın. Bunun, Bağdat’tan gelen bir telefon olduğunu bildiğini biliyorum öyleyse neden açmadın? Yapacak hiçbir şeyim yoktu ve biraz laflarız diye düşünmüştüm. Sonra senin yerine kardeşini aradım ve onunla konuştuk.

:: salam 11:49 [+] ::

Günün sözü: ‘de- Saddamizasyon’

Bunu Dışişleri Konseyi (CFR)* tarafından yayınlanan ‘ABD’nin Irak’taki Çatışma Sonrası Politikasının Temel İlke-leri’ (‘Guiding Principles for US Post-Conflict Policy in Iraq’) raporunun** 34’üncü sayfasında görmüştüm.

Eğer tüm raporu okumak istemezseniz sadece son üç sayfaya bakınız. Raporun sunduğu ‘üç aşamalı yaklaşım’ bir tablo içerisinde özetlenmiştir.

Bu sitede ilginç bir başka makale daha var: ‘Yeniden yapılanma: Saddam’ın devrilmesinden sonra ulus inşa edicileri için bir kontrol listesi.’ (‘Reconstruction: A checklist for Would-be Nation-builders in Baghdad After the Fall of Saddam.’)*** Bu 35 sayfalık raporun özetini veriyor. Yazılanların bir kısmı annemin dadıma verdiği listeye benziyor.

Demokrasi konusunda yavaş, ancak istikrarlı olun.

Zayıf olan bağları güçlendirin.

Komşuları önemseyin.

:: *salam* 13:04 [+] ::

29 Aralık 2002, Pazar

Bir hafta önce Jonathan (The Head Heeb)* Raed’e yazdığım mektupla ilgili bir yorum göndermiş ve benim kültürüme ihanet ediyordum gibi hissettiğimi yazmış. Cevap göndermek istemedim; çünkü bir başka kim? Nerede? Ne? Başlatmak istemedim. Oradaydım ve bunu yaptım (Merhaba Al)**.

Herkesin yeni yıl partileriyle epey meşgul olduğunu umuyo-

* www.cfr.org/pdf/Iraq_TF.pdf

** www.cfr.org

*** www.cfr.org/publication.php?id=5288.xml

* The Head Heeb: Knocking Down 4000 Years of Icons (4000 Yıllık İkonları Devirmek): headheeb.blogspot.com

** Culpepper Log’dan Al.

rum. Gizli bir cevap yazsam da biri fark edene kadar çok geç olacak.

‘Kendi geçmişini ve varsayımlarını paylaşan biriyle konuşmak kolay, fakat geri kalan tüm dünyayı anlamak ve karşılığında da anlaşılacak çok daha doyurucudur.’* demişsin.

İnan bana bunu biliyorum. Geniş ölçüde doyurulmuş da. Hayatım sadece tüm bu sergilenenden ibaret değil. Fakat çok fazla dönüştürülmüş durumda. Yazdığın yorumlarda ‘Mısır pembe dizilerini de bilmek istiyorum. Bu benim bencilliğim fakat ben partideki misafir olmak istiyorum.’** diye bahsetmişsin. Bunun bencillik olduğunu düşünmüyorum. İşte bu yüzden internet günlüklerini okuyorum hatta çok özel olanları bile. Bu daha önce görmediğim bir dünyaya bir bakış atmaktır ve senin söylediğin gibi genellikle çok doyurucudur.

İhanet hissi başka bir yerden gelir. Başıma gelen en iyi şeylerden birinin, hiçbir yere ‘kök’ salmadığımı düşündüğüm bir dönem vardı. Nereye gidersem kendimi evimde hissedeceğimi düşünürdüm. Kültür, benim kültürel mirasımda olduğu gibi ihanet edebileceğim bir şey değildi; çünkü o kendimi nasıl gördüğümün bir parçası değildi.

Fakat bu durum değişti. Bugün tam olarak inanmadığım bir konuyla kendimi özdeşleştirmeye mecbur ediliyorum. Bir isim, bir pasaport görüyorlar ve ben ait olduğumu düşünmediğim insanlar ve şeylerle bir araya getiriliyorum. Aslında bunu düşündüğümde, bu şeylerin bir gecede değişmiş olmadığını görüyorum: Muhtemelen kendimi kandırıyorum ya da iyi bir bukalemunum. Bu yüzden, tartışacağıma bununla savaşılmayı bırakmaya karar verdim. Artık ben benim –yani bir tür benim. Problem şuydu; beynimin bağlantılarının yeniden kurulmasına ihtiyacım olduğunu keşfetmiştim. Beynimde çok fazla boşluklar ve uyuşmazlıklar var. Bu beni muallakta bırakıyor. İşte ihanet duygusu buradan geliyor. Ne kadar dener-

*‘The Head Heeb’den

**www.haloscan.com/comments.php?user=jonnaomi&comment=86452382#117

sem deneyeyim tam olarak bağlanamıyorum. Bu yüzden eğer Um Kalthum'un okuduğu lirikleri anlarsam (Görüyorum ki Mısırlı telaffuzu ile 'Kolsoum' diyorsun) kuzenlerimin yaptığı gibi klasik şairlerden (şarkılarını söylediği şairler) alıntı yapamam.

Bir şey daha var: İltifatın ve anlayışın için teşekkür ederim İkrâm.* Amerikanizmi kullanmak gerekirse: bütünüyle anlamayı seviyorsun. Teşekkürler. Farsi-günlüklerle ilgili kısım ise tam isabetli olmuş.**

:: *salam 15.14* [+] ::

Düzinelerce İngiliz gönüllünün bulunduğu savaş karşıtı eylemcilerden oluşan bir konvoy canlı kalkan olarak Irak'taki stratejik alanları korumak üzere gelecek ay Londra'dan yola çıkıyor. ***

Hayır lütfen yine olmasın!

"Bu insanlar tüm Irak bölgelerindeki önemli ve stratejik askeri üslere dağıtılacaktır," demiştir Baas Partisi'nden Saad Kasım Hamudi.*

*www.haloscan.com/comments.php?user=jonnaomi&comment=86452382#111

** İkrâm şöyle söylemiştir: 'Salam, Perso günlük topluluğuna imrendiğini ifade etmiştir. İranlılar kendi bölgelerini Farsice oluşturmuşlardır ve 'ırklarını temsil etmek' zorunluluğu da duymazlar. Farsi bir günlükçi Anime ile ilgili şunları söyleyebiliriz; Kendisi tamamen İran içeriği ile yazar ve Amerikalıların bu günlüğü nasıl gördükleri hakkında hiçbir soruyu cevaplamaz, hatta bunları düşünmez bile. Eğer bunun Salam'ın istediği bir şey olduğunu kabul ederseniz, sizce neden yakınmayı bırakıp da yapmıyor bunu? Neden Arapça günlük yayınlamıyor, Mısır pembe dizileri hakkında yazmıyor ve Amerikalıları önemsememeyi denemiyor? Neden sıradan olabileceği kendi 'bölgesini' oluşturmuyor?'

***'Canlı Kalkanlar Irak'a gidiyor' ('Human Shields head for Iraq') (29 Aralık 2002) *Observer*'da Paul Harris tarafından kaleme alınmıştır. Bakınız www.guardian.co.uk

*'Irak Canlı Kalkanlarla Doluyor.' ('Iraq turns to human shields') (24 Aralık 2002) *Guardian*'da Suzanne Goldenberg tarafından kaleme alınmıştır. (www.guardian.co.uk)

Onların ellerine oynuyorsun. Eğer canlı kalkanlar olmak dışında ilaç, yiyecek, tıbbi malzemeler gibi insani yardım getiriyor olsalardı; bunu anlayışla karşılardım.

“Hiç kimse sırf orada barış insanları var diye ABD gibi süper bir gücün Irak’ı bombalamayacağına inanacak kadar saf olamaz,” demiştir Mary Trotochaud.*

Öyleyse neden geliyorlar? Öldürülmenin kimseye bir yararı olmayacak ki. Eğer yardım etmek istiyorsanız oldukça fazla sayıda mülteci beklenen sınıra gelin. Korkmuş, yaralanmış olabilirler veya yardıma ihtiyaç duyabilirler. Bir enerji istasyonunda oturup onun bombalanmamasını beklemek çok aptalca: şu anda zaten yeterli enerjimiz yok. Çalışmayan bir enerji fabrikası bombalanırsa bu benim umurumda olmayacaktır. Basit bir güç jeneratörü ve suyla çalışan tedavi cihazı ile sınırda bekleyin. İşte gerçek yardım budur. Kalpleri doğru yerde ve destekleri de takdire şayandır, ancak çabaları suistimal edilmemelidir. Biz size CANLI ihtiyaç duyuyoruz.

:: salam 15:17 [+] ::

Dün, savaşın gerçek büyüklüğüne kendini hazırlayan Irak Ticaret Bakanı Muhammed Mehdi Salih Irak’taki herkesin üç aylık yiyecek depolaması gerektiğini bildirdi.**

Panik atak mı? Pek sayılmaz. Ticaret bakanının tavsiyesinden çok daha önce yiyecek depolamaya başlamıştık zaten. Bu yüzden depolanabilen yiyecekler ile depolama için kullanılan her şeyin fiyatı arttı. Süt tozu iki katına çıktı, şişelenmiş su ortadan kalktı ve 40 litrelik plastik varilin fiyatı 5.000 dinardan 12.000 dinara fırladı. (Bir ay önce almadığıma çok pişmanım). Asıl korkutucu olan bunu ticaret bakanının söyle-

*Bir önceki sayfadaki nota bakınız.

**‘Saddam Bütün Irak’ı Savaşa Hazırlıyor: Ordu Savaş Oyunları Oynarken, Siviller Yiyecek Depoluyor.’ (‘Saddam readies Iraq for total war: civilians stockpile food as army plays wargames’ (27 Aralık 2002) Ewan MacAskill tarafından *Guardian*’da kaleme alındı. (www.guardian.co.uk)

miş olması. Her zaman bu kadar açık olmazlar.

:: *salam* 15:22 [+] ::

30 Aralık 2002, Pazartesi

Pekâlâ... size... Arapça 'beta versiyon'un piyasaya çıkışını sunmaktan mutluluk duyarım. Teşekkürler baylar, bayanlar ve Salamlar...

:: *raed* 06:57 [+] ::

(salam): Sana söyleyeyim; Arapça her ne yazarsan tercümesini ekleyeceğim. Ahlan, ahlan, ne gün ama.

:: *salam* 07:02 [+] ::

Santa Claus!!!

Irak Ticaret Bakanı Muhammed Mehdi Salih'in dün yaptığı açıklamaya göre Irak, Fransız Peugeot ile Alman Volkswagen ile anlaşarak Irak halkının beğenisine sunmak üzere 10.000 araç almış.

Benim önerim buna şunları ekleyelim; 2.500 adet Rus Lada, 500.000 Çin çocuk saati, 2.500 adet Ssang Yong aracı (Salam: Kore mi?), Hindistan'dan on ton baharat ve Pakistan'dan da on adet... Başka kim yılbaşı hediyesi istiyor??? Brazilya'dan da on ton kahve getirelim. Arabalarla olan fiyaskoyu tekrarlamak istemiyoruz.

(Salam): Iraklı olmayan okuyucular, Brezilya aracı konusunu anlamayacaklardır. 1980'lerin başlarında Irak Devlet Şirketi, Brezilya'da imal edilmiş binlerce VW Passat ithal etti. (El sıkışarak pazarlık yapıldığı söylenir, kim bilir?) Bu otomobil çok ucuzdu, herkesin evindeki ikinci ya da üçüncü otomobildi. Yumurcak çocuğunuz otomobil mi istiyor? Ona

bir Brazili (Brezilyalı anlamında) alın gitsin. Problem şuydu, hayal edebileceğiniz en kötü arabaydı. Irak'ın sıcak yazına uygun değildi. Sürekli bozuluyordu. İthal edilen bir sonraki grup ise, biraz daha iyiydi ancak hâlâ bir çöplük denilebilirdi. Bugüne kadar Irak'ta en çok kullanılan ve en kolay satın alınabilen arabadır. 1980'li yıllardaki Irak'ın bir parçasıydı ve hakkında çok şarkılar yazıldı. Ancak hâlâ bir çöplük.

:: *raed* 07:56 [+] ::

New York Times'in web sitesindeki şu makaleye bir bak.*

O kadar üzücü olmasaydı güzel olurdu. Irak Ulusal Senfoni Orkestrası tarafından sahnelenen Noel Haftası konserinde elektrikler kesildi. Onları en son izlemeye gittiğimde Rasheed Tiyatrosu'nda ayda bir çalışıyorlardı. Şimdi Ribat Salonu'nda çalışıyorlar. Rasheed'den taşındıklarında herkes çok üzülmüştü; çünkü Ribat kötü akustiği olan terk edilmiş bir harabeden başka bir şey değil. Burada çaldıkları parçalar kulağa çok kötü gelmeye başlamıştı ve ben de izlemeyi bıraktım. Rasheed Tiyatrosu –Fransız Kültür Merkezi Fransız sanatçılarının ve filmlerinin gösterileri için kullanmayı bıraktıktan sonra– şimdi aptal komediler sergileyen 'ticari' bir tiyatro grubu tarafından kiralandı.

:: *salam* 23:50 [+] ::

*'Bağdat'ta Mum Işığıyla Müzikte Biraz Romantizm var.' ('In Baghdad, There's Little Romance in Music by Candlelight') (26 Aralık 2002) *New York Times*'de Neil MacFarquhar tarafından kaleme alındı. 'Irak Ulusal Senfoni Orkestrası'ndaki müzisyenler, siyah kravat veya uzun siyah ceketlerle gayet zarif bir biçimde Noel haftası konserlerinin son gecesinde yerlerini almaya hazırlanıyorlardı ki elektrik kesiliverdi ve gösteri salonu karanlığa gömüldü' (www.nytimes.com)

3 Ocak 2003, Cuma

Sevgili Raed,

Biliyorum bugün büyük olasılıkla bunu okuyamayacaksınız. Okuduğunda umarım teyzen ICU'dan* çıkmış olur ve sağlığı yerine gelir. Kendini koyverme. Annen bana H. ile bir ara kavga ettiğinizi söyledi. Sakın telefonda kavga etmeyin. Eminim seni seviyordur ve her ikiniz de birbirinize ne söylediysezeniz eminim içinde bulunduğunuz stresten dolayıdır.

Ayrıca sana ayın 31'inde Bağdat'ta aniden ortaya çıkarak yaptığın harika sürpriz için teşekkür ederim. Kim bilir, belki bu bir süre için birbirimizi son görüşümüz olabilir. Geldiğin için çok mutlu oldum. Etraftan, arkadaşlarımızın ve akrabalarımızın çoğunun Noel haftalarını Bağdat'ta geçiren yurtdışından misafirleri olduğunu öğrendim. Özellikle Zaid, arkadaşının ziyaretinden dolayı çok mutlu oldu (hani şu bize hep anlattığı, tek gerçek dostum dediği arkadaşı, sanırım biz ciğerini parçalıyoruz). Ne? Herkes elveda mı diyor? Bu aynen Titanic'in içinde olup, ne olacağını bilmeye benziyor. Hey, herkes sarılmayı ve öpüşmeyi bıraksın, ölmeyeceğim, lanet olsun.

:: *salam* 22:59 [+] ::

4 Ocak 2003, Cumartesi

Şu Amerikalıların uçaklardan Güney Irak'a attıkları bildirilerin neye benzediğini hep merak etmişimdir. Bir arkadaşım bu bildirilerden birini görmüş. 100 dolarlık banknot ile aynı renk ve boyutta olduğunu söyledi, bir yerde okumuştum 'yeşil renkte basılmış' bildiriler atıyorlarmış diye. Oldukça ilginç. İnsanların onları gökten inerken toplamak üzere nasıl koşuşturduklarını tahmin edebiliyorum. Gökten yağın para.

*Yoğun bakım ünitesi.

Orada yaşayan tanıdık biri olsaydı bana bir tane getirmesini isterdim.

Son atılanlar (pardon bu biraz ucuz oldu) iyi değildi anlaşılan. CNN.com'un sitesinde* bir tane var. Bir bakın. Daha iyi bir grafik tasarımı olmasını tercih ederdim. Bu sanki bir çocuk radyosu için verilen ilana benziyor. The Designers Republic'i** grafik danışmanı olarak tutmalarını çok isterim. Bunu yaparlarsa, şu bildiriler gerçek bir koleksiyon parçası olacaktır.

Hadi ama, bir Zevksizlik Hattı mı başlatıyorsunuz?

:: *salam 14:00 [+]* ::

6 Ocak 2003, Pazartesi

Bugün sadece bir tatil (Irak Silahlı Kuvvetleri'nin kuruluşunun 82. yıldönümü) değil, aynı zamanda uzun süredir yaşadığımız en güneşli gündü. Ve ben bugünü ne yaparak geçirdim dersiniz? Yukarıdaki malzeme odasına 'acil durum malzemeleri' siparişi vererek ve onları düzenleyerek. Irak ticaret bakanı stok yapmamızı tavsiye ettiğine göre, kimse kaçık ve paranoyak olmakla suçlanmaktan korkmuyor.

Birkaç saat boyunca etraftaki dağınıklığı topladıktan sonra elimizde, çok fazla şeker fakat çok az deterjan olduğunu gördüm. Dükkâna dönelim. Allah'ım, şu dükkân sahibi aldığı siparişlerden bir servet yapıyor olmalı. Acaba şu ticaret bakanı dolu dükkânları boşaltmak için mi böyle bir tavsiyede bulundu? Çünkü eğer savaş başlamazsa, aldığım tüm malzemeleri evinin önüne yığar, geri satın almasını isterim. Hem de derhal!

Halka karşı yapılan beklenmedik diğer bir ilgi gösterisi daha; hükümet su sıkıntısı olma ihtimaline karşı çeşitli yerleşim alanlarında, okullarda, parti merkezlerinin yakınlarda ve di-

*bakınız www.cnn.com/2002/WORLD/meast/10/28/us.iraq.leaflets/index.html.

** www.thedesignersrepublic.com

ğer kontrol edilebilen alanlarda su kuyuları kazmaya başladı. Evimizde kendi kuyumuzu kazmamız için bastırıyorum, ancak babam delirdiğimi düşünüyor. Kuyu kazmak pahalı değil. Sadece bir CD büyüklüğünde ve 30 metre derinliğinde kuyu kazıyorsunuz ve su hemen çıkıyor. Tabii bu içmek için değil, yine de su sudur. Sonuçta en yakın kuyudan su taşıyacağım için benim sırtım kopacak. (Aslında, onun amacını da anlıyorum. Bu paranoyakça ve delice. Kuyuyu unut gitsin.)

Mayıs ayı iaşemizi vermek için, yiyecek dağıtma merkezine çağırdılar. Bu demektir ki şubatta üç aylık yiyecek hakkımızı almışız. Şu anda dükkânları boşaltmaya çalıştıklarına iyice emin oldum.

Saat 11:00 gibi konuşmayı dinlemek için işime ara verdim. İlk yayın her zaman saat on birde oluyor. Sonra bu yayını birkaç saatte bir tekrarlıyorlar. Her zamanki Saddam'ca laflar:

Ey Irak halkı, eğer birisi sizi taklit etmek isterse, onu geri çevirin ve ona küçük bir insan olduğunu, bizim ise muhteşem bir inanca sahip bir millet olduğumuzu, uygarlığımızla insanlığa bilmediği birçok şeyi öğrettiğimizi hatırlatın.

Başkanımız hiçbir zaman iyi bir hatip olamadı. Eğer iyi bir hatip arıyorsanız, Mübarek'i dinlemelisiniz. Ancak bu sefer Saddam bizi en ufak bir şekilde bile azarlamadı. Sadece nutuğunun 'da da da' kısmı vardı. Hiç öfke yok. İnsan merak ediyor. Sözleriyle yakan diktatörümüz nereye gitti? En azından televizyonda olduğun 20 dakika için sana inanmamı sağla. Bunu bile başaramadım. –İç çekme–

Konuşması oldukça iyi redaksiyon yapılmıştı. Kamareman, görüntü yönetmeni ve 'bekleyin tekrar yapalım' çeşitliliği içinde hiç fena değildi. Cümle ortasında kesilmeler oluyordu. Muhtemelen bir anlamı yoktur, yine de dikkat dağıtıcı.

Konuşmanın sonunda tek bir coşkulu an vardı. Saddam gözlerini dikti (konuşmanın diğer kısımlarında önündeki kâğıt ve kamera arasında bir aşağı bir yukarı bakıyordu) ve dedi ki:

“Düşmanın, geçmişte ÷lkemize ve halkımıza saldırıda bulunanların karşılaştığı korkunç sonu hatırlamaları gerekir.”

Kelimelerin üstüne basa basa konuştu. Tam bir drama. Çok sevdim. ‘Al maseer... al mashu’um... li kul... al imbiratoriat... alti aatadat ala umatina.’

Tamam, ama bir şey ifade etmiyor, neden bahsettiğı hakkında hiçbir fikrim yok. Ne ‘korkunç son’? Hulagu Han’dan İngilizlere kadar tüm ‘saldırganlar’ büyük ganimetlerle evlerine döndüler. Beni gerçekten çok korkuttu.

:: salam 23:12 [+] ::

7 Ocak 2003, Salı

Şu soruyu sormak için bedava online kamuoyu yoklaması gibi bir şey aradım: ‘Sizce OLACAK OLAN ne kadar yakın zamanda olacak?’

Birkaç kişi bana e-mail gönderip artık her an olabileceğini ve dikkatli olmam gerektiğini söylemişler. Ben de şu meşhur belanın şubat ayının 3 ya da 4’ünde geleceğine katılıyorum, ama yeni bir teori geliştirdim. Ancak şimdilik bahsetmiyorum; çünkü Pax evi dini açıdan kesinlikle ‘katılmıyor’.

Şu anda hac mevsimi. Amerikan hükümeti askeri harekate başladığında Suudi Arabistan Krallığı’nda birkaç milyon hacı olsun istemiyorsa, Kurban Bayramı’nın sonuna kadar hiçbir şey olmayacak demektir, ki bu 12 Şubat oluyor. Ayrıca şu anda el-ash hur el-haram var (Müslüman okuyucularım bana yardımcı olun), bunlar savaşmanın haram (günah) olduğu üç aylardır.

Ancak Bush Dr. Kötü ise, hac sırasında savaş başlatabilir ve dünyadaki tüm Müslümanların günah işlemelerine neden olabilir. Bush kendi kitle imha silahlarını çıkarıp Mekke’ye yöneltir; ‘Bam Bam’, hoşça kal İslam! Böylece Üçüncü Dünya Savaşı’nı başlatır. Ancak Bush Dr. Kötü değil ve ben de webgünlüğünde bir dolu dev limon resmi olan bir pastayım.

Şu Google'u sevmiyor musunuz? İşte kamuoyu yoklaması. Hadi gelin şu farelerinizi tıklatın.

Frankie savaş diyor. Peki... siz ne diyorsunuz?

• Şubatın ilk haftası... Hac ya da değil. Her şey kötüye gidiyor.

• Şubat'ın ikinci haftası. Hava epey ısındı.

• Mart/Nisan'a kadar olmayacak.

• Hayır... gelecek sonbahara kadar olmayacak, böylece seçimlere daha yakın olacak.

• Ne? Kana mı susadınız? Savaş olmayacak.

Oyunuzu fırlatın bakalım!

:: *salam 00:40 [+]* ::

12 Ocak 2003, Pazar

Acı hiçbir zaman tek başına gelmez. Her zaman üst üste gelir.

Dün Raed'in teyzesi öldü. Dört gün içinde iki kalp ameliyatı olması gerekti. Aslında bu senenin başından beri yoğun bakımdaydı. Raed, ailesinde Ürdün'deki siyasi hareketle hâlen ilgilenen tek kişinin teyzesi olduğunu ve onun da kalbinin hassas olduğunu söyleyerek espri yapardı. Teyzesinin geçen ocak ayında Filistin'de yaşanan olaylarla ilgili gösteriler hakkında konuştuğunu ben de hatırlıyorum. Bu arada Ürdün hükümeti de, Amerikan ya da İsrail elçiliklerinin yanına yaklaştıkları takdirde protestocuları, güç kullanmakla tehdit ediyorlardı. Ailedeki herkes şakayla eğer bir memur kendisine üflecek olsa, eve bir dolu yarayla geleceğini söylerdi.

Raed, sana ulaşamıyorum. Cep telefonun günlerdir kapalı ve e-maillerime de cevap vermiyorsun. Yanında olmayı çok isterdim.

Bugün işyerinden bir arkadaşım arayıp oğlunun, bu sabah beyin kanamasından öldüğünü söyledi. Bu arkadaş bizim kıdemli mühendislerimizden biri. Oğlu benden iki yaş küçüktü.

Iraklı olmadığı için evrakları da sahteydi. Dolayısıyla oğlunu da ülke dışına çıkaramadı. Bunu yas tutan bir babaya anlatabilmek imkânsız. Diğerleri aileyi bir an önce Ürdün'e göndermenin bir yolunu ararlarken, ben birkaç saat onunla vakit geçirdim. Annemin Irak'ta kalmak istememesi gayet anlaşılır.

Biri size sevdiğiniz ya da aile fertlerinden birinin ölüm haberini verdiğinde, verilecek uygun bir karşılık yoktur. Ben böyle durumlarda aslında pek bir şey ifade etmeyen resmi kâğıtlar arasında kekeler dururum.

Kalbim ve düşüncelerim sizinle ve içinizde en güçlü olan büyükannenle Raed. Büyükannen şimdiye dek ailenizi nasıl bir arada tutmayı başardıysa bundan sonrasında da başaracaktır.

:: salam 9:40 [+] ::

Evet, sonuçlar şöyle:

- Şubat ayının ilk haftası... Hac ya da değil. Her şey kötüye gidiyor. (29)

- Şubat ayının ikinci haftası. Hava biraz daha ısındı. (30)

- Mart/nisana kadar savaş olmayacak. (14)

- Hayır... gelecek sonbahara kadar olmayacak, böylece seçimlere daha yakın bir tarih olacak. (9)

- Ne? Kana mı susadınız? Savaş olmayacak diyorum! (9)

Her neyse demek şubatta. Umarım şubatın hangi yarısında yapacağınıza karar verirsiniz. Bir ay boyunca hiçbir şey olmadan yatağın altında saklanmak, eğlenceli olmasa gerek.

Yine de hac ve bayramdan sonrayı beklerler diye düşünüyorum. Mekke'den beyaz elbiseleri içindeki hacıları getiren son uçak kalktıktan sonra, üzerinde 'Siper alın! Buum!' yazan kâğıtlar atan bir uçak kalkar ve...

:: salam 23:52 [+] ::

Irak ISP'sinde her şey bozuldu. Mesaj sunucusu üç gündür çalışmıyor. Ne oluyor hiçbir fikrim yok. Ben bu e-mail hesabını kullanmıyorum. Bir söylenti duydum, ama servis sağlayıcısına hiç güvenim yok. Sunucu her zaman bozulur. Ancak o e-maili kendi gözleriyle görmüş birinden teyid aldım.

Üç gün önce herkese bir e-mail gönderildi. Ben görmedim, ancak bu e-maili alan arkadaşım mesajın Iraklılara evlerinde sakladıkları silahlar hakkında bilgi vermeleri ve bir saldırı karşısında direnmemelerini ve Irak hükümetini desteklemelerini salık verdiğini söyledi. Mesaj saat 00:00'da gönderilmiş ve on beş dakika sonra, mesaj sunucusu kapatılmış, halen de kapalı.

Sanırım tüm mesaj kutuları şu anda siliniyor. Ancak mesajlarını bilgisayarlarına indiren insanlar konusunda ne yapabilirler ki?

E-maili almış olan birini ve halen silmediğini söylemekten korkmayan birini bulmaya çalışacağım.

GÜNCELLEME: Evet, *Washington Post* biliyor: 'Amerikan hükümeti Iraklı önemli kişilere e-mail gönderme kampanyası başlattı.' *ABC Online* da biliyor: 'Amerika Iraklılara Saddam karşıtı e-mailler gönderiyor.' *Washington Post*'taki makalenin başlığı tam olarak doğru değil. Arkadaşım 'önemli bir Iraklı' değil, o da ne demekse. Saat 12:00 civarı mesajı bilgisayarına indiren herkes, şu anda bu mesaja sahip.

YETKİLİLER E-MAİL HİZMETİNİ BLOKE ETTİLER

Irak'a yeni gelenlerin söylediğine göre, Iraklılar, bu e-mailleri almaya geçen hafta başladılar. Devlet denetimindeki e-mail servisi, ağırlıklı hükümet yetkilileri, üst düzey kamu çalışanları, akademisyenler ve bilim adamları olmak üzere sadece az sayıda Iraklıya açık.

Bu tam olarak doğru değil. Tek ihtiyacınız olan bir kimlik, bir telefon hattı ve para. İnsanların e-mail hizmetini almalarına engel olan şey, para ve Irak'ta çok fazla bilgisayar kullanan bir halkın olmayışı. Bilgisayar ithalatı, yaptırım komitesi

tarafından yasaklandı. Biz de daha pahalı olan kaçak ekipman alıyoruz. Makalede adı geçen insanlar, hizmeti bedava olarak alıyorlar; asıl söylenmesi gereken buydu. Onlar bedava alırken biz bir servet ödüyoruz.

Ziyaretçilerin ifadelerine göre, Iraklı yetkililer mesajların ülke içinde yayılmasını engellemek amacıyla e-mail hizmetini bloke ettiler.

Bunun için çok geç. Söylenti yayıldı bile. İnsanlar konuşuyorlar. Herkes bu e-maili görmek istiyor.

Ben internet hizmetinin yakında baltalanacağını düşünüyorum. Göreceğiz. Bu garip oyundaki bir sonraki adım, resmi Irak sitelerini de hack etmek olacak mı acaba? Gelecek savaş mı nedir?

Irak'ta internet çalışıyor, ancak birçok site kapalı ve tüm yabancı e-mail sunucuları bloke olmuş durumda.*

Bu konuyu konuşmamız gerekecek. *Reuters*'tekiler, Irak'taki internet hakkında tek bir şey bilmiyorlar. Belki de canı sıkılan bir spam'cı tarafından spam'e uğramış olabiliriz. Adnan [adnan.org] da bizim spam'e uğradığımızı düşünüyor.

Belki de bir gün etrafta dolaşan junk mesajlar sayesinde küresel gerilimi ölçme imkânımız olur.

:: *salam* 00:27 [+] ::

13 Ocak 2003, Pazartesi

Daman Varlık Yönetimi piyasaya yeni bir yatırım ürünü sürdü: Daman Irak Fırsat Fonu. Bu fon, yatırımcılara Irak'ın uluslararası entegrasyonuna ve yeniden yapılandırılmasına katılma fırsatı sunuyor.**

Evet, böyle bir şey gerekliydi.

Beş yıl geçerli olan ve beş yıl daha uzatılabilecek olan bu fon, girişimciye kâr payı ödemeyi garanti ediyor.

* www.washingtonpost.com

** gulf-news.com

Öyleyse ne bekliyorsunuz? Oldukça güvenli de. Fon ilgili yatırımcıya, yatırımının karşılığını banka faiziyle geri verecek.

:: *salam* 00:25 [+] ::

Bunu indymedia.org da buldum.

Denetçiler geldiler ve baktılar,
Baktılar, baktılar, baktılar, baktılar.
Aşağıya baktılar, yukarıya baktılar.
Girebilecekleri her yere baktılar.
Her deliğe ve çatlağa baktılar.
Her çekmeceye ve dolaba, çantaya ve çuvala baktılar.
Ne bavulda ne özel depomda hiçbir şey bulamadılar.
Hatta gizli depomda tek bir toplu imha silahı bulamadılar.
Yine de yakamdan düşüyorlar.
Yapabileceğim her şeyi yaptım.
Gerisi sana kalmış Bush.
Kızma ve alınma.
Savaşmamız gerekmiyor.
Hadi senin babanın ve Reagan'ın bana övgüler yağdırdığı
Eski güzel günlere dönelim.
O zamanlar sizin sadık müttefikinizdim.
Neden tekrar dost olamıyoruz?
Derim ki her şeyi bir kenara bırakalım.
(Sevgili babana derin saygılarımla)

:: *salam* 13:32 [+] ::

15 Ocak 2003, Çarşamba

Maskem, Niteliksiz Teklifler* tarafından düşürüldüğüne göre, pes edip size gerçek misyonumu açıklayabilirim: Burada beyninizi yıkıyorsunuz ve sizin partiye katılmanız için uğra-

*www.highclearing.com/uoarchives/week_2003_01_12.html#004187.

şıyorum.

Eminim Baas kelimesinin ne anlama geldiğini ve toplu abdes alma seremonileri vs. içerip içermediğini merak ediyorsunuzdur. Partinin adı Arap Diriliş Partisi anlamına gelen Arapça Hizb el-Baa –tam burada boğuluyormuşsunuz gibi bir ses çıkarmanız gerekir– th el-Arabi. Diriliş, birleşmiş tek bir Arap milletin dirilmesi anlamında, vs, vs, vs. Gayet güzel, değil mi?

Öyleyse ne bekliyorsunuz? Size KATILIN dedim!*

Üyelik kâğıtlarınız gelince, Bağdat’a değil, Şam’a giden gemiye binerseniz beni aramayın. Kâğıtları imzalamadan önce bunun Irak mı yoksa Suriye Baas Partisi mi olduğunu kontrol etmeniz gerekirdi.

:: *salam* 20:29 [+] ::

Bu sabah radyoda duyduklarımdan dolayı çok heyecanlıyım. Gülümsemekten kendimi alamıyorum. İlk defa Irak hükümeti, halkının koyun sürüsü olmadığını kabul etti.

Geçen cuma akşamki e-mail saldırısına ve güneydeki hükümet-karşıtı radyo yayınlarına (bu arada mesaj sunucusu eski online haline döndü, yeni login’ler vs.lerle ilgili olarak 200kb’lık bir metin dosyası aldık) karşı hükümet, cevap olarak, dolaylı da olsa birtakım resmi bildiriler yayınlıyor.

Kahvaltı sırasında bunu duyduğumda neredeyse içtiğim çay boğazımda kalarak beni boğuyordu.

Konuşma Bağdat aksanlı iki erkek arasındaki bir diyalog olarak ayarlanmış. Biri diğerine haberleri duyup duymadığını ve “Shaku? Maku?” (Neler oluyor? Neler olmuyor?) diye soruyor. Soru-cevap formatındaki röportajda diğeri de dostça olmayan ve saldırgan medya muhabirliğinin doğasını ‘açıklamaya’ başlıyor: neden bunları dinlemememiz gerektiğini, medyanın tek yapmak istediğinin bizi elde etmek ve güvenimizi sarsmak olduğunu, bütün bunların psikolojik bir savaşın

* www.baath-party.org

parçası olduğunu anlatıyor.

Ancak daha bilgili olan şöyle söylüyor: “Asıl bilmedikleri konu, bizim ne derece güçlü bir karaktere sahip olduğumuz ve bu tip şeylerin bizi kandıramayacağıdır.”

Oldukça uzun sürüyor. Tüm söylenenleri hatırlayabilmek için tekrar dinlemem gerekecek.

E-mailler, yayınlar ve uçaklardan atılan bildirilerin açıkça bahsi geçmiyor, ancak bunun onlara bir cevap niteliği taşıdığı kesin. Dikkati çeken şey ise, hiç Saddam’dan bahsetmemele-ri. Nahnu (‘biz, insanlar’) ve el-vatan (‘ulus’) kelimeleri geçiyor ve sonunda da o bilgili olan, sadece bir kere ‘liderlik’ kelimesini kullanıyor. Oldukça akıllıca olmuş. Propaganda yapıyorlar, ancak sizi tipik Saddamcılıkla doldurmuyorlar. Bu aslında tanık olduğum en iyi propagandaları.

Konuşmanın bir yerinde ‘şüpheleri olan’, ‘bilgili olana’ savaş hakkında soru soruyor. Cevap kaçamak geliyor. Savaş durumu ister ‘kızıışsın’ ister ‘sakinleşsin’ fark etmeyeceğini, bizim yine de dostça olmayan haberleri dinlemememiz ve inanmamamız gerektiğini söylüyor. Anlaşılan bu internetteki ‘sık kullanılanlar’ klasöründen *The New York Times*’ı çıkar-mam gerektiğini gösteriyor. Biliyorsunuz ben iyi bir vatandaşım.

Bu 5-6 dakikalık kurgunun beni ne kadar heyecanlandırdığını bilemezsiniz. Sonunda bir kriz durumu olduğunu kabul ettiler. Bundan daha önce hiç söz etmemişlerdi. Ve bu kurgu yurtdışındaki çevrelere hitaben değil, hikâye türünde basit bir dille halka yönelik bir çalışmaydı. Bu bir ilk. Bunu haber linklerimden birini tıklamayarak ve sadece Irak televizyonunu seyrederek kutluyorum.

Evet... en azından sonraki beş saat için.

Linkler:

Sensible Erection (www.sensibleerection.com) adlı bir site nedeniyle fazlasıyla link sever olmaya başladım. Sayfayı açmaya çalıştığım zaman GİRİŞ KABUL EDİLMEMİŞTİR uyarısını aldım.

Umarım bu site beni Ortadoğu'daki en seksi ayı* seçmiştir (link, blee bloo blar'dan utanmazca çalınmış)**

Sitelerden bahsetmişken giremediğim site:

www.milkandcookies.com –güzel oyun değil mi?

H.E.Y.S.E.N.N.E.R.D.E.O.T.U.R.D.U.Ğ.U.N.U.B.İ.L.İ.
Y.O.R.U.M. –Bay Site tarayıcısı seni dikizliyor: GİRİŞ KABA-
BUL EDİLMEMİŞTİR.

:: *salam* 20:43 [+] ::

21 Ocak 2003, Salı

Hava çok kötü. Gökyüzü bulutlu, sabah kalkar kalmaz ışıkları yakma ihtiyacı hissediyorsunuz; çünkü güneş ortada yok. Aksiliğim üstümde, ofiste dinlemek için sadece Travis'-in olması moralimi daha da bozuyor. Bu tiplerin her şeyi bu derece karamsar olarak anlatmayı başarabilmesi hayret verici.

Son birkaç gündür Bağdat'ta durum nasıl, kısaca bakalım.

Elektrik: Her dört saatte bir, iki saat kesiliyor. Kuzenim buna daha zor zamanlar için psikolojik eğitim diyor. O iki saatini tam bir yoksunlukta geçiriyor, radyo yok, ışık yok, televizyon yok. Sadece mum ve yağmurun sesi. Ben ise ilginç bir konvertör kullanıyorum, aslında basit anlamda bu bir araba aküsü, her elektrik geldiğinde şarj ediyorum, aydınlatma ve küçük bir televizyon için yeterli oluyor (yarım saat için yeterli, yoksa akünün ömrünü bitirmiş olurum). Şu anda *The Ticket That Exploded**** (Patlayan Bilet) kitabını üçüncü kere okuyorum.

* www.torque.net~bill/alist/abear01.htm adresinde 'A Listesi Ayısı olmak ister misiniz?' linki

**blee bloo blar Günlüğü: Şişko. Kılı. Homo. Ateist. Radyoaktif. Liberal. www.johnkusch.com/johnkuschdotcom/blog 'da zırlıtlı koparıyor.

*Yazarı William S. Burroughs.

İnternet: Her nedense ISP'nin sunucular için kesintisiz güç kaynağı yok; çünkü elektrik gittiğinde internet de kesiliyor. Neden bilmiyorum, ama o sıra insanları sunuculara kabul etmeyen ve iki saat sonrasına kadar tekrar girişlerine izin veremeyen bir durum ortaya çıkıyor, zaten iki saat elektrik kesintisi için planlanan süre. Bu arada üç il daha bu hafta internet kullanmaya başlayacak: Tamim, Anbar ve Salah el-Deen. Hepsine de iyi sörfler diliyorum.

Dinar: Dinar halen dolar karşısında 2.100'ün üstünde. Dün gece 2.275 idi ve hacca giden insanların taleplerinden ötürü artmaya devam ediyor. Irak Ulusal Bankası dinarın düşüşüne şiddetli şekilde cevap verdi. 2.000 Irak dinarı karşılığında her gün, her Rafidain Banka şubesi belirli miktarda dolar satmaya başladı. Her sabah karaborsa döviz satıcılarını sıraya girip kişi başına satmaya izinli oldukları 1.500 doları almaya çalışırken görürsünüz; sonra bu döviz gider piyasada enflasyonlu bir rakama satarlar. Bu birer şişman kedi olan dolar satıcılarını, daha da zengin yapıyor ve sorunu da çözmiyor.

Yiyecek Karneleri: Ticaret bakanlığının insanlara karneler dağıtması, bu karneler içindeki yiyecek malzemelerinin fiyatlarını etkiliyor; çünkü ailelerin çoğu karnelerini satarak gelirlerini artırmaya çalışıyorlar. Örneğin şu anda buğday sudan ucuz. Eskiden bir kilo buğday karşılığında 7 ekmek alınabiliyordu, şu anda buğday çok ucuz olduğu için fırıncılar size sadece 3 ekmek verebiliyorlar. Bu durum süt tozu için de geçerli. Bir süredir kötü kokan Mısır sabunu kullanıyoruz. Eminim Mısırlılar çürür diye yerleri bile bununla temizlemiyorlardır, ama Iraklılar için iyi tabii. Petrol karşılığı yiyecek adı altında, başka bir kötü anlaşma yapıldı ve iyi bağlantıları olan bir tüccar, Londra'da bir daire sahibi bile oldu.

Ürdün Sınırı: Ürdün sınırında ‘istenmeyen Iraklıları’ tutukları özel bir bölge var, onları ülkelerine geri gönderene kadar orada tutuyorlar.

Irak’tan Ürdün’e gitmenin en iyi yolu (tabii Iraklıysanız bu geçerli): Uçağa binmek, çok daha ucuz olan otobüse değil. Eğer paranız var sanırlarsa, sınırdan geçme şansınız artar.

Kalmayı düşünüyor olsanız bile, dönüş biletinizi ayırtın (bakınız yukarı).

Eğer dönmeyi düşünüyorsanız, dönüş yolunda otobüse binin ve uçak dönüş biletinizi nakite çevirtin.

Ya başka bir ülke için vize alın ya da 10 günden fazla kalamayacağınızı belirtmek için başka inandırıcı bir sebep öne sürün. İşyerinizden bunun bir iş seyahati olduğunu belirten resmi bir yazı yerinde olur.

Memur sizi görmeye hazır olana kadar, bir odada on kişiy-le birlikte birkaç saat beklemeye kendinizi hazırlayın.

İyi şanslar.

Ya da alternatif olarak Suriye’ye geçin. Halen Iraklılara sınırlarını açık tutuyorlar, ancak bu uzun sürmeyebilir.

Denetçiler: Onlar el-Ghazalia bölgesindeki evlere girmeye karar verinceye dek, kimsenin fazla dikkatini çekmemişti. İnsanlar konuşmaya başladılar. İzinlerinin olması ya da olmaması fark etmiyor, olaya tamamen olumsuz bir gözle bakılıyor. Eğer bunu yapmayı sürdürürlerse, hoşnutsuzluk sadece ‘resmi makamlardan’ gelmeyecektir. Ayrıca uluslararası görüşmelerden bahsediliyor. Yurtdışıyla görüşebildiyseniz ailenizi de yanınıza alıp götürme fikri işe yaramıyor. ‘Bana aileyi tanımla, lütfen. Anne, baba mı? Kardeşler mi? Karın ve çocukların mı? Amca, teyzeler mi? Nedir?’ Ve Irak hükümeti bunu biliyor. Baskı her zaman uygulanabilir.

Hava: Islak ve soğuk. Çok fazla yağmur yağıyor, hatta dolu yağdı. Güneş yüzünü göstermiyor.

Raed: (Bağdat'ta değil, ancak eğer neden yazıları Arapça değil diye merak ediyorsanız): Teyzesinin cenazesi sırasında kendini kaybetmeyen tek kişi olarak –ki bu yas tutma erkekler için üç, kadınlar için yedi gündür– Raed, ciddi şekilde grip oldu. Ayrıca yakında açıklayacağı bir projesi var. En azından e-maillerime cevap vermeye başladı.

Ben: (İç çekme) Kim şu 'ortaklar arasında' sözünü çıkarırsa, iflah olmaz bir iyimsermiş. Ben de şurada kullanabiliyim:

İtaatli köle efendisini arıyor. Kırbaç ve kullanma kılavuzu ekte verilmektedir. Biraz toparlanmaya ihtiyacı olabilir. İlgileniyorsanız, yukarıda bahsi geçen Addy'e e-mail gönderin. Yemek yapabilirim ve 'emir verildiği' takdirde, bulaşıkları da yıkayabilirim.

Oh... biraları da değiştirdim. Şimdi Farida yerine Sanabul içiyorum. Afiyetle içmek üzere olduğunuz bira şişesinin içinde yüzen bir hamamböceği görmek oldukça mide bulandırıcı. Bu da bugünlerdeki hayatım kadar heyecanlı bir olay.

:: salam 11:56 [+] ::

23 Ocak 2003, Perşembe

[raed]: Ne kadar kötü olabilirse o kadar kötü.

[salam]: Kefak 7ub.* Umarım daha iyi hissediyorsundur. Yaklaşan şu son hakkında ne düşündüğünü merak ediyorum? Geçen gün tam sana bunu soracakken telefon kesildi. Biliyorsun ben beleşçi bir baş belasıyım. Seni iki haftada bir kere arayabilirim. Telefon faturalarımı ödemeye başlamazsan, bu kadarını alabilirsin.

Giremediğim sitelere yapılan en son eklemelerin hepsi www.livejournal.com siteleri. Umarım blogspot'a** girmez-

* Nasılsın canım?

** Salam Pax'ın sitesinin hostu blogspot.

ler. Livejournal'ları olsa bile, günceci (blogger) o kadar da uzakta olamaz.

Parmaklarınızı çapraz yapın.

:: salam 12:04 [+] ::

27 Ocak 2003, Pazartesi

Bakın birinin Bağdat'a gitmek için başka bir sebebi varmış:

Bağdat'a doğru

1.000 adet mavi fayans istiyorum. Ortasında güzel bir madyon olsun, diğer yarısında ise küçük bir el

Bağdat'a doğru*

Şahane. Çok teşekkürler! Zavallı çocuğun gününü 1.000 fayans istemekle geçirttin.

:: salam 11:13 [+] ::

30 Ocak 2003, Perşembe

'Kapa çeneni ve şükret' kulübünün en yeni üyesi Jack, aşağıdaki yorumu yaptı:

Bomba sığınakları nerede? Bunu bir düşün. Ya hükümete ait binalarda ya da birilerinin listesindeki GPS koordinatlı büyük binalarda. Siteye koyduğun bazı yazıları okuduktan sonra, hükümetinin senin kalkan olarak kullanılmana ses çıkarmayacağını düşünmediğine inanamadım. Evinde otur, sakın dışarı çıkma. Daha güvende olursun. Biri kapını çalıp 'Amerikan Ordusu/Deniz Tümeni' dediğinde dışarı çıkarsın. İnan bana, en başta senin rahatını düşünürüz. Amacımız

*Diana tarafından www.letterfromgotham.blogspot.com dan gönderilmiş

herkesin bizim kadar özgür olmasını sağlamak. Kulağa klişe gelebilir; ama doğru. Biz her zaman kurtarıcı olarak ortaya çıktık. Son 226 kûsûr yılda binlerce Amerikalı, başkalarının özgür olmasına yardım ederken öldü. Sunmanız gereken tek şey, herhangi bir yerde olduğunuz kadar burada da refah ve barış içinde olmanızdır. Kim bilir? Tespitlere göre insanlığın başlangıcı oradaymış. Belki de orada dünyanın geri kalanına nasıl olması gerektiğini göstermek üzere yeni bir başlangıç yaparız.

Sevgili Jack,

Kendinden utanmalısın! Bağdat'ta hiç bulunmadığın apaçık belliyken, bomba sığınaklarının nerede olduğu konusunda ahkam kesemezsin. 30 tane kadar olduğunu tahmin ettiğim bu sığınaklar İran-Irak savaşı sırasında inşa edilmişlerdi. Evet bazıları askeri komplekslerin bir parçası; ancak çoğu sivil bölgelerde inşa edilmişti. Hükümetin insanlara arka bahçelerinde sığınak inşa etmeleri için büyük miktarlarda kredi verdiği bir dönemde yapılmışlardı. Ayrıca bomba sığınakları inşa etmek herhangi bir kamu binası için bir zorunluluk haline geldi. Jack, bu ifaden doğru değil.

Sığınağın C&C merkezi olarak kullanıldığı bir gecede mecburiyetten orada bulunan parti üyeleri dışında kimse önemli bir şalışiyetin orada bulunduğunu ispatlayabilir mi? Kötü istihbarat mı? Beni yarı yolda bıraktın dostum. Ah-Büyük Amerika seni seviyoruz tarzı şeyler söylememi bekleme. Ayrıca senin hükümetin beni bir kere daha yarı yolda bırakacak, bu nasıl hissetmeme neden oluyor dersin?

Şu 'büyük kurtarıcılar,' diğerlerinin özgür olmasına yardım edin' ayaklarını daha fazla dinleyemeyeceğim, çünkü politikada fedakârlık diye bir şey olabileceğine inanmıyorum. Hiçbir zaman bedava yemek olmaz ve hiçkimse kişisel bir nedeni olmadan hiçbir şey yapmaz. Öyleyse eğer hükümetin savaşa girecekse, bu 'başkalarının özgür olmasına yardım et-

tikleri' için olmayacak, bu sadece yüzlerce bahaneden biri olup, halkın önüne atılan sebep olacak. Ve hayır, petrol nedeniyle diyemeyeceğim, çünkü sadece petrol değil, ama yine güzel, ekstra bir sebep.

Sanırım Zaferin Tehlikeleri (Perils of Victory) başlıklı şu yazıyı okumalısın (bu link dolaylı olarak Eve Tushnet'ten* geldi, 'her şeye iyi tarafından bakma' (looking on the bright side)'a link vermiş, orası da Zaferin Tehlikelerine link vermiş. Graham Greene'nin *The Quiet American* (Sessiz Amerikalı) adlı eserinden bir alıntıyla başlıyor: "Başkalarına sebep olacağı acıyı anlayamadığı gibi, kendisine gelebilecek acı ya da tehlikeyi de kavramaktan acizdi." BM'deki bir Arap büyükelçisinin şu sözlerini de alıntı olarak veriyor: "Sonuçları hemen ortaya çıkmayacak. Bağdat sokaklarında Gl's'leri üç ay boyunca çikolata dağıtırken ve memnuniyetle karşılanmış olarak görebilirsiniz. Daha sonra ise yeni koloni güçlerine ve Iraklı liderler olarak empoze edilmiş diğer müşterilere direniş başlar."**

Her şeyi çok kolaymış gibi anlatıyorsun. Ama biliyorsun ki öyle değil. Gerçi ne fark eder ki?

Jack, umarım bakış açımı anlıyorsundur. Hükümetinizin gerekçelerine güvenimiz yok. Ve eğer o hükümet Irak'la savaş başlatacaksa, bunu sevgi ve özgürlük dağıtmak için yaptıklarına inanacak kadar aptal değiliz. Hatta barış ve özgürlüğün bu savaşın yan etkileri arasında bile olacağından da emin değilim.

Şöyle arada bir yorumlara bakıyordum. Russil, şurada

* eve-tushnet.blogspot.com 'Muhafazakârlık çarpık kız kardeşlik içinde yeniden doğdu' ('Conservatism reborn in twisted sisterhood')

** Diana, sana Sophia Loren'in filmindeki bu sahneyi anlattığımı hatırlıyor musun? Bak, Arap büyükelçi de bu filmi seyretmiş. Bu yukarıda anlatılanlar beni üzen bir görüntü. Bana anlattıklarımın anlamsız olduğunu söylemiştin (öyle değildi), ancak halen benim canımı sıkıyor. Onlara en azından Hersley gofretlerini ya da şekerleme içeren şeyleri dağıtmamalarını söylemenin bir yolu var mı? Zafer kazanan Amerikan ordusunu sokaklarda yürürken görünce insan CNN'i kapatıp başka bir kanala geçiyor.

senden alıntı yapıyorum: “Kesinlikle Amerikalılar savaşı insani sebeplerle girdiklerini iddia etmesinler. Gördüğünüz gibi bu insanları öfkeliyor.”

Teşekkür ederim. Bana her zaman ‘dolaylı anlatma sadede gel’ derler. Demek istediğim buydu.

:: salam 16:55 [+] ::

Herkes Irak ISP’sinden internet hizmetlerinin düzensiz olacağına ve hatta önümüzdeki 48 saat içinde uzun süreli olarak kesilebileceğine dair e-mail aldı.

‘Hizmetin bakımı ve iyileştirilmesi’ ‘dişleri biraz daha sıkamak’ olarak tercüme edilebilir, ya da belki de şu garip SQL–Slammer– virus işiyle uğraşıyorlardır. Uday’ın gazetesi bugün bu konuyu son sayfada yazmış. Her iki türlü de siteye yazmak sabır işi haline geliyor.

Yeterince televizyon seyretmiyorum. Böylece Irak, televizyon seyretme ortalamasını düşürdüğüm söyleyemez. Son iki günün çoğunu Irak kanallarını seyrederek geçirdim. Çok eğlenceli. Saddam son derece iyi olduğunu kanıtlamak için her gün televizyona çıkıyor. Yanında bir sürü görevli oluyor, onlara önce sorular soruyor, sonra da kendisi cevaplıyor. Hatta Batılıların onu bugünlerde gece uyuyamıyor ve uyku ilacı alıyor sandığını söyledi. İşte şimdi yanıldınız. Her gece deliksiz uyuyor; çünkü halkının ‘mutlu ve mesut’ olduğunu biliyor. Bu benim hislerimi de açıklıyor. Bu durumda Saddam’ın uyku haplarına ihtiyacı yok, ama bana verebilir. Ve ne kadar rahat olduğunu kanıtlamak için memurlarına çay, kahve, şeker ve içecekler ikram ediyor. Tabii kahve, o ‘kahveni zi için dostlarım’ diyene kadar orda duruyor. Kimsenin soğuk kahve içmekten hoşlanmadığı belli. Bu cümlelerin ardından önceden prova yapılmış gibi hepsi, küçük fincanlarını kaldırıyor ve tek bir senkronize harekette bir yudum alıyorlar. Odukça gülünç görünüyor.

Ayrıca Humat al watan (Halkın Fedaileri) adlı bir TV

programı daha var, bu program eskiden haftada birdi. Şu anda her gün saat 7:30 civarında yayınlanıyor. Savunma bakanlığının resmi programı oldu, reklam aralarında kötü kalpli Batılı hükümetler hakkında küçük skeçler görüyoruz. (Bunlar Irak Uydu kanalında gösterilmiyorlar o yüzden siz göremezsiniz. Ancak günlük Saddam saatini seyredebilirsiniz).

En son gelen yedek asker haberleri nedir? Eğer 1951-58 arasında doğduysanız resmi olarak paçayı kurtardınız demektir. Sizden askeri hizmet beklenmiyor artık. Asıl kısa çöpü çekenler 1966-71 arasında doğanlar. Sırada siz varsınız. Bu muhtemelen yedek eğitimi almak için kötü bir zaman. İki ay içinde paranızı ödeyip çekilmek de yok artık; çünkü yedeklerin eğitimini bizzat Kusay'ın* kendisi denetliyor.

Bu sırada :

Gotham'dan** yazan kız ile ben günceci Ping-Pong'u oynayacağız.

Onda biraz var.

Sende hiç yok.

:: *salam 16:57* [+]

31 Ocak 2003, Cuma

Gece geç saatte el-Mansour'a sandviç almak için araba gezintisi.

Yolda on tane yeni kum torbaları ile korunan siperler gördük. Yol boyunca bunları kimin kullanacağını ve bu yollara neler olacağını düşünmek iştahımı kaçırdı.

Belki yarın Bağdat'a başka neler yapıldığını görmek için bir keşif gezisi yaparım.

Ya açım ya da korkuyorum. Tam karar veremedim.

:: *salam 4:16* [+]

* Sadam Hüseyin'in 22 Temmuz 2003'te Amerikan birlikleri tarafından öldürülen küçük oğlu.

* www.letterfromgotham.blogspot.com'dan Diana.

Biliyordum. Firewall'a (ateş duvarı) bir şey yapmışlar.
Blogger (günceci) sitesine girilebiliyor.

Ancak tüm blogspot siteleri için GİRİŞİNİZ KABUL
EDİLMEDİ mesajı alıyorum.

Ara verme zamanı, belki de yeni bir blog (günlük) yuvası
aramalıyım. Başka bir siteye yazı yazarsam Diana anlayacak-
tır.

Teşekkür ederim, baylar ve bayanlar. Çok güzel bir seyir-
ci oldunuz.

İyi geceler.

:: *salam* 16:07 [+] ::

5 Şubat 2003, Çarşamba

**Oyuncular ve seyirciler arenada
Dünya bizim karşımızda şaşkın
Bizler zamanın elinde oynucağız
Yabancı bir müziğin eşliğinde dansediyoruz**

Halilullah Halili, Afgan şair*

Bana bu mısraları okuyucu ‘anya o’ yolladı.

Bu sözcükler hepinizin bana göstermiş olduğu nazik ilgi ve yardımlarınızdan dolayı size teşekkürlerimi ifade etmek için yeterli değil.

Diana, ‘Blogson’ ve ‘Salam’ kelimelerini aynı cümle içinde kullanarak, ‘blogson’ların yaptığı tüm utanç verici şeylerden dolayı mağdur duruma düştü; öyle ki ben durmaksızın anlamsız konulardan bahsettim ve en iyi ABBA kostümümü giyip “Thank you for the Music” (Müzik için Teşekkürler) parçasını söylemekle korkuttum kendisini. Sana teşekkür ederim.

Jim Henley, gerçekten çok hızlısın. Diana’ya söylemem gerektiğini bildiği için, e-maili ona da gönderiyor. Teşekkürler. Teklifin beni şerefliendirdi, demek az kalır. Beni düşündüğün için çok teşekkürler.

Kathy, tüm uyarıların ve bana bir günlük yuvası önerdiğin için teşekkürler. Ayrıca ‘Anne Ayı’ya da benim adıma teşekkür et.

Al, beni ilk olarak “O bir CIA muhbiri” diye ortaya atan kişi olman sebebiyle senin için kalbimde her zaman ayrı bir yer olacak. Bu sefer bana bir şiir yazmış.

*Halilullah Halili (1907-1987). Halilullah Halili’nin *Octagon Press* tarafından basılan şiir kitabına bakınız.

Çek şunu Al:

Çimenlerdeki Görkem

Eski dostumuz Salam, kendisi küçük bir çılgındır.
Hüseyin bile onu durduramaz
Bushy'nin şansı da azdır
Bir aşk peşinde ise onu kimse tutamaz

Bir gün çok sevdiği şehrinin üstüne bombalar düşmeye başlar
Ve Casbah sallanmaya başlar
Dumanlar göğe yükselmeye başladıkça
Şehir halkı şaşkınlık içinde bakakalır

Komşular çok sevdikleri keçilerini ararken
Saddam'ın kara yüzünün önünden geçerler
Çimenlerdeki meleme seslerini izleyerek
Salam'ın sürünün arasında bulurlar*

Bana yeni bir klavye borçlusun. Ağabeyim bunu okuduktan sonra şekerli çayını üzerine döktü. Şimdi yapış yapış. Teşekkürler Al.

Kendine 'okuyucu' diyen bayan: Teşekkürler, umarım günlüğümü okumaya ve bana göz kulak olmaya devam edersin.

Emily (sanırım hawkgirl.blogspot.com'du) webgünlüğüme host olmayı teklif ettiğin için teşekkürler.

Ve son olarak, Pyra Labs'dan Jason (shellen.com). E-mailini aldığımda başka bir yere günlük kurmak üzereydim. Sanırım bu, şu anda koluma 'Sonsuza Dek Günlükçü' dövmesini yaptırmam gerektiği anlamına geliyor.

Son birkaç gündür siteye bir şeyler koymuyorum, bakalım blogger.com'u da bloke edecekler mi diye merak ettim. Eğer

*www.morethings.com/log/.

yaparlarsa, bunun ne olduğunu anlamış olmaları gerekiyor. Ancak yapmadıklarına göre, blogspot'a geocities'e yaptıklarını yapıyorlar demektir. İnternetin halka açıldığı ilk günden beri geocities'te olan her şey bloke olmuştu, daha sonra da MSN toplulukları, Yahoo grupları ve Tripod ve AOL'da olan her şey bloke oldu. En son eklemeler ise ayaklı gazeteler ve blogspot. Ancak bazen siz bir linkten bir başka linke atlarken bir geocities sitesi açılır. 'Sayfayı yenileyin'e tıkladığınızda ise ortadan yok olur. Geri gidin ve bu siteye girmenizi sağlayan linkten siteye girin, bu şekilde tekrar yüklenir. Neden böyle olduğu hakkında hiçbir fikrim yok, ancak blogspot şu anda böyle. Benim için önemli olduğundan değil. E-maile sizlerden ve hırçın bir ağabeyden gelen yüzlerce önerinin sonucunda, istediğim yere gitmeme izin veren iki ilginç program kurmuş bulunuyorum.

Bu bir devlet sırrı değil. Burada Yahoo veya MSN messenger'ı kullanmak isteyen herkes proxy'i atlatmalarını sağlayan şeyler aradılar, ancak bu bir kedi-fare oyunu. Eğer hangi siteleri kullandığınızı bilirlerse, onu bloke ederler ve siz de başkasını ararsınız.

Son birkaç ayın harika geçmesini sağladığınız için teşekkürler. Bu webgünlüğünü okumak için vakit ayırdığınız, link verdiğiniz ve e-mail ya da yorum gönderdiğiniz için teşekkürler. Birçoğunuz neler hissettiğimi ve düşündüğümü ailemden daha iyi biliyorsunuz. Yeni başlayanlar, kimse webgünlüğü tuttuğumu bilmiyor. Siz ise biliyorsunuz. Hele Diana benim iyiliğim için :) hakkımda çok fazla şey biliyor.

Herkes'e teşekkür ederim.

:: salam 15:26 [+] ::

Powell'in konuşması* başladığında Bağdat'ta akşamüstü saat 18:00 civarıydı. Bütün aile BM şovunda Powell Rock'ı

*Birleşik Devletler Dışişleri Bakanı Colin Powell BM Güvenlik Konseyin'de 75 dakikalık dramatik bir konuşma yaptı. Iraklı komutanların aralarında oldu-

seyretmek için çaylarını ve kurabiyelerini alıp bir araya toplandı. Tabii Irak televizyonunda değil. Seyredebilmek için uydu çanağını kurmaya karar verdik. Seyrettikten sonra çanağı bir sonraki duruma kadar kaldıracadıız. 24-saat BBC izleyeceğim diye iki ayını hapiste geçirme fikrinden hoşlanmıyorum (Arap uydusunda bedava CNN yok ve bizim küçük uydu anağımız sadece Arap uydusunu çekiyor).

Amcalar ve teyzeler evi doldurmadan önce hızlıca Bağdat'ta neler oluyor bir bakalım. En ilginç haber bir hafta önce olmuş, fakat bunu ancak bugün öğrendim. Birkaç gün önce tüm st rütbeli yetkililerin telefon numaralarını değiştirdiği dedikodusu yayılmış. Kimin umurunda bu? Her gece muhabbet için Saddam'ı aramıyorum ki. Fakat bugün bir arkadaşım nedenini anlattı. Altı gün önce Irak hava savunma birimlerinin telefon hatlarına 'saldırı' olmuş. Askeri birimlerden birinde telefonu açtığınız zaman çevirme sesi yerine yer yer kesilen bir sesle Arapça konuşan bir erkek sesi duyuluyormuş. Fazla anlaşılmayan bir sesle e-mailde yazanın aynısını söylüyormuş: 'Kimyasal ya da biyolojik silahları kullanmayın!', 'Direnmeyin!' ve 'Sivil bölgelere saldırma emrine uymayın!' ve böyle devam ediyor. Bu birkaç saat boyunca sürmüş. şimdi herkesin yeni numarası var. Bunun nasıl mümkün olduğuna dair hiçbir fikrim yok. Sadece bazı kırsal alanlarda telefon bağlantıları için mikrodalga sinyalleri kullandığımızı biliyorum, ancak bunu askeri amaçlarla kullanılacak kadar aptal olamazlar diye düşünüyorum.

Gidecek daha çok yolunuz var, Sam Amca! Bu şahane bir James Bond filmi olacak.

Geçen hafta bahsettiğim hendekler ve kum torbaları şu anda Bağdat'ta tarih oldu. Artık ordu onları yerleştirmiyor. Bunlar partinin direniş için yaptığı hazırlıkların bir kısmı. Her

ęu iddia edilen konuşmalar uydu görüntülerini yayınladı. Ayrıca El-Kaide ve Irak arasında bağlantılar kurarak içinde şarbon olma ihtimali olan bir şişeyi gösterdi. İngiliz Dışışleri Bakanı Jack Straw, Powell'ı 'çok güçlü ve otoriter kanıt' gösterdiği için vd, ancak Fransa, Almanya ve Rusya, Irak'taki BM silah denetçilerine daha fazla zaman verilmesi konusunda ısrar ettiler.

gün Bağdat'ın farklı bölgeleri hareketleniyor. Parti üyeleri o bölgenin sokaklarına dağılıyorlar, hendekleri kazıyorlar, daha sonra da Kalaşnikovlarını parlatıp çaylarını yudumlayarak içinde oturuyorlar. Bu eğitim günlerinin can sıkıcı kısmı, o bölgedeki parti üyelerinin çöşküsüne göre değişiyor. Şu ana kadar en kötüsü 14. Ramazan Caddesi'nde yaşandı: arabaları durdurup aradılar, kimlik ve askeri belgeleri sordular. Neyse ki ben o sırada oradan geçmiyordum. Askerliğimi yaptığımı gösteren kâğıtlarımı hâlâ onaylatmadım da.

Saddam her gün adamlarıyla görüşmeye devam ediyor ve biz de günde üç kere bu toplantıları izleme zevkine erişiyoruz. Her görüştüğü grup, toplantı yerinden yepyeni bir araba ve 1.5 milyon Irak dinarı çeki ile ayrılıyor. Önünden geçtiğim depolara konan en son arabalar Toyota Corolla'lar ve hepsi de beyaz. Depoda aşağı yukarı 150 tane var (dışarıda bekleyen kamyonetleri saymıştık). Söylentiye göre Bağdat'ın dışında birkaç bin yeni araba daha beklemekteymiş, hatta öylesine yakın park edilmişler ki bir tanesi yanmaya başladığında hemen ulaşamadıkları için 38 araba daha yanmış.

Dedikodudan hoşlanmaz mısınız?

Irak'ın kuzeyinde bulunan Erbil'e bir iş yolculuğuna çıkacaktım. Ancak yerel bile olsa (yani bir Irak vatandaşı olsa bile) WHO (Dünya Sağlık Örgütü) personeli olan biriyle aynı arabada yolculuk etme durumunda dışişleri bakanlığından yolculuk için izin alınam gerektiğini öğrendim ve yolculuğumu iptal etmek zorunda kaldım. İznin çıkması aşağı yukarı üç gün sürüyor, bu durumda yolculuk anlamsız olacaktı. Gerçekten gitmek istiyordum. Bunun gibi olan başka bir sınır yok, ancak önce bir 'Irak' kontrol noktasından ve sonra da bir 'Kürt' kontrol noktasından geçiyorsanız, tartışma çıkmadan geçmenin tek yolu uluslararası bir örgütün arabasından yolculuk etmektir. Ancak bu da devlet izni gerektiriyordu. Çok yazık.

Kapı çalıyor, şimdi gitmem lazım.

:: *salam 17:10* [+] ::

8 Şubat 1963

Başbakan Abdül-Kerim Kasım, Arap Sosyalist Diriliş Partisi (sonradan gelecek tüm devrimlerin ilki olan Baas 'devrim'i,) tarafından yürütülen bir darbeyle indirildi. Yerine Abdül-Salim Arif başa geçti ve onu başkanlık koltuğuna getiren Baas üyelerini 10 ay sonra kovdu. Saddam, Abdül-Kerim'in arabasına el-Reşit Caddesi'nde saldıran grubun arasındaydı.

17 Temmuz 1968

Baas Partisi liderliğindeki ikinci darbe. Arif koltuğundan indirildi. General Ahmed Hasan el-Bakır yerine Başbakan oldu. Saddam Hüseyin ise Başbakan Yardımcısı.

16 Temmuz 1979

El-Bakır 'istifa eder' ve Saddam Hüseyin Irak Cumhuriyeti Başbakanı olur.

Baas ideolojisi tarafından bazı kişilerin nasıl aptal durumuna düştükleri üzerinde düşünmek amacıyla, bugün resmi bayram ilan edildi.

Sonsuz bir mesajı olan bir Arap Devleti!

Birlik (Vahdet)

Özgürlük (Huria)

Sosyalizm (İştirak)

Bütün bunlar yaşanırken orada bulunan ve o zaman bunu değiştirme imkânı olmuş biriyle konuşurken, bazen ağzınızdan şöyle çıkıverir:

[salam pax]: Kandırıldın ve kullanıldın, bunu biliyorsun değil mi?

[Ebeveyn birimi]: Evet, ne olmuş? Resmi bir özür mü istiyorsun?

[salam pax]: Hayır, sadece bunu kabul ettiğinden emin olmak istedim.

Sadece Commie amcamın bağırmaya başlaması beni inciyor. :-)

:: salam 15:49 [+] ::

Lisha'nın benim için manyetik şiirleri var.*

Bunu sevdiğimi biliyorsun. Onun tüm manyetik şiirlerini kontrol etmelisiniz.

Seni gerçekten özledim, siten son birkaç haftadır çıldırmış gibiydi. Her şey yoluna girmiştir herhalde. Roman notlarını kaybettiğine çok üzüldüm.

:: salam 20:26 [+] ::

7 Ocak 2003 tarihli Irak'ta Yaptırımlara Karşı Kampanya (CASI) Basın Toplantısı'ndan:

Irak'ta savaş çıkması durumunda BM olasılık planına yardımcı olmak üzere yazılmış 'son derece gizli' bir BM belgesi, sivillerin yüksek oranda zarar göreceğini, mevcut yiyecek krizinin daha da artacağını ve genel anlamda olmasa da salgın hastalıkların patlama göstereceğini öngörüyor.

Başlığı "Muhtemel İnsani Senaryolar" olan bu belgenin bahsi ilk defa *Times* makalesinde (23 Aralık 2002 tarihli) geçiyordu:

Birleşmiş Milletler tüm Irak petrol üretiminin durmasına, ülkenin elektrik sisteminin 'ciddi boyutlarda gerilemesine',

* www.vaspider.surreally.net/suddennothing

sivil kargaşanın kışkırtılmasına ve mülteci sayısının 900 bine çıkmasına neden olacak bir savaşın sonuçları üzerine, gizli planlar yapıyor.

CASI bu belgeyi taslağın bazı kısımlarını yayınlama yetkisini veren bir BM kaynağı vasıtasıyla elde ettiğini ifade ediyor.* Canlı kalkanlar ve savaş-karşıtı protesto konuşmaları sırasında ‘canlı kalkanlardan’ hiçbiri Plan B’den bahsetmiyor. Yetersiz de olsa duyduğum bilgiye göre, UNHCR** dahil birçok uluslararası kurum Irak’ta oluşacak bir ‘insani acil duruma’ karşı ya hazır olmadıklarını, ya da fonlarının yeterli olmadığını, fonları yeterli olsa bile yiyecekleri ulaşmaları gereken yere ulaştırmanın ciddi bir sorun olduğunu söylüyorlar. Bunu öğrenmek belgeyi okumayı tatsız hale getiriyor.

Belgede daha önce görmediğim bir terim var: Dahili Göçmenler (IDP’ler). Rapora göre dahili göçmenlerin sayısının 2 milyon olduğu tahmin ediliyor. İran sınırında toplanan mültecilerin sayısı 900 bin ve Suudi Arabistan sınırında bulunan mültecilerin sayısının 500 bin; kayıtlarında ‘Bağdat’tan ve Merkezdeki Yönetimden’ (Paragraf 17) diye geçecektir. Sınırım batı çölü, Suriye ve Ürdün’e ulaşılmasını biraz daha zor kılıyor, ancak muhtemelen Türkiye’de çok sayıda mülteci olacak (zaten Irak sınırında çadırlarıyla hazırlar). UNHCR sitesindeki daha yakın tarihli bir makale, beklenen mülteci sayısının 600 bin civarında olduğunu söylüyor.

Salı günü Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’nden (UNHCR) Ruud Lubbers, Irak’ta Amerika’nın yöneteceği askeri bir harekatta 500 ila 600 bin Iraklının mülteci olma olasılığı olduğunu söyledi. Lubbers Cenova’da yaptığı bir haber konferansında, Iraklı mültecilerin yarısının İran’a kaçmasının, diğer yarısının ise kuzeye, Türkiye’ye yönelmesinin beklendiğini söyledi.

*‘Olası İnsani Senaryolar’ , (‘Likely Humanitarian Scenarios’) 10 Aralık 2002 (casi.org.uk)

**Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (www.unhcr.ch)

Öyleyse 2 milyon dahili göçmen ne demek oluyor?

‘Muhtemel İnsani Senaryolar’a geri dönüş. Rapor, olası senaryoları iki aşamaya bölerek özetliyor: Acil Durum ve Süresi Uzatılmış İnsani İhtiyaçlar. İşte acil durum ihtiyaçlarının listesi:

- Köprü yapımı, malzemelerin idaresi ve nakli.
- 5.4 milyon insan için yiyecek ve ihtiyaçlar.
- Aşağı yukarı 100 bin yaralı için tıbbi malzeme tedarik edilmesi

- 1.23 milyon kadar, büyük ölçüde savunmasız kişileri iyileştirmek için tıbbi malzeme tedarik edilmesi.

- 5.4 milyon kişinin süregelen sağlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere yiyecek temin edilmesi.

- 5.4 milyon kişi için besin tedarik edilmesi.
- 5.4 milyon kişi için su temizleme malzemesi.
- 5.4 milyon kişi için kimyasal malzeme ve tüketim maddesi.

- Temizlik malzemeleri ve kimyasal malzeme.
- Bazıları mülteci olabilecek 2 milyon IDP için tüm hizmetler. En sonunda bu kategoride olacakların sayısı, önceden kesin olarak tahmin edilemez.

- 1.4 milyon kişi için acil sığınma.
- Refaket edilmeyen daha küçük gruplar için, ailelerin bir araya gelmeleri doğrultusunda olanak yaratma.
- Komşu ülkelerdeki 100 bin Iraklı mülteci için olanaklar.
- Mayın faaliyetleri (mayın temizleme, UXO geçiş izni, mayın eğitimi).

Gördüğünüz gibi bu listede iki taraftan birinin konvansiyonel olmayan silahları kullanması durumunda oluşabilecek kıyamet günü senaryosundan hiç bahis yok. Sanırım bu gerçekleşecek olursa herkesin kontrolü dışında olacak. En iyisi bunu düşünmemek.

:: salam 23:06 [+] ::

Son iki gündür internet bağlantısı çok kötü. Yerel sunucular açılıyor, fakat hiçbir sayfa yüklenmiyor, sonra birdenbire 10 dakika boyunca her şey çok iyi oluyor, ancak tekrar kesilmeden önce herhangi bir haberi okumayı bırakın, e-maillerimi bile kontrol edemiyorum. Günlüğümü yazıyorum çünkü bu bir alışkanlık haline geldi. Bakalım siteye koyabilecek miyim?

Körfez Savaşı'ndan önce herkesin etrafta koşuşturduğu ve insanların 'denedik ama...' zırvaları yaptığı dönemi hatırlıyor musunuz? Şu anki durum buna benziyor. Bush konuşmalarının birinde söylüyordu. Bu 'kötü bir filmin tekrar yayınlanması' diye. İnanın bana, ben de oturup dünyanın bir başka Bush ve sihirli flütünün ardında dizilmesini izlemek istemiyorum.

(İlgisiz Bir Eğlenceli Gerçek: BUSH adlı müzik grubunu tanıyor musunuz? Bağdat'taki İngilizce yayın yapan radyodaki (gençliğin sesi) DJ'lerin bu grubun adını söylemeleri yasak. Harfleri tek tek söylemeleri gerekiyor: 'Be u se ahş' yeni bir single çıkarmış.' Bahse girerim oradaki DJ'lerin hepsi Schwartzkopf adında bir grup olmadığı için Allah'a şükrediyorlardı. (Her şarkı söylediklerinde harfleri tek tek söylediklerini düşünsenize.)

(Başka Bir İlgisiz Eğlenceli Gerçek: Bu çocuksu şakayı hatırladınız mı? El-Reşid otelinin girişinde baba Bush'un mozaiki var. İçeri girecek olan tüm ziyaretçilerin üzerine basarak girmesi gerekiyor. El-Reşid tüm uluslararası devlet ziyaretçilerinin kaldığı bir otel. Bazı bakanların aptalca üzerine basınama çalışmalarında bulunduklarını gördüm. Gerçekten aptalca. Neyse artık göremiyorsunuz. Üzerine büyük bir kim koymuşlar.

Yarın kurban bayramı (Adha Eid). Hac bitti ve zaman hızla geçiyor. Sokaklar, çocuklara bayram hediyesi alan ve bayram ziyafetine hazırlanan insanlarla dolu. Annemle babam

farklı bölgelerden geldikleri için farklı bayram gelenekleri var. Büyük ziyafet için nereye gideceğimizi benim seçmem gerekiyor. Yemek camide kılınan bayram namazından sonra başlıyor; ancak ben namaza gitmediğim için birkaç saat daha fazla uyumuş oluyorum.

Büyük ihtimalle ilk günü annemin ailesiyle geçireceğim. Daha iyi yemekler var: Çok sevdiğimiz ahçı Ebu-Kerim kuzu dolması pişiriyor. Her zamanki gibi gelip kuzuyu beğenip beğenmediğimizi sorup, amcamlarla bir şeyler içip gidecek. Bunun dışında 30 kişi kadar dördüncü dereceden akraba insan bir arada olacak. Büyük ailenin bir araya gelmesi iyi ziyafet demek.

Savaşın biraz beklemesi gerekecek.

Kuyu suyumuzu temizletmemiz için verdiği tavsiyelere teşekkürler. Artık bu konuda kafamı yormama gerek kalmadı. Beni hâlâ endişelendiren hava geçirmez oda meselesi. Her ne kadar düşünmemeye çalışsam da, bu konuyu ‘yorumlar’ link’inde başlatan Alan haklı. Bu durumda, sanırım verdiği tüm bilgilere teşekkür etmeliyim.

Ancak aileme kabul ettirmek o kadar da kolay değil. Bir kuyuya ihtiyacımız olduğuna onları ikna etmek, tam bir haftamı aldı. Özellikle bir kişiden çok fazla bilgi almıştım: bir süre önce Imshin bu konuda siteye bir şeyler yazmıştı; ben de geri gidip baktım, çok faydalı bir link ve orada daha detaylı bilgi buldum.* (O sitenin sahipleri bir Iraklının verdikleri bilgiyi faydalı bulduğunu duysalar, ne tepki verirlerdi bilmiyorum.)

Imshin umarım sen ve ailen güvenlikte olursunuz. Bu günlerde Anya’nın bana önceden gönderdiği mısraları hatırlayıp duruyorum:

Bizler zamanın elinde oyuncakız

Kendimize ait olmayan bir müziğin eşliğinde dansediyoruz

Bugünlerde dünyanın nereye gittiğini anlamak bir yana

*www.imshin.blogspot.com Imshin, Israil’den yazan bir günlükçü.

hayatım üzerinde o kadar az kontrolüm var ki. Umarım hepimiz gereksiz acılardan uzak kalırız.

Saddam bu ayın 4'ünde oğullarıyla yeni bir fotoğraf çek-tirmiş. Uday'ın kemerindeki dostça görünen silaha bir bakın. Mükemmel bir aile fotoğrafı.

:: *salam 1:34 [+]* ::

14 Şubat 2003, Cuma

Bayram bitene kadar günlüğüme bir şey yazmayacaktım, ancak günlüğümle ilgili olarak şu 'gerçek olup olmadığı' ko-nuları ortaya çıktı.

Bu günlüğü bir süredir okumakta olan insanlar, orada ol-duğumuzu ve bunu yaptığımızı biliyor (link eski: Culpepper log'undan Al ve ben, şu anda son derece havalıyız, ne zaman aptalca bir şey yapsam, bana bir tane indiriyor.) Şimdi bu ko-nulara girmek istemiyorum.

www.wired.com'dan gelen insanlara, lütfen unutmayın ben hiçbir konuda otorite değilim. O gazetecinin yaptığı gibi yazdıklarımın alıntı yapılması beni biraz tedirgin ediyor: Salam böyle diyor, Salam şunu diyor. ... Koca medya, beni korkutuyor. Bela o kadar da uzakta değil. Umarım makale, gazetenin yazılı baskısında yoktur, işte asıl bu beni korkutur.

Son derece aksiyim, sonradan bu yazımdan dolayı pişman olacağım.

:: *salam 4:23 [+]* ::

16 Şubat 2003, Pazar

İlk defa bu günlükte Kuran'dan bir ayet: '*qulna ya nar ku-ni bardan wa salamen ala ibrahim*' ('Biz de dedik ki: Ey ateş, İbrahim'e karşı soğuk ve esenlik ol.' Enbiya Suresi/69)

Olay hakkında bilgi: İbrahim ve sapkınlar, WWF'ın parça-

lanmasının (putların kırılması, mucizenin ortaya çıkması) bir benzerini yaşıyorlar. Sonunda sapkınlar İbrahim'i ateşe atmaya karar veriyorlar ve ona "Allah seni kurtarsın" diyorlar! Böylece nar (ateş) bir bardan wa salamen (serinlik ve güvenlik) haline dönüşüyor ve İbrahim başına hiçbir şey gelmeden gidiyor.

Sanırım bardan wa salamen'in son dört gün içinde 1.000 kere bahsinin geçtiğine şahit oldum. İnsanlar Güvenlik Konsey'iinde olanların savaş hayaletini korkutup uzaklaştıracağına inanıyorlar. Bence olmayacak. Blix ve Baradel'in raporları ilk raporlar kadar yavan değildi. Bizler işbirliği yapıyoruz denilen bölümlerden alıntı yapabiliriz; onlar da tam aksini söyleyen bölümlerden alıntı yapabilirler. Ayrıca, şu anda mesele sadece Irak ve WMD'ler değil. Bu durum Amerika ve geri kalan dünya arasında bir güç gösterisine dönüşmeye başladı gibi görünüyor. Biz de bunun örneği bir olacağız.

Neyse, bu sefer Güvenlik Konseyi'ni seyretmek için uydu çanağını gizlice almanız gerekmiyor. On dört devlet onaylı uydu kanalına üye olan 4 bin Iraklıdan birini bulmanız yeterli. Suriye Uydu Kanalı toplantıyı canlı olarak ve tercümesiyle birlikte yayınlıyor. Çoğu kişi, eğer dinleyebildiyse, Radyo Monte Carlo'da dinlemiş oldu.

Bağdat'taki insanların çoğu yolda kalmış durumda, herhangi bir kamu taşıtının gelmesini bekliyorlar. Bu ilk büyük çaplı bir gösterinin işareti demek. Devlet ve özel hatlar olmak üzere tüm otobüsler, şehrin belirli noktalarında kümeleşmiş, 'göstericileri' işyerlerinden alıp gösterinin yapılacağı yere götürmek üzere bekliyorlar.

Onları 'A' noktasına bırak ve 'B' noktasından al. Bu iki noktanın arasındaki okul çocukları ortadan yok olur; çünkü El-Mansur Caddesi'nden 'gösterilerin' yer aldığı noktalardan birinde, birkaç şahane dondurmacı var.

İşte bu işlerden birine karıştınız mı sonuç böyle olur. Otobüsten inersiniz, onlar size yürümenizi söyleyene dek kafanızı uyuşturan birkaç saati bekleyerek geçirirsiniz. Grubunuzun

önündeki adamın (genellikle çöşkulu bir partici olur) zıplamaya ve arkasındaki sıkılmış insan yığına hayat vermeye çalıştığını görene dek yürümeye devam edersiniz. Gerekli şeyleri bağırırsınız, basın ve yetkililerin beklediği standı geçer, sonrada konuyu tartıştığınız kişinin yanına dönersiniz.

‘Gösterilerle’ ilgili insanların başına gelen en kötü tecrübe 1980’lerde olmuş. Tam zamanını hatırlayamıyorum, ancak iki kesişen kılıcı olan Büyük Festival Kavşağı (sahat el ihtifalat) çok kısa bir süre önce açılmıştı ve bu orada yapılacak olan ilk BÜYÜK gösteriydi. Gösteride çoğunlukla lise ve üniversite öğrencileri vardı. Burada bırak, şuradan al stratejisi yerine, herkesin kavşağın sınırları içinde beklemesi gerektiğine karar verdiler. Kavşağın etrafı muhafızlar tarafından sarılmıştı. Sonra beklemeye karar verdiler. Bu olay yazın oluyordu. Öğlene doğru çocuklar sıcaktan bayılmaya başladılar. Su ve yiyecek yoktu; hatta oturacak bir gölge dahi. İşin ciddileştiğini fark ettiklerinde kamyonlarla ekmek ve su getirdiler. Binlerce aç ve susuz çocukla ortalığın nasıl olduğunu tahmin edersiniz. Tam bir kaos. Kimse ölmedi, ancak birçoğu ezildi ve bir daha bu işe kalkışmadılar. Gösteriler mi? Yok teşekkürler. Ben yeşil üniformalı muhafızların yanından hissettirmeden geçmenin sanatını okudum.

Gösteriler için kapattıkları caddelerden birinde tikanıp kalmak yerine evde kalıp anneme eşyalarını toplamasına yardım ettim. Eğer “savaş” olursa henüz Bağdat’tan ayrılmaya karar vermedik, ancak yine de mecbur kalabiliriz. Ben ve annem işe yarar paketçileriz. En kötü eşya toplayıcıları duygusal olanlardır: “Aaah ah, şunu aldığım zamanı hatırlıyor musun” cümleleriyle eşya toplayanlar. Biz her şeyi soğukkanlılıkla topluyoruz. Bunu çok sık yaptık. Biz seri eşya toplayıcılarız. Grrrr.

Bu arada eşyalarını toplayan sadece biz değiliz.

G. (Romanları atmosferik olarak doğru şartlarda okuyan arkadaş) yabancı arkadaşlarının çoğuna toplanmaları için yardım ediyor. Çoğuna veda ettik bile. Fransız Kültür Merke-

zi, Fransız öğretmenler tarafından yürütülen tüm dil kurslarını durdurdu ve öğrencilerine veda etti, iyi dileklerde bulundu. Rusya 2 bin kadar vatandaşının yerlerini tespit edip, onlara Irak'tan ayrılmalarını söylüyor. (Zaten Ruslar Irak'ta ne arıyordu ki?) Küçük bir köy kadar büyük olan Çin Elçiliği boşaltıldı. Eğer BM'in insani senaryolarla ilgili raporunu okuduysanız, raporda V. Aşama denilen bir kısmı da görmüş olabilirsiniz. Anladığım kadarıyla V. Aşama 'şiddetli kriz ve buradan defolup gidin' gibi bir durum. Şu anda V. Aşama'ya kadar gitmeyen BM çalışanlarına, bayramdan itibaren uzun süreli tatil yapmaları tavsiye ediliyor. Dikkat edin 'bu resmi olarak V. Aşama durumudur, çantalarınızı alın ve kaçın' denmiyor, 'tatil' deniyor.

Şimdi wired.com'un yazdığı şeylere gelelim (e-mailler değil, sitenin bloke olması ve 8e6 teknolojileriyle ilgili bir şeyler). Tuzağa düşmemeliyim biliyorum ama engel olamıyorum. Tahminim 8e6 teknolojilerinin bu yazılımı Iraklı bir kuruma sattığını bilmiyor olması. Yazılım büyük olasılıkla internet kurulumunu ilk başta yapan Fransızlar tarafından yapılmıştır. Kimin ne okuduğu beni biraz endişelendirdiği için neyi nasıl bloke etmeye ya da etmemeye karar verdiklerini anlamak için biraz araştırma yaptım ve sonuçta ortaya her zaman bildiğim bir karmaşa çıktı.

S: Bir ara Google günlerce bloke kalmıştı, neden?

C: ISP'deki istihbarat koruyucusu günlük kontrollerle uğraşmak istemediğini söyler ve böylece Google URL'si kayıtlara bloke halde girer. Kötü adamın Google'ın olmadığını ve bazı şeylerin başka yerlerde aranabileceğini ona biri açıklayana kadar birkaç gün geçer ve bürokrasi devreye girer. Firewall (ateş duvarı), URL'leri ve bir URL ya da arama isteğindeki bazı terimleri bloke eder, ancak bu sadece tanınmış arama motorları için geçerlidir. Gerisi sunucuların arasından geçen rasgele URL istek kontrolleri sırasında yapılır.

S: Bloke olmuş Arapça siteler, açıkça 'düşman' olan İngilizce sitelerden daha mı fazla?

C: Koruyucunun orada yapacağı dillerle ilgili özel bir gereksinimi yok.

S: Onların porno sitelerini de biliyorlar mı?

C: Tabii siyasi konular yerine bunları kontrol etmek daha ilginç bir iş. Kim bakabilecekken okumak ister ki?

S: Firewall'ı (ateş duvarı) olmayan bir proxy var mı?

C: Tabii. Uday'inki (yani Gençlik/Olimpiyat Bakanlığı Komisyonu'nunki).

S: Ben de bir kullanıcı adı ve şifre alabilir miyim?

C: Defol git...

(Sormaktan bir zarar gelmez)

:: *salam* 3:45 [+] ::

19 Şubat 2003, Çarşamba

Şu yazıyı koymaktan çok zevk alıyorum:

GUARDIAN YANILIYOR. Kaynaklarını kontrol et. 'Irak Savunma Bakanı ev hapsinde' başlıklı makalede şöyle diyor:

Savunma Bakanı, Teğmen-General Sultan Haşim Ahmed el-Cebbari Tai, sadece Saddam'ın yakın çevresinden biri değil, aynı zamanda evlilik yoluyla yakın bir akrabası. Kızı, diktatörün çoğu kişi tarafından varisi olduğu düşünülen 36 yaşındaki genç oğlu Kusay Hüseyin ile evli.

Yanlış! False! Khata'a! Kusay'ın karısı çok önemli askeri bir kişi olan Maher Abdül-Reşid'in kızı. Nisan 1988'de Irak'ın güneyinde Fao bölgesini 'kurtaran' orduların başındaydı. Bir süre sonra sudan bir sebeple ev hapsine alındı ve şimdi Irak batı çölünde deve yetiştirip siyasetten uzak, yaşamını sürdürüyor. Kusay'ın ikinci bir karısı yok, sadece Saddam'ın var. O yüzden Müslümanların birden fazla karısı var demenin bir anlamı yok, belki o da ikinci bayan K. Hüseyin'dir.

Dün gece *Guardian*'ın bağlantı kurduğu Bağdat'ta bulunan bağımsız bir kaynak Gen. Sultan'ın gözaltında olduğunu teyid etti. Irak'ın Baas Partisi'yle bağlantıları olan yüksek rütbeli subaya göre, 'Bakanlar Kurulu toplantılarına katılmaya devam ediyor ve Irak televizyonuna çıkıyor, o yüzden her şey normal görünüyor.' Ancak gerçekte evi ve ailesi Saddam'ın özel korumaları tarafından çevrilmiş durumda. Orada bulunuyorlar ki kaçmasın.'

'Yüksek rütbeli bir subay olmayan' ben size ailesinin ev hapsinde olmadığını söyleyebilirim. Oğlu halen tüm iyi bakan oğullarının yaptığı gibi Arasat Caddesi'nde son model arabasıyla dolaşıyor.

Bunu ilk olarak bu sabah *BBC World* haberlerinde duydum ve sonra babam *Guardian*'ın web sitesinde okuduğunu söyledi. Sizinle paylaşmalıyım diye düşündüm. Şimdi izin verirseniz çalışmaya geri dönmeliyim.

:: *salam* 2:05 [+]
::

Tekrar Irak 2.0*

Bu webgünlüğü karşıma nasıl çıktı bir türlü hatırlayamıyorum, ancak bugün okurken sanki kulaklarım içeriden gıdıklanıyordu (hatırlarsanız, MTV kanalında aralarda çıkan çocuğun sözleri). Dinleyin:

Demokratik bir Irak'ı desteklemeyerek, dolandırıcıları başa getirerek ve üçkâğıtçı Ahmet Çelebi'yi geçici lider atayarak, Türkleri Irak Kürdistan'ını işgale davet ederek ve ordu zoruyla empoze edilen demokratik Ortadoğu gibi hasta kafalı bir vizyonu ve karmaşadan nefret eden bir başkanın omuzlarında hiçbir zaman rahatlıkla taşınamamış olan Büyük Fikir (Big Idea) idealizmi teşvik ederek ortaya çıkan so-

nuç, acemi, alaycı ve hatta ‘tamamen saçmalık’ olmuştur. Birleşik Devletlerin üzerine kurulu olduğu ‘özgürlük’, ‘hürriyet’ ‘herkese adalet’ gibi hepimizin sözümlerine ona uğruna savaştığı ve iki dünya savaşı ve soğuk savaşı kazandığı fikirler ve prensipler sadece kelimeler ve Washington’da bulunan küçük bir cunta dışında kimsenin istemediği bir savaş için gerekçe olarak kullanılan, ağızımızdan zorlukla çıkarılan sloganlar haline geldiler.

İyi bir adam mı bu nedir? Şu linke bir bakın. Şu makalenin üzerindeki fotoğrafı görüyor musunuz? Mazi mağazası, buradaki merkezi yönetimler arasında bir efsane gibi. ‘Burası her şeyi alabileceğiniz büyük bir süpermarket gibi.’ Bağdat’ta süpermarketler yoktur, sadece köşe başlarında dükkânlar vardır. Duhok’a giden her Iraklı (fazla kişi gitmemiştir; çünkü oraya gitmek başka bir ülkeye gitmek gibidir) size saatlerce orayı anlatır. Allahaşkına sadece bir süpermarket, ve oldukça da pahalı bir market. Soğukkanlılığınızı koruyun. Yine de oradan bana hediye getirmelerine bir şey demem.

:: *salam 13:37* [+] ::

21 Şubat 2003, Cuma

Bugünlerde hava çok değişken, çok renkli. İki gün önce yağmur dolu gri bulutlar vardı, ertesi gün çok güzel güneş açtı ve bir gün sonra hava çöl kumu gibi kırmızı oldu. Ancak genel olarak daha sıcak. Geceleri ise bulut ve kumların arasından görebilirdeniz, dolunay çıkıyor. Güneş etkisini kaybetmeye başladı ve şu ürkütücü ‘ayın karanlığı’ aşamasına yakınlaşmaya başladı. Birçok kişi eğer bu ay içinde bir şey olacaksa, en karanlık gecelerde olacağını düşünüyor. Göreceğiz.

Bagdat’ta ve Irak’taki diğer şehirlerde insanlar hac yolculuğundan gelen hacıları karşılamakla meşguller. Yeşil ve beyaz bayraklı arabalar hacıları şehir içinde dolaştırıyorlar, ev-

lerinde de aynı bayraklardan var. Mekke'ye tren yoluyla giden insanların Bağdat'a dönmesi biraz vakit aldı. Komik olan kısmı ise, uçakla gidenlerin de şu anda dönüyor olması. Bazıları charter uçuşlarına binene kadar üç gün havaalanında uyumak zorunda kalmışlar. Zaten Suudi hükümeti Iraklıların ortalarda bulunmalarındansa havaalanında olmalarını tercih eder.

Şimdi haj mabrur –'kutsal haç' oyunları– dan geçmemiz gerekiyor, herkes birbirini ziyaret eder ve size küçük yüksükler içinde ruhunuz üzerinde birtakım arındırıcı ve iyileştirici etkileri olan zenzem suyundan ikram ederler. Bakın ben kuyunun finansmanı için Suudi hükümetinin içine musluk suyu eklerken belgeselini yapan kişi olmak istiyorum. Bazı hacılar hediye olarak küçük şişeler içinde bu kutsal sudan verdiklerinde gülümsediğimi görerek bana bir seccade hediye etmenin daha iyi olacağını düşünüyorlar. Cennete giden yolda bana önce başka şeyler öğretmeleri gerekecek, onlar ise Mekke'den uçarak gelen bir seccadenin benim için ilk işaret olacağını düşünüyorlar.

Benim din konularındaki bilgisizliğim bir yana hacı olmak önemli bir şey. Yorucu geçen birkaç hafta ve kendisini bu sınavı adayan kişi, özel bir isim, hacı ismini almaya hak kazanıyor. Kişisel olarak ben hacca hayatının son dönemlerinde gitmeyi düşünüyorum.

Birkaç gün önce bir okuyucu bana kızgın bir e-mail göndermiş (yorumlarda yazan "bir okuyucu" değil, bu başkası) ve bana canlı kalkanlardan neden bu kadar nefret ettiğimi sormuş. Asıl sorduğu şey "onların üzerine neden tükürdün? Neden onlara sataştın?" Hmm. Hiç bu derece düşmanca davranmadım. Hiçbiriyle şahsen tanışmadım (ancak önümüzdeki birkaç gün içinde tanışabilirim), ancak hoşlanmadığım şey bunun fikri. Yine de bu insanları çok heyecanlandığı için gidip Destiny's Child'ın yapmayacağı bir şeyi yapıyoruz, çünkü anneleri onlara daha iyisini öğretmiş: biz de yine internette kalkanları kötülüyor olacağız.

Bağdat'a en son gelen gruplardan biri, çoğu Avrupalılardan oluşan bir topluluk, Bağdat'ın Waldorf Astoria'sı olan el-Reşid Otelinde ağırlandılar, başka hiçbir otel bu kadar pahalı ve ayrıcalıklı değildir. Hepsi üzerinde Arapça canlı kalkan anlamına geldiğini sandıkları, tişörtler giyiyorlardı; ancak yazı tamamen yanlış yazılmıştı. *Duru'u Basharia* yerine *Adra'a Basharia* yazıyordu, bunu görenler biraz kıkırdadı ve onlara bir isim taktı: Ne kadar budala olduklarını göstermek için artık Adra olarak tanınıyorlar. Bugünlerde etrafta şu canlı kalkan konusu varken komik bir Arapça gelişti. Enformasyon bakanlığının yanında duran yabancı plakalı bir kamyonetin üzerinde en büyüğü Arapça olmak üzere tüm dillerde Savaş Hayır (No War) yazılı. Ön kısmının tamamında La Harba yazılı, ancak bu da yanlış ve bir gece kulübü ismine benziyor. Kuzenim beğenmiş.

Neyse, bu sefer beni esas rahatsız eden canlı kalkanların öğün başına günde üç defa 15.000 dinar değerinde yemek kuponları alması oldu. On beş bin!

Dört kişilik bir ailenin aylık yiyecek hakkının ne kadar olduğunu biliyor musunuz? Öğün başına değil, bütün bir ay boyunca (gerçek anlamda, ödenek bağlanarak değil): 30.000 dinar. Eğer kötü pirinci birinin almasını sağlarsanız size daha ucuz veriyorlar.

Ve canlı kalkanlar 15.000 alıyor. Ne yiyorlar? Her gün bir kuzu mu? Bunu kapsama alalım. Bugün sabahtan Raed, arkadaşımız G. ve ben güzel bir kahvaltı yapmaya gittik. İki tishreeb bagilas (ne olduğunu anlatamam –bunu anlamak için Iraklı olmanız gerekir, anlatırsam yenilemez bir şey gibi sanılabilir) ve bir mıhlama (kıymalı omlet), çay, gazlı içecekler ve sonra da argila (nargile) aldık. Ve hepsine 4.750 dinar ödedik ve bu oldukça pahalıydı. Orta kalitenin üzerindeki bir restoranda herhangi bir yemek 8.000 dinarı geçmez ve bunun içine her şey dahildir. 15.000 dinar neredeyse SADECE YABANCILAR GİREBİLİR, PERSONEL DEĞİLSENİZ IRAKLILAR GİREMEZ tarzında bir yazının olduğu Arasat

Caddesi'nde süper pahalı bir restorandaki yemektir. Tüm bu şımarık imkânları Irak devletinden almayı bırakana kadar, onlara 'turist' demeye devam edeceğim. Size turlardan bahsettirm mi? Bugün sıra Babil'deydi. Gerçekten kaçırıyorsunuz. Bu her zaman istediğiniz, ancak korktuğunuz Irak turunu yapmanın en iyi yoludur.

Ve vize alamayan bütün bağımsız gazetecilere bir tavsiye olacak: Canlı Kalkanlara katılın. Vize işlerini halletmenin en iyi yolu bu. Bu 'kalkan'ların üçte biri daha sonra bir yerlerde makale yazıyor olacaklar. Çabuk olun! Yerel 'savaş turizmi' seyahat acentanızla bağlantıya geçin!

Özür dilerim, ben anlamıyorum. Burada ne yapıyorlar?

Bu bana birkaç gün nefret mesajlarının gelmesine sebep olacak.

Şimdilik bu kadar yeter. Televizyon zamanı. Geçen haftanın en büyük TV olayı ilk olarak yayınlanan *Waznak Thahab* (Ağırlığınız Kadar Altın) adlı yarışma ve yarışmayı yürüten Nur el-Şerif (Ömer Şerif'le ilgisi yok) idi. Nur çok önemli Mısırlı bir aktördür, geçen ramazan yazdığım yazılardan birinde onun yarışmalarından birine link vermiştim. Bu onun ilk defa bir yarışmaya, yarışma sahibi olarak katılmasıydı, çok heyecanlı ve korkmuş görünüyordu. Yarışmacılar ondan daha sakindiler. Eskiden Suriyeli bir aktör olan Aiman Zedan yarışmayı sunardı, oldukça zorlu biriydi. Yarışma gerçekte Abu Dabi televizyonunda, fakat bizim gençlik TV'miz yarışmayı kaçak yakalıyor ve ertesi günü yayınlıyor. Devlet onaylı bir korsanlık, daha ne isteyebilirsiniz?

:: salam 19:17 [+] ::

Irak'la ilgili son iki karardaki en sevdiğim bölüm neresi biliyor musunuz? “Konuya el koymuş olarak kalmaya KARRAR VERİLMESİ”* dediği bölüm. Ooh, Samanyolunun bu tarafındaki en iyi gösteri olan BM dramasının, gelecek bölümünü beklemeye dayanamayacağım.

Neredeyse savaşa girildiğini açıklayan bir deklarasyonun aşağıdaki sözlerden daha dramatik olmasını beklerdiniz herhalde:

Birleşmiş Milletler Tüzüğü'nün VII. bölümü uyarınca Irak'ın 1441 (2002) nolu karara uymaktaki son fırsatını değerlendirmekte başarısız olduğuna karar verilmiştir.

Bu gösteri için kesinlikle daha iyi bir metin yazarına ihtiyaçları var, sanırım CNN ve diğerleri de bu işe yarıyor.

Gotham'ın bilge kâhini**, kim olduğunu bildiğiniz kişinin*** 18 Mart itibarıyla tarihe karışacağı kehanetinde bulundu ancak o tarihe kadar nasıl gelebileceğini söylemedi. Hadi çamur atsanıza bize. Ne, neden, nereye? Bu arada New York'a gelecek olursam beni Palm Court'ta çay içmeye çağırıldı. Kim söylemiş internetten iyi bir flört bulunamaz diye?

:: *salam 10:58 [+]*::

* www.nytimes.com

** www.letterfromgotham.bogspot.com'dan Diana.

***Burada Saddam kastediliyor (ç.n.).

1 Mart 2003, Cumartesi

Irak, Gıda-Karşılığı-Petrol Bürosu'nun programının atağa geçtiğini ve sitelerini yeniden düzenlediklerini görmek güzel. Herhangi bir 'istila'dan sonra program zarar görmeyecek olursa bayağı ilgi çekebilir, işte o zaman yeni bir imaja ihtiyaçları olurdu. Siteleri çok çirkin görünüyordu. Şu anda şık bir haritaları var, hatta resim bile koymuşlar. Girin bir bakın.*

:: *salam 11:41 [+]* ::

2 Mart 2003, Pazar

Bunu yazmayacaktım ama *Guardian* bahsettiğine göre devlet sırrı vermiş olmayacağım.

Guardian'ın web sitesindeki şu makaleyi okudunuz mu? Büyük maç ikiye bölünmüş bir ülkeyi birleştiriyor. Erbil'de bulunan Luke Harding büyük bir Bağdat futbol takımının Kürt bir oyuncuyu aldığını söylüyor.

Bu sadece bir ara doldurma, gerçekten ilginç bir şey değil. Yazıyı okumuş olsanız şu paragrafa şöyle bir bakıp geçerdiniz:

Bağdat oyuncularının Erbil'e ulaşmak için, takviye kuvvetlerle desteklenen bir Irak cephesini, yeni kazılmış petrol dolu ordu hendeklerini ve Kürdistan dağlarını baştan sona geçmeleri gerekti.

Gözünü kırpar ve kaçırsınız. Hâlâ görmediniz mi? Dinleyin: Yeni. Kazılmış. Ordu. Hendekleri. Petrol dolu.

* un.org/depts/oip.

Hikâye zamanı: Bir hafta önce işe giderken Bağdat şehri sınırları içerisinde bulunan Dorah Rafinerisi'nden büyük, kapkara bir dumanın yükselmekte olduğunu gördüm, ancak pek bir şey düşünmedim. Bundan birkaç hafta sonra Rasheed ordusunun yakınındaki bir yakıt deposu patladı ve görüntü çok benziyordu, bu tür şeyler oluyor. Daha sonra babam o bölgeden geçiyordu. Fazla ya da atık petrolü yakıyorlar gibi gelmiş. En başta çevreciler var, eğer yakmasalarmış bir nehrin filan boşaltmaları gerekecekmiş.

Duman üç gün boyunca geçmedi, duman hattı Bağdat'ın üstünde rüzgârla birlikte sürüklenmekteydi. Aynı dönemde, işe gittiğim yol üzerinde, iki tane DEV hendek kazıldığını gördüm. Sanki içlerine bir çeşit makina koyacaklar gibi görünüyordu. İçleri bir kamyonun rahatlıkla gidebileceği gibi, hatta üç büyük kamyonun sığabileceği genişlikteydi.

Bağdat üzerindeki bu dumandan birkaç gün sonra ben ve babam bu hendeklerin önünden geçerken hendeklere petrol döküldüğünü gördük. Bir anda beynimin çalışmaya başladığını duyabilirdiniz. Babam bana çabuk-sus-paranoyak-seni bakışıyla baktı fakat ben bunun doğru olduğunu biliyordum. Son iki gündür herkes bunu konuşuyor. İşlenmemiş petrol kullanarak simsiyah duman hazırlamayı planlıyorlar. Aslında dedikodulara göre hangi karışımın en siyah, pis dumanı oluşturacağını anlamak için test yapıyorlarmış, Dorah'tan yükselen ve üç gün süren duman son testleriymiş.

Muhtemelen Bağdat etrafındaki batı çölünden gelen kum fırtınalarını durdurmak için yapıldığı zannedilen yeşil kemer boyunca gidecekler. Yapay bir dumanın Bağdat'takileri oksijensizlikten boğma ve is içinde kalmalarını sağlamaktan başka ne faydası olabilir, en ufak bir fikrim yok. Sanırım şu gaz maskelerinden almak zorunda kalacağım.

Eğlenceli Gerçek: Kuveyt'teki tüm petrol kuyuları ateşe verildikten sonra bölge kapkara ve çirkin bir dumanla kaplanmıştı. Sonra Bağdat'a günlerce yağmur yağmış ve gökten boşalan kara su her şeyin üzerinde leke bırakmıştı. Bu izleri

çıkarmak bir seneyi buldu. Sanırım Salman Rüşdi bunu komik bulurdu. Romanlarındaki karakterler, geçmişlerindeki olaylar tarafından garip şekilde rahatsız ediliyorlar. Yaptıklarınızın utancı sizi takip ediyor ve sizi kirli suyla yıkıyorlar, size yıkanacak su yok Bay H., şehrinizi yaptıklarınızın utancıyla kaplanmış olarak seyredin. Biz de bir deyim vardır –*skham wiji*– kabaca ‘yüze kara çalmak’ anlamına gelir ve son derece utandırıcı bir şey yapmış kişiyi tanımlamak için kullanılır. Şehrinizin bir kere skham ile kaplanması sizi bütün ömrünüz boyunca rahatsız edecektir; ancak şimdi Gök II: Kara Bulutların Geri Dönüşü’nden (*Sky II: The Return of the Evil Cloud*) Skham almamız gerekiyor. Dünya kötü filmlerin bir tekrarı gibi. W. Bush bu deymi benden önce kullandı.

:: salam 00:35 [+] ::

5 Mart 2003, Çarşamba

Daha büyük, daha iyi, daha hızlı –öyleyse font puntosu yüzünden canımı sıkma. Söz veriyorum bugün ilerleyen saatlerde daha iyi bir şeyler yazacağım. Biraz tembellik yaptım. Senin yüzünden kafam uğultu ve 18 rakamı ile dolu. Gerçekten de çok harika bir fikir ve birçok komplo teorisine de uyuyor, ancak ayın 19’unda sana konu hakkında açıklama yapmasını sağlamalısın.*

Dün gecedен beri google.com ve msn.com bloke olmuştu. Bütün normal haber sitelerine girilebiliyor, hatta google’da haberlere girilebiliyor, sadece arama yapınca GİRİŞ KABUL EDİLMEMİŞTİR sayfası çıkıyor.

:: salam 11:03 [+] ::

*Gotham’ın makalesini atıfta bulunuyor: www.letterfromgotham.blogspot.com

csmonitor.com'daki makale.* Resmin sağ tarafındaki kadını görüyor musunuz? İsmi makalede yazdığı gibi Janon değil, Jinan (anlamı da cennetler). Kendisi Mimarlık Departmanı'nın korkunç cadısı. Gülümsemesinden anlayabilirsiniz. Soldaki kadın ise tüm mühendislik fakültesini bir ıslıkta toplayabilir. Mühendislik fakültesinde gerçekten çok güçlü ve iyi tanınıyor. Anlaşılan bir tanesinin hoş bir kızı var:

Gittikçe endişelenmeye başlayan Nihal bir röportajında “Umarım bizi insan olarak görüyorlardır,” demişti. “Bu tarif edemeyeceğiniz bir duygu. Kendiniz, aileniz, evlerindeki teyzeleriniz, amcalarınız için üzülüyorsunuz, sanki kalbiniz bin parçaya bölünmüş ve onu nasıl bir araya getireceğinizi bilmiyorsunuz.”

Jinan iyi de konuşuyor:

Kültürel ayrımcılıktan bahsederken ‘komik’ diyor. ‘Neden burada oturup kendimizi iyi olduğumuza ikna edelim? Neden seni, biz insanların yaşamaya değer olduklarını hissettirmeye çalışayım?’

Dinar mucizevi bir şekilde kendini koruyor, dolar karşısında 2.360 olarak kaldı. Son on yılda en fazla düştüğü rakam dolar karşısında 2.500 imiş, ama sanırım birkaç hafta içinde ona da ulaşıyoruz. Bankada çalışan bir akrabam bankaya gelen herkesin al suq waguf’tan (piyasanın durgunluğundan) şikâyet ettiğini söyledi. Bu “özel bir banka” —aslında özel banka diye bir şey yok, bütün bankalarda devletin hissesi var. Bankadakilere bisküvi, hurma ve su depolamaları söylenmiş. Nedenini tahmin edemiyorum, sanki kafamıza bir şeyler düşmeye başladığında insanlar çalışmaya geleceklermiş gibi. Ama işin doğrusu, Körfez Savaşı’ndan sonra bankalar çok kısa süre içinde açılmışlardı. İşyerlerine yürüyecek kadar yakın otu-

*Scott Peterson’ın ‘Amerikalıların öğrettiği Iraklılar savaşın ağırlığını hissediyorlar’ (‘US-taught Iraqis feel war’s weight’) başlıklı 5 Mart 2003 tarihli yazısı (www.csmonitor.com/2003/0305/p01s04-woiq.html).

ranlar yürüyerek gittiler. Bankalar hesabınızdan çekebileceğiniz miktarı 100 dinara indirdi ki bu eskiden 200 dolar kadardı. Bugün 100 dinarla bir paket ciklet alabilirsiniz.

Paradan bahsetmişken bugün maaş günüydü. “Üzgünüz ama bugünlerde işlerin nasıl olduğunu biliyorsunuz” gibi sözlerin maaşınıza neler yapabileceğini görmek çok şaşırtıcı. Son bir yıl içinde maaşım 200 dolardan 100 dolara düştü ve en sonunda 50 dolara inerek dibe vurdu. Geriye baktığımda ailemle yaşamaya geri dönme fikri uzun süredir verdiğim en akıllıca kararım olmuş. Arkadaşım G. maaşının yarısını para, diğer yarısını alkol olarak alıyor, gerçekten şaka değil. İyi it-hal mal ama yine de gidip satın almazdık. Zengin, şişman patronu birden hakiki Müslüman oldu ve içkileri etrafa dağıtıyor. Neyse.

Canlı Kalkanlar (Human Shields) Cümbüş no. 124

1964’te askerlik evraklarını yırttığından beri radikal hareketlerde aktif bir Amerikalı olan John Russ, “Aslında artık sizi beslemeyeceklerini söylediler,” dedi.*

Gözyaşlarımı silmeme izin verin. Dışarı! Dışarı! Dışarı! En azından kendi ‘radikal hedefine’ uygun bir şeyler söyleyebilirdi. Bu biraz aşağılayıcı aslında. Bir şekilde kendimi incinmiş hissettim. SİZİ BESLEMELİK Mİ? Irak hükümetinin onları neden beslemesi gerekiyor? Kendi nüfusunu doğru dü-rüst besleyemeyen bir ülkeye ‘yardım etmek’ için gönüllü olmuştunuz. (Sizin gibi insanlara daha az para harcayıp, kendi nüfusunu besleyebilirdi pekâlâ.)

*‘Canlı Kalkanlar Bağdat’ın kinizmi dolayısıyla dağılıyorlar’ (‘Human Shield cracks on Baghdad’s cynism’) (3 Mart 2003), Suzanne Goldenberg (www.guardian.co.uk)

İşte güzel bir bölüm daha:

Eylemciler, Iraklı yetkilileri Amerika ile olan savaşta kendilerini piyon olarak kullanmakla suçladılar.

Ah şok olduk! Ne büyük sürpriz! Geldiğiniz yere dönün. Teşekkür ederiz konuşmaları filan da beklemeyin. –Hadi gidin! Dışarı! Dışarı!

Irak’tan yapılan sert uçuşu, Bağdat’ın merkezinde bulunan otellerinden ayrılmaları ve gönüllü rollerini sivil koruyucular olarak üstlenmelerini isteyen Iraklı otoritelerle birlikte bir güç gösterisi takip etti.

Hayır, hayır otellerinizde kalın, hatıralar satın alın ve bu Iraklıların az gelişmiş halleriyle eğlenin. Umarım arkadaşlarınıza Bağdat sokaklarında turist olarak dolaşırken pita ve tahin yediğinizi anlatan kartpostallar atmışsınızdır. Eve döndüğünüz zaman arkadaşlarınıza üçüncü dünya ülkelerindeki fakirlerin durumuna ne kadar önem verdiğinizi göstermek üzere, yerlerde dilenen çocukların yeterince resmini çektiniz mi? Bahse girerim hepsi el sıkışıp bir sonraki “haklı amaçlı” partide görüşmek için birbirlerine söz veriyorlardır.

Bugün Bağdat’ta mumarasa (tatbikat) günü (~~Belki yarın~~ da olur, hayır, kontrol ettim tek bir gün). Ordu hariç tüm güvenlik birimleri, polis, sivil güvenlik birimleri ve diğerleri harekete geçtiler. Ülke içinde baştan başa geçit yapmak yerine, tüm birimlerin “acil durum” tatbikatlarını yapmaları gerekiyor. En komikleri polislerdi. Başlarına orduda kullanılan yeşil kamuflaj tüyleri olan kasklar verilmiş. Bütün ana kavşak ve meydanlarda tam takım giyinmiş, kalaşnikof ve birkaç ekstra cephaneye taşıyan en az 12’şer kişi var. Ayrıca büyük kırmızı arabaları ve kalaşnikoflarıyla itfaiyeciler de vardı. Herkes silah taşıyor (itfaiyecilerin seksi oldukları mitinin nereden çıktığını anlamıyorum). Ayrıca arabaların üzerine monte edil-

miş başka öldürme makinaları da var, bu arabaların bazıları şehri dolaşıyor, bazıları ise park halinde. Hepsi kasklarından dolayı kendinden emin ve çekici görünüyorlar. Bugün öğle saatlerinde hava 24°C idi, şu giydikleri kıyafetler için oldukça sıcak yani.

Basra'daki insanlar orada çok fazla baskınlar olduğunu, çoktan savaş başlamış gibi hissettiklerini söylüyorlar. Birkaç gün önce saat 7 haberlerinde bir grup Baas Partisi üyesinin paraların (100 dolarlık banknota benzeyenler) yakıldığını izlediklerini gösterdi. Tek söyledikleri burasının Irak'ın güneyi olduğuydu. Keşke biri bana onlardan getirse. Düşünsenize birkaç ay içinde eBay'da acaip bir potansiyel oluşur.

Uday'ın Rusya'da (Beyaz Rusya) olduğuna dair inanılmaz derecede güçlü bir dedikodu var. Ancak bunu daha da şüpheli kılan şu: Google'un dün gecedan beri bloke olduğunu yazmıştım, şimdi açıldı, ancak Rusya'ya ilgili herhangi bir kelime yazın, karşınıza GİRİŞ KABUL EDİLMEMİŞTİR sayfası çıkıyor.

Bugün İslam Zirve'sinde İzzet İbrahim'in* konuşmasını dinlediniz mi? Bu diplomasi işe yarıyor mu demek, ne demek? Kuveyt Dışişleri Bakanı'na maymun demek –aslında kendi kendisine maymun demişti– ve 'bıyığına' hakaret etmek –ki bu Bedevilere göre önemli bir hakarettir, erkeklik gururuna hakeret edilmiş sayılır– anlaşılan hükümeti küfürde master yapmış sayılabilir. Yine de Libya ve Suudi Arabistan birkaç gün önce çok iyidiler. Sonra da Arap ülkelerinin neden böyle komik olduğunu soruyorlar. Çünkü bizim kumda oynayan çocuklar gibi davranan krallarımız ve başkanlarımız var.

:: salam 1:22 [+] ::

*Irak Başbakan Yardımcısı

İşyerinizde son derece popüler olmanın yolları:

Herkesin ne hakkında konuştuğunu dinleyin, sonra da onları internetten edindiğiniz bilgilerle şaşırtın. Eğer Google hâlâ bloke ise ve başkaları Google dışında bir hayat olduğunu keşfetmedilerse işe yarıyor. Bugün milyon dolarlık soru 'Barbara Bodine* kim?' sorusu idi. *BBC World* haberlerini seyredenler soruyordu, diğerleri de 'ne dedin ne?' diyordu.

Kaynaklara göre plan, kuzey ve güney olarak iki bölgenin de iki emekli Amerikan ordu generalleri tarafından idare edilmelerini gerektiriyor. Aynı kaynaklara göre, Bağdat dahil merkezi bölüm önceden Yemen'de Amerikan elçisi olan Barbara Bodine tarafından yönetilecek.**

Bunun bölünmüş bir Irak mı, boğazlarımızı sıkı bir federalizm mi, yoksa Irak haritasının küçültülmesi anlamına mı geldiğini şimdilik göz ardı etmeye çalışacağız. Çünkü her şeyden önce bu özgürlükçülerin fikri. Sessiz kalma hakkımız var; yoksa kafamız tepetaklak döner.

Neyse www.dogpile.com kurtarmaya geldi. Onlara BUNU*** gösterdiğimde internet superkahramanı oldum ve BUNU* gösterdiğimde de daha fazla Aaahlar ve Oohlar çıktı. Her bakandan 250 dinar almalıymışım. Esas büyük sürpriz Barbara Bodine'nin 1983'te Amerikan Elçiliğinde Başkan Vekili olarak Irak'ta bulunması oldu.

Genel tepkiler? Iraklı erkeklerin şu anda içine düştükleri

*Önceki Amerikan Yemen büyükelçisi olan Barbara Bodine 1980 yıllarda II. Körfez Savaşı sonrasında Bağdat merkez bölge dahil, bölgede görev yaptı. I. Körfez Savaşı sırasında Kuveyt'teki Amerikan elçiliğinde rehin alındı.

**Barbara Starr'ın 7 Mart 2003 tarihli 'Üç Amerikan büyükelçisi savaş sonrası Irak'ı yönetecek' başlıklı yazısı ('Three US administors will run post-war Iraq') (www.cnn.com).

***www.state.gov'da Barbara Bodine'nin biyografisi.

*cnni.co.uk 'da Barbara Bodine'nin resmi.

hadım olma korkusunu tahmin edebiliyorsunuzdur. Bunun o kadar kolay yutulur bir şey olduğunu sanmayın. Ve bu rahatsızlıklarını gizlemek için arada şu kelimeleri kullanırlar, ‘Pek güzel görünmüyor değil mi?’ Aslında burada çalışmayan bir kişi, iş arkadaşının sürüklemesiyle ilgili resime bakıp şöyle dedi “Biliyorsun asıl amaçları Müslüman erkeğin gururunu kırmak.” Size söyleyeceğim adımlarınıza dikkat edin. Değişiklikler insanların kafalarına bu şekilde oturtulmamalı, özellikle de zaten güvensiz ve dostça olmayan bir ortam varsa. Birisi bu sanki başka bir Gertrude Bell* olması gibi dedi. Bu iyi mi bilmiyorum. (İki ilginç link: Arabistan’lı Dişi Lawrence ve şahane bir fotoğraf arşiviyle Gertrude Bell Projesi.** Link için çok teşekkürler A., anlaşılan o benim tek Iraklı okuyucum).

:: salam 11:49 [+] ::

Mutanabi Cuma Kitapçısı’nın önünden geçen bir BBC muhabiri haberini şöyle bitirir: ‘Görünen o ki Iraklılar normal bir hava takınıyorlar.’

Bakın, ne yapmalıydık yani? Feryat ederek sokaklarda mı dolaşsaydık? Savaş kapımızda aaaaa! Ayrıca bu ‘normallik’ pek derine gitmiyor. Neredeyse her şey birkaç ay önce olduğundan daha pahalı; insanlar bahçelerinde kuyu kazıyorlar; dün radyoda İran’la savaş olan dönemden kalma milyonlarca şarkı çaldıktan sonra (bunlar benim yaşımdakilerin ezbere bildiği çizgi film şarkıları) bir siperin nasıl kazıldığı ve savaşa nasıl hazırlandığına dair talimatlar verdiler. Bu talimatla-

*Arkeolojist Gertrude Bell (1868-1926). Arapça öğrendi ve arkeolojik kazı yapmak üzere çöle gitti. Ülkeler ve buralarda yaşayan kabileler hakkındaki bilgisi onu Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz İstihbaratı için paha biçilmez bir kişi kıldı. Daha sonra siyasi bir memur olarak ve Bağdat’taki Yüksek Delege Doğu Sorumlusu olarak, Irak’taki yeni oluşuma destek verdi. Ayrıca Irak’taki Eski Medeniyetlerin Fahri Başkanı olarak Bağdat’taki Irak Müzesi’ni kurdu.

**www.gertry.nlc.ac.uk/home

rın verilmesi Saddam'ın Iraklılara bahçelerinizde siper kazın sözlerinden sonra oldu.

Ancak BBC'yi, beni, Raed ve G.yi hayal kırıklığına uğratmamak için normal yüz ifadenizi takının ve normallik göstergisi yaparak Arasat Caddesi'nde CD almaya gidin. Önce Sandra'nın meyve suyu dükkânına girdikten ve yurtdışından gelen insanların bir muz ve elma tatlısının kötü bir taklidi diyebilecekleri şeyden aldıktan sonra kasetçi dükkânında yarım saat CD'ler üzerinde düşünerek vakit geçirdik. Raed, aynı anda konuşma ve şapırdatma tekniği uzmanı olduğu için bana CD player için elektrik gerektiğini bu yüzden 10.000 dinarımı boşa harcadığımı hatırlatarak 'normalliğimi' bozmaya çalışıyordu. Ona korsan bir radyo istasyonu işletmeye hazırlandığımı ve eğlendirmeye çalışacağım insanlar için CD stoğu yapmam gerektiğini anlattım. Ona bunları öylesine ciddi bir ses tonuyla anlattım ki, Raed gözünü kırpmadan beni dinledi. Bunun üzerine kasetçi dükkânının sahibi oldukça şüphelenerek bize baktı, o yüzden bir sonraki rafa gittik. Ancak kimseye satamayacağı, raflarında tozlanmayı bekleyen malzemelelerinden aldığım için fazla bir şey söylemedi ve 12.500 dinarı büyük bir mutlulukla aldı. Planladığım 4 CD yerine 5 tane aldım, bize ucuz CD sağlayan Malezyalı kaçakçılar sağolsun. Deftones, Black Rebel Motorcycle Club, Erykah Badu ve yeni Amr Diab (eğer ilgileniyorsanız audio klipleri için buraya girin*) Pax Radio CD arşivi arasındaki yerlerini aldılar.

Bu hafta yaptığımız diğer rutin işler:

- Evdeki bütün camları bantlamayı bitirdik, aslında insan bu işi yapma amacını unutacak olursa dinlendirici bir çalışma oluyor.

- Kazdığımız kuyuya elle çalışan bir pompa taktık; çünkü şimdiye kadar elektrikli pompa takılıydı.

- Küçük elektrik jeneratörümüzü çalıştırmak için 60 litre

gaz aldık. İki tane şık gazyağıyla çalışan ocak aldık ve gazyağı depoladık. Sonra da ev bombaya dönüşmesin diye bunları bahçe’de gömdük.

• Ani saldırı durumları için bir oda hazırladık ve petrol hendeklerini ateşe verecek olurlarsa ‘parçacık maskeleri’ –kutusunda adı bu şekilde yazıyor– satın aldık. Bu maskeler ciğerlerimizi katran çukurları haline gelmekten kurtarabilir. Bunlar şu anda çok popüler; çünkü hendeklerle ilgili dedikodu yayılıyor. Bir tanesini 250 dinara alabilirsiniz, Bab-al-agha’nın sıcak keklerinden daha hızlı satılıyorlar.

• İlk dahili göçmenlerimizi ağırlamak üzere iki oda hazırladık. Üç çocuklu bir dul olan küçük teyzem, hepimizden çok uzakta oturuyor ve güneyde Kerbela’da da başka bir teyzem var. Hotel Pax resmi olarak mevsim boyunca hizmetinizde olacaktır. Rezervasyon yapmanıza gerek yok, ancak eğer geç gelerseniz bir döşek getirmeniz gerekebilir.

Diğer haberler/ dedikodular:

Parti üyeleri, şehri dolaşarak insanlara bir gelişme olana kadar evlerinde durmalarını söylüyorlar. ‘Sokağa çıkmayın.’ ‘Her şey ayağınıza getirilecek.’ Birçok yerde kuyu kazmışlar ve suyu çekmek için jeneratör yerleştirmişler, suyu da dağıtacaklar. Eğer evden çıkmak gerekirse parti arabasının gelip sizi almasını bekleyeceksiniz.

Etrafta dolaşıp birden fazla arabası olan evleri sormuşlar, isimleri ve numaraları kaydetmişler. Dedikodulara bakılırsa, eğer ihtiyaç olursa bu arabalara el koyacaklarmış. Her neyse, etrafta arabanızla gezemeyeceksiniz. Devlet hastanelerindeki doktorlar gibi kişilere ve parti üyelerine arabalarının üzerlerine yapıştırmaları için rozetler verilmiş. Saldırıları başlayıp da sokağa çıkma yasağı başladığı zaman, etrafta dolaşabilmek için bir çeşit izniniz olması gerekiyor. Bu nedenle biz geçen hafta cuma gününden beri kendi sokağa çıkma yasağımızı ilan ettik. Akşam 10:30’da evde kafa sayımı var. Evde bu kadar çok kişi yaşayınca ancak bir sayımla herkes evde mi kon-

trol edebiliyoruz. Ayrıca Amerikalıların geceleri saldıracağını tahmin ediyoruz. Eğer gündüz saldırmaya başlarsa, sokaklarda katliam yaşanır.

:: salam 18:43 [+] ::

11 Mart 2003, Salı

Bir süre önce size yeni kâğıt 10.000 dinarı göstereceğime söz vermiştim. Dört ay önce piyasaya sürüldü ve yakında bu ülkenin tarihinin bir parçası olabilir.

Lütfen kalitenin kötülüğünü bağışlayın. Evde tarayıcım yok. Prez'in resminin yanında gördüğünüz Bağdat'taki bir meçhul asker anıtı.

Bu gece dinar biraz daha düştü: 1 dolar = 2.700 dinar. Şorjah'daki toptancı pazarlar, dinarın bir sonraki durumunun ne olacağını görmek için bugün alım satımını bıraktılar.

:: salam 2:41 [+] ::

Siteye yazdığım yazılardan birinde tek bir Iraklı okuyucum var diye yazmıştım. Yanılıyormuşum. İki buçuk okuyum varmış, biri yarı Iraklı, yarı Çinli. Asıl heyecanlı olan ikinci okuyucumun burada Bağdat'ta yaşayan bir kız olması. 23 yaşında ve bir bilgisayar delisi (mühendis tabii), günlüğüm için bir şey yazmayı kabul etti. Riverbend ismini kullanacak. Lütfen ona sıcak bir hoş geldin deyin. Umarım web günlüğüme katılmaya karar verir ve ilerki birkaç hafta boyunca mümkün olduğunca sık yazar.

Öyleyse, daha ileri gitmeden size 'riverbend'in söylediklerini aktarayım:

Salam, bana camları bantlamamız gerektiğini hatırlattın. (Siz X şeklini mi yoksa geleneksel yıldız şekli mi kullandınız?) [*Salam: Yıldız iyi, ancak özellikle büyük camlarda bir + ve çeyreklerde X'ler kullanıyorum.*] Hepimiz savaştan ve ih-

timallerden, üstü kapalı olarak konuşuyoruz. Dün eve gittiğimde bunu daha iyi anladım. Duvarlarda hiç resim ya da fotoğraf yoktu! Bir de aptal aptal sordum, “resimler nereye gitti” diye. Bana onların ‘kaldırıldığını’ söylediler çünkü bir bomba yakına düştüğünde nelerin yuvarlanabileceğini kim bilebilirdi ki? Sonra ben de kimsenin dikkat etmediği siyah çelik bir avizeyi gösterdim ve onlara bunun resimlerden daha öncelikli olabileceğini hatırlattım... Bu durum gotik bir ölüm tuzağına benzemeye başladı. Kafamın üzerine düştüklerine dair kâbuslar görmeye başladım...

Bunların dışında, evet normal bir insan gibi yaşıyoruz. İşe gidiyoruz, ev temizliyoruz, yemek yiyoruz. Amerika her savaş tehdidinde bulunduğu hayata durmuyor. Doğru, gittikçe daha da zorlaşıyor ama yine de gidiyor ve bu da yabancı gazetecileri deliye çeviriyor. Onlar burada hareket olsun istiyorlar, insanların günlük yaşamlarını yaşadıklarını görmek onlara göre zaman ve film kaybı gibi görünüyor.

Gazyağına dikkat edin Salam. Geçen gün gaz yağını iyi saklayamadıkları için bir ailenin tamamı öldü. (Buna dost ateş mi denir?) –umarım iyi bir yerde saklıyorsunuzdur. [*Salam: Evet, bu haberi televizyonda gördük. Oldukça kötü, annem epey korktu tabii.*] Biz düzinelerce mum stoğu yaptık, ama yine de annemin benim kokulu mum koleksiyonumda gözü var. Oluşabilecek durumu tahmin edebiliyorsun, yarı karartılmış lavanta kokulu bir odada otururken ve havada yüzlerce bomba uçarken, uçakların kulak sağır edici sesi, bu sese karışan dualar... Bu lavanta kokusu ölene dek aklımda kalacak: mumlar, koli bandı, gaz lambaları ve lavanta...

Tamamen farklı olmayan bir konu hakkında: bu sabah haberleri okurken anlık bir *déjà vu* yaşadım –iç çekme– Şu Amerikalılar hiç savaştan bıkmayacaklar mı?

–Riverbend

Bir dahaki sefere eğer ‘riverbend’ katılmak isterse, bu grup günlüğünün bir parçası olacak (evet, bunun bir grup

günlüğü olması gerekiyordu, fakat Raed o kadar tembel ki). Kendi yazılarını buraya eklemeye karar verene dek ona her türlü mesajı göndermekten memnun olacağım.

:: salam 13:30 [+] ::

12 Mart 2003, Çarşamba

Birbirimize baş parmağımızı sallayarak yaptığımız aşağıdaki yorumlardan farklı olarak işte okuyacak komik bir şey. Bunu her zaman çok düşünceli olan ve bana Fransız dergi ya da gazetelerinden çevrilmiş makaleler gönderen Douglas'tan aldım. Teşekkürler Douglas. Özellikle bu çok iyi. Körfez Savaşı'ndan önceki olayları anlatıyor.

Eğer vous parlez français (Fransızca biliyorsanız), şu linki izleyin: Un après-midi avec Saddam.* (Saddam'la Bir Öğleden Sonra)

Eğer Fransız değilseniz, lütfen şu linki izleyin. Umarım tercümeni koymakla faux pas (yanlış bir adım) yapmamışımdır, Douglas. 'Saddam'la Öğleden Sonra'** Bu yazı kullanılmayan bir günlükte bulunuyor.

En sevdiğim bölümler:

....[Saddam] ayağa kalkarak, "Fidel Castro'ya, ilgisi için teşekkür ettiğimi söyleyebilirsiniz. Eğer Birleşik Devletler askeri birlikleri Irak'ı işgal edecek olurlarsa, onları böyle ezeriz!" Sözlerini gürleyen bir sesle ve parlak asker botlarıyla halıya birkaç kez basarak bitirdi... Seyirciler gidiyordu... [Fidel Castro] ne olduğunu tekrar etmemizi istemeden, sadece Gallego'dan ayağıyla Saddam'ın Amerikalıları nasıl ezeceğini gösterdiği hareketi taklit etmesini istedi.

:: salam 12:49 [+] ::

*Fransız gazetesi *Le Monde*'da çıkan Alcibiades Hidalgo'nun 11 Mart 2003 tarihli bir makalesi (www.lemonde.fr)

**The Pointless Linkage Project'ine bir link: pointlesslinkage.blogspot.com/2003_03_09_pointlesslinkage_archive.html#90576946

Bugün resmi tatil. Müslüman takvimine göre muharrem ayının 10'u, yani Şii Müslümanlar için Ashura (aşure günü) (3ashura2). Şii'lerin tarihinde önemli bir tarih. Bugün İmam Hüseyin'in Kerbela'da öldürüldüğü gün. Shipundi* in sözleşmesiyle bugün acı, düşünme ve ibadet (dua) günü. Başka bir şey değil.

Annem Kerbela tarafından gelme bir Şii, o yüzden her sene bu sabah radyodan 3azah al 7ussain sesine (Hüseyin'in matem şarkısı) kalkarız (ben bunu yazarken saat sabahın 1'i). Daha sonra da eskiden Kerbela'da yapılan toplu ağlayışların hikâyelerini dinleriz, şu anda bu yapılmıyor, yasaklandı. İmam'ın hayatındaki son üç gün Kerbela şehrinin tamamında sahnelenir. Size bu birkaç gün hakkında bilgi vereceğim. Umarım tam doğru anlatamazsam Şii okuyucular beni affeder:

Aslında, bu İS 680'de Kerbela'da Hz. Muhammed'in torunu İmam Hüseyin ve Halife Yezid'in arasındaki mücadelesinin hikâyesidir.

İmam Hüseyin, Yezid'in adamları tarafından öldürülme tehdidi altında olduğu Mekke'den kaçtıktan sonra, Kufa/İrak'taki insanların ona mücadelesinde yardım edeceğinden emin olduktan sonra Kufa'ya dönecektir. Geri dönüş yolunda bindiği at Fırat Nehri yakınında bir yerde durur ve hareket etmez. İmam bu yerin adını sorduğunda buranın adının Kerbela çölü olduğunu öğrenir (karrun wa bala2). Kerbelanın kabaca anlamı "zarar ve bela" demektir. Müritlerine burasının kehanete göre öldürüleceği yer olduğunu söyler. Çadırlar dikilir ve bir süre sonra Yezid'in ordusu tarafından sarılırlar. İmam'ın yanında fazla kişi yoktur; çoğu kadın ve çocuklardan oluşan aile üyeleridir. Şimdi olayları biraz hızlı geçelim.

Önce su kaynakları üç gün boyunca kesilir, sonra da savaş başlar. İmamın aile üyeleri, küçük oğulları da dahil olmak üzere İmam Hüseyin'i korumaya çalışırken, birer birer ölmeye başlarlar. Bütün erkekler öldükten sonra Yezid'in ordusu kampın içine girer ve çadırları yakar. Daha sonra el-Hüseyin'in öldüğünü ispatlamak için İmam Hüseyin'in kafası Yezid'e, Şam'a götürülür.

Şimdi, bugün bunun tüm şehir içinde canlandırıldığını düşünün. Kerbela'da Mukayam (kamp) denilen bir bölge vardır. Eskiden oyun için gerekli çadırlar buraya kurulurdu. En nefret edilen rol, İman Hüseyin'i öldürecek olan askerin rolüdür. Teyzem bana genelde bu oyunların sonunda insanların, bu askeri oynayan kişiyi o, bir evde saklanana kadar taşla tuttuğunu anlatırdı. Sonra da bu trajedide el-Hüseyin'in yanında olup ona yardım edemedikleri için kendi sırtlarına kırbaçla vuran gruplardan tutun da, şiir okuyan öğrenci gruplarına ve ciddi avukatlara kadar yas tutan gruplar, şehrin içinde dolaşırlar. Irak'ın her yerinden ve hatta Pakistan'dan bile insanlar ağlayan, yas tutan gruba katılmak üzere gelirler. Evlerde ve camilerde büyük kalabalık erkek ve kadın gruplarını maqtal'ı (Hüseyin'in öldürülüşünü) dinlerken, göğüslerine vururken ve ağlarken görürsünüz. Hatta bugünlerde sokaklarda pişirilen özel bir yemek yapılır.

Ben bunları hiç görmedim. Benim hatırladığım kadarıyla hep yasaktı. Bu yasal olmayan bir gösteri olarak kabul edilir. Yas tutma evde de yapılabilir, ancak Kerbela sokaklarında yapılan büyük oyun yapılamaz. Daha sonradan sokaklarda pişirilen Qima (nohutlu kıyma) ve Harissa (biraz yulaf çrobasına benzeyen bir şey) da yasaklandı. Daha bugün Kerbela'dan gelen teyzem her sene olduğu gibi ordunun Kerbela'nın çevresinde olduğunu söyledi.

:: *salam* 2:17 [+] ::

15 Mart 2003, Cumartesi

Bütün gösteriler devam ediyor ve ben ofiste tıklı kalacağım. Belki bir yürüyüşe çıkarım ve gösteriyi izlerim. Operasyon 'Ofis Evac' şu anda son aşamasında. Her an her şey olabilir.

:: salam 10:30 [+] ::

16 Mart 2003, Pazar

ÖFKE

Irak'ta hiç kimse savaşı desteklemiyor (dikkat edin 'savaş' dedim, 'rejim değişikliği' değil). Akıllı başında bir kimse kendisine hayatının dayacağının atılmasını istemez, –tabii Dövüş Kulübü'nde filan değilse. Ve eğer siz, Iraklıları (sürgünde olanlar değil, Irak'taki Iraklılar) "Gelin, bizi bombalayın" derken duyarsanız, bu hiddetin, on yıldır yaşananların ve zorluğun dışa vurulmasıdır. Irak'ta bulunan hiç kimse üstüne bombaların düşmesini istemez. Biz intihar etmek istemeyiz, hele toplu intiharı hiç istemeyiz.

Sanırım yaklaşan savaşın haklı sebepleri yok (ve şu anda çok yaklaştı, savaş davullarını gittikçe daha net duyuyoruz, eğer siz duymuyorsanız kulaklarınızdaki tıkaçları çıkarın). Savaşın özrü kabahatinden büyük hale geldi. Bir süre önce Bağdat'ta 'rejim değişikliği' gerekli diye bir karar alındı ve zorla olacak bu değişiklik için gerekçeler hazırlandı. Bence savaştan kaçınılabilirdi. Son iki aydır ileri geri koşuşturarak değil tabii, bu aptalca bir şey. Ancak Irak sorunu Birinci Körfez Savaşı bittikten sonra, ilk günden itibaren tamamen farklı ele alınabilirdi.

Kendilerine 'uluslararası topluluk' diyen varlıklar, uzun süre öncesinden sorumluluklarını yerine getirebilirlerdi; empoze ettikleri kararların gerçekte ne anlama geldiğini düşünebilir, silahlar ve insan hakları ihlaliyle ilgili raporlara bakabi-

lirler ve gece yarısından beş dakika önce bunların yüzlerine savaş gerekçeleri olarak vurulmasını engelleyebilirlerdi.

Bu öfkeyi ne besliyor, sorusu günlerdir canımı sıkıyor: 'Irak'ta demokrasi savunucusu olmak' nasıl olup da 'Irak'ı bombalamak' anlamına gelebilir? Neden bir savaş yaşanmadığı takdirde demokrasinin oluşamayacağı sonucuna varıldı? Uzun süredir kimse demokrasi olmayan bir Irak'ı umursamıyordu. Şimdi insanlar bizi demokrasiye ulaştırmak için bombalamaya mı karar verdiler? Teşekkür ederiz, ne kadar düşüncelisiniz.

Irak'taki durum dünyanın birkaç gün sonra içine düşeceği durumdan başka şekillerde de çözülebilirdi. Bu kadar imkânsız olamazdı. Neden kimse bunun güneyde de uygulanabilirliği üzerinde durmadı? Orada ABD/İngiltere'nin ve BM'in oluşturduğu korunmuş alan modeli neden güneyde de denenmedi? Bu rejimin kol ve bacaklarını keserdi. Ve insanlar nelerden yoksun kaldıklarını görünce eski sisteme dönmeyi istemezlerdi. Kürt bölgelerindeki herhangi bir Iraklıya sorun bakalım.

Aksine dünya, Körfez Savaşı'nın öncesinde yaşanmadığı halde, savaş sonrasında Saddam'ın ordularının Şiileri ezmesini izledi. Başka hiç kimse çok açık olan 'Amerika'nın İran'da çıkarı yok' sözcüklerini görmüyor mu, yoksa ben mi hayal görüyorum?

Ayrıca yaptırımlar konusu var. Artık Irak bu yaptırımlar dönemine girdiğine göre, tek umudum bunların etkilerinin başka bir ülke üzerinde deneme yapılmayacak şekilde görülür olması. Irak'taki potansiyel tehlikeli durumu kontrol altında tutması gereken bu yaptırımlar, aksine bütün ulusun belini kırdı. En sonunda kim bu yaptırımlardan çıkar sağladı? Ne uluslararası topluluk, ne de Irak halkı, ancak iktidarda ve güç sahibi olan kim ise o çıkar sağladı. Bu kararlar Irak halkını rejimin elinde rehine yaptı; zaten boğazımıza kadar sıkılmışken daha da sıkılmamıza neden oldu. Mağrur ve tecrübeli bir ulus, savaş nedeniyle değil, yaptırımlar nedeniyle mahvoldu.

Zeki ve yaratıcı beyinlerimiz, sadece zulüm sebebiyle değil, aynı zamanda Irak'ın yaşanamaz hale gelmesinden dolayı ülkeyi terk ettiler. Peki kimse bana yaptırımların silahlar konusunda gerçekte ne işe yaradığını söyleyebilir mi? Hadi ciddi olun. Her zaman yardım etmek isteyen ülkeler olur; her zaman bu ülkenin parasını tatlı bulan organizasyonlar olur. Yiyecek için petrol mü? Akıllı yaptırımlar mı? Anlasanıza. İnsanlara 'yiyecek' sağlamak için bu anlaşmaları kim yapıyor sanıyorsunuz? Yurtdışındaki banka hesaplarında kim para yatırıyor sanıyorsunuz? Onun halkı, onun ailesi ve onun oyununu oynayan kişiler –yurtdışında ve Irak'ta, Iraklılar ve Iraklı olmayanlar.

Irak'ta demokrasiyi destekleyin, ancak bunu savaşla eşit tutmayın. Eğer başka türlü olsaydı ne olacaktı? 'I ♥ BUSH' yazan tişörtlerden giymemi beklemeyin. Irak'ta demokrasiyi destekleyin, ama önce bizi cehennem gibi bombalayarak sonra da tekrar inşa ederek değil (ne de olsa bu da yapılacaktır), bize canlı kalkan göndererek değil (gerçekçi olalım, savaş olacak ve Saddam bizi rehine olarak kullanacak), ancak savaştan sonra bize göz kulak olarak yapın bunu.

Bu öfkeyi bitirmek için birkaç kelime de İslamcı fanatikler/vahabiler/el-Kaide gibi konulardan bahsedeyim.

Irak'ta baştan sonra örtünmüş kadınlar ne zaman yaygınlaştı biliyor musunuz? Kızlar ve erkekler arasında ayırım konusu ne zaman gündeme geldi biliyor musunuz? Ne zaman aşiret kanunları GERÇEK KANUNLAR'ın yerine geçti biliyor musunuz? Ne zaman 'vahabi'* kelimesi lügatımıza girdi biliyor musunuz?

Her şey Körfez Savaşı'ndan sonra oldu. Sanırım Irak'ı bombalayarak taş devrine geri döndüreceklerini söyleyen Cheney ya da Albright'tı...

Evet bunu yaptınız. Iraklılar hayatlarında hiçbir zaman dini aşırılığı kabullenmediler. Halen de etmezler. Kısa dishdas-

* Vahabi Kuran'ı tam olarak uygulayan bir Müslüman tarikatı üyesi anlamına gelir. İsimlerini 18.yüzyılda bu tarikatı kuran Abd-el-Wahhab'dan alırlar.

ha'ları içindeki vahabilere halen sürülerinden yanlış yola sapmış koyun gibi bakılır. Ancak yine de yayılıyorlar. Fakirlik/işsizlik/kendine güven eksikliği ve hiçbir özelliği olmayan (ancak doğru aileye ve bağlantılara sahip) insanların güç ve para sahibi olduğunu görmenin verdiği acı, bütün bunların bir araya gelmesi tüm sosyal dokuyu sarstı. Geçmişte kabul edilemeyen durumlar bugün hoşgörüyle karşılanıyor.

El-hamla el imania (dini kampanya) diyorlar. Tabii hükümet tarafından destek gördüler; 'bu dünyada fakir, diğer dünyada zengin' gibi sözcüklerle onları pohpohlamak insanları susturdu. Madalyonun diğer yüzü ise Vahabi organizasyonların tarafından maaş alıyor olmak. Gelin dua edin ve para alın –şaka yapmıyorum, ciddiyim. Eğer hükümet size bir iş veremezse, en yakınınızdaki camiye gidin, onlar size maaş ödeyecekler ve destek olacaklardır. Bu daha önce hiç olmamıştı. Çok aşırı. Peki ama insanlar ne yapsın? Hükümetleri maaşlarını düzgün ödeyebilmek için fonları reddetti. Elleri geçen ise ceplerinde durmuyor. O yüzden lütfen bana aşırılardan bahsetmeyin, onların ne olduğunu bilmeyeyim, onları sokaklarımızda görmeyeyim.

ÖFKE BİTTİ

:: *salam 1:37* [+]
::

17 Mart 2003, Pazartesi

Dün gece benzin istasyonlarının önünde inanılmaz derecede uzun kuyruklar vardı; hatta bazılarının önünde 'olay' çıkmaması için iki polis arabası bekliyordu.

Şişe suyunun fiyatı üç kat arttı.

Shahab TV'de (gençlik televizyonu) NUIS*'in su pompası ve deposu, miğfer, küçük elektrik jeneratörü ve en inanılmazı kimyasal-biyolojik saldırıda korunma odaları –resimde

*Ulusal Iraklı Öğrenciler Birliği

içinde iki yatak ve dışarıda garip bir cihazın olduğu yan yatırılmış sekizgen bir fıçı gibi görünüyor– sattığına dair duyurlar yapılmış. Fiyatları verilmemiş, sadece tek bir telefon numarası verilmiş.

Saddam'ın Dorah ve Thawra bölgelerinde tanınmaz resimlerinin olduğuna dair dedikodular var (olabilir ya da olmayabilir). Rawa ve Anna şehirleri ise o kadar kalabalıklaşmış ki kiralayacak bir kulübe bile bulamazsınız. Birinci Körfez Savaşı'nda orada olmak oldukça güvenliydi, bu sefer de güvenli olacağını düşünen ve parası olan insanlar, yine oradan yerler kiralyorlar.

Dinar dolar karşısında 2.700 civarında oynuyor. 'Parça maskelerinden' sonra en gözde mal 'kulak tıkaçları', dükkânlarda bulunmuyor, önceden sipariş vermeniz gerekiyor.

:: salam 8:48 ::

19 Mart 2003, Çarşamba

Daha önce bir şeyler yazacaktım ama yapacak çok işim vardı. Ayrıca ağabeyim gidip arabaya benzin almamız gerektiğini söyledi, bu da iki saat kaybettirdi. İki gün önceki kadar kötü değil ama benzin istasyonları hâlâ kalabalık. Polis arabalarının asayişi sağlamak için benzin istasyonlarında beklediğini yazdığımdan birkaç saat sonra tekrar dışarı çıktık. Benzin istasyonlarında ellerinde kalaşnikovları, zeytuni yeşil üniformalarıyla daha fazla parti üyesi olduğunu gördük, ancak bugün polis arabalarına geri dönüş olmuş. Dedikodulara göre halk için 'özel' benzin istasyonları da açacaklarmış. Bunlardan Bağdat'ta dört tane var, ama sadece onlar ya da doğru kimlik kartı olanlar hizmet veriyor.

Bugün olanları anlatmaya başlamadan önce, bana e-mail gönderip Irak'ta neler olacağını umursadıklarını ve endişelendiklerini söyleyen herkese teşekkür etmek isterim. Çok teşekkür ederim. Sorularınızı cevaplamak biraz zaman alıyor

umarım anlarsınız, lütfen hemen cevap vermezsem kızmayın. Sorularınızı Raed'in okuması için çıkış alıyorum, tamamen kafası karışmış durumda. Bazı e-mailleri yayınlayabilsem ya da direklerle asabilsem ne güzel olur. Çok teşekkür ederim.

Birkaç hafta önce gazeteciler Iraklılar hayatlarına devam ettikleri ve panik yaşamadıkları için öfkelenmişlerdi. Bugün ise farklı bir durum var. Hatta biraz korkutucu ve rahatsız edici. En başta dinar dolar karşısında 3.100'e kadar geriledi. Döviz büroları açık değil. Eğer gidip soracak olursanız size deliymişsiniz gibi bakıyorlar. Nereye gitseniz kapanmış dükkânlar görüyorsunuz, sadece kapıları kapalı değil; aynı zamanda ön cephelerindeki metal kepenkleri de indirilmiş, camlar çıkarılmış ve yerlerine tuğla örülmüş, kapılar kaynak yapılarak kapatılmış. Etrafta dükkân sahiplerinin mallarını güvenli yerlere aktaran kamyonlar var. Halen inşa halinde olan evlerin ön tarafında kapıları olmayan büyük duvarlar var, tahminim amaç kışla olarak kullanılmalarını engellemek. Mansur, Hartiya ya da Arasat'tan arabayla geçerken çok hüzünlendim. Yine de ben, Raed ve G. birlikte yiyeceğimiz son yemeğimizi yemek için dışarı çıktık.

Radyo kesintisiz olarak 1980'lerden kalma savaş marşlarını çalıyor. Bu marşların hepsini ezbere biliyoruz. Bağdat'ın içinde araba kullanırken 'Saddam ölene dek seninle birlikteyiz' diye marş söylemek biraz ağır geldi. Kimse bu mısraya fazla dikkat etmemiştir, ancak bugünlerde fazlasıyla uygun-suz geliyor. Çünkü dün gece en çok çalan 'vatansever' marşlardan bir tanesi, gençlik (el-fituutwa) idi: bu, tüm Fedayelerin kendilerine belirlenen birliklerine katılmalarını ifade eden kod. Ve bu marş hâlâ çalınıyor.

Birkaç saat önce bir dükkândaydık ve bir kadın çıkarken şöyle dedi: itha Allah khalana taibeen (Allah izin verirse yarın görüşürüz, bu çok kullanılan bir cümledir) ve herkes dondu kaldı. Kadın da gergin bir şekilde güldü ve onu demek istemediğini söyledi. Sonra hepimiz güldük, ancak bu tip şeyler sadece laf olsun diye söylemekten daha çok şey ifade et-

meye başladı.

Halihazırda sokaklarda askeri birlikler yok, ancak ultimatomdan sonra olmasını bekliyoruz. Orada burada sokakların etrafında makinalı tüfekli arabalar görüyorsunuz, ama sayıları fazla değil. Yine de insanı tedirgin etmeye yetiyorlar.

Her şeyin fiyatı gün geçtikte artıyor. Sadece dinar düştüğü için değil, mal olmadığı için de fiyatlar yükseliyor. İşyerleri kapanıyor ve eşyalar toparlanıyor. Sadece küçük dükkânlar açık.

Eczaneler ihtiyacınız olan şeyleri temin etmeniz için çok yardımcı oluyorlar, ancak onların da kısıtlı miktarda ilaç ve ilk yardım malzemeleri var. Eğer şimdiye dek ihtiyacınız olan şeyi almadıysanız, uçuk fiyatlar ödemeniz gerekebilir.

Eğer Suriye'ye kaçmak istiyorsanız, yolculuk size 600 dolara mal oluyor. Eskiden 50 dolara gidilebiliyordu. Şu anda burada kalmak daha ucuz. Yolculuk için izin belgesi veren ofislerin önünden geçtik, kapılarına zincire vurulmuş sımsıkı kapalıydı.

Bazı dedikodular:

Barazan'ın (Saddam'ın kardeşi) Saddam'a uygun olan şeyi yapmasını gerektiğini ve teslim olmasını söylediği anlatılıyor. Kendisini büyük olasılıkla ilk vurulacak yerlerden biri olan başbakanlık saraylarından birinde ev hapsine aldı.

Önemli kişilerin aileleri ve kendi ailesi tepeden tırnağa silahlandılar. Amerikalılara kıyasla intikam almak isteyen Iraklılardan daha çok korkmak lazım.

Kokudan anladığımız kadarıyla bugün kum fırtınası çıkacak. Bu da sınırlardaki insanların çoktan kumla kaplandığı anlamına geliyor. Hava değişken. Dün yağmur yağdı, bugünse kum fırtınası.

:: salam 3:13 [+] ::

Son alınacakları almak için bile çok geç, çok az dükkân açık. Bir kez daha Bağdat caddelerinde turladık. Çok hüznü. Bağdat'ı hiç böyle görmemiştim. Bugün Baas Partisi'nden insanlar tam takım silahlanmış ve yeni traş olmuş bir şekilde siperlerde, ana kavşaklarda ve köşe başlarında yerlerini almaya başladılar. Bir savaş için çok temiz ve düzenli görünüyorlar. En şaşırtıcı çocukların sayısı oldu. Siperlerde oturmuş Miranda gazlı içkilerini içip çikolatalarını yiyen bu çocuklar, 20 yaşından daha fazla olamazlar (bu bizim cadde-nin en sonundaydı), başka zaman olsa onları güneşin altında sıkılmış olarak görürdünüz. Her yerde daha fazla silahlı araç ve bir sürü kalaşnikoflu adam var.

En kötüsü şehrin donmaya başladığını görmek ve hissetmek. Hiçbir şey. Alım, satım yok, otobüslerin ardından koşan insanlar yok. Hemen eve gittik. En azından içerisi o kadar üzüntü verici değil.

Ultimatom burada; Bağdat'ta sabah 4'te bitiyor. Asıl merak edilen saldırıların gece ve gündüz aynı mı olacağı? Körfez Savaşı'yla ilgili hikâyeler yüzüncü kere anlatılıyor.

Suriye sınırı şu anda Iraklılara kapatıldı. Oradakiler geri dönüyorlar. Daha da kötüsü Irak'ta bulunan Deyala'ya gitmek isteyen insanlara Bağdat'a geri dönmeleri söyleniyor. Bir dedikoduya göre eğer Bağdat 'kapatılacak' olursa, kimse içeri veya dışarıya çıkamayacak. İnsanlar Bağdat şehrinin sınırlarında geri döndürülüyorlar. Bir kontrol noktası var, sizi oradan geçirmiyorlar. Birçok kişinin İran sınırına gitmek için Deyala yolunu seçtiğine dair dedikodu var. Olabilir, ya da olmayabilir.

Hatırlarsanız, bir süre önce size devletin onayladığı, tekrar yayınlanan ve bir devlet kuruluşundan almanız gereken alıcılarla çözülen on dört televizyon kanalının seyredilebildiğini söylemiştim. Bu hizmet durduruldu. Bundan sonra da emnim internet durdurulur.

Irak televizyonunda bugün:

• İçişleri bakanı ile bir röportaj. Sesini kısıtım, dinlemek istemedim.

• Irak şehirlerinde gösteriler.

• Dün Irak-İran savaşından kalan son 500 tutuklu değiş tokuş yapıldı. Hâlâ bunu yaptıklarına inanamıyorum. Savaş 1989'da bitti! Siz kardeşiniz/babanız/oğlunuz öldü sanıyorsunuz ancak o on yıl sonra birden çıkageliyor. Her Iraklı aile bu şekilde yüzlerce acıklı hikâye anlatabilir.

:: *salam 12:21* [+] ::

Bağdat'ta hava saldırısı sirenleri, ancak tek duyulabilen uçaksavar makinalı tüfekler. Şimdi gidiyorum.

:: *salam 5:46* [+] ::

Bağdat'ta hâlâ bir şey olmuyor. Sadece uzaktan patlamalar duyuyoruz ve halen tehlike geçti sirenleri yok. BBC'den biri devlet radyosunun Amerikalıların eline geçtiğini söyledi. Ancak bu olmadı. Üç devlet yayını da hâlâ işliyor.

:: *salam 6:40* [+] ::

İşte bu beklenmedik bir şeydi. Sirenler çalmaya başlayınca üzerimize tonlarca ağırlıkta bombalar atılacak sandık, ancak hiçbir şey olmadı, en azından şehrin benim yaşadığım kısmında olmadı. Hava silahları bir süre duyulabildi, ancak onlar da bir süre sonra sustular, sonra tehlike geçti ve siren sesi başladı.

Bu sabah babamla Bağdat'ın etrafında arabayla dolaştık, dünden farklı bir şey yoktu. Sokağa çıkma yasağı yok, arabalar oraya buraya hız yaparken görülebiliyorlar. Dükkânlar kapalı. Sadece bazı fırınlar ve tabii ki Baas Parti Merkezleri açık. Sokaklardaki Baas üyeleri artmış ve daha fazla silah-

lanmışlar. Sokaklarda ordu yok. Halen elektriğimiz var, telefonlar çalışıyor, yurtdışından telefon alıyoruz, demek ki uluslararası hatlar da çalışıyor. Sular halen akıyor.

İngilizce FM bandı üzerinden yayın yapan radyo istasyonunun yerine şu anda aynı dalga boyu üzerinde Arapça yayın yapan devlet radyosu var. Bunu söylüyorum, çünkü dün gece BBC Bağdat'tan yayın yaparken (evet tekrar uydu çanağını kurmak zorunda kaldık) son dakika haberleri (ya da şu kırmızı frekansa ne diyorsanız) Irak devlet radyosunun Amerika'nın eline geçtiğini söyledi. Bu sabah Saddam'ın konuşmasını dinledik: konuşmasında ayetlerden alıntı yaptı.

:: *salam 13:23* [+] ::

El-Cezire'de, Es Sahaf'ı seyrettim Irak Uydu Kanalı'nın (ISC) yayın yaptığını söylerken Amerika'nın ISC'yi bombaladığını belirtti. Eğer gerçekten ISC genel merkezini bombalamış olsalardı, patlama Bağdat'ın göbeğinde olurdu. Vurulan muhtemelen alıcılarıdır. Tüm televizyon kanalları halen çalışıyor.

:: *salam 16:28* [+] ::

Tehlike geçti sireni şu anda kesildi.

Bombalamalar dalgalar halinde gelip gidiyor, daha henüz ciddi bir şey olmadı, 1991'de olanlarla kıyaslanabilecek bir şey de olmadı. Tüm radyo ve televizyon istasyonları çalışıyor. Hava saldırısı başladığında Irak televizyonu milli marşlar çalışıyordu; seyircileri saldırının başladığına dair uyarmaya bile tenezzül etmedi. Şu anda, dün içişleri bakanıyla yapılan röportajın tekrarını izliyoruz. Uçaksavar topları gibi ağır silahların sesleri bombaların seslerinden daha yüksek duyuluyor, demek ki halen yaşadığımız bölgeden uzaktalar, ancak el-Arabiya haber kanalında gördüğümüz görüntüler teyzemin evinin yanındaki binanın yandığını gösterdi, Hotel Pax iyi fi-

kirmiş.

İki güvenli odamız var, birinde ‘uluslararası medya’ mevcut, diğesinde de Irak televizyonu var. Herkes bekliyor, bekliyor, bekliyor. Telefonlar hâlâ çalışıyor. Biraz önce nasıl olduklarını öğrenmek için şehirdeki arkadaşları aradık. Şu anda bilgiye ihtiyacımız var. Irak televizyonu hiçbir şey söylemiyor, hiçbir şey göstermiyor. Bombalar düşerken milli marşlar ne işe yarar ki?

Öğleden sonra 6:30 gibi amcam ekmek almaya gitti. Ana yollara giden sokakların Baas Parti üyelerinden geçilmediğini söyledi. Sokağa çıkma yasağı yok, yine de yaşadığınız bölgeden çıkmanız için bir sebebiniz olması gerekiyor. Fırınlardan partinin talimatıyla her müşteriye belirli sayıda ekmek satıyorlar. Amcam ayrıca ana caddelerin yanında bulunan henüz inşaatı bitmemiş evlere parti üyeleri ya da ordu tarafından el konulduğunu tespit etmiş.

:: *salam* 22:33 [+]
::

21 Mart 2003, Cuma

Bugün en can sıkıcı haber el-Cezire’den geldi. İngiltere havaalanında dokuz B52 bomba uçağının kalktığını ve ‘muhtemelen’ Irak’a doğru hareket ettiklerini söylediler. Hemen gelebilirlermiş gibi. Her neyse, buraya altı saatten önce gelemezler.

Dün gece Bağdat çok sessizdi. Bugün sabah ekmek ve meyve almak için dışarı çıktım. Etrafta oturduğumuz bölgeden çıkmamızı engelleyen Baas Partililer yoktu, anlaşılan akşam namazından sonra geliyorlar. Yine de her yerdeler. Sokaklar bomboş. Sadece fırınlar ve normalden dört katı fiyat çeken bazı manavlar açık.

Ben ekmek alırken fırının önünde bir polis arabası durdu; fırıncıya yeterince unu olup olmadığını ve ne zaman açıldığını sordu. Fırıncı da bana, dükkânlarını açık tutmaları gerekti-

ği konusunda kendilerine talimat geldiğini ve fırınına günlük un getirildiğini söyledi. Manav, et ve süt ürünleri ise ayrı bir hikâye. Bir süt ürünleri şirketi (devletin sahibi olmadığı) hâlâ işliyor gibi, arabaları her gün şehri dolaşarak açık dükkân-lara tereyağı, peynir ve yoğurt dağıtıyor. Et almak o kadar gü-venilir değil, çünkü nereden ve nasıl geldiğini bilemezsiniz.

Her neyse, normal fiyatları 250 dinara iken kilosu 1.000 dinara taze domates ve kabak aldık. En şaşırtıcısı ise çöp ara-basının gelmesi oldu.

Irak Uydu Kanalı artık yayın yapmıyor. İkinci gençlik ka-nalı da (sabahları Mısır sabunlarını tanıtıp öğleden sonra spor programları yayınlıyor) yayını kesti. Bu durumda iki kanal kaldı: Irak TV ve Shahab (Gençlik) TV. Halen milli marşlar ve işe yaramaz ‘haberler’ veriyorlar, buradaki Fransızları çok se-viyorlar. Ayrıca el-Cezire’deki ve Irak’taki en son Sahaf gös-terisini ve silahlarıyla içişleri bakanının iç sıkıcı söyleşisini iz-ledik. Çok acaip. Tek yapabilecekleri şey, dünyaya küfretmek.

BBC’de Iraklıların teslim olduklarını izledik. Küçük kuze-nim ‘çok utanç verici’ diye kendi kendine söyleniyordu. Tes-lim olmaları onlar için daha iyi, fakat yine de onları ellerinde beyaz bayraklarla görmek insanın içinde bir şeylerin sinmesi-ne neden oluyor.

Kucağımızda Irak haritası televizyonun karşısında otur-muş güneyde neler oluyor anlamaya çalışıyoruz.

:: salam 15:13 [+] ::

Her zamanki gibi, Diana kurtarmaya geldi:

SALAM PAX GERÇEK Mİ?

Lütfen bana gerçekten var olup olmadığıma dair e-mailler göndermeyin. İnanmıyor musunuz? O zaman okumayın. Ben kimsenin propaganda oyuncağı değilim, sadece kendimin olabilirim.

B52'lerin Irak'a gelmelerine iki saat kaldı.

:: *salam* 18:05 [+] ::

22 Mart 2003 ,Cumartesi

16:30 (Üçüncü gün)

Yarım saat önce petrolle dolu hendekler ateşe verildi. Önce el-Cezire'de bu bölgelere hava saldırısıyla bombalama yapıldığını duyduk, ancak sonra etrafa bir bakmak için dama çıktığımızda çok daha fazla yanan yer olduğunu gördük –sadece üç patlama duymuştuk. En yakın olanının resmini çektim. Kuzenim geldi ve birinin yanında bir polis arabası olduğunu ve ateşe verdiğini gördüğünü söyledi. Şu anda şehrin üstünde duman hatlarını görebiliyorsunuz.

Bugün gündüz vakti birkaç saldırı oldu, bazılarında hava saldırısı sirenleri çalmadı. Anlaşılan sirenleri zamanında çalıştırma işinden vazgeçtiler. Dün gece, saldırı dalgalarından sonra tehlike geçti sirenini çaldılar ancak yarım saat sonra hava saldırısı sirenini çalmaları gerekti.

Dün gece TV'de (Irak TV değil, el-Cezire/BBC/Arabiya) gördüğümüz görüntüler korkunçtu. Tüm şehir alevler içindeydi. Düşünebildiğim tek şey 'Bu neden Bağdat'a olması gerekiyor? oldu. Çok sevdiğim binalardan biri büyük bir patlamada darmadağın olduğunda ağlamak üzereydim.

Bugün babam ve kardeşim şehirde neler olduğunu görmek için dışarı çıktık. Söylediklerine göre vuruşlar isabetli gibi. Füzeler ve bombalar patladığında düştükleri yerlerde çok yıkım olmuş. El-Salam Sarayı'nın (bakan Sahaf'ın gazetecileri götürdüğü yer) yakınındaki evlerin tüm camları ve kapıları kırıldı, hatta birinde bir çatı çöktü. Sanırım "ikinci derecede zarar" diye buna diyorlar; peki bu da onları makul mu gösteriyor?

Gündüzleri bombalama olmasından endişeleniyoruz. Bu

geceki bombalamalar gökyüzümüzde zaten mevcut olan dumanın üzerinden olacak.

23 Mart 2003, Pazar

Tekrar internete kavuştum, birazdan yazacağım.

Ancak industrialdeathrock.com'daki insanlardan özür dilerim çünkü bu günlüğün trafiği onların sunucularının çökmesine neden olmuş. Çok özür dilerim. Dikkatli olmam gerekirdi.

Mesajıma baktığım zaman bu günlüğün aynı zamanda blogspot'a da sorun çıkardığını anladım. Ve Blogger bana karşı oldukça cömert davranmış ve bunun devam etmesine izin verip bana yardım etmiş. Teşekkürler. Mesaj kutum dolu; çünkü son iki gündür internet kesikti, ancak şu anda bakabiliyorum.

:: *salam* 15:24 [+] ::

20:30 (Dördüncü Gün)

Haber kanallarından birinde B52'lerin havaalanlarından çıktığını öğrendiğimiz andan itibaren dakikaları saymaya başladık. Irak'a gelmeleri aşağı yukarı altı saat alıyor. Bombalamanın ilk gününde bu işe yaradı. Dün altı saat sonra bombalar düşmediğinde biraz şaşırdık.

Bağdat'taki saldırılar iki gün öncesine göre bugün daha azdı. Bugün haberlerde Tikrit şehrinin baştan aşağıya bombalandığını öğrendik. Bugün B52'ler saat 15:00'te yola çıktılar, yarım saat içinde bugün Bağdat'a mı yoksa başka bir şehire mi gidecekler öğreneceğiz. Dün gece Kerbela da bombalanmış.

Bugünün (ve dün gecenin) şok saldırıları uçaklardan gelmedi. El-Cezire'de yayınlanan görüntüler tarifi çok ötesinde. İlk olarak kuzey Irak'taki Ansar el İslam Kampı'na yapı-

lan saldırıyı verdi. Sonra Basra'daki sivil kayıpların görüntülerini gösterdi. En rahatsızlık veren hastanelerden verdikleri görüntülerdi. Hastaneler ne yazık ki hazırlıklı değiller. İnsanlar sargılı halleriyle kan içinde yerlerde yatıyorlar. Eğer "şehirin savaştaki hali" böyle olacaksa, biz felaketin içindeyiz. Şu anda Amerikan/İngiliz tutukluların ve ölümlerin görüntülerini yayınlıyor; bunları önceden Irak TV'de görmüştük. Bu savaş dünyaya çirkin yüzünü göstermeye başladı.

Medya savaşları da başladı. El-Cezire Pentagon'u bu savaşın ne derece korkunç olduğunu göstermemekle suçluyor, Rumsfeld ise bazı televizyon kanallarının bu görüntüleri göstermiş olmasını teessüf verici olduğunu söylüyor.

Bugün öğleden önce kuzenimle şehre bakmaya çıktık. İki şey var: Birinci saldırılar isabetli ikincisi Bağdat'ta sivil bölgelere çok yakın hedeflere saldırıyorlar. Salam Sarayı ve etrafındaki evlere bakın. Yakınlarına gitmek korkutucu, zaten cam kırıklarının uzaklara kadar fırladığını görebiliyorsunuz. Başka bir bölgede hiç beklenmedik bir 'hedef' gördüm: burası bir çeşit subay kulübü. Sanırım burası ciddi olarak vurulmamış; çünkü hâlâ ayakta duruyor. Ancak etrafındaki evler zarar görmüş. Evlerden biri taş yığını halinde, diğerlerinin taş ve cam parçaları ise temizleniyor. En çok zarar gören evlerin yanında bir çöp arabası duruyor ve toparlanmaya yardım ediyor.

Genelde sokaklar çok hareketli. Çok fazla araba var, ancak fazla dükkân açık değil. Evimizin yakınındaki markette neredeyse hiçbir şey kalmadı. Marketin sahibi Şorjah'taki tüm toptancı marketlerin şu anda kapalı olduğunu, ancak sebze ve meyve fiyatlarının normale indiğini ve bulunabildiği söylüyor.

Yiyecek alırken sebze satan bayan, başka biriyle Amerikan ordularının Necef'e yaklaştığını ve Um Kasr ve Basra'ya ne olacağı hakkında konuşuyordu. Eğer Um Kasr'ı elde tutmak bu kadar zorsa, Bağdat'a geldiklerinde ne olacak? Her şey gittikçe kötüleşiyor, bu da üzüntü verici. İnsanlar (ve bahse girerim 'müttefik kuvvetler') her şeyin daha kolay olaca-

ğını sanıyorlardı. Amerikalılara hoş geldin diye el sallayan insan yığınları yok, insanlar biner biner teslim olmuyor. İnsanlar hepimizin yaptığını yapıyorlar: evlerinde oturup bir bombanın üzerlerine düşmemesini umuyorlar ve kapılarını sıkıca kapatıyor.

Şu anda duman hatları Bağdat'ın çevresini neredeyse sardı. Rüzgârlar genelde doğuya eser, bu durumda Bağdat'ın batı kanadı açık kalır. Ancak bulutlar, güneşin üzerine geldiğinde onu tamamen kaplıyor, çok kalın bir duman bulutu bu. Gerçekten çok karanlık günler bizi bekliyor.

Hâlâ elektriğimiz var; Bağdat'taki bazı yerlerde dün geceki saldırıdan sonra elektrik gitti. Sular akıyor ve telefonlar çalışıyor.

Dün Bağdat'a uçaklardan bildiriler atıldı. Sokaklarda dolaşırken şanslıyım iki tane birden buldum. www.industrialdeathrock.com'daki insanlara son derece kaba davrandıktan sonra bu görüntüleri koymalı mıyım bilemiyorum.

Bir kere daha e-mail saldırısına uğradık, bu sefer de şanslıydım, bunların kopyası var, gönderici blablabla@hotmail.com denilen biri. Bunu henüz kontrol etmedim. Üç tanesi ordu mensuplarına ve iki tanesi halka, yani bize dinlememiz gereken radyo frekanslarını vermişler. Adına da 'Enformasyon Radyosu' diyorlar.

24 Mart 2003, Pazartesi

Son iki gündür internete giremedik. Artık bitti sandım ve bir arkadaşın 'pblog' dediğine başladım –okuyacağınız 22 ve 23'ünde yazılması gereken girişlerdi.* Blogger ve Google URL'deki alttan çizgiyle sorunu olanlar için bu web günlüğüne www.dearread.blogspot.com da mirror oluşturmuşlar. Blogger'daki kişilere yardım ve destekleri için teşekkür etmeye kelimeler yetmiyor.

*Bu girişler asıl sıralarına göre düzeltildiler.

Bu gece haber kanallarında Fairford'dan kalkan B52'lerle ilgili bir şey duymadık, ancak bombardıman bütün gün durmadı. Dün gecenin bombardımanı önceki gecelerinkinden çok farklıydı. Sadece daha ağır değildi, aynı zamanda sesler çok farklıydı. Tek büyük bir bang sesi duyduktan sonra herşeyi sallayan seri gürlemeler duyuluyordu. Ve uzaktaki patlamalardan derin sesler geliyordu. Yine de halen erken (9:45). Dün gece bombardıman 12'de çok sertleşti, sonra sabah 3,4 ve 6'daki bombardımanlarla devam etti, her biri 15 dakika sürdü. Hava saldırısı sirenleri 12 civarında bir saldırıyı bildirdiler, ancak sonra tehlike geçti sinyalini çalmadılar. Bu gumbürdemelerin arasında ya da gözlerinizi haberlerden çekebildiğiniz anlarda uyuyabiliyorsunuz. Aynı haberleri tekrar tekrar dinliyoruz. Yine de kendinizi alamıyorsunuz.

Hava saldırısı sirenleri o kadar güvenilir değil. Tehlike geçti sirenini bir saatlik bir sessizlikten sonra çalmıyorlarsa, kurtlanmaya başlıyorsunuz. Daha iyi bir alarm sistemi kendiliğinden oluşuyor. Cami müezzinlerinden biri bir patlama duyduğu anda Allahü Ekber La İlahe İllallah diyerek tekbir getirmeye başlıyor. Bir sonraki müezzin de başka birinin okumaya başladığını duyunca hemen kendisi de okumaya başlıyor ve bu böyle devam ediyor. Bu şehrin içinde oldukça hızlı yayılıyor ve sonra beş dakika boyunca tüm camiler tekbir getiriyorlar. Oldukça tuhaf, ama herkesi alarma geçirmek için çok iyi işliyor.

Aşağıda kabaca tercüme edilmiş olarak aldığımız İngilizce e-maillerden biri var.

*1 Mayıs 2003'e kadar bu girişler Irak'ta internetin olmadığı bir dönemde, Mart 2003'te ilk olarak Diana tarafından girildiler. Bu dönemde Salam bir günlük tuttu ve girişleri Diana'ya 7 Mart'ta e-maile gönderdi.

Konu; her satırı oldukça 'önemli bilgi':

Dünya sağduyuda birleşti. Bu ülkeler Kusay'ın babası ve acımasız rejimini devirmek için ittifak kurdular. Kusay'ın babası Fırat'ın oğullarına zulmetti ve yıllarca onları sömürdü; şu anda tahtından indirilmesi gerekiyor.

Koalisyon kuvvetleri size zarar vermek için değil, size yardım için buradalar. Koalisyon kuvvetleri sizin ve ailenizin güvenliğiniz için bir talimat listesi hazırladılar. Bu talimatların [uygun] (Arapça olmasına rağmen burada ne demek istediklerini tam olarak anlamadım, yine de dikkatimi çekti. Bahçede çıplak durmamı filan mı isteyecekler?) olmasalar dahi sizi korumak için olduğunu anlamınızı istiyoruz. Masum insanlara zarar vermek istemediğimizi eklemek isteriz.

Lütfen tv ve radyo istasyonları gibi potansiyel hedeflerden uzak durun. Petrol bölgelerinin yakında yolculuk etmekten ya da çalışmaktan kaçının. Gece arabanızla dışarı çıkmayın. Askeri binalardan ya da cephanelik olarak kullanılan bölgelerden uzak durun. Bütün bu bölgeler olası hedeflerdir. Güvenliğiniz için bu binaların ve bölgelerin yakınından uzaklaşın.

Güvenliğiniz için koalisyon güçlerinden uzak durun. Orada bulunmaları sizin zararınız için olmasa bile, onlar ellerindeki silahlarla kendilerini korumak üzere eğitilmişlerdir. Koalisyon kuvvetlerinin operasyonlarına karışmaya kalkmayın. Eğer yaparsanız koalisyon kuvvetleri sizi sivil olarak değil, hedef ve tehdit olarak görürler.

Lütfen kendi güvenliğiniz için bahsi geçen bölgelerden uzak durun. Çocuklarınızın buralarda oynamasına izin vermeyin. Lütfen aileniz ve komşularınıza mesajımızı ulaştırın. Amacımız Kusay'ın babasını ve zalim rejimini devirmek.

Sonra 'Enformasyon Radyosu'nun frekanslarını veriyorlar. Hatta FM kanalında yayın yapmayı bile planlıyorlar. İlk

dikkatimi çeken ‘Kusay’ın babası’ ifadesi oldu. Biz Irak Arapçasında walid Qusay demeyiz, abu Qusay deriz. Hatta ona genelde abu Uday denir, ancak anlaşılan Uday oyunun dışında. Kimse onu toplantılarda görmüyor. E-maillerden dördü hotpop.com hesabından, biri Lycos ve diğeri de Yahoo hesabından geldi. Kimsenin cevaplanmasını beklediklerini sanmıyorum. Ancak eğer birine cevap verirsem ne olacağını izlemek ilginç olabilir.

Bir süre önce El-Cezire’de Musul ve oradaki hazırlıklarla ilgili bir rapor izledim. Muhabir Saddam’ın Fedailerinden biriyle röportaj yaptı. Fedai “Amerikalıları ve onlarla savaşmayan herkesi öldürmek için” Musul’da bulunduğunu söylemiş. Orada bir tek cümleyle Basra’daki ve muhtemelen diğer tüm Irak şehirlerindeki durumu açıklanmış. Korku çok derin ve yurtdışından gelen insanlara pek güven duyulmuyor.

:: *salam* 17:50 [+] ::

25 Mart 2003, Salı

10:05 (Altıncı Gün)

Gece tam saat 12’de büyük bir patlama oldu. Saldırı on dakikadan fazla sürdü, sonra kesildi. Çok kötü bir hava vardı ve halen devam ediyor. Çok güçlü rüzgârlar esiyor, umarım kum fırtınası çıkmaz.

Hayatımın mizahi kısmına, film seyretmek istediğim zaman başıma gelen inanılmaz olayları ekleyebilirim, çünkü haberleri izlemekten bıktım. Elimde yüz kere seyretmediğim tek film ise *Amerikan Başkanı*. Gerçekten şaka değil. Birkaç ay önce bir arkadaşım bana bu video filmi vermişti ve ben hiç seyretmedim. Dün gece seyrettim. Amerikan ‘başkanlık sarayı’ oldukça güzel görünüyor. Ancak Micheal Douglas pek olmamış.

Bu sabah internet yoktu, dün gece de yoktu. İşte şu anda bir patlama oldu (12:21). Siren yok, bir şey yok. Sadece bir

patlama.

Ve başka bir şey:

Uçakların sesini duyabiliyorsunuz. Bakın, son iki gündür büyük bir patlamadan önce duyulan ses şu: önce bir şey vızıldıyor, sanırım bir uçak, sonra küçük bir patlama, ardından gittikçe sesi artan bir gürleme ve birdenbire BUUM! Ardından tekrar uçak sesi.

Sanırım bu normal bir saldırı, çünkü halen patlamaları duyabiliyorum.

Laytah.

26 Mart 2003, Çarşamba

11:50 (Yedinci gün)

Bir kum fırtınası çıkmamasını diledik; ancak size şunu söyleyeyim her zaman dileklerimiz tutmuyor. En güçlü kum fırtınalarından biri oldu. Ve sürdükçe sürdü. Bu sabah her şey kum içindeydi. VSadece ince bir tabaka kum değil, kalın kırmızı bir tabaka. Böyle absürd bir komediye ek olarak kumun iyice yerleşmesi için gereken çok az bir yağmur yağdı, elbette kumlar temizlenmedi.

Bu sabah saat 08:00 civarında birkaç saat boyunca gökyüzü açıktı; Amerikalılar tam zamanında sahneye çıktılar ve bombalamaya başladılar. Şu anda tekrar bir tabaka kumla kaplanıyoruz.

Arkadaşım Stefan dört gün önce bana her şeyi bir Dadaist oyun gibi gören bir e-mail göndermişti. Kum fırtınalarından sonra yağın yağmur ve şu haberlerin anlattığı zıvalıklar; ona katılıyorum. Um Kasr kontrol altında. Um Kasr güvenli değil. Basra hedef değil. Basra'ya saldırı yapılacak. Nasıriye kontrol altında. Nasıriye'de ağır savaş oluyor. Şu haberleri yapanlar lütfen kararlarını verebilirler mi? Ve savaş muhabirliği absürdlüğüne en son ekleme: 'Basra'daki Ayaklanma.' Bir taraftan İngiltere/Amerika korkak Iraklıların rejimlerine

karşı çıkmalarını bekliyoruz/umuyoruz diye bağıyorlar, ardından Rumsfeld televizyona çıkıyor ve “Eger yaparlarsa, şu anda onlara yardım edemeyiz,” diyor.

Bugün G. ile telefonda konuştum. İki gün önce haberleri seyretmeyi bırakmış. Irak medyasını yalancılıkla suçlamayın; çünkü diğerleri de aynı şekilde kötü.

Irak TV’nin yayınının kesilmesi ile ilgili haberler kısmen doğru. Irak TV’yi izleyemiyoruz; ama başka bölgeler izliyor. Belki de zayıf sinyal veriyorlardır ya da bunun gibi bir şey. Ve elektrik ile ilgili sorunlarımız var. Dün Bağdat’taki birçok bölgede 17.00’den sonra elektrik kesilmişti. Hepsisi aynı anda değil, önce bir bölge, sonra bir bölge. Sonra bir saatliğine geliyor ve tekrar gidiyor. Havanın kötülüğünden mi yoksa bombalamadan mı olduğunu bilemiyorum. Bazı bölgelerdeki neden, elektrik kablolarının üzerine düşen ağaçlarmış. Telefonlar hâlâ çalışıyor. Tabii bulunduğunuz yerde telefon direkleri rüzgârdan dolayı yıkılmadıysa.

Bu sabah ben de güney/güneydoğu Bağdat’tan (şehrin dışı, şehir sınırlarında değil) bir çift akrabamla görüştüm. Çok yoğun bombardıman altında kaldıklarını söylediler, muhtemelen Bağdat’a harekâta başlamaya hazırlanıyorlar. Ayrıca ara sıra birkaç helikopterin yere çok yakın vaziyette dolaştığını söylediler. Bir keresinde toprak sahipleri helikopterlere ateş ederek peşlerine düşmüşler.

Irak aşiretleri ve tarlaları hakkında bir şeyler anlatmak isterim. Onlar için topraklarından daha değerli hiçbir şey yoktur. Irak ordusunun tarlaların üzerine yerleştiğini görmek onları çok kötü yapıyor. Bu durum sadece savaş başladığında değil, bir süredir böyle. Irak ordusunun tarlalarına el koymaları konusunda hiçbir şey yapamıyorlar, ama başka halkları uzaklaştırmak için ateş etmeye kimse bir şey demiyor. Eğer bir aşiretin üyeleri birbirlerine yakın yaşıyorlarsa ve bitişik topraklara sahiplerse, bölgelerini güvenlik içinde tutmak için birlikte karşı çıkarlar. ‘Müttefik kuvvetleri’ evlerinden uzak tutmak da buna dahildir; bu sefer silahlanmışlar. Aşiretlerden

bahsetmişken, aşiret liderleri Bağdat'ta farklı otellere davet edildiler ve kendilerine yüklü miktarlarda Irak dinarı verildi.

27 Mart 2003, Perşembe

15.35 (Sekizinci gün)

Bütün sabah, kum fırtınası-yağmur ve tekrar kum fırtınasının yarattığı pisliği temizlemekle geçti. Tabii temizlik bombardımanın temposuna göre yapıldı. Bombardıman hayatımızın melodisi oldu. Bombardıman sesine uyanıyorsunuz, dış-
lerinizi uçaksavarın rat tat seslerinin ritmiyle fırçalıyorsunuz. Sonra saldırı başlıyor, ki bu da tam öğle yemeği vaktine denk düşüyor.

Karşınızdaki camın, düşen tonlarca patlayıcı ile parçalanma ihtimalini düşünürken bulaşıkları yıkamak eğlenceli oluyor. İlk iki gün içeriye girmek için koşuşturduk ve duyduklarımızı üzüntüyle dinledik. Şu anda sadece iç çekiyoruz, gökyüzüne bakıyoruz, küfredip ne yapacaksak yapıyoruz. Tabii bunu bugünlerde hareketli bölgeden uzakta bulduğumuz için yapabiliyoruz. Ciddi olarak sadece birkaç yüz metre ötede bulunan iki aptal uçaksavar tüfekleri için endişeleniyoruz. 'Hedef'lere yakın oturan insanlardan haber aldığımızda bizi yaşatan Allah'ımıza şükrediyoruz.

Dün gece bombalar Bağdat'ta büyük bir iletişim noktasını vurdu. Şu anda Bağdat'ta arayamadığımız ve bizi arayamadıkları bölgeler var... Tekrar internete girebileceğime dair tüm ümidimi yitirdim. Oraya bakmak için arabayla gittik, hayret verici. Sanki bina içeriden patlatılmış gibi. Üç katın içinden bakabiliyorsunuz. Burası el-Ma'amun bölgesindeki Saddam Kulesi'nin tam yanında. Allah'a şükür hâlâ Raed'i arayabiliyorum. Ama o kendi akrabalarını arayamıyor. Operatör sadece 'aradığınız numara kullanılmamaktadır' diye mekanik bir cevap veriyor.

Caddeler çok kalabalık ve Bağdat, üzerindeki kiriyle çok

kötü görünüyor. Her şeye sanki kamuflaj yapılmış. Herkes sokaklarda arabasını ve sokakları yıkıyor. Birkaç dükkân daha açık ve şaşırtıcı bir biçimde a-Sa'a Restoranı tek bir gün bile kapanmadı. Bağdat'ta hepimiz henüz daha ciddi anlamda kötü günleri görmediğimizden eminiz.

Öte yandan Basra çok kötü durumda. Amerikalılardan televizyonda 'insani yardım' konusunda tek bir kelime daha duymak, televizyonu kırıntıya neden olacak. Bizi dilenciye benzeten bir küstahlıkları var. Üzerimizde silahların geliştirilmesi ve araştırması için yaptıkları saha-araştırmaları çalışmalarını ödememiz gerekiyor ve bir de bunu sanki bize 'insani yardım' yapıyormuş edasıyla yapıyorlar.

Kusura bakmayın ama eğer şu milyon dolarlık bombalarını üzerimize atmaya devam etmezseniz daha çok işe yarar, uzun vadede bizim için daha iyi olur. Her ne kadar sevmesem de, Es Sahaf'ın dediği gibi tam 'timsah gözyaşları.' Bir şey zevkle gülmeme neden oldu, Kuveyt Kızılay* arabaları (bu arabalarla ilgili ne düşündüğümü söylemesem iyi olur) Safwan'da durup yüklerini boşaltmaya başladığında insanlar, etrafında toplanmaya ve kamyonların içine girip dağıtım işini kendileri yapmaya başladılar. O sırada İngiliz/Amerikan askerleri de onları izledi. Iraklılar kamyonların etrafında ne diye bağırmaya başladılar dersiniz? Bil rooh, bil daam nafdeek ya saddam! (Ruhlarımızı ve kanlarımızı Saddam için feda edeceğiz.) Felaket habercisi, her şey yeni başlıyor.

Amerikan hükümetinin yaptığı çok üzücü bir açıklama. Irak ordusu tüm erkekleri Amerikalılara karşı savaşması için zorluyormuş ve savaşmazlarsa ailelerini öldürmekle tehdit ediyormuş. Sanırım savaşmak istemiyorum demek pek bir işe yaramayacak.

*Kızılhaç dengi organizasyon.

19:30 (Onbirinci gün)

Bugün şehrin etrafında iki tane tek-kişilik gösteri vardı.

Bir adam Abu Nawas'taki BM binasının tam önündeki ağaca kendini zincirlemişti. Oldukça komik görünüyordu. Büyük bir tasma takmıştı. Kızgın bir gösterici yerine, kontrol altında tutulan tehlikeli bir kişi gibiydi. Bina boştu ve camlarının çoğu kırılmıştı; çünkü bina, nehre ve birçok bombalanan saraya ve binaya bakıyor.

Diğer tek kişilik çaba daha takdire değerd, hatta arabamızın komasını çalmaya ve ona bağırarak cesaret vermeye çalıştık. Tek başına enformasyon bakanlığının tam yanındaki El-Salia kavşağında duruyordu. Elinde Arapça 'Iraklılar Ürdün ve Mısırlılardan İnsani Yardım Almayı Reddediyorlar' yazan bir pankart vardı. Doğru yoldasın! Keşke onunla birlikte durabilecek cesaretim olsaydı, ancak şu anda en çok korunan yerlerden birinde duruyor. Enformasyon bakanlığı da, yolun tam karşısındaki Irak TV binası da hedefler arasında ve Hizbi'ler* etraftalar. Bunun anlamı bu kişinin kendisinin de bir Hizbi olabileceği, ancak biz yine de Irak meselesine gelince susmak için para alan ve ardından insani yardım yapmaya kalkan bu ülkelerden gelecek yardımı kabul etmiyoruz.

Enformasyon bakanlığı boşaltılıyor. Dün etrafında bir milyon insan vardı, muhabirler binaya konuşlanmıştı. Bugün tüm uydu çanakları toplanmış, çadırlar sökülmüş ve etrafta üzerinde TV yazılı birkaç araba kalmış. Bu arabaları Filistin Meridyen otelin yakınında gördük. Ancak hepsi *el-Arabiya* ve *BBC* seyrediyorlardı, anlaşılan kameraları başka yerdeydi.

Bugünün şehir turu, dün gece Bağdat'taki telefon santrali bombalamalarına bakmaktı. Çoğu süprüntüye dönüşmüş. Dün gece çok ağır bir saldırı oldu.

* Parti üyeleri.

Olay tam günlüğüme giriş yaptığım anda oldu. Evi şimdiye kadar sallanmadığı gibi sallayan iki patlama ya da bir dizi patlama oldu. Patlamanın sesini duymadan önce ayağınızın altındaki yerin sallandığını ve duvarların döküldüğünü hissedebiliyordunuz.

Küçük telefon santrallarının başına ne geldiğini gördükten sonra el-Dawoodi'deki küçük santralın da başına aynı şeyin gelmiş olmasından korktum. Çünkü bu santral bize çok yakın. Dün gecenin bombalamalarından sonra Raed'i de arayamıyorum. G. de ilk bombalanan santraldan sonra hiçbirimizi arayamıyor. Sanki başka bir şehirde yaşıyormuş gibi geliyor. Çok uzakta ve bizi arayamıyor.

Hiçbir yerde güzel haber yok. Tünelin sonunda ışık yok –ve Amerikan ilerlemesi güven vermiyor. Eğer evde ruhsal durumu ölçen bir barometremiz olsaydı şöyle yazardı: Saddam cehenneme gitsin ve bir an önce Bush'un eline düşsün. Kimse Amerikan ordusunun memnuniyetle karşılanması gerektiğini düşünmüyor, Amerikan hükümeti de Irak hükümeti kadar küfrü hak ediyor.

1 Nisan 2003, Salı

18:50 (On üçüncü gün)

Fazlasıyla ihtiyacım olacağını düşünmediğim tek bir şey var: antasitler. Hava saldırısı sirenleri çalmaya veya ağır bombalar düşmeye başladıktan beş dakika sonra antasitlerin olduğu çekmeceye doğru gidiyorum. Artık her bomba düştüğünde kardeşim Nirvana'nın 'Pennyroyal Tea' şarkısını mırıldanmaya başlıyor... Ancak Irak antasitlerinin hiç tadı yok, sanki Paris flasteri çiğniyorsunuz gibi bir tat veriyor.

Son iki gündür ağır bombardıman altındayız. Gündüz çok sessiz olmasına rağmen bahse girerim yoğun bombalama gece başlayacak. Her geçen gün düşen bombaların sayısı artıyor. Ağır bombalar düştüğü anda eviniz üstünüze yıkılacak zannediyorsunuz. Dün gece saat 02:00 civarındaki birkaç patlama tüm evin sallanmasına neden oldu, ayağınızın altındaki yerin hareket ettiğini hissedebiliyorsunuz. Bu bombaların bir yetimhane olan 'Irak Köyü'ne düştüğü söylendi. Hepimiz biliyoruz ki 'Irak Köyü' Cumhuriyetçi Ordunun kullandığı büyük bir alanın sadece bir parçası, o yüzden ikinci kere bomba atılmış olması şaşırtıcı değil.

Adhamiya bölgesine giderek oradaki hasara bakmak istedik. Bir başka telefon santralı daha yerle bir olmuş. Etrafındaki işyerleri kullanılmaz durumda, birer iskelet haline gelmişler. Sanki duvarlarından birini itsek hepsi yıkılacak. Birkaç metre ötede de bir zamanlar ev olan bir tuğla yığını duruyor. Birkaç sokak ötede ise Irak Uydu Kanalı var. Transmisyon kulesinin darbe alıp eğildiğini görebiliyorsunuz, ancak yanına ulaşamadık, oraya giden tüm sokaklara bariyerler koymuşlar. Adhamiya çok kalabalık bir bölge. Bu bombalar oradaki insanları şok etmiş olmalı.

Sokaklar her geçen gün daha da kalabalıklaşıyor ve gittikçe daha fazla dükkân kepenklerini açıyor. İki hafta boyunca tüm işlerinizi bıraktığınızı düşünebiliyor musunuz? Nüfusun büyük bir bölümü, özellikle dükkân sahipleri, bakkaliyeler ve benzerleri, günlük gelirle yaşıyorlar. İki hafta boyunca parasız kalmak, uzun bir süre. Gündelikçilerin birçoğu günlük yevmiye alıyor ve bütün bu insanlar iş olmadığı için evlerinde oturuyorlar.

İşyerlerine yakın oturan iş sahipleri dükkânlarını açıyor; bankalar açık (hatta özel bankalar bile) ve hayat devam ediyor. Her şey iki katı fiyatına, ancak yine de dükkânlardan ihtiyacımız olan şeyleri alabildiğimiz için mutluyuz. Çünkü bu gelecek olan daha zor günler için aldıklarımızı saklayabileceğimiz anlamına geliyor.

Eğer Basra bir örnek olarak ele alınırsa, Bağdat cehennem döner. Anlaşılan Amerikan/İngiliz ordusu, Bağdat'a batıdan girecek, bu da bizi tam yol üstü kılıyor. Irak hükümeti de bunun farkında, çünkü oturduğumuz bölge gittikçe daha çok ordu karargâhına benzemeye başladı.

Bugünlerde başınıza gelebilecek en kötü şey, yaşadığınız yerin yakınında boş ya da inşaatı yarım kalmış bir evin bulunması. Böyle yerlere hükümet el koyuyor. Şu anda bizim komşularımız Hizbiler. Arka taraftaki iki caddede daha da kötü bir durum var; gün içinde oraya park eden arabaların sayısı ve tipten bu anlaşıyor. Ana cadde hendekler yüzünden savaş alanına benziyor. Sadece kum torbaları değil, aynı zamanda etrafında roketatarlar taşıyan insanların olduğu derin kazılmış siperler var. Herkesin etrafta olması eğlenceli. Nasıl olup da Bağdat'ı işgal edebilirler ki? Korkarım Bağdat'ın sınır bölgelerinde, oturduğumuz yerler savaş bölgeleri olacak.

Halen 24 saat süren kesintisiz TV bombardımanını görmeye çalışıyorum. Haberler tam benim paranoyaklığıma göre. Ya kulaklıklarımınla yaşıyorum ya da aptal video filmleri seyreliyorum. *Taş Devri* evdekilerin favorisi haline geldi.

Doğrusu bir şey yazmaya korkuyorum, yorgunum ve tü-kendim. Yine de dışarı çıkıp nereler vurulmuş bir baktık. Evet her yer vuruluyor. Sohbetler istisnasız şu cümleden ibaret ‘Bunların nesi var? Delirdiler mi?’ Artık televizyona ya da haberlerdeki yalanlara katlanamıyorum. Nereye bakarsanız bakın güzel bir haber yok.

Bağdat her dakika daha da korkutucu bir hale geliyor. Şu anda her yerde ordu mensupları var. Amcam evinden taşınmak zorunda kalacak; çünkü evine yakın bir yere uçaksavar bölü-ğü yerleştirilecek. Bizim yaşadığımız bölge de çok iyi görün-müyor. Etrafımız, mevcut her türlü askeri araç gereçle sarılmış durumda. Buralardaki her okul, şu anda ya parti ya da ordu merkezi haline getirildi. Yürürken etraftaki okulların önünden geçmemeye çalışıyorum. Devekuşu manevrasını deniyorum: bunda bir zarar görmüyorum = kötülük defolup gitsin.

Haber programları beni deli ediyor, ama tek seyrettiğimiz de onlar. Özellikle Pentagon Show programını seviyorum: er-kek rahatsız edici yüz ifadeleriyle, kadınsa abartılı kostümle-riyle çıkıyor. Ancak yine de, bugünlerde en eğlenceli program Irak ve Amerikalıların brifinglerinden oluşuyor. Es Sahaf, her televizyona çıktığında kendini biraz daha aşıyor. Ve eminim kimse oolouj’un ne olduğunu bilmiyordur. Haberlerden kaç-manın en iyi yolu kulaklıklarınızla yaşamak.

İki saat önce üzerimizden geçen uçakların gürültülerini duyabiliyorduk, geçmeleri saatler sürdü. ‘Korkmak’ tam doğ-ru kelime değil. Tedirgin, sinirleri bozuk, kızgın demek lazım –bazen sadece birine bağırma istiyorsunuz. Irak ve Ameri-kan hükümetlerinin bunu insanlar için yaptıklarını söylemek-ten vazgeçmelerini istiyorum. Ayrıca BENİM ADIMA DE-ĞİL pankartı taşımak istiyorum.

Paçacı* yaptığı ropörtaj ve talk showlarıyla tüm Arapça

*Adnan Paçacı, Saddam karşıtı sürgünlerden sorumlu bir devlet adamı. Irak’ın eski Dışişleri Bakanı olan Paçacı Irak Demokrat Grubu’nun lideri.

haber istasyonlarında dolaştı. Eğer onun ve Çelebi'nin arasında bir seçim yapmak gerekse, Paçacı'yı seçerdim.

Bombardıman aralıksız sürüyor. Şu anda Amerikan/İngilizler, bu bireyin 'kalbini ve aklını' kazanmak için yapılan bu savaşta zafer kazanmıyorlar. Bu durum hangi yöne doğru giderse gitsin, hayatımın geri kalanı daha zor olacak. *BBC*, *Cezire* ve *Arabiya*'da haber sunucularını o kadar sık görüyorsunuz ki onları rüyanızda görmeye başlıyorsunuz, hatta saçlarını kestirdiklerinde bile fark ediyorsunuz. Bir keresinde *el-Cezire*'de haber sunan bir spiker, rengini kötüye boyadığı saçlarıyla dikkatimi çekmişti.

4 Nisan 2003, Cuma

16:30 (On altıncı gün)

Dün gece hiç uyumadım. Amerikan ordusunun Saddam Uluslararası Havaalanı'nda olduğu doğruysa, Raed'in evinin yarım saat uzağındalar demektir. Telefon açılmıyor, bense onun evine gitmeye biraz korkuyorum. Birkaç gündür telefonlar komik durumdaydı. Telefonda çok komşu bölgeyle aranızda dahili telefon sistemi bağlamış gibiydiniz, eğer aynı telefon santralındaysanız beni arayabilirsiniz.

Ön cepheyi oluşturarak öleceklerini düşünen Cihat, Fırat bölgesindekiler ve Ameriyalı yolu üzerinde oturan insanlar, korkudan evlerinden taşınıyorlar. Amcalarımdan birine su ve yiyecek kaynaklarını bize aktarması için yardımcı olurken, yarım saat boyunca kendimi başıboş bir ülkede hissettim. 'Havaalanı için yapılan savaş' başladığı anda biz de oradaydık. Batıdan bir saldırı daha geldi ve biz o noktada yakalandık.

On dakika içinde bütün bölge hareket etmeye başladı. Birdenbire yol boyunca batıya doğru Bağdat'ın dışına çıkmaya çalışan arabalar birikmeye ve ters yönde ilerlemeye başladılar. Ağır silahların sesi çok yakından geliyordu. Çok da uzak olmayan evimize doğru iki arabada giderken ana yolun giriş

noktalarındaki yerlerini alan Hizbileri, orduyu ve fedaileri gördük. Gazali Köprüsü'nü kapatmaya karar vermeden birkaç dakika önce geçtik. Herkes delirmiş gibi hızla ilerliyordu.

İki saat sonra tüm şehrin elektriği kesildi. Bağdat'ın batı kısımlarında bile elektrik yok. Su da kesildi, ancak birkaç saat sonra geldi. Acaba şehrin elektriğini Iraklılar mı Amerika-lılar mı kesiyorlar?

Bombardıman ve ağır top ateşi saat 18:00'den 21 ya da 22'ye kadar sürdü. Daha sonra gece yarısı saat 00:02'de şiddetli patlamalarla tekrar başladı. Bazı aptallar kalaşnikof-larını ve silahlarını ateşlemeye başladılar ve benim parano-yak teyzemin Amerikan birliklerinin sokakta olduklarına ta-mamen inanmasını sağladılar.

O gece kör karanlık sokaklarda devriye gezen silahlı bir araç vardı. Ana caddede oturan amcam telefon açtı ve birlik-lerin gelmesiyle caddenin bir savaş alanına döndüğünü söyle-di. Tam kapılarının önünde Hizbiler konuşlanmış durumda. Sabah onlara çayla kek ikram ettiler ve çantalarını hazırladı-lar. O caddede taşınmayan bir tek onlar kaldı.

Televizyondaki konular:

• Diar el Umari ve Tayseer Alluni: Ülkeyi terk etmeleri is-tenen iki *el-Cezire* muhabiri (Diar, Iraklı ve bu onun başının belada olduğunu gösteriyor). Büyük olasılıkla Thuraya* tele-fon kullanırken yakalandılar ve casuslukla suçlandılar. Bu-günlerde böyle şeyler çok sık oluyor.

• Necef'te bulunan insanlar, Amerikan ordusunun İmam Ali'nin türbesine girmesini engellemek için para topluyorlar. Birlikler silahları aşağı dönük ve yere çömelmiş şekilde

*Irak hükümeti Thuraya uydu sistemine (merkezi Birleşik Arap Emirliklerin-de) bağlı uydu telefonlarının kullanımını yasakladı, çünkü bu telefonlar yer belli eden mesaj gönderiyorlar. Hükümet ülke çapındaki 'düşman' transmiyon-ları tespit edebilmek için insanlardan Thuraya telefonlarını teslim etmelerini istedi. Amerikalı komutanlar da kendilerine eşlik eden muhabirlerin Thuraya telefonları kullanmalarını yasakladı.

bekliyorlar. Komutanları olduğunu düşündüğüm birisi onları ‘gülümseyin gülümseyin’ diye uyardı; sonra Amerikalıların önünde oturan bazı Iraklılarla el sıkışmaya gitti. Kameralara bağırarak bir Iraklı ‘Şehir tamam! İmam Ali hayır!’ diye bağırıyordu. Mesele Amerikalıların türbede saklı Iraklı asker bulunup bulunmadığına bakmalarına izin verip vermemektir.

• Fetvalarla ve işgalci orduyla ilgili kim ne söyledi mücadelesi ve onlara yardım edip etmeme konusu: Buradaki ve yurtdışındaki tüm imamlar hiçbir Müslümanın işgal ordusuna yardım etmemesi gerektiğini söylüyorlar. Ancak el-Khoei’nin* insanların Amerikalılara ‘mani olmaması’ gerektiğini söylediği rapor edildi.

7 Nisan 2003, Pazartesi

11:30 (On dokuzuncu gün)

Amerikalılar buna ‘güç gösterisi’ dediler ve Bağdat’ın İŞGAL EDİLMEDİĞİNİ söylediler. Aslında yüksek bir yörüngeden izleyen herkes için, iyi bir şovdu bu. Kafamızın üzerinde uçan füzelerin sürekli vınlama ve onları izleyen patlama seslerine ek olarak bir kum fırtınası, hayatımızı olduğundan da kötü hale getirecek. Demek istediğim, içinize çektiğiniz kumdan dolayı bağırsaklarınız kırmızı olacak. Camları kapamak delilik. Patlamalar başladığında camları açık tutmak daha güvenli.

Havaalanı ele geçtiğinden beri elektriğimiz yok, suya da güven olmuyor. Eğer 50 cm’den daha yüksek bir musluğunuz varsa su akmayacak demektir. Gün içinde 4 saat gece 4 saat olmak üzere ağırlıklı olarak televizyon seyretmek için jeneratörü çalıştırıyoruz. Bugün babam sabah 08:00’de Bağdat merkezine yapılan bir saldırı haberini izlemek için jeneratörü çalıştırmak istedi. Kuveyt televizyonu El-Sijood Sarayı’nda bulunan Amerikan askerlerinin *Fox News* tarafından çekilen

* Irak’ta bir Şii lider olan Abdül-Mecid el-Khoei, uluslararası İslami bir organizasyon olan al-Khoei Vakfı’nın (www.al-khoei.org) genel sekreteri.

görüntülerini gösterene kadar iki saat boyunca aynı şeyleri seyrettik. Tamamen şok olduk. Hemen sonra da Es Sahaf'ın bir kere daha; gözümüzle gördüğümüz şeyleri yalanlamasını izledik. Halen Bağdat'ta Amerikan askeri olmadığına ısrar ediyordu ve yine bu sebeple *el-Cezire*'nin 'Amerikan medyasının oyuncağı' olduğunu söylüyordu. Aptal. *Cezire*, Amerika'nın 'işgalini' (*Cezire* bu kelimeyi kullanmaya devam ediyor) oldukça sert eleştirmişti, peki süper-akıllı enformasyon bakanı ne yapıyor? Hâlâ onları dışlamaya devam ediyor.

Son üç gündür evden dışarı çıkmadım. Şu anda Pax Otelde fazla güvenli olmasa bile, on beş kişiyiz. Herkes bir sonraki saldırının Bağdat'ın batı/güneybatı bölgelerine olmasını bekliyor ve bize de evimizin cephenin içinde kalacağını söylüyorlar. Tek ümidim, o an geldiğinde Amerikalılara karşı fazla direniş olmaması ve böylece çapraz ateş altında kalmamamız.

Irak TV halen yayın yapıyor, ancak sinyali alabilmek için anteninizi çok yukarıya yerleştirmeniz gerekiyor. 'Koalisyon kuvvetlerinin' yayın yapıyor olduğu söylenen kanallar için hızlı bir arama yaptım, ancak bulamadım. Birkaç saat önce *BBC*'de Rageh Ömer'in birçok insanın anten aldığını gördüğünü söylediğini duydum. Dediğine göre insanlar ona Irak TV'nin yayınlarını seyretmek istediklerini söylemişler, bu tam olarak doğru değil. Savaş başladığından beri, *El-Alem* (Dünya) adlı bir İran haber kanalı Arapça yayın yapmaya başladı, iyi bir anteniniz varsa bu yayını alabiliyorsunuz. Hatta bu kanal olmazsa tek seyredebildiğinizin Irak TV'de Es Sahaf'ın çıkarak Amerikan ordusunun yenilgiye uğratıldığını söylemesi olduğu düşünülecek olursa, bu kanal oldukça bilgilendirici.

Tamam, biraz etrafta dolaşıp Bağdat'ın farklı bölgelerinden insanlarla (hepsi başka bölgelere kaçarken) konuşunca şöyle bir durum çıkıyor ortaya: Saldırı, havaalanının olduğu batıdan gelmemiş, daha çok doğu yönünde şehrin farklı bölgelerinden gelmiş. El-Saydia bölgesi tımarhane gibi. Burası

bir cepheye dönuştü. Bu da Bağdat'ın banliyölerindeki Mahmudiye ve Latifiye'nin de bu durumda olduğunu gösteriyor. 'Havaalanı yolu' dediğimiz bir otoyol var. Bu yol Saydia'dan havaalanına, şehrin etrafında bir tur atarak gidiyor, Qahtan Meydanı dahil bu otoyola bitişik olan tüm bölgelerde çatışma çıkmış. Bağdat'ın Karh bölgesini bu şekilde kestiklerini düşünürsek, sanırım Irak hükümeti utanç içinde kendi kendini yok edecek. Kusura bakmayın, ama etrafta boş boş dolaşan Cumhuriyet Muhafızları neredesiniz?

Halen Raed ve ailesi için üzüliyorum. Şu anda saldırılar şehrin merkezine değil, kenar bölgelerine yapıldığına göre G. şimdilik güvendedir.

10 Nisan 2003, Perşembe

15:00 (Yirmi ikinci gün)

Epey bir süre, evde kalabalık bir grupla yaşayınca, şu anda çok boş geliyor. Ailenin büyük çoğunluğu kendi evlerine dönmeye karar verdiler. Beraber çok güzel birkaç gün geçirmiştik.

4 Nisan: Amerikalılar havaalanında

7 Nisan: Bağdat'a ilerliyorlar,

9 Nisan: Birlikler Firdevs Meydanı'ndalar (Firdevs'in anlamı 'cennet'), sokaklarda Irak askerlerine rastlanmıyor. Sanki birdenbire puff diye yok oldular. Büyük bir ortadan kaybolma olayı bu. Sokaklara atılmış asker postalları ve üniformaları görüyorsunuz; orduya ait araçlar cadde ortalarında bırakılmış. Kadiri mutlak sanki tüm ordu mensuplarını aynı anda yok etti; tıpkı bir peri masalı gibi: '....ve altın araba saat tam 12'de balkabağına dönüşür'

Dün saat 18:00 gibi haberlere bakmak için jeneratörü çalıştırdık. Aman Tanrım! Neler görüyorum? Iraklılar Firdevs Meydanı'ndaki Saddam heykelini indiriyorlar. Amerikan birliklerinin şehre bu kadar girmiş olması bile, bu insanların bu heykeli indirmeye çalışması kadar şaşırtıcı değil. Şu ana ka-

dar birçok arkadaşımız ve akrabamız bize, şehirde 9 Nisan öncesi bile Amerikan askerlerini gördüklerini söylediler. Sadece hükümet binalarında değil, her tarafta görmüşler. Haberlerden her şeyi öğrenemiyorsunuz. Televizyonda Saddam Köprüsü'nden kısaca bahsettiler, ancak Bağdat Üniversitesi'nin yanında olduğunu ve ana başbakanlık kompleksine de çok yakın olduğunu söylemediler.

Dün televizyonda yağmalama olayları gördük. İran haber kanalı (*El-Alem*) çeşitli görüntüler yayınladı. Bu kanal normal antenle de alınabildiği için, jeneratörü olan herkes bu yasa dışı saldırının Bağdat'a kadar ilerlediğini öğrendi. Bağdat'ta Farhud başladı.

Farhud. İlk farhud, Yahudilerin evlerinden sürülmelerinden sonra Bağdat'tan bütünüyle çıkarılmalarıydı –bana tarihlerini sormayın. Bana bunu Diana anlattı. Bu kelimenin Iraklı Yahudilerin evlerine yapılan talan için kullanıldığını bilmiyordum: farhud al yahood. Daha sonra Kuveyt'te organize bir farhud oluşturuldu. Bu çok sistematikti ve devlet tarafından organize edilmişti. Bugün size söylüyorum tarih sadece tekrür etmiyor, insanı üçüncü kere vuruyor.

Kendi şehrinizin gözlerinizin önünde vurulduğunu görmek, anlatılabilecek ve kelimelerle ifade edilebilecek bir acı değil. Sizi kırıgın (veya acılı) bir hale getiriyor. İçinizde aniden bir şey kopuyormuş gibi oluyor ve tüm ümidinizi yitiriyorsunuz. Kendi ellerinizle geri alamayacağınız bir şey. Kapılarınızı, gözlerinizi kapatıyor bu çirkinliğin kara bulutlarının size ulaşamamasını diliyorsunuz. Şu anda hükümetin refahı olarak tanımlanabilecek her şey yağmalanıyor ve yok ediliyor, aslında hepsi kamu malı. Yani aslında kendilerine ait olan şeyleri yağmalıyorlar, ama kim dinler bunu şimdi?

Şu ana kadar özel mülkiyete çok az saldırı oldu. Hükümetin araba dolu mağazaları –Saddam'ın 'hediye' olarak dağıttığı ithal arabalar– talan edildi ve arabalar dışarı çıkarıldı. Üzgünüm, ama anahtarları yok. Bu konuyu kendiniz çözmeniz gerekecek.

Emin olduğum tek bir şey var: Bunları durdurmak için Amerika'nın bir kere parmağını şıklatması yetecek. İçişleri bakanlığı birkaç Amerikan askeri aracının ve askerinin gelmesiyle, yağmacıların menziline çıkarıldı. Kapılar kapatıldı, kimse içeri alınmadı. Şu anda keşke, her sokağın başında bir Amerikan tankı bulunsa diyoruz.

Sokaklarının başlarında Amerikan tanklarının beklediği insanlardan duyduklarımız:

M., Bağdat'a batıdan yaklaşan bir otoyol'un yakınında oturuyor. Amerikan ordusu, sokaklarının sonuna bir denetim noktası kurmaya karar vermiş. Bu ayın 7'sinde olmuş. Birliklerin bazıları geceyi, onun iki katlı evinin damında geçirmişler. Ses çıkarmaya korkarak alt katta kalmış ve yerinden hiç kıpırdamamış.

Sabah pencerenin camını kırdıklarını ve evin içine girdiklerini duymuş. Dışarı çıkıp dikkatlerini çekmek için gürültü yapmaya çalışmış. İyi İngilizce bilir, onlardan evine zarar vermemelerini rica etmiş. Onlar da bir gece önce kapıyı çaldıklarını, ancak cevap gelmeyince evde kimse olmadığını düşündüklerini söylemişler. Bir önceki gece, arkalarından gelen bir arabanın kendilerine saldırdığını ve bu nedenle buradaki evlerden birinde geceyi geçirmeye karar verdiklerini söylemişler. Tekrar arkalarından gelen bir araba tarafından saldırıya uğradıktan sonra, sokağın sonundaki Amerikan tankları, göz önünde olan tüm arabaları yayılım ateşine tutmuşlar ve bu evlerin bahçelerinde saklanan birkaç Fedai tipli kişiyi öldürmüşler.

M., yirmi kadar evin boş olduğunu, batıdan ilerlediklerini duyan insanların ellerinden geldiğince hızlı bir şekilde kaçtıklarını anlattı. Evinden çıktığında vurulmadığı için şanslı olduğunu söyledi. Amerikalılar gözetleme işlerini onun evinden başka eve kaydırmışlar.

Bugün arabasının antenine beyaz bir mendil bağlı olarak bize 'merhaba' demeye geldi (bugünlerde araba kullanmak ya da elinizde beyaz bir parça kumaş olmadan etrafta yürümek

çok tehlikeli, çok fazla ‘kötü’ olay oldu). Gelip bana deniz piyadeleri ve çektiği tank fotoğraflarını anlattı. Bölgeyi bir savaş alanına döndürdükten sonra, şu anda olağanüstü iyi olmaya çalışıyorlarmış, hatta birkaç kişi onları yemeğe davet etmiş. Ne güzel değil mi?

11 Nisan 2003, Cuma

(Yirmi üçüncü gün)

Dün gece 23:00 civarı jeneratörü kapattık, ben ve kardeşim yukarı çıktık. Birkaç dakika sonra tam evimizin arkasından büyük bir patlama oldu ve onu diğerleri takip etti. O kadar yakındı ki kardeşim ‘bizi istiyorlar bizi istiyorlar’ diye saçmalıyordu.

Cam kırılmasını ve dama düşen başka şeylerin seslerini duyarak aşağıya koştuk. Dokuzumuz birden hemen güvenli odamıza doluştuk. Toplam 20 patlama oldu, her seferinde bir sonrakinin evimize isabet edeceğini düşünerek bekledik. Bu 20 dakika kadar sürdü. Kimse kıpırdamaya cesaret edemiyordu. Dışarıda biri “siviliz, siviliz, ateş etmeyin” diye bağınyordu.

Yarım saat daha bekleyip başka bir patlama olmadığını görünce dışarı çıkıp evi ve komşuları kontrol ettik. Herkes sokaklardaydı. Nedense bizim yandaki ev kadar kırık camımız yoktu. Yan caddeden dumanlar ve alevler yükseliyordu. O gece caddeye çıkmaya korkarak, gün ağarınca kadar bekledik. Sabah 07:00 gibi gece neler olduğuna bakmak için dışarı çıktık.

Üç tane ev süprüntü haline gelmiş, iki tanesi yanmış. Mucize eseri üç tane ev boşmuş. Sahipleri Bağdat’tan ayrılmışlar. Alev alan evler bütün gece yanmaya devam etti ve bugün bile hâlâ yanıyorlardı. Üç kişi ciddi olarak yaralandı. Hafif yaralılar yakınlarındaki kişiler tarafından tedavi edildiler. Her yerde parçalanmış camlar var. İki araba alev almış, ancak mucize eseri patlamamış. Olay yeri tarif edilebilecek gibi değil.

Herkes şokta. Caddenin aşağısından biri sordu, “Ne? Yoksa buralarda Saddam’ı evinizde mi ağırılıyordunuz?”

Şarapnelin izlerini takip edebiliyorsunuz. İki cadde arasında tek bir çizgi üzerinde ilerliyor. Bu nasıl bir bomba ki gece yarısı patlıyor ve etrafa büyük şarapnel parçaları bırakıyor?

Amcam ana caddede oturuyor. Şöyle bir olay görmüşler: evlerinin önünde bir tank duruyormuş, o kadar yakınmış ki askerlerin, konuştuğunu duyabiliyorlarmış. Birden bizim evlere doğru bomba yağdırmaya başlamış ve geri gitmişler. Kimsenin ölmemesi bir mucize.

Raed geldi. O ve ailesi aynı gün kendi evlerine döndüler. Dediğine göre Fırat bölgesindeki bombalamalardan dolayı evleri karmakarışıkmiş.

17 Nisan 2003, Perşembe

Son birkaç gündür o kadar çok olay oldu ki kafam kazan gibi. Saman nezlesi zamanı. Palmiye ağaçlarının çiftleşme mevsimi gözlerimin yaşarmasına neden oluyor.

Hâlâ yukarıda uyuyamıyorum, dün gecedен sonra ciddi bir şey olur diye değil. Ama mümkün olduğunca daha fazla tavan ve duvar altında uyumak istiyorum. Yumruk büyüklüğünde şarapnel parçaları ilk duvardan geçebilir; ancak ikincisinde durabilir, bunu görmüştüm ve dersimi almıştım. Milyon dolarlık soru şu: ‘Peki ne oldu? Suriyeli/Lübnanlı/İraklı fedailer bölgenin her yerine dağılmışlardı

Fedailer. Bu artık bir hakaret kelimesi olarak kullanılıyor. Ardından bir dizi küfür daha geliyor. Aptal Suriyeli, Lübnanlı ve tabii ki Iraklılar. Allah adına ölmek istiyorlar, ancak bunun için ne yapıyorlar ki? Kafir inançsız saldırganların karşısında mı duruyorlar? Hayır, çünkü tavuk gibi korkuyorlar. Sivil bölgelere gidip saklanıp işe yaramaz bir havan topu mermisi ya da bir iki kalaşnikof sıkıyorlar. Ama o tek bir kurşuna karşılık aldıkları cevap, cehennem gibi bir dizi mermi ya da bölgede bulunan evlerde ne varsa. Bu Bağdat’ta bir süredir yaşa-

niyor ve farklı bölgelerdeki insanlar, bizim sokakta olduğu gibi şanslı değiller.

Bazen sessizce sokulan bu aptalların geceyi geçirmek için neden sokağımıza geldiklerini bile bilmiyoruz. Bağdat'ta üstünde bu tür olaylar sırasında ölen insanların adı yazılı siyah kumaşlar görüyorsunuz. Amerikalılar evlerimizin arasındaki bölgede bulunan fedailere karşı tam bir savaş başlatma kararı verdiklerinde, durum daha da kötüleşti. Jamiya ve Adhamiya bölgelerinde neler olduğunu gördüm. Bir kadın saldırıdan saatler sonra bile evinden çıkmaya korkuyordu, çünkü bahçesindeki çimenlerin üzerine, fedailere ait bir parça düşmüştü.

Şu anda fedailer nerede görülseler kovalanıyorlar. Bazen, silahları yoksa taşla kovalanıyorlar. Eğer evinizin yakınlarındaysalar huzur içinde uyuyamıyorsunuz. Aptallar. Eğer ölmek istiyorlarsa tek başlarına ölsünler, yanlarına bir dizi insanı da almasınlar.

Suriye'den gelen kaçıklar yetmezmiş gibi, zaten Iraklılar da kendilerine zarar veriyor.

Yağmacılar. Bu nasıl açıklanır? Televizyona çıkıp tüm yağmalamalar için 'biz değiliz, yurtdışından gelenlerdir' (Kuveytlileri kastediyorlar, ancak bunu söylemeye korkuyorlar) diyenlere inanılıyor mu? Irak'ın şu durumundan ne kadar 'Irak'ın yabancılar tarafından sistematik olarak yıkımı'nı sorumlu tutabiliriz ve kaç tane Iraklıyı suçlu tayin edebiliriz? Televizyonda şöyle bir şey duydum, kim söylemiş bilmiyorum: 'Eğer Cengiz Han üzerine atılan mürekkeplerden dolayı mavi olarak Tigris'e döndüyse, bugün gökyüzü, yanan kitaplardan yükselen dumandan ötürü siyah.'

Akılcı olmaya çalış ve başarısız ol. "Çok yaşa Saddam" diye bağırıp tepinen kalabalık, bugün televizyonda "teşekkürler Bay Bush" diye bağırıyor. Gerçekten de teşekkürler. Bunlar kendilerinin olanı geri isteyen bir halk değil, bunlar serbest kalmış suçlular ordusu.

Peki Amerikan ordusunun elleri ne kadar temiz? 'Biz bir

şey yapamadık' deyip sıyrılabilirler mi? Tabii ki öyle değil. Eğer sizin için kapıları açarsam ve sizin çalmanızı seyrederssem, ben de suç ortağı olmuyor muyum? Onlar kapıları açtılar. Ancak özgürlüğe giden kapıları değil, kaosa giden kapıları açtılar ve kendilerine kalmasını istedikleri kapıları da kapalı tuttular. Görmezlikten gelmeye karar verdiler. Her şey olup bitene kadar, planlı olarak tanklarıyla görünmediler, sonrasında zaten ortada bir şey kalmamıştı.

Kendimizi her şeye kapattık. Öfkeli kalabalıkları, sukûnete davet etmenin hiçbir anlamı yok. Oh evet Ulusal Müze'nin önünde duran tank için teşekkürler. Ve arka kapıdan yağmalama yapılırken tankın içinde bulunan güneşin altında aylak aylak yatan birkaç asker için de teşekkürler.

Yağmalamaktan bahsetmişken son yıllardaki en büyük kaçakçı kim biliyor musunuz? Uzun bir süre Saddam'ın özel korumalığını yapan Arshad. Hatta birkaç sene önce Ninevah'ta bulunan kanatlı minyatürün kafasını ülke dışına çıkarmaya çalıştı; ancak bir fiyaskoyla sonuçlandı ve küçük işlerle yetinmek zorunda kaldı.

Haberlerde bahsedilen yağmalamadan birkaç gün sonra Tikritli bir memur G.'ye Ulusal Müze'den 70 parça teklif etmiş. O ve diğer Tikritli arkadaşlarının 150 parça malı ve ayrıca başka bir dönemden kalan değişik parçaları varmış. (Bunların orijinal olmadığı, taklit oldukları ortaya çıktı, en azından Amerikalılar çalıntı parçaların resimlerini gösterdiğinde G.'ye böyle söylemişler, ama bu da bir başka hikâyeye).

Ulusal Müze'den 10 dakika uzaklıkta olan Saddam Sanat Merkezi duvarlarında modern sanat eserleri yerine şu anda beyaz lekeler var. Resimlerden bir kısmı çalınmamış, ancak parçalanmış ya da kurşunlanmış. Şu anda güzel bir konsept oluşturmuşlar. Resimden nefret mi edersiniz? Gidip vurun. Garip şey.

Bazı yerler var, orada elinizde silahla görülecek olursanız, ölürsünüz, ancak eğer resimleri ya da kubbeleri vuruyorsanız kimse silahlardan rahatsız olmuyor. En kötüsü de tabii şu ap-

tal el-Zubaidi* ve sözde Sivil Yönetimi. Televizyonda onun işe koyduğu polis arabaları ve sözde polislerini gördünüz mü? Ben de onları televizyonda gördüm, hatta onları gördüğüm tek yer televizyon. Güçlü bir sosyal yapısı olan bölgelerdeki insanlar, polis karakollarına el koyup suçluları yakalamaya ve engellemeye başladılar. Polis mi? Beni güldürmeyin.

Birkaç günde bir Raed ve G.yi görüyorum. G. imkânsız ve delice maceralarından birinin sonunda kendini *Guardian* eki-biyle çalışırken bulmuş. Onları tekrar görebildiğime çok sevindim. Amerikalıların varlığı ve Irak hükümeti hakkında konuşamayacak kadar yorulana dek tartıştık. Genellikle Raed sonunda bana ve G.ye ahlaki prensipleri olmayan pragmatik domuzlar olduğumuzu söyler. Alnıma 'DİKKAT EDİN! PRAGMATİK DOMUZ' yazan bir işaret koymak ister. İşgalci kuvvetlerden ve Amerikanın demokrasi kurmamıza yardım edeceğini sanan benim gibi kaçıklardan bahseder durur. Ancak tek anlaştığımız konu, eğer Amerikalılar gidecek olurlarsa, bizlerin deli mollaların ve imamların eline düşeceğimiz. G. ise ruhlarımızı Amerikalılara satmak için uygun bir zaman olduğunu söylüyor.

23 Nisan 2003, Çarşamba

Dün otuz şişe içme suyu olmasına rağmen susuzluktan ölüyordum. Cebimde 30.000 dinar vardı; ancak 2.000 dinar verip bir şişe su alamadım. Eskiden bu fiyata 4 şişe su alırdık; ama savaş var ne yapalım). 10.000'lik kâğıt paralardan toplam 30.000 dinar, üzerinde çalındıklarına dair damga olan 10.000'likler dolaşıyor. İşgal öncesi 10.000'likler olduğuna kimseyi ikna edemezsiniz.

Hikâye şöyle: para basan matbaalar da her yer gibi yağma-

*Irak Ulusal Kongresi Lideri Ahmed Çelebi'ye yakınlığıyla bilinen, sürgündeki eski bir Iraklı Muhammed al-Zubaidi nisan ayında kendisini Bağdat'ın valisi ilan etti. Ancak, Amerikan kuvvetleri tarafından tutuklandı ve kendisine ait olmayan bir yetkiye sahip çıkmaktan suçlandı. Çok üzücü.

landılar. *El-Cezire* tahrip edilmiş 10.000 kâğıt para matbaa makinesini gösterdi ve sonra da kim olduğu belirsiz bir Iraklıyı (tek bildiğimiz yağmacılardan biri olduğu) gösterdi, bu kişi basılmış ancak henüz numaralandırılmamış 10.000'liklerin ve baskı kalıplarının (ne deniyorsa, biz bunlara kalisa diyoruz) çalındığını söyledi. Kâğıt ve güvenlik şeritleri de çalınmış. *El-Cezire* şu anda piyasada dolaşan paranın sahte basılmış paralar olduğunu söyledi. Sokaklarda kaos hâkim. 10.000'lik dinarlarınız dükkânlarda kabul edilmiyor. Bir yanda da sizin 10.000'lik dinarlarınızı 8.000 dinara alanlar var. Peki Bay Zubaidi ne diyor? 'Mali danışmanı' ise –El-Çelebi'nin dostu olan bir başka kendi kendine atanmış eski hırsız– Irak Merkez Bankası'nın bu parayı karşılayabileceğini, bu yüzden ortada sorun olmadığını söylemiş. Hoppala. Sen kim oluyorsun da merkez bankası hakkında fikir yürütüyorsun?

10.000'lik dinarlar konusuna geri dönmekten önce bir konu daha var. Bu devletin yeni saltanat asası ve tahtı nedir biliyor musunuz? Bir Thuraya telefon ve Irak Ulusal Konferans bayrağı –Çelebi'nin adamları. İnsan merak ediyor. Yine de, el-Zubaidi'nin söylediği her şey tuzlayarak alınabilir. Bizler Amerikalıların söylediklerini dikkate alacağız. Kukladansa, kukla ustasına bakmayı tercih ederim.

Eve dönünce, gerçek bir bankanın yöneticisi olan, tipik bankacı M. amcamı buldum. Neler olduğunu anlattıktan sonra bir süredir kuklacılarla toplantılar yaptıklarını ve bu 10.000 dinarlık kâğıt para sorunuyla ilgili bir açıklama yapacaklarını söyledi. Ancak halka inebilmek için bir yol buluncaya dek bu, daha çok bankalar düzeyinde olacak. Çünkü halen televizyon, radyo ve elektrik yok. Amcam çabuk köşeyi dönmek isteyen ve işleri daha da berbat hale getiren akbabalara küfretti durdu. M. amcam yüksek ahlaklı atını sürüyor ve ufuğa doğru ilerliyor. Bense 10.000 dinarlık kâğıt paralarım la ne yapacağımı bilmiyorum. Yaksam mı? Ya da kâğıttan uçak mı yapsam? Parçalayıp konfetti mi yapsam? Amcam ise duymak istediğim cevabı verdi: "Bana ver. Yarın sana 250 di-

narlık kâğıt paralar halinde getireyim.” Bana kızılıyordu, ancak ben ailede bir bankacı olmasından son derece mutluydum.

Son birkaç gündür Çelebi, Zubaidi vs. kişiler hakkında son derece kötü düşünceler içerisindeyim. İsimleri geçtiği anda kendimi onlara küfretmekten alıkoyamıyorum. Onlar ve iğrenç bayrakları.

Kim onlara Mansour Sosyal Kulübü ve Irak Avlanma Kulübü’nde kamp yapma izni verdi? Mevcut üyeliğim hakkında ne yapmam gerekiyor? Başka nerede büyük kapalı yüzme havuzu bulurum? Cidden bulamam. Birdenbire Bağdat’ı işgal eden şu yabancı siyasi partilere ne oluyor? Kamu malına hiç mi saygıları yok? Ya da ‘yağma mevsimi’ olduğunu düşünerek istedikleri yerde kamp yapabileceklerini ve kamu binalarını ‘özgürleştireceklerini mi’ sandılar? Ulusal Mühendislik Danışmanlık Binası’ndaki PUK.* Mansour’daki Muhaberat binasındaki KDP. Ordu askere çağırma merkezine el koyan INC.** Çocuk halk kütüphanesindeki İslami Dava. Bir bankaya el koyan bir başka İslami bir kuruluş. Dışarı! Dışarı! Kendi arka bahçenizi boşaltın. Bu binalara girmeye hakkınız yok.

Tek bir ‘özgürlüğüne kavuşturulmuş’ binayı alkışlanmaya değer buldum, çünkü sembolikti. Harthiya’daki Merkez Muhaberat Binası’nın yan girişinde kırmızı spreyle boyanmış Irak Komünist Partisi yazısını görürsünüz. Dehşetli, çarpık ve tersyüz bir şekilde burası Irak komünistlerinin merkezidir. Bu binalar tutuklanan, işkence gören ve öldürülen Irak Komünist Partisi üyeleriyle doludur.

Dün Irak Medya Network’u yayın yapmaya başladı. Çıldırarak bir şey yok. Anlaşılan bir saat kayıt yapıp, sonra onu 24 saat boyunca yayınlıyorlar. Bu yayını, koalisyon radyo istasyonu olan ‘Enformasyon Radyo’ ile birlikte ağırlıklı olarak koalisyon güçlerinin yaptığı duyuruları iletmek için kullanı-

* Patriotik Union of Kurdistan (Kürdistan Yurtseverler Birliği)

** Irak Uusal Kongresi

yorlar. Radio Free Irak/Irak Özgür Radyosu. Avrupa'dan Ahmad el-Rikabi'yi getirtmişler. Dün ayrıca Irak medyasından kişiler (gazeteciler, tv ve radyocular) Meridyen Otel'in önünde işlerini geri almak için gösteri yapıyorlardı. Sırada bekleyin! Hepimiz işlerimizi geri istiyoruz.

İşin ironik yanı 'Irak Savaşı' denilen bu büyük medya festivalindeki son birkaç hafta boyunca tek bir Iraklının bile sesinin duyulmaması oldu.

Meridyen Otel'de (Irak Medya Merkezi) G.nin kulak misafiri olduğu bir konuşma şöyleymiş:

1. Kadın Gazeteci: Ah tatlım nasılsın? Uzun süredir görüşemedik.

2. Kadın Gazeteci: Sanırım en son Kabil'de görüşmüştük.

1. Kadın Gazeteci: Saçmalama.

2. Kadın Gazeteci: Şu sıralar koşturmak zorundayım, ama Pyongyang'da görüşürüz ne dersin?

1. Kadın Gazeteci: Kesinlikle.

Irak artık manşetlerde değil. Bir sonraki savaş için arayış devam ediyor. Eğer Suriye'de olacaksa haber networkleri, seyahat masrafları için fazla para ödemek zorunda kalmayacaklar.

26 Nisan 2003, Cumartesi

G. ve ben bir ayak işi için Meridyen Otel'e gittik. Meridyen'e gittiğimiz gün, medyanın büyük bir kısmı otelden ayrılıyordu, eğer uzun süre kalacaksanız kendinize bir ev ayarlamak daha uygun oluyor.

Otelden çıktıktan sonra bir süre durup Meridyen'in önündeki gösteriyi izledik. Irak ordu mensupları Alwiyah kulübünde takılıyorlardı ve herkes, iş başvuru formuna benzeyen

fotokopiyle çoğaltılmış kâğıtlar satıyordu.

İki otelin tam önünde bir pazar kurulmuştu. Arabalarının önünde duran Thuraya (www.thuraya.com) telefon sahipleri, dakikası 5 dolardan yurtdışıyla telefon görüşmesi yaptırmayı teklif ediyolarlardı. (Gerçekte bir dolardan daha az tutuyor.) Fotokopi dükkânları, bugün koalisyon güçleri insanlara ne atıyorlarsa onun fotokopisini çekiyorlar. Katlanabilir sandalyeli ve önlerinde tezgâhı olan insanlar, dolarlarınızı bozmayı teklif ediyorlar. Önlerindeki tezgâh ne işe yarıyor bir fikrim yok, bir ofise benzemek için olabilir. Sigara satıcıları, sandviççiler satış yapıyorlar, ancak bunlar yenilecek kadar güvenli görünmüyorlar. Atmosfer bir festivali andırıyor. Sadece canlı müzik ve bira standına ihtiyacımız var.

Neyse...

G. bir falafel sandviç aldı ve ikimiz de ZemZem Cola içtik. Bağdat, adını Mekke'deki kutsal kuyudan almış olan ZemZem Cola ile dolup taşıyor. Bu kola İran'da üretiliyor ve çok tatlı bir tadı var. Bir süredir ZemZem Cola içiyorum, umarım bana iyi gelir.

1 Mayıs 2003, Perşembe

İşçi Bayramı. Dünya işçileri birleşiyor. Irak Komünist Partisi ve Irak Komünist İşçi Partisi duvarları kırmızı posterlerle donatıyor. Komünist İşçi Partisi'nden Nadia Abdül Mecid'in Bağdat'ta olduğunu duymamıştım. Yine de isimlerinde bazı estetik değişiklikler yaptıkları takdirde onlarla, gönüllü olarak çalışabileceğimi söylüyorum. Kalplerini cüzdanlarının yanında taşıyan birçok diğer partinin aksine, bu insanların kalpleri doğru yerde. Fakat "Komünist" mi? Eğer aniden kırmızı yıldızlar ve üzerinde orak çekiç olan düğmeler takmaya başlayacak olursam, bir The Communards hayranı gibi gözükeceğim. Aslında Bay Somerville'e* karşı olduğumdan değil; ama ben o aşamadan geçtim ve hiç kimse de onun o falsetto (erkeklerde yüksek perdeden ses) sesinin yanına söyleyemez.

Said el-Bazaz ve gazetesi *Az Zaman* (www.azzaman.net) Bağdat üzerine saldırılarını başlattılar. Bu gazete, çeşitli partilerin propaganda amaçlı bastığı gazetelerle karşılaştırıldığında, onlardan iyi görünüyor. *Az Zaman*'ın arkasında güçlü bir sermaye varmış gibi görünüyor ve içerisinde de çok az ilan var. Alef yaa (www.alefyaa.com) adı verilen çok iyi bir kültür sayfası var. Ama insanlar ellerine geçirdikleri her şeyi okuyorlar zaten.

Yeni Irak adındaki –bir avuç Iraklı gazeteci tarafından finanse edildiği için şu anda haftalık olarak yayınlanan– bir gazete hariç, geri kalanların tamamı saçmalıktan ibaret. Eski Irak gazeteleri gibiler: X partisinin liderinin "kendi adamları arasında" bir resmi, o partinin büyük başarılarının haberleri vs, vs, vs. Bir tek sokakta kestane satanların işine yarıyorlar –iyi kâğıt külâh oluyor bunlardan.

*Jimmy Somerville, 1980'lerin The Communard grubunun solisti.

Said el Bazaz, “Tüm Baasçıları dışarı atın!” demenin ne kadar saçma olduğunun bir başka örneğidir. Bu şahıs, rejimin büyük gazetelerinden birinin editörüydü. Ülkeyi Saddam hakkında bir kitap yazmak ya da benzeri bir sebeple terk etmiş ve bir daha asla geri gelmemiştir. Eğer “Baassızlaştırmak” yoluna giderseniz (Çelebi’nin ifade ettiği gibi) bu durumda sanırım el-Bazaz’ı dışarı atmanız gerekir; ancak bu bir hata olacaktır. Adına çıkan gazete, kendisinin Irak medyasının şekle sokulmasına yardımcı olabileceğini göstermekte. Onun gibi birçok kişi var. Tabii ki birçok Baasçı tarafından işlenen affedilemez gaddarlıklar da var, ancak ev hapsine alınmış olan her Iraklıyı da koymaya gerek yok. Bunun anlamı okullarda tek bir öğretmenin, üniversitelerde hiçbir profesörün kalmaması ve bir kamu kurumunda çalışan herkesin işini bırakmak zorunda kalması olacaktır.

G. bunu söylediğim için beni öldürecek. O hâlâ kitlelerin ayaklanmasını bekliyor. “Kızıl Mollalar” adını verdiği bir şeye inanıyor. İslami Dava Partisi ile Komünist Parti’nin bir koalisyonunda olması gerekir diyor. Tsk tsk bu öneri bir Hıristiyan’dan geliyor! Belki de The Communards kasetlerimi ona vermeliyim?

İnsanlar ne yapacaklarına kendileri karar veriyor zaten. Birçok kişi işine dönmek için yapmasına rağmen, bazıları artık iflah olmayacak kadar Baasçı olduğunu bildikleri bazı kişilerin altında çalışmayı reddediyor. Bir arkadaş, servis aracılığıyla işe gidecekken, orada çalışan Baasçılardan birine dönüp, o otobüse binecekse ayakkabılarını kafasına fırlatacağını ve otobüsten dışarı atacağını söylediğini anlattı. Otobüste başka Baas Partisi üyeleri de varmış, ama herkes kötü elmanın kim olduğunu biliyormuş. El Çelebi’nin Baassızlaştırmak planı gibi genellemeler, problemleri çözümüyle anlayacağınız.

Güneydeyse Baasçıların kendilerini öldürmelerinden korktukları kişilere saldırılar düzenlendiklerine dair hikâyeler anlatılıyor.

Ve yağmalama devam ediyor. Bir hafta öncesine kadar çalınabilecek en cazip şeyler; araba plakalarıydı. Araba sahipleri plakalarının çalınmasını önlemek için arabalarının içerisine koymaya başladılar. Üzerinde plakası olmayan bir sürü araba çalındıktan sonra, bunu yasal göstermek için başka bir yol bulunmak zorundaydı; çünkü plakasız araçlar sokaklarda durduruluyordu. Bu durumda araca üç farklı yöntemle plaka takılıyor. Bunların en kötüsü plaka fabrikasından çalınanlar, çünkü bunlar için belge göstermenin hiçbir yolu yok –bu plakalar mevcut değil– ve 15.000 dinar (o günlerde 1 dolar yaklaşık 2.000 dinar ediyordu) gibi ucuz bir rakama satılıyorlar. İkinci iyi alternatif ise sokaklarda satılmak üzere bulunan plakalar, bunlar park halinde olan araçlardan çalınmış plakalar, ancak bunların da belgeleri yok. Alınacak en güvenli plaka ise, belgeleri tamam olan plakalar. Bu tip plakalar için oldukça fazla para ödemeniz gerekiyor ve eğer şanslıysanız bu “özgürlüğüne kavuşturduğunuz” araca benzer başka bir aracın belgelerini bulabilirsiniz –kimse şasi numarası gibi şeylere bakmıyor bile.

Ama bu artık eskidi. Eğer girişimci bir yağmacıysanız, Bağdat çevresindeki silah fabrikalarına gidiyorsunuz. Orada bulacağınız top mermileri çok rağbet gören mallardır –metalleri eritilip kullanılır. Ve bu mermilerin sonsuz bir kaynağı bulunmaktadır. Qa’qah (al qa3qa) fabrikasının çevresinde her gece bunları koruyabilmek için büyük savaşlar verilmektedir. Şu anda yaklaşık otuz ölü ve bir sürü yaralı var. Koalisyon güçleri, bu manzaranın tadını çıkartıyorlar ve fazla muhatap olmuyorlar.

Birçok konuda böyle davranıyorlar. Sanki biraz sıkılmış gibi, yağmaların sürüp gidişini seyrederek oturuyorlar. Bazen, eğer çok zahmetli değilse –eğer tanklarının önüne atlayıp “Ali Baba! Ali Baba!” diye bağırırsanız– neler olup bittiğini kontrol etmek için gidip bakıyorlar. Ne tatlı, öyle değil mi? *Binbir Gece Masalları*’nın içindeki minimum ortak nokta bulunmuş oldu. Ne de olsa herkes Ali Baba ve Kırk Hara-

milerin hikâyesini bilir, ama herkes İngilizce konuşamaz. Yani eğer şanslıysanız Amerikalılar Ali Baba'nın ne yaptığını kontrol etmek için gelirler. Bazen bunu umursarlar, bazen de bu durum umurlarında bile değildir.

Birkaç gün önce, El-Raşid Sokağı'ndan aşağı doğru yürürken Amerikalılar bir "Ali Baba" durumuyla ilgilenmiş gibi görünüyordlardı –hatta biraz fazla ilgilenmişlerdi. İki küçük zırhlı araç sokaktan aşağı doğru iniyordu. Arkasından ise ellerindeki silahı öne doğrultmuş birkaç asker koşarak geliyordu. Onlar, bu mide bulandırıcı şakanın tadını çıkartırlarken, kendimi, içeri girip kontrol etmek istedikleri bir binanın tam önünde buldum. İki araç gerçekten hızlı bir şekilde geldi ve biri önümde diğer ise arkamda durdu. Askerler daha da hızlı koşmaya başladılar, bense "Ateş etmeyin! Ateş etmeyin!" diye bağırırken neredeyse altıma kaçırıacaktım. Ateş etmediler.

Ertesi gün aynı binanın yanından geçtim, girişi yanmış gibi görünüyordu. Neredeyse istatistik bir bulgu.

G.'de kuzeyde bir yerlerde, dikenli tel örgünün yakınında dururken benzer bir olaya tanık olmuş. Adamın biri, elleri ceplerinde üzerinde bir dishdasha ile bir arabanın içerisinden çıkıp tel örgülere doğru yürümeye başladığında G. orada öylece duruyormuş. G.'nin yanında duran bir asker, şarkı söyler gibi bir edayla kendi kendine mırıldanmaya başlamış ve "ellerini cebinden çıkart" dedikten sonra silahını adama doğrultmuş. Neyse ki adam elleri cebinde yürümekten vazgeçip burununu kaşımaya başlamış. Böylece asker de silahını indirmiş.

Belli ki birileri ABD ordusunun biraz halkla ilişkiler çalışması yapmasının zamanı geldiğine karar vermiş. Bu yüzden askerlerini şehrin çevresinde dolaş ve konuş görevi yapmaya gönderiyor. Birkaç gün önce, Ameriyah Yolu'nda dört tank park etmiş halde duruyordu. Askerler ise beşli gruplar halinde volta atıyor ve dükkân sahipleriyle gevezelik ediyorlardı. Üstlerinde çelik yelek ve ellerinde silahları vardı, ama yine de dostane görünmeye çalışıyorlardı. Gülüyorlar ve gördükleri şeylerin fiyatlarını soruyorlardı. Birisi elinde içi şeker do-

lu bir torba vardı; çocuklar da diğer askerin sırtına çıkmışlardı. Adamlar şişelerce Pepsi satın aldılar ve dükkân sahibi onlara, Irak ekmeği sundu. Bu sahneyi daha sonra başka bir yerde daha gördüm.

Bugünlerde bulunulması en tehlikeli yerlerden biri de benzin istasyonları –bu aralar oralarda çok fazla kaza oluyor. Uzun kuyruklara girmiş beklerken başınıza pek çok şey gelebilir. Ben genellikle bugünlerde kalabalıktan sakınıyorum. Kimse ne olup biteceğini bilemez.

7 Mayıs 2003 Çarşamba

Bağdat istasyonundan bir mektup

Not: Bunu bana Salam Pax, bu sabah bir Word dosya eki şeklinde gönderdi. Haftalar süren sessizlikten sonra, her şey birdenbire oluyor: dün kuzeninden, Salam'ın uydu telefon numarasını bildiren bir e-mail aldım. Hemen aradım. Salam'ın babası aksi yaşlı adamı oynamaya karar verdi ve bana "iki dakika" sonra yeniden aramamı söyledi, bende öyle yaptım. Salam'ın sesi gayet iyi geliyordu. Kısa bir süre içerisinde olabildiğince çok konudan bahsettik. Daha fazla lafı uzatmadan, onun son gönderimlerini sunuyorum. Lütfen eğer varsa, biçimlemedeki gariplikleri mazur görün. İsteyken günlük yazmamam konusunda daha önce uyarı almıştım, bu nedenle şimdi bunu temizlemeye zaman ayıramam.*

Diana'dan Not: Konuşmayı bitirmeden şöyle dedim: "Salam, sadece bir şey söylemek istiyorum." Ve komşuları rahatsız etmeden söyleyebildiğim kadar yüksek sesle şöyle bağırdım: "Kahrolsun Saddam Huseyin!" Gerçi adama karşı kişisel hiçbir garezim yok, hatta adamdan nefret etmek benim için çok güç; çünkü benim yaşlı, sevgili amcama çok benziyor (amcam yaşasaydı benzerlerinden biri olarak kullanılabi-

* Burada kastedilen 24 Mart ile 1 Mayıs arasındaki günlere ait son 15 günlük internet girişi.

lirdi). Bunun üzerine Salam'da; artık böyle şeyleri, akrabalarınızın ve arkadaşlarınızın sürüklenerek götürülmesi ve öldürülmesi korkusu olmaksızın söyleyebildiklerini şöyle açıkladı: "Sokaktaki herkes sanki nakarat gibi bunu söylüyor, "Kahrolsun Saddam! Kahrolsun Saddam! Kahrolsun Saddam..." (Aslında Salam "nakarat" kelimesini kullanmamış olabilir, ama siz ne demek istendiğini anlamışsınızdır.) Sanırım bizim, bir Iraklı açısından bunu söyleyebilmenin ne ifade ettiğini anlamamız mümkün değil. Bu 35 yıl bir bodrum katına tıkilıp kalmak ve şimdi yeniden ışığa çıkmak, gözlerinizi kırpıştırıp, gördükleriniz gerçek mi, yoksa rüya mı diye merak etmek gibi bir şey olmalı.—Diana Moon

Eğer bunu okuyorsanız, işlerin benim umduğum gibi gittiği ve Diana ya da kuzenimin günlüğe ekleme yapabildiği anlamına gelir. Başıma gelen en komik şeylerden biri de, Beyrut'taki patronumla savaştan sonra yeniden konuşmak (Thuraya bir ilan verip şöyle demeli: "Irak'ın Özgürlüğü Operasyonu –bu size Thuraya telefonlarıyla işbirliği halinde getirildi.") ve onun bana Diana Moon adında birinin onlardan Salam Pax diye birini isteyip rahatsız ettiğini öğrenmek. Ona nerede çalıştığımı söylediğimi bile hatırlamıyorum. Diana, sen Gotham'ın (New York şehrinin takma adı) kurnaz bilgesisin.

Bugün Karada Caddesi'nden geçerken E-MAIL GÖNDERİLİP ALINIR, UYGUN FİYATLAR yazan bir ilan gördüm. Yarın oraya gidip bir bakacağım. Eğer fiyatlar gerçekten makulse, haftada bir ya da iki kere gidip günlüğümü kendim güncellemeyi başarabilirim.

Önce size bu savaşın, vakit kaybı olduğunu belirtmeme izin verin. Sakın özgürlük adına taviz vermek nutuklarına da girmeye kalkmayın. Bir şekilde, bombalar tepenize düşmeye başladığında ya da sokağınızın başında makineli tüfeklerin sesini duymaya başladığınızda artık "seçkin özgürlüğünüzü" pek fazla düşünmez oluyorsunuz.

Şu anda ne zaman taksiye binsem kavga ettiğim şoförler

gibi konuşmaya başladım.

İnanılmaz ücretler talep edip yanı sıra (onları suçlayamazsınız; benzin fiyatlarına on kez zam yapıldı; o da eğer benzin alabiliyorsanız) söylenmeye ve sızlanmaya başladılar. Sonra da şöyle devam ederler; “İyi de, başımızda Saddam varken, şimdiki gibi kargaşa yoktu ki.” İşte bu genellikle benim o kızgınlık moduna girişimi sağlayan sihirli sözcüktür. Biz Iraklılar ya balık hafızasına sahibiz, ya da yalnızca kötü zamanları hafızamızdan silip atıyoruz. Onlara son savaştan sonra yenisinden elektriğe kavuşmamızın ne kadar sürdüğünü soruyorum? İki aylık savaştan sonra, işleri şu anda olduğu noktaya getirmek iki yılımızı aldı diyorlar. Onlara su var mıydı, diye soruyorum? Kötü diyorlar. Ya arabanız için benzin? Yoktu. Peki ya iş? Yüzlerce kişi sokakta dolaşıyor, kahvehanelerde oturuyordu. Peki her şey eski haline nasıl geldi? Hüseyin Kamel,* yeniden yapılanmanın o imkânsız yükünü yerine getirmeleri için insanları, kelimenin tam anlamıyla kırbaça dövdü.

Daha sonra onları susturacak soru gelir: ‘Pekâlâ, sevgili Bay Taksi Şöförü, Saddam’ınızı geri almayı ister miydiniz? En azından artık yeni bir Irak umut edebildiğimize memnun değil miyiz? Ya da biz Iraklılar oturup yakınmak ve homurdanmaktan daha iyisini yapamayacak bir grup aptal mıyız? Sabredin, bunun gibi günler için tam otuz beş yıl beklediniz, bu yüzden söylenmek yerine işe koyulun.’ Konuşmamı bu şekilde bitirdim.

Gerçek şu ki, eğer müdahale olmasaydı bunlar asla olamazdı. Saddam’ın heykeli indirilirken izlediğimizde, teyzelerimden biri bu günü göreceğini hayatı boyunca asla düşünmediğini söylemişti.

AMA...

Savaş, sonucu ne olursa olsun, arkasında bir yıkım bırakır.

*Hüseyin Kamel, Irak Askeri Sanayileşme Organizasyonu’nun (Iraq’s Military Industrialization Organisation) eski direktörüdür (Irak silah programından sorumlu). 7 Ağustos 1995 yılında Ürdün’e iltica etti. Irak’ın geçmiş silah programları ile ilgili dokümanları UNSCOM’a sağlamıştır. Irak’a dönmüş ve 23 Şubat 1996’da da öldürülmüştür.

Kızılhaç'ın ölü insanların vücutlarını şehrin sokaklarından toplamak ve onları düzgün şekilde gömmek için yardımcı ol-sunlar diye gönüllülere yalvardığı günler olmuştu. Hastane bahçeleri mezarlıklara dönüştürülmüştü. Elektriğin olmadığı ve birileri gelip kim olduklarını teşhis edene dek cesetleri saklayabilmenin hiçbir yolunun olmadığı günler geçirmiştik.

Ben bir olduğumu itiraf ediyorum. Gerçekler canımı yak-tığında –üzerime gelip beni ayıltınadığı takdirde– üzerini ka-patıyorum. Annem, Bağdat, ABD ordusu tarafından alındık-tan sonra bir kez dışarı çıktı ve bir daha –ben her şeyin nor-mal ve yerli yerinde olduğuna dair söz vermeden– çıkmama-ya karar verdi. Sanırım ailede devede keşiş manevrası başlıyor.

Bu günlerde bir şeyler NORMAL gibi görünüyor. Hayat bir şekilde akmaya başladı. Duyguları kanıksıyorsunuz, olay-lar artık sizi şok edemiyor. Eğer inanmanız gereken tek bir şey varsa, bu da hayatın ileriye doğru devam etmek için sizi itecek bir yol bulacağıdır. İnsanoğlu kolay adapte olabilen bir varlık. Böylesi aptal bir türün kendisini bu gezegen üzerinde yok olmadan tutabiliyor olmasını açıklayabilmenin tek yolu bu. İnsanlar fiziksel ve duygusal olarak çok çabuk uyum gösterebilen varlıklar.

Şu aralar internetten çekilme semptomları gösterdiğimi de itiraf etmeliyim.

Bu nedenle günlüğe girilmesi gereken on beş giriş işte bu-rada, her nerede olmayı hak ediyorsa.*

* Bu günlük girişleri şu anda kendi kronolojik dizilimlerine göre sıralanmıştır.*

Yalnızca kısa bir not yazacağım, çünkü eğer gecikirsem Raed beni öldürür.

Şu anda e-maile yalnızca erişimi olan birine erişmekle kalmıyorum bir de telefon bağlantım var. Bu nedenle Diana'yla konuşma imkânım oldu. Benim İngiliz gibi konuştuğumu söyledi. Ardından Stefan'da aradı. Eğer bir süredir günlüğümü okuyorsanız Stefan'ın, ben Viyana'da yaşarken, dört yıl aynı evi paylaştığım kişi olduğunu bilirsiniz. Bugün tekrar arayacağını söyledi; günlük ve diğer konularla ilgili olarak konuşacak biraz daha vaktimiz olacak. Bu “konuşmamızın” sonunda günlüğün Avusturya'da bir yerlerde yayınlanacağından eminim; çünkü o da bir Avusturya Haber Ajansı'yla çalışıyor. Eğer daha fazlasını öğrenmek istiyorsanız ona sormalısınız; çünkü onun kimlerle görüştüğünü ben bilmiyorum. Mesela savaşın başlamasından birkaç hafta önce e-mail yoluyla yaptığımız röportajı hâlâ ne yaptığını bilmiyorum.

Dün Diana'ya koskoca bir günlük girişi yolladıktan sonra, Karada'dan aşağı doğru bir yürüyüş yaptım ve bir dondurma dükkânının önünde park halinde üç tank gördüm. Fazlasıyla gerçek dışıydılar. Hava karardıktan sonra, El-Ameriyah Sokağı'nda konuşlanmış askerlerin dördü ellerinde bizlerin laleh adını verdiğimiz kerosen ışıklar tutarak yürüyorlardı. Bunları sokağın sonundaki mağazadan almışlardı; jeneratörleri filan bozulmuş olmalı. Gece nöbetlerini çok romantik bir ışığın altında yapılacaklar anlaşılan.

Laytah.

:: *salam* 05:57 [+] ::

Bir saatlik internet girişi için beş Amerikan doları! Birileri bunun suyunu çıkartıyor. Merak ediyorum, acaba yarım saatlik ödeme yapmama izin verirler mi?

Şikâyet etmiyorum. Bir hafta önce biri bana internete girebileceğimi söylemiş olsaydı, inanmazdım bile. Orada, burada açılmaya başlayan bu tip merkezlerin sayısı giderek artıyor. Bu durumda fiyatlar aşağı inecek demektir. Ayrıca, bugün Sınırsız İletişim (Communication sans frontiers) adlı sivil toplum örgütünün yardım için Irak'a geldiğini duydum.

Muhtemelen Kızılhaç Örgütü'nün yaptıklarını yapacaklardır: yani Bağdat'ta bir merkez ve Irak'ın içinde dolanan bir grup. Kızılhaç telefon servisini Bağdat çevresine taşıyormuş (tabii o da eğer bulabilirseniz). Her mahallede iki gün kalacaklar ve bu haberin ağızdan ağza yayılmasını istiyorlar. Genellikle uzun kuyruklar ve bekleme listeleriyle karşılaşılıyor; ama herkes yine de çok memnun.

Birçok kişinin uzaktaki akrabalarına nasıl olduklarını iletebilme imkânları yok. Birkaç Arap TV istasyonu (özellikle de *El-Cezire*) kameralarını sokağa yerleştirdiler ve insanların yurtdışındaki akrabalarına haber göndermelerini –o anda onların seyrettiklerini umarak– iyi olduklarını söylemelerini sağlıyorlar. Sınırsız İletişim ekibinin girişimi yaptıkları gibi büyük minnetle karşılanmıştı. Aksi takdirde dünyayla iletişim kurmanın tek yolu gidip bir Thuraya telefonu almaktı –ki bu da her koşulda çok pahalıydı (700 dolar! İki hafta önce 1.500 dolarken fiyatı düştü– ve bu fiyata arama bedelleri dahil değil). Yeni bir şebeke kurulana kadar daha ne kadar süre geçer bilemiyorum. Çünkü önceki telefon şebekemiz bir harabeye döndü.

Bugün hiç Salam'a uygun olmayan bir karar verdim. Raed'in güneye yapacağı iki günlük ziyarete birlikte gitme konusunda beni ikna etmesine izin verdim. Ben biraz korkağımdır. Bağdat çevresinde gördüğüm kötü şeylerle başa çıkmak konusunda o kadar iyi değilim. Ben şehrin içinde adeta at gözlükleriyle dolaşıyorum. Raed'in geçen haftaki ziyaretiyle ilgili anlattıkları, kozamın içerisine daha da gömülme isteği yarattı.

Bu Raed neyin peşindeydi? Raed son iki haftadır kendile-

rine Çatışmanın Masum Kurbanları İçin Kampanya (Campaign for Innocent Victims of Conflict- CIVIC) –isimden önce kısaltmayı düşünmüşler öyle değil mi?– adını veren küçük bir grupla çalışıyordu. Bunlar, askeri harekâtın yapıldığı yerleşim bölgelerini dolaşan ve ellerinde formlarla sivil halk arasındaki ölümler ve yaralılarla ilgili bilgi toplayan çok küçük bir grup, gönüllü ve yarı gönüllü (demek istediğim, bu kişiler harcadıkları çabanın hak ettiğinden çok daha az para alıyorlar) ekibi. Aynı zamanda sivil halktan bu zulme maruz kalanların sayısını tespit etmek için hastane kayıtlarını da topluyorlardı. Şimdiye dek Bağdat'ta yaklaşık 5.000 yaralı ve ölü buldular ve diğer Irak şehirleri için de ekipler oluşturmaya çalışıyorlar.

İşte Raed'in beni dahil etmeye çalıştığı olay da bu: Kerbela, Samawah, Nasiriye ve Basra'ya gideceğiz. Ardından Kut'a döneceğiz. Bu isimlerin size tanıdık gelmeleri gerekiyor. Savaş sırasında oldukça sık saldırıya uğramışlardı. Raed daha önce bu yerlere gitti zaten (Kut hariç) ve orada bazı ekipler oluşturdu bile. Samawah'te üniversitedeki arkadaşlarımızdan biriyle buluşacağız ve geceyi onun evinde geçireceğiz, çünkü şoförümüz Ebu Saif gece geç saatte Nasiriye'ye gitme ve geceyi orda geçirme fikrinden pek hoşlanmıyor. Ayrıca söylediğine göre yolculuğumuzun güvenli olmayacak tek bölümü Kut'a doğru yapacağımız ziyaret. Şimdilerde bizim de Irak'ta bir Hizbullah'ımız olduğunu biliyor muydunuz? Tam da orada Kut an Amarah'ta. (Hizbullah'ın ne demek olduğunu biliyor musunuz? Bu "Allah'ın hizbi", "Allah'ın tarafı" anlamına gelir.) Bu hizbullah, kendilerini Iraklı Hizbullah olarak adlandıran İran karşıtı bir grup. Hizbullah'ın bölgesine giriyoruz ve bu Ebu Saif'i huzursuz ediyor. Göreceğiz. Cumartesi günü sabah erkenden buradan ayrılacağız; çünkü pazartesi günü geri dönmeyi planlıyoruz. Bize güvenli bir yolculuk dileyin.

Pazardaki silahların fiyatları giderek artıyor. Bir noktada bir el bombasının fiyatı 500 dinar –bir dinar bir doların dört-

te biri değerinde. Bir kalaşnikovun fiyatı 20 dolar ve yepyeni bir Uzi biraz daha fazlaya gidiyor. Bütün bunlar Bağdat-el-Jadeeda ve el-Baya mahallelerinin sokaklarında teşhirde, ancak bunları ucuz fiyata bulabileceğiniz yer Thawra (“Devrim”) mahallesi. (En azından eskiden Saddam döneminde Thawra diye biliniyordu. şimdilerde buraya El-Sadir Mahallesi diyorlar.) Thawra askeri bir mıntıka gibi. Eğer burada yaşamıyorsanız, oraya gitmeyin daha iyi.

Sokak pazarları sanki bir William Gibson hikâyesinden çıkmış gibi görünüyor. Ucuz RAM yığınları (çalıntı tabii ki), kırık monitörlerin ve bozuk harddisklerin yanında satılıyor –ve her tür silah bulmak mümkün.

Aniden kavga çıkabiliyor ve hemen bıçaklar çekilebiliyor –hem de daha beş dakika önce satın alınan bıçaklar. Burada tuhaf askeri görünüşlü eşyalar da satılıyor. Ve size elektrik ısıtıcısı diye bilgisayar kasaları satan kişiler var. Bunlar daha önce asla bir bilgisayar kasası görmemiş insanlar.

Gerçekten, kesinlikle gerçek ötesi. Program CD’leri, film CD’leri ve ucuz porno. Ve “Saddam’ın suçları” adında beş CD’lik bir set. İçinde Halepçe katliamına* ait 1991 yılındaki savaş sonrasında isyanı bastırmaya çalıştıkları dönemde çekilmiş bazı kareler ve Uday’la ilgili bir şeyler vardı. Uday’ın şahsına ayrılmış bir CD bulunuyordu. Ben henüz bunlardan hiçbirini izlemedim. İçlerinde bazı korkunç sahneler olduğunu söylüyorlar, ama Uday CD’si tahmin edebileceğiniz kadar hareketli değilmiş.

Silahlara geri dönersek. Fiyatları giderek yükseliyor; çünkü pazarda en çok rağbet gören şey silah. Yeni Amerikan idaresinin nadir parlak fikirlerinden biri de, eğer bu yağmacılar çaldıkları silahlara karşılık para istiyorlarsa, bu parayı on-

*16 Mart 1988 tarihinde Irak Hava Kuvvetleri Kürtlerin yaşadığı Halapçe’yi kimyasal silahlarla vurdu. 5.000 ölü ve 7.000 yaralı olduğu açıklandı Bu saldırı, İran-Irak Savaşı sırasında, Irak, İran karşısında Batı’nın desteğinin keyfini sürerken gerçekleşmişti. I. Körfez Savaşı’ndan sonra, Halepçe’nin yeniden imarı Irak hükümeti tarafından vahşi şekilde baskı altında gerçekleştirildi.

lara silahları bize getirmeleri için ödeyelim uygulaması. Bağdat'ın dışında insanlara getirdikleri silah ve cephaneliklere adet başına sabit bir para ödendiği söyleniyor. Bağdat'ta ise bunlar piyasa fiyatına sokaktan toplanıyor. Ama yinede kimse Thawra Mahallesi'ne gitmiyor.

Irak'taki sivil Amerikan yönetimi parlak fikirlerle ilgili çekimler yapıyor. Aylar süren "Saddam sonrası" Irak "hazırlıklarına" neler olduğunu merak ediyorum. O 100'er sayfalık raporlara ne oldu? Dick Cheney'nin raporu nerede? Neden her şey hakkında sanki bu adam ortaya çıkmadan önce o konu hakkında hiç düşünülmemiş gibi davranılıyor? Bu "geçici hükümet"in nasıl oluşturulacağına ilişkin kişiler ve fikirlerle ilgili bu hokkabazlık da ne oluyor? Neden sanki hadi şunu deneyelim, hadi bunu deneyelim stratejisini uyguluyorlarmış gibi geliyor? Koca bir ülke üzerinde deneme yanılma yöntemi olur mu?

Burada oluşturulmuş çeşitli teşkilatlar, aralarında öyle fazla koordinasyon varmış gibi görünmüyorlar. Hepimizin ileriye yönelik büyük, emin ve güvenli adımların atıldığını hissetmeye ihtiyacımız var. Mevcut durum hiç de öyle değil. Peki ya boş, anlamsız hareketlere bir ara verip gerçekten problem olan şeyler üzerine yoğunlaşmaya ne oldu? Çocukların okullarına geri dönmelerinin gerçekte ne anlama geldiğini söyleyebilir misiniz bana? Saat altı haberleri için iyi bir konu olmasının dışında tabii.

Okullar yağmalandı. Fedailer hâlâ içindeyken misket bombaları atılan okullar da vardı. "İstihbarat Radyosu" kanalıyla bütün öğrencilerin okula geri dönmelerini çağırmazdan önce, bu rezaleti temizlemek kimsenin aklına bile gelmemişti. Peki ya erzak dağıtım merkezlerinin aniden ortadan kaybolmasıyla ortaya çıkan karışıklığın temizlenmesi? Ya hastanelerin yeniden düzene sokulması? Ya sokakların yeniden yürünebilecek kadar güvenli hale getirilmesi?

Demek istediğim, bu her gün toplanan komitelerin, çocukları yeniden o güvenli olmayan okullara geri dönmelerini sağ-

lamaktan ziyade, ilgilenmeleri gereken bir milyon konu var.

Evet, evet, biliyorum. Sabır. Ama Allah yeri ve göğü yedi günde yarattı.

Kulaklıklarımın içinde yaşıyorum. Bugünlerde olunabilecek en iyi yer burası gibi görünüyor.

:: salam 11:47 [+] ::

E-maillerimi kontrol ediyor ve posta kutumu temizliyorum. Diana'yı mail'lerinizle rahatsız etmeyi bırakabilirsiniz artık. Umarım benden çok şikâyetçi değildir.

:: salam 00:06 [+] ::

19 Mayıs 2003, Pazartesi

Elektronik Irak* ve El-Muajaha'da** çalışan arkadaşlar kibarlık edip, bu gönderimin resimlerini host etmeyi kabul ettiler, böylece gönderiyi onların sitelerine de koyacağız. Elimde çok fazla görüntü olduğunu söyleyerek onları uyardım, tıpkı Arapça özdeyişimizde olduğu gibi “Wa qad u'thira man anthar” (Sizi uyaran birini suçlamayın.) Gerçekten başka şansım yoktu, internet bağlantımı sağlayan yerdeki adamlar benden, 1.2 meg görüntüyü internete yüklemek için 66.000 dinar talep ettiler. Bugünün kuruyla bu yaklaşık 50 dolar. İnsanların, faturanın ne kadar olduğunu öğrendiğinde nasıl tepki verdiklerini görmeniz gerek. Dinarın değerindeki yükseliş nedeniyle, yurt dışından gelen en zengin insanlar bile, bunları çok pahalı buluyor ve takas yoluyla alım yapmaya çalışıyorlar. Şimdilerde ise internet kullanım süresini domates satın alır gibi, pazarlıkla alıyoruz: “Bakın, ekstra yarım saat alırsam, 3.000 dinar daha iner mi?”

Irak'ın güneyinde geçirilen üç gün. Bağdat'tan Basra'ya

*www.electroniciraq.net

**www.almuajaha.com

doğru hızla gidip döndük. Ben yalnızca onlara refakat eden biri olduğum için, nereye gidileceği ve ne görüleceği konusunda söyleyecek bir şeyim yoktu. Raed'in CIVIC ekiplerini kontrol etmesi gerekiyordu (sitelerini kontrol edebilirsiniz, iraqvictimsfund.org –ama Marla* bana sitelerinin şu anda pek bilgi verici olmadığını söyledi). Raed'in birden fazla şehirde ekibi vardı; ama yerlerde de ekipler oluşturması gerekiyordu. Kaostan sonra Irak'ta bir çeşit idari yapıya sahip tek yer hastanelerdi. Ekiplerle çeşitli hastanelerde ve tıp merkezlerinde buluşuyoruz.

Çekilecek bir sürü fotoğraf ve konuşulacak birçok insan var. el-Hakim (SCIRI'nin lideri)** Bağdat'a doğru seyahat ederken bizde güneye doğru ilerliyorduk. Samawah üzerinde yollarımız kesişti. Basra'da Irak'ın en iyi dondurmacı dükkânını keşfettim –gerçekten çok iyi ve ucuz. Eski Basra Sheraton Hotel'inin yanıp kül olmuş halinin resimlerini çekmeye çalışırken bir İngiliz askeri tarafından uyarılmıştım. İşte bu fotoğraf iyi çıkmadığı için çok üzüldüm. Gerçekten harika olurdu: askeri bir araçtan yarı beline kadar sarkmış bir asker, eliyle bana uyarı işareti yapıyor. İşte bu gerçekten Basra'dan geri dönerken yanımda götürülebilecek iyi bir hediye olurdu.

Necef'teki The Saddam Hastanesi'nin adı Sadir Hastanesi olarak değiştirildi. Bir ikon kaldırıldı ve yerine yenisi getirildi. Basra'ya yaptığımız ziyaretten ciddi ciddi bir İran klonu olacağımıza dair endişeler taşıyarak döndüm. Eğer şimdi birileri sokağa çıkıp bir seçim yapmaya karar verse, Humeyni'nin İran'ından daha da korkutucu bir sonumuz olur diye düşünüyorum.

Tekerlekler üzerinde pembe bayraklarla donatılmış neşeli

* Marla Ruzicka, Sürekli Özgürlük Operasyonu'nda zarar gören Afgan ailelere bir fon oluşturmaları için ABD hükûmetine baskı yapmak üzere, Global Borsa ile çalışan proje koordinatörüdür.

** Muhammed Said Bakir el-Hakim Irak'taki İslami Devrim Yüksek Konseyi'nin (SCIRI) lideridir.

bir geçit törenine benzeyen şey el-Hakim'in Samawah yakınındaki karşılama komitesi  ıktı. Neden pembe bayraklar kullanıldığını sormayın bana –bunu ben de çözemedim. SCIRI bayrağının rengi kırmızı, ama görebileceğiniz tek şey pembe bayraklardı.

Bir duvar üzerinde İngilizce olarak şunlar yazılmış: ASİL VATAN NECEF'İN YURTTAŞLARI, FEDAK R EVLATLARI, SAYIN KARDİNALLERİ, TANRI'NIN BÜYÜK MUCİZESİ, MUHAMMED BAKIR EL-HAKİM'İN GERİ D N   N  TALEP EDİYOR. “Tanrı'nın büyük mucizesi” konuşmasını yaparken G.'de Nefef'teydi ve ağıladı. Çok iyi harmanlanmış dramatik efektler bunlar. El-Hakim'in de diğ r  ii partilerinin yaptığı şeyleri yapmakla suçlandığını görüyorsunuz ( rneğın İslami Dava Partisi ve el-Sedir etrafındaki insanlar). G zya ları belli ki kalabalık üzerine istenen etkiyi yaratmıştı. Maalesef, Raed'in zaman ayırıp “Tanrı'nın büyük mucizesi”nin gelişi sırasında Nefef'in nasıl olduğunu göremeyecek kadar çok acelesi vardı.

Kerbela'ya ulaştığımız zaman kar ıla tığım en büyük sürprizlerden biri de, Raed'in buradaki CIVIC grubunda bir kızın bulunuyor olmasıydı. Bir kadının aralarına katılmasınca bir sakınca olup olmadığını öğrenmek için, erkek kardeşini göndermişti. CIVIC'in acil müdahale etmesini istediğı konularla ilgili bir defter tutuyor. Altı tane çocuğı olan otuz yaşındaki anne Um-Hudair'i anlattı bize. Kocasını elli yaşındaydı, ama evleri bombalandığında  lm   . Evleri yıkılmıştı. Um-Hudair ve altı çocuğı şimdi bir handa tek göz odada ya ıyordu. Aynı zamanda hamileydi. Sabah, CIVIC grubundaki kız, Raed'in bir şeyler yapacağı konusunda söz vermesini istedi, ama gerçekte Raed hiçbir şey için söz veremezdi. Bu tip durumlarda, insanları umutlandırmaktan daha k   bir şey olamaz. G r   me yaptıkları kişilere hiçbir söz vermemeleri konusunda grubu uyardık. CIVIC şu anda yalnızca bilgi toplayabilir ve olağ n    durumlarda, bu bilgiyi elinde fon bulunan ve yardım etme kapasitesine sahip bir organizasyona ilet-

mekten başka bir şey yapamaz.

Toplantıdan sonra şehre gitmek ve bize içecek (meyve suyu) bir şeyler ısmarlamak için ısrar ettiler. Sabah bize katılmadı ama Raed'e bir resmini yanına alıp alamayacağını sordu.

Meyve suyu içeceğimiz yer konusunda o kadar emin olmadığımndan, kutuda satılan gazlı içeceklerden içmeye karar verdik. Kufa-Cola. Iraklı Şii alkolsüz içecekleri. (Kufa, içinde önemli bir Şii camii bulunan bir şehir.) Nasıl mıydı? Eminim "Allah'ın büyük mucizesi" olarak nitelendirilen el-Hakim yalnızca Kufa-Cola içiyordur.

Bizler kutu kolalarımızı yudumlarken, bizden yaşça büyük bir gönüllü olan Riyad, evleri bombalandıktan sonra ailelerin ya da ülkenin ekonomik bir durgunluk içine girdiği son iki aydır kirasını ödeyemeyenleri barındıran bir ordu eğitim kampından bahsetti. Bu konu CIVIC'in faaliyet alanına girdiği için Raed, bahsedilen kampa bakmaya karar verdi.

Kampta Saif el-Deen ve onun küçük kardeşi İbrahim'le tanıştık. Saif el-Deen, "s" harfleriyle ilgili problem yaşayan küçük bir çocuk için çok büyük bir isimdi (eğer ona sorarsanız, isminin Thaif olduğunu söyleyecektir). Saif el-Deen (İnancın Kılıcı) ve ailesi, Irak ordusunda asker olan babası son iki aydır kira ödeyemeyince (ayda 10 dolar) kampa taşınmak zorunda kalmışlar.

Kampta toplam sekiz aile vardı. Hepsisi farklı yerlerden geldiklerini söylüyorlardı. Banliyödeki bu askeri merkeze gelmeden önce, şehirdeki boş evlerde izinsiz olarak yaşamışlardı. Onları bulundukları evlerden dışarı atanların kim olduğunu sorduğumuzda, genellikle bunu yapanın yeni kurulan siyasi partiler olduğunu söylediler. Boş binalar "koalisyon kuvvetleri" tarafından bu partilere VERİLMEMİŞTİ. Amerikalılar şu anda bu konuyla ilgilenmemeyi tercih ediyorlardı. Sanırım bakanlıklar ve diğer kamu kuruluşları yeniden işlevlerini yerine getirmeye başladığında, herkes kendi malını geri isteyecektir. Dava Partisi'nin neden halk kütüphanesinin yerini alması gerektiğini anlamıyorum. Her neyse sonuç ola-

rak, hem evsiz kalanlar, hem de partiler kamu binalarını ele geçirmek için yarış halindeler.

Kampa vardığımızda karşımıza çıkan ilk problem, eğitim merkezinin cephaneyle doldurulmasıydı. Ve helikopterden kampa atılan henüz patlamamış bir şey vardı. Çocuklar koşarak bize el bombaları ve diğer şeylerin yattığı yeri gösteriyordu. Bu yerlere uyarı yazıları (koalisyon güçleri tarafından organizasyonlara verilen özellikle patlamamış nesnelerin –mesela el bombalarının bulunduğu yerlere koymaları için dağıtılmış olan uyarılar) koymanın hiçbir anlamı yoktu, çünkü buradakilerin hiçbiri okuma yazma bilmiyordu. Yapılabilecek tek şey, kampın arka tarafına yakın yerlerde yaşayan ailelere cephanelerin bulunduğu yerlerden uzaklara taşınmalarını istemektir. Bunların yalnızca eğitim cephaneliği olduğunu ve tehlikeli olmadığını söylediler. Ve buradan başka yere taşınmayacaklarını, çünkü gidecekleri başka bir yer olmadığını belirttiler.

Irak ordusunun zırhlı araçlarını saklamaya çalıştığı yakınlardaki bir alana gittik. Burası daha sonra helikopterlerden atılan bombaların hedefi olmuştu. Bombalamadan önce askerler ve siviller, el ilanları atarak onları uyarmıştı; ama bazen de bu uyarı yapılmadı. Bu kampta kimse yaralanmadı çünkü insanlar, Irak ordusu sokaklara dört araç yerleştirdikten sonra oradan ayrıldılar. Yalnızca birkaç ev kötü şekilde hasar gördü. Aileler geri geldiler ve tamirat yapılabilecek yerleri tamir ettiler.

Kerbela ile ilgili bu kadar bilgi yeter. Bir sonraki durağımız Necef'ti, sonra da Diwaniya.

Şamiya bölgesinden geçtikten sonra Diwaniya'daki Saddam Hastanesi'ne gittik. Burada tipik Irak kırsal alanlarının görüntüsü var: çamur evler ve palmiye ağaçları. Daha sonra aniden Şamiya kontrol noktası karşımıza çıkıyor.

Şamiya Tıp Merkezi, bir gecede kırk dört sivilin –her biri ABD ordusunun kafasının bozuk olduğu bir gün kontrol noktasının yakınına gitmek gibi bir hata yapmıştı– ölümüne şahit

olmuşlardı. Burada yaşayan insanlar, bize bunun kum fırtınasının meydana geldiği günlerde olduğunu söylediler. Kontrol noktasına yaklaşan her şey, hiçbir ayırım yapılmaksızın vuruluyordu. Araçlardan birisi ölü bir kadının cesedini mezarlığa taşıyan bir araçtı. Ancak sonra içindeki dört yolcuda ölmüştü.

Bugünler kötü günlerdi, yalnızca siviller için değil aynı zamanda “koalisyon güçleri” için de kötüydü. Bu günler, suikast saldırılarının sayısının arttığı ve hatta bu saldırılardan birinde intihar eylemcisi bir kadının kendisiyle birlikte birçok Amerikan askerini öldürdüğü günlerdi. Bu durumda anlaşma şartlarını değiştirmiş oldular. (Bu şekilde mi tanımlamak daha uygun oluyor?) Bir Iraklının Amerikan birliklerinin mevzilendiği bölgeye 50/50 vurulma riskini almaksızın yaklaşabilmesine imkân yoktu.

Raed’in, Diwaniya Hastanesi’nde gönüllü olarak çalışacak birilerini bulması gerekiyordu; ben de onunla birlikte gönüllü arıyordum.

ABD ordusu, hastanenin röntgen makinelerinin ve başka yerlere saklanmış olan diğer aletlerin yerine taşınması ve sahipsiz kalıp yağmalanmaması için yardımcı oluyordu. Daha sonra orada biraz kalıyorlar, resimler çekiyorlar ve çocukların onların geniş pazılarına dokunmalarına izin veriyorlardı. “Güçlü beyler”.

Güneyin her yerinde, gittiğimiz bütün hastanelerde, askeri kuvvetler vardı. Kut’da FIF (Özgür Irak Kuvvetleri –Çelebi’nin Militanları) vardı; bunlar Amerikalıların üniformalarının aynısını giyiyorlardı, onlarınkinde, üzerinde FIF yazan küçük nişanlar takılıydı. Bunlar benim ‘en iyi beş’ listemde bulunmuyor. Evet, ben Çelebi’yi sevmiyorum. İsterseniz gidin mahkemeye verin beni.

Askeri güçlerin orada olması herkesin kendini daha güvende hissetmesini sağlıyordu, o kadar ki, Basra’da, askeri hastane ve tıp fakültesi aynı binada olduğu için, İngiliz güçleri, bu alanı, düzenli katılımın olabildiği ve sınıfların bulunduğu bir okul haline getirmek istiyorlardı. Birkaç metre öte-

de ise birileri “insani yardım” kutusunu bir el arabasına atmış yağmalamak için hastaneden dışarı çıkartmaya çalışıyordu.

Kesinlikle sistemli bir dağıtım yoktu. Gelen yardım kim olursa onun tarafından alınıyor ya da pazarlarda satılıyordu. Bütün bir koliyi 16.000 dinara (bugünün kurlarıyla 16 dolardan biraz daha fazla) satın alabilirdiniz. Ya da sadece istediğiniz şeyleri satın alabilirdiniz. Herkes çikolataları satın alıyor, şeker ve pirinci bırakıyor. Bu sahneler her yerde tekrarlanıyor –Basra’da bu koliler sokak ortasındaydı. Bu kolilerin Kuveyt’ten geldiğini söylemiş miydim daha önce? Pazar da Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan’dan gelen koliler de vardı. Su ayrıcalıklı bir ürün olarak satılıyordu: bir şişesi 1,000 dinara. İhtiyacı olanın minimum bir koli su alması gerekiyordu ve bu 12 şişe su demekti.

Diwaniya daha iyi durumda değildi. Bir şekilde Necef ve Kerbela’da gördüğüm şevki burada bulmakta zorlanmıştım. Her neyse, bir CIVIC ekibi oluşturduk. Bir sonraki adımımız geceyi geçireceğimiz yer olan Samawah’tı.

Samawah’daki ekibi denetlerken, gönüllülerden birisi, insanların şehrin ucunda bulunan toplu mezarlardan dolayı fazlasıyla stresli olduklarını, bu yüzden şehirde fazla dolaşamadıklarını söyledi. Orada gömülü olan kişilerin çoğu Samawah’tandı. En azından gömülenlerin üzerlerinde kimlik kartları olduğu için ve tanınabildikleri için şükretmeleri gerekiyordu. Bütün şehirde vurulmuş olan kişilerin resimlerinin fotokopilerini bulabilirdiniz.

Tüyler ürpertici bir gerçek: Birinci Körfez Savaşı’ndan sonraki yapılanma sırasında, Saddam’ın sadık adamları, işlerini daha çabuk bitirmek için, insanları kamyonlara doldurmuş ve şehrin bir ucuna götürüp onları diri diri gömmüşlerdi. Bu mezarlar, insanların hâlâ üzerlerinde kimlikleri ve elbiseleriyle, yalnızca elleri bağlanmış şekilde bulabileceğiniz toplu mezarlardı. Her mağazanın camında, her duvarda, yüzleri size bakıyor buluyordunuz. Bu tespit edilebilen toplu mezarların büyük olanlarından biri değildi üstelik. Yaklaşık

elli ceset bulunmuştu.

Şehirde bir yürüyüş yapmak istemeyecek kadar yorgundum. Bir sonraki gün hedefimiz Nasıriye'ydi. Orada bir sürü yaralı bulacağımızı düşünüyorduk ve CIVIC'in hâlâ orada bir ekibi yoktu.

Nasıriye'nin resmi bilançosu (örneğin hastanelerden ve bölgedeki tıp merkezlerinden gelenler) yaklaşık 1.000 ölü ve 3.000 yaralı sivilden ibaretti. Nasıriye o kadar büyük bir yer değildi. Bu sayılara bakılırsa, çok kötü günler yaşamışlardı. Hızla Nasıriye Hastanesi'ne gittik ve orada bir ekip oluşturduk. Orada gönüllü olmak isteyen birçok kız olmasına çok şaşırdık, gerçi yine de yapılacak olan işin kapıdan kapıya doluşarak yapıldığını ve bunun bayan gönüllüleri genellikle biraz yıldırarak bir durum olduğunu anlattık onlara. İstikrarsız güvenlik şartları nedeniyle yalnızca şehir içindeki mahallelerde görev almak istediler.

Ne yapmaları gerektiğiyle ilgili olarak onlarla konuşurken, "Jessica"* ismi çıktı ortaya. Kadın gönüllülerden birisi olan Aseel buranın Jessica'nın içinde esir olarak tutulduğu hastane olduğunu söyledi. Hastanelerin her ikisi de şehrin içindeydi ve komuta merkezleri halini almışlardı. Birisinin içinde Fedailer vardı ve Amerikalılar tarafından bombalanarak yerle bir edilmişti; diğerinde ise Ali Hasan El-Mecid, bir başka yere taşınana kadar bir süre konuşlanmıştı. Amerikan kuvvetleri Jessica'yı kurtarmaya geldiğinde "Kimyasal Ali" çoktan gitmişti bile. Hastanenin yöneticisi ve birkaç doktordan sivil kıyafetler giymeleri ve binadan mümkün olduğunca çabuk çıkmaları istenmişti. Hastane hasar görmemişti.

Yaptığımız çalışmanın sonucunun ne olacağını görmek için bekliyorduk. Rapor edilen yaralanma vakalarının sayısının çok yüksek olması nedeniyle Raed, ekibin sayısını 25'e

*On dokuz yaşındaki paralı asker Jessica Lynch 23 Mart 2003 yılında, Nasiriyah'ta gerçekleşen pusuya düşürme olayında ciddi şekilde yaralanmıştı. Iraklıların yaptığı tıbbi müdahale sayesinde hayatta kalabildi. Bir hafta sonra onun için ABD özel kuvvetleri tarafından düzenlenen dramatik kurtarma operasyonu dünya çapında yankı uyandırdı.

yükseltmeyi bile düşünüyordu. Genellikle ekibin topladığı rakam, hastaneler tarafından rapor edilenlerin en azından yüzde yirmi beş üzerinde oluyordu. 1.000 kişilik ölü sayısı gerçekten Nasıriye gibi bir yer için çok yüksekti.

Ekiple görüşmelerimiz uzadığı için orada uzun bir süre kaldık ve sonra Basra ekibiyle olan randevumuza geç kaldığımızı fark ederek oradan aceleyle ayrıldık.

Basra güzel bir yer. Otellerle biraz sorun yaşadık. Çünkü hepsi yabancılarla ve haber ekipleri yüzünden ağzına kadar doluydu. Boş olan yerlerde ise fiyatlar çok acımasızdı. Bir gece için 30.000 dinar ödediğimiz bir yer bulduk –bunu Nasıriye’de ödediğimiz 3.000 dinarla (yabancılar bunun iki katını ödüyorlardı) karşılaştırdınca ne kadar yüksek bir fiyat olduğu daha da bir ortaya çıkıyor. Ama Kima adı verilen yerde muazzam güzellikle yiyecekler ve mükemmel bir dondurma var. Hayır, bu bir reklam filan değil. Gidin ve ananas-azbari isteyin, şaşırtıcı bir şekilde memnun kalacaksınız. İçinde dondurulmuş ananas parçaları var. Kolerayla ilgili o kötü düşünceleri kafanızdan atın ve dondurmanın tadını çıkartın.

Su da biraz problemlidir. Basra’daki insanlar kimyasal tesisler tarafından arıtılmış suya veya bazı insanlar tarafından temiz su sağlamak için kurulan işletmelere muhtaçlar. Bunlara RO su diyorlar (ters ozmos arıtma=Reverse Osmosis purification). Tabii ki bunu satın almanız gerekiyor. Şimdilerde Körfez ülkeleri tarafından bağışlanmış arıtma tesisleri var, ama hâlâ bu suyu almak için sıraya girmeniz ya da gidip sokaktan satın almanız gerekiyor. Bu tesisler çalışmaya başladığından beri sokakta satılan suyun fiyatında biraz düşme oldu. Bütün bunlar Basra şehrinin içinde olup bitenler. Peki ya Basra’nın dışında neler oluyor? Hiç sormayın gitsin.

Basra’daki polis, Bağdat’taki polislerden çok daha şanslı; çünkü askeri koruma alıyorlar. Alkol satılan tüm dükkânların içinde ise koruma yok. Likör satan beş dükkâna saldırılar düzenlendi ve içindekiler öldürüldü. Basra sokaklarında size bir kutu bira satabilecek birini bulmanıza imkân yok. Bağdat’ta-

ki bazı mekânlar da benzer saldırılara maruz kaldı, ama henüz hiç kimse panik yapmadı. Ancak bu bir an meselesi. El-Fartosi, cuma namazındaki hutbede, “hafifmeşrep kadınlara”, Sadon Caddesi’nde gayri ahlaki filmler gösteren sinemalara (filmler bir Britney Spears videosu kadar gayri ahlaki; göbekler ve yalancı öpüşme sahneleri var) ve alkol satan kişilere bu davranışlarını düzeltmeleri için bir hafta zaman verileceğini ve ortalıktaki bu çirkefliği durdurmak için “başka metotlar” kullanılacağını bildirdi.

Basra’da, bir sokağın sonunda, kaldırım olması gereken yerde yaklaşık yüz kişilik bir toplu mezara rastladık. Bu kişiler savaşın erken safhalarında, onları düzgün cenaze törenleriyle gömmenin çok tehlikeli olduğu dönemlerde gömülmüşlerdi. Bu nedenle, bu iş için en yakındaki boş alan kullanılmıştı. En sonuncusu 16 Nisan tarihliydi. Üzerilerinde isimleri yazılı olmayanların ise kimlikleri belirlenememişti. Bağdat’taki Dyala Köprüsü’nün yakınlarında benzeri bir başka geçici olarak düzenlenmiş mezarlık alanı vardı. Orada, köprüünün yakınında, Basra ve çevresinden birkaç kişi gömülmüştü. İsimleri bir yere yazdık ve Basra’daki mezarlıkta bulunan birkaç kişiye camilere asmaları için verdik. Belki bu şekilde ailelerine haber gidebilirdi.

Basra’da bir başka yerde, İslami Dava Partisi merkezlerinin kapısına uzun isim listeleri asılmıştı. Bunlar idam edilen ve Baasçılar tarafından öldürülen Dava Partisi üyelerinin adlarının bulunduğu listeydi. Bu tür sahneleri bütün şehirlerde görebilirsiniz. Kerbela’da listeler asıldığında (sadece Dava üyeleri değil, ama aynı zamanda 1991 yılında isyan sırasında ölen yüzlerce kişinin isimleri) bütün şehrin katıldığı geleneksel üç günlük cenaze töreni düzenlendi. Listede 240 isim vardı; erkekler, kadınlar ve çocuklar –bir aileden yirmi kişi, hatta bazen daha bile fazlası öldürülmüştü.

Zamanımızın geri kalanını fazlasıyla pahalı otelimizde geçirdik. Yalnızca nehir kenarında el-Ashar’a kısa bir yürüyüş yapmak için gittik. Saddam el-Ashar’da askerlerinin anısına

büyük bir anıt yaptırma projesine karar verdiğinde, İran'la savaş bitmek üzereydi. Saddam'ın kendi adamları arasından seçtiği otuz kişinin gerçek boyutlarından daha büyük, her birinin Doğu'yu İran'ı işaret eden heykelleri yapıldı. Bugün bu otuz askerin hepsi yerlerinden indirildi. Yalnızca bir tanesi yerinde duruyor: Adnan Hayrullah, Saddam'ın anne tarafından kuzeni. Saddam tarafından, savunma bakanıyken kendi birlikleri arasında fazla popüler hale geldiği için öldürülmüştü. Geri kalanlar aşağı indirildi, parçalara ayrıldı ve metal değerine piyasada satıldı.

Bir sonraki sabah bir İngiliz ordu devriyesinin sesiyle uyandık. Hızla Basra Hastanesi'ne gittik ve Basra CIVIC ekibiyle buluştuk –gönüllülerin hepsi tıp öğrencisiydi. Bu kez ben gerçekten gördüklerimden dolayı onları dinleyemeyecek kadar doluydum ve direkt olarak konuşmalara dahil oldum. Raed ise sanki şu Duracell reklamlarındaki tavşanlardan biriymiş gibi ilerliyordu.

Biz Nasıriye'deyken, birisi Saddam'la ve kullandığımız parayla ilgili bir şaka yaptı. Aseel cevap verdi: "Ha! Demek artık senin de sesin çıkmaya başladı ha?"

Evet, hepimiz sesimizi yükseltiyoruz şimdi. Aniden herkesin bir fikri oluyor. Herkes kendisinin de bir şekilde bu konuların içerisine dahil olması gerektiğini düşünüyor. Bizlerin yaptığı gibi, şehirlerdeki o gönüllülerle konuşmak, insana gerçekten itici bir güç oluyor. Savaştan önce bir makale vardı, sanırım Makiya tarafından yazılmıştı, ama çok da emin değilim. Bu makalede bütün bu süreçte sonra Iraklıların depolitize olduğunu söylüyordu. Bugünlerde sokaklarda dolaştıktan sonra, bu şekilde düşünmenize imkân yok. Bizim ilgilendiğimiz insanlar genellikle benim yaşlarımda ya da benden daha da gençler. Bizlerde bu ülkede uygulanan politikalara karşı kayıtsız değiliz. Bağdat Üniversitesi bu günlerde hayli ilginç bir yer olacaktır.

:: salam 13:59 [+] ::

İyi haber: Bu yazıyı okuyan bir Iraklı var mı? Tüm dünya-ya yayın bunu. Eğer Bağdat'ta bir aileniz, akrabanız ya da arkadaşlarınız varsa ve eğer telefon numaraları 555 - 556 ve 557 ile başlıyorsa, nerede olursanız olun onları aramaya başlayabilirsiniz. Normal uluslararası arama olarak. Maharetli bir Iraklı iletişim mühendisi, Dawoodi Telefon Santrali'nin üzerine bir anten koydu ve insanların yurtdışına arama yapmalarını sağlamak için bir sürü telefon bölmesi oluşturdu. Bu Thuraya köpekbalıklarından çok daha ucuza mal oluyordu. Dawoodi Telefon Santrali binasına "BURADAN DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM KURMAK MÜMKÜNDÜR" yazan pankartlar astılar.

Bunun sevindirici yanı, çok fazla trafik olmadığı takdirde bu aramaların eğer numaranız belirli bir hattaysa, kendi ev telefonunuza yönlendirilebiliyor olmasıydı. Bu adam Bağdat'ın güneybatı bölgesindeki kişileri çok mutlu etti. Her neyse. Eğer bir Iraklıysanız veya Iraklı birini tanıyorsanız bu haberi mutlaka verin. Ve hemen numaraları çevirmeye başlayın.

Güncelleme: Dawoodi Telefon Santrali Bağdat el-Jadeeda, Amin ve Zayoonu bölgelerindeki telefon santralleriyle bağlantılı hale getirildi. Bu da 77X ile başlayan numaralar anlamına geliyor. Sanırım Bağdat'ta 541 ve 542 ile başlamayan her numarayı denemelisiniz. Biz evimizden sizi arayamayız, ama siz bizi arayabilirsiniz.

Irak dinarı tarihinin en inişli çıkışlı dönemini yaşıyor: bugün bir dolar 2.000 dinar ediyor; önceki gün 950; on saat sonra 1.350. Ve sonra yeniden düşüyor. Mantıklı bir açıklaması yok, en azından benim gibi cahil birinin anlayabileceği bir açıklaması yok.

Eğer bugünlerde benim yerimde olsaydınız, çok ilginç insanlarla tanışmış olurdunuz. www.boar.com'dan Irak'a iki günlüğüne gelmiş olan Mark'la uzunca bir sohbet ettik. Onunla başkanlık saraylarından birindeki yağmalama harekâ-

tından sonra tanıştım. Buluşacağımız otelden içeri girdiğinde tişörtünün altında saklı paslanmaz çelikten yapılmış bir çaydanlık taşıyordu. Pöh! Amatör Amerikalı! En azından altın gibi gözüken bir şey seçseydin bari.

Nasıl tanıştığımızı sormayın. Tamamen tesadüf. Yaklaşık iki saat orada oturduk ve konuştuk konuştuk konuştuk. Şaşırtıcı şekilde süsten, püsten uzak biriydi. Yalnızca şık bir dijital kamerası vardı. Bana sarayın içerisinde çektiği resimleri gösterdi. Buna bir banyo da dahildi. Herkesin banyolarla ilgili takıntıları vardır. Saddam'ın saraylarında çektiğini söylediği resimlerden birinde fazla gösterişli olmayan banyo resimleri vardı. Resimlerin içinde "Saddam'ın Banyoları" özel çekimini bulacağımdan neredeyse emindim. Her neyse. Harika bir adamdı. Mark'ı kastediyorum, Saddam'ı değil.

Bundan bir gün önce ruhumu şeytana satmış gibi oldum. *The Guardian*'dan Rory ile konuştum. Bakın, birçok yabancıнын bulunduğu ve klimalı bir yerde yediğimiz muazzam yemeğin parasını o ödedi. Onunla konuşmak zevkliydi, "konuşma"ımızdan sonra Raed beni gördüğünde, gözlerimin kirletilmişim gibi baktığını söyledi. Yani içimde biraz suçluluk duygusu vardı. Ama serinletici klimanın altında bu da uçup gitmişti. Evet, ben işte böyle ucuzum. Güzel bir şişe içki uğruna ailemi bile satabilirim.

II. Medya Saldırıları başlamadan önce, bir pizza için ne kadar para ödemek zorundayız biliyor musunuz? 2.500 dinar –bir dolardan biraz daha fazla. Şimdi kaç para ödemeniz gerekiyor biliyor musunuz? 6.000 dinar. Yani, 6 dolardan biraz daha az. Döviz kurları tamamen saçmalamış durumda ve emlak piyasası giderek daha da tuhaflaşıyor. Yabancıların izini, eşyaların belirli bir bölgelerde kaçta satıldığını izleyerek sürebilirsiniz. Tabii ki, Rory bana 6.000 dolarlık pizza almadı. Bu çok ucuz olurdu. O fazladan bir 3 dolar daha harcadı.

Yani "Geçici Irak Hükümeti" çuvalladı. Ne büyük sürpriz!!!

Zaten hiçbirinin meraklısı değilim; tek suçlu bu şekilde

geleceğimizi mahveden Amerikalılar. Şu anda içine düştüğümüz kargaşada onların payı büyük. Bu nedenle bunun temizlenmesi için bize yardımcı olmak konusunda sorumluluk almaları gerekiyor. Eee, bunu şöyle ifade edelim ki, kimseyi kızdırmış olmayalım; lütfen şekeri üstte olsun, lütfen şimdi gitmeyin ve deli mollaların beni bir kazığa geçirip, “günahlarımı” düşünmek üzere güneşin altında öylesine bekletmelerine izin vermeyin!

Hükümetin Iraklılara devredilmesinin ertelenmesi “iyi bir şey.” Bu herkese düşünme ve sakinleşme imkânı veriyor. ABD devriyelerinin, Irak polis devriyeleriyle birlikte dolaşıyor olması da çok “iyi bir şey”. Bir başka “iyi şey” de militanların üzerine düzenlenen operasyon. Şu anda PUK, KDP ve Peşmergelerle ilgili olarak ciddi görüşmeler yapılıyor ve kısa adı FIF olan, Özgür Irak Kuvvetleri, –Bağdat’ta araba çalarken yakalanan birkaç amatör için ne kadar da iddialı bir isim– INC’den kışına bir şaplak yemesin diye Çelebi’nin INC’i ile hiçbir işleri olmadığını söylüyor (evet çok doğru, benim adım da Mickey Mouse).

Kendim için not: Gerçekten, Progidy’nin “Kıçıma Şaplak Atın” adıyla çıkacak bir Irak albümünün kapak çalışmasını yapmayı düşünmem gerek. Ben “INC’e Şaplak Atın” adını verirdim bu çalışmaya. Videosunda da Çelebi’nin bir benzeri, Petra Bank’tan çaldığı dolarların arasında çıplak halde yüzerdi.

Zaten var olan 100 siyasi partiye şimdi bir yenisi daha eklendi ve birisinin yok olduğunu da ancak şimdi fark edebildim. Liderleri Bustam, Amerikalılar tarafından tutuklandıktan sonra Iraklı ‘entelektüel bir şey’ ya da her neyse oyundan ayrıldı. Şimdi de kendisini Liberal Demokratik Cephe olarak adlandıran bir grup çıktı. Gerçi Bustam serbest bırakıldı ama daha sonra sesi hiç çıkmadı. Bustam adı, pisliğe bir sürü sineğin üşüşmesi gibi birçok soru işaretini üzerinde topluyordu. Muhtemelen yaptıklarının kokusu çıkmadan üstünü örtebileceğini düşünüyordu.

Şu getirmeni istediğim Aptallar için Demokrasi (Democracy for Dummies) kitapları neredeler?

Size söyleyeyim, bugünlerde hayat bir kaleidoskop içindkileri seyretmeye benziyor, ne zaman bir tarafını çevirseniz, ilginç bir şeyler görüyorsunuz.

Raed'in CIVIC'le ilgili çalışmalarına ilişkin hızlı bir güncelleme yapmak istiyorum. Nasıriye düşündüklerinden çok daha kötü çıktı: bir haftadan kısa bir süre içerisinde 1.500 vaka formu dolduruldu. Grup yirmi beş kişiye çıktı. Gönüllüler her tip tepkiyle karşılaşıyorlar. İnsanların nasıl olduklarını ve her şeyin yolunda olup olmadığını soracak çok fazla kişinin bulunmadığı küçük yerlerde gönüllüler, kutsal kişiler ve kurtarıcılar gibi muamele görüyorlardı. Başka yerlerde ise, Wahabi'lerden olmakla suçlanmışlardı. Bu çok kötüydü. Bugünlerde bir Şii bölgesinde, Sünni köktendinci olmakla suçlanmak, sağlığınız açısından beyninize bir mermi yemek kadar kötüdür –eğer bir buz küpünü ters çevirirsem, küp buz mu olur? Diğer alanlarda ise CIVIC ekipleri İslam'ı yıpratmak için görevlendirilen Batılı Siyonist suikastçılar olmakla suçlanıyorlardı. (TAMAM, bu şekilde tanımlanabilecek bir adam vardı; fakat kafası pek yerinde sayılmazdı.)

Raed bu haftaki ziyaretlerinin geçen haftakinden daha da moral bozucu olduğunu söyledi. Nasıriye Elektrik Santrali'nde bir şey patlamıştı ve bu santral Basra dışında güney kesiminin büyük bir bölümünü besleyen santraldi. Kablo şebekesi Kerbela ve Diwaniya arasındaydı. Nasıriye'de içme suyu hiç bulunmuyordu ve insanlar nehir suyu içiyorlardı –bunun neye yol açabileceğini bilirsiniz. Bir buçuk saatlik mesafe sonra ise, RO suyuna çok fazla ihtiyaç duyulan Basra vardı. Ancak kimse Nasıriye'ye su tankları getirmiyordu.

Güneydeki illere doğru yol alan “insani yardım” konvoyu giderek hastalıklı bir komediye dönüşüyor. Nasıriye Hastanesi'ne yirmi koli gidiyor –ve altı tanesinin içerisinde yalnızca şampuan bulunuyor.

Kan nakline ihtiyacınız mı var? Bir şampuan alın, çok gü-

zel kokuyor.

Diğer dört ya da beş kolinin içerisinde ise kullanılamayacak haldeki dikiş malzemeleri vardı. Basra'da ise Suudi Arabistan'dan gelen "insani yardım" kamyonlarında Pepsi sandıkları bulunuyordu. Pediatri bölümünde ateşi düşüren ilaçlar bitti, ama kliniğimizde Pepsi var. Eğer bu bir film karesi olsaydı oldukça komik olurdu.

CIVIC, Human Rights Watch* ve Handicap** ile işbirliği yapmaya çalışıyor. CIVIC zaten tüm Irak'a yayılmış genç Iraklılardan oluşan bir ağa sahip, bu nedenle onları kullanarak gerekli yerlere yardım ulaştırmaları biraz daha etkin bir yöntem olacak.

CIVIC'in ne yaptığıyla, paranın nereden geldiğiyle ve bütün bunlarla ilgili olarak birçok kişiyle uzun konuşmalar yaptım. Raed bile –Marla'nın Afganistan'da Global Exchange*** ile yaptığı ve yapacağı işlerle ilgili olarak çok şevkli olmasına rağmen– Marla'nın bu iş için gerekli bütçeyi nasıl bulacağı konusunda çok emin olamıyordu. Bugün Marla'yı gördüm, bana bunun bir bağışla hallolacağını söyledi –iyi de kim bağışlayacak?

Sonuç olarak bunun iyi bir şey ve uygun olduğuna karar vermemizin sebebi, şimdiye kadar başka hiçbir organizasyonun bu savaşın sivil kayıplarına ilgi göstermemesiydi. Bağdat'taki ABD yönetimi, bunu yapmayı reddediyordu. CIVIC çalışanları ise (yani Marla ve Raed ve 150 Iraklı gönüllü) en azından şimdilik, sivil kayıplarla ilgilenen tek merciiydi –belki daha sonra bu bilgilerle, onların bir istatistik dokümanı haline gelmelerinden ziyade, daha anlamlı bir şeyler yapabilirlerdi.

Bu gönderimi tamamlamadan önce eklemek istediğim sadece küçük ve ilginç bir haber kaldı.

*www.hrw.org

**www.handicap-international.org

***Merkezi San Francisco'da bulunan insan hakları organizasyonu: www.globalexchange.org

CIA olası bir işbirliği için Eİ Muhaberat ajanları ile bağlantıya geçiyor. Yemin ederim bunu uydurmuyorum. Resmi olarak kara liste adını verdikleri bir şey var –ve bir de gri liste, rengini sen seç listesi– ama bu sahnelerin ardında gerçekte olan, aslında üç farklı grup elde etmek istemeleri.

ABD ile ilgili işlere karışan ajanlar, bildikleri her şeyi söyleyene dek iyice bir silkeleniyorlar ve muhtemelen çeşitli suçlardan dolayı yargılanıyorlar.

Rusya'yla ilgili iş yapmış olanlar, seçilerek görüşmelere çağırılıyorlar.

Ve bazılarının da uzmanlık alanı İran oluyor. Bunlar hoş karşılanıyorlar ve kendilerine meslektaşlarıyla işbirliği yapıp yapamayacakları ve bu moda trende yer alıp alamayacakları soruluyor.

Pardon, yanlış yaptım. Muhaberat mı dedim? Eğer parti basamaklarına tırmanmak için kendi annenin boğazını kesebilecek hasta bir manyak olduğunu düşünmüyorlarsa, kesinlikle kimseye Muhaberat kimliği vermiyorlardı. Yoksa Bremer'in* “Baassızlaştırma planı” gizli servis türlerini içermiyor muydu?

Yani, şimdi bir de CIA mi işimi devir alacak? Sıraya girmeleri gerekiyor, INC, FIF, Hawza ve Irak'taki İslami partilerin hepsinden sonra.

:: salam 14:45 [+] ::

*Kariyer sahibi bir diplomat ve eski bir anti terör uzmanı olan III. L.Paul Bremer, Irak'ın savaş sonrası yönetimini 12 Mayıs 2003 tarihinde devraldı. Dönemindeki Geçici Irak Yönetimi'nin, devlet teşkilatı ve ABD askerleri arasında kavgalara sebebiyet verdiği bilinen Emekli General Jay Garner'ın yerine geçti.

Hanra Otel'in havuz kenarı –bütün gazetecilerin kendilerine rezerve edilmiş bir oda bulabilmeyi umut ettiği bir yer. Eğer burada yeterince uzun kalacak olurlarsa, otel duvarlarının dışında bir savaşın süregelmekte olduğunu unutabilirler bile. Jennifer Lopez'in sesi hoparlörlerden yankılanıyor ve fazlasıyla pahalı burgerler ve salataların yanında 5 dolarlık soğuk biralar ikram ediliyor. "Lütfen şu ICG raporlarını bir kenara bırak, biraz yanmam gerekiyor da," tarzı sohbetler. Ellerinde kameralar, ses kayıt cihazları ya da üzerlerinde büyük kızılhaçlar olan dosyalarla geliyorlar. Ve birkaç dakika içinde mümkün olduğunca yavaş şekilde ellerindeki birayı yudumlamaya başlıyorlar.

Raed sudan çıkmayı kesinlikle reddetti, otelin kapılarından dışarı çıkar çıkmaz, Bağdat'a geri dönmüş oluyorum deyip durdu bana; elektrik yok, benzin istasyonlarında kuyruklar var, tıpkı hava gibi fiyatlarda can yakıyor ve bir daha asla normale dönmeyecekmiş gibi görünen bir hayat var. Zaten artık "normal" ne anlama geliyor tanımlayamazsınız bile. Siz sudan çıkartıldığı zaman bir balığın nasılda kıvrandığını hiç gördüğünüz mü? İşte bu günlerde Bağdat'ta insanlar böyle hissediyorlar. Söylediğiniz bir söz, bir anda gözünüzün morartılmasına sebebiyet verebilir mi onu bile bilmiyorsunuz.

Ben yüzmem. Oturup, ödünç aldığım *The New Yorker* gazetesini okuyorum. Yeni *X-Men* filmiyle ilgili bir makale var burada. Bütün sistemler otopilot üzerinde. Gerçekten bir mucizenin olmasını ve benim buradan ayrılmamın imkânsız hale gelmesini çok istiyorum. Ama yapılması gereken işler, görüşülmesi gereken kişiler var, hayat devam ediyor.

Marjinal bir şekilde yirmi dört pizza ve bunun iki katı kadar Amerikan askeriyle ilgili bir konuya dahil oldum. Bunu aslında benim size söylememem gerekiyor, zaten muhtemelen bunu bir başkasından duyacaksınız; ama gerçekten hari-kaydı. Araba durduğu ve pepperoni pizza siparişi verenin on-

lar olup olmadığı kendilerine sorulduğu zaman, yüzlerindeki ifadeyi görmeliydiniz.

Bu zor bir şey –madalyonun iki yüzü var. Bir tarafta bunlar ABD ordusu, istilacı/kurtarıcı (siz seçin hangisi olduklarını), büyük silahlar, ağızlarından çıkan tuhaf sesler. Diğer tarafta ise, yaşları benden çok daha küçük olan, kendi elinde olsa asla olmak istemeyecekleri yabancı bir ülkede bulunan genç insanlar. Ama üzerlerinde bu üniforma var, büyük bir silah ve gözlerini görmeyi imkânsız hale getiren koyu, kopkoy güneş gözlükleri. Zor iş doğrusu.

Hamra yüzme havuzunda yüzmek çok daha kolay.

Irak Merkez Bankası'nın 31 Mayıs'ta açılması gerekiyor. Bankalar da bir gün sonra açılacak. İlk birkaç gün bankaların bonoların durumlarının iyi olduğunu göstermek için, 10.000 dinar bonoları dolarlarla değiştirecekleri söyleniyor –devalüasyonu bu şekilde durdurmayı umuyorlar. 10.000'lik bononuz şu anda hâlâ 7.000 dinara gidiyor– tabii eğer bunları sizden satın alabilecek birini bulabilirseniz. Irak dinarıyla ilgili olarak duyduğum bir başka ilginç hikâye daha var. Özellikle benzin istasyonlarında, çünkü bunlar bu günlerde en çok kazanan işletmeler ve gün bittiğinde kapanışı onlar yapmak istiyorlar. Diyorlar ki, ABD ordusuna ait bir araç gelecek ve Irak dinarlarını ABD dolarlarıyla günün döviz kurundan değiştirerek alacak ve Irak dinarları yakılacak. Bu hikâyeyi üç kişiden duydum.

Aslında görüldüğü kadar gerçek dışı bir şey değil. Saddam, ekonominin destekleyebileceğinden daha fazla Irak dinarı basmıştı. Piyasada çok fazla dinar vardı, değeri düşüyordu ve reel değer zarar görmüştü. Eğer bu yakma işlemi gerçekten yapılacak olursa, bu durum piyasadaki dinarların miktarını azaltmış olacak, bu da bir talep oluşturacak ve dinarın değeri artacak, yani aslında bu “kötü bir şey” değil. Bu hikâyeleri bana anlatan kişiler kadar, alarma geçecek bir durum göremiyorum ben.

“Koltuk psikologları” deyimini bilir misiniz? Evet, işte

ben de internetin bu yüzünde bulabileceğiniz, en iyi “koltuk finansal analistiyim.”

İnternette bahsediyordum da, gerçekten URL’inde ilk kez “.iq” kullanacak kişinin kim olduğunu çok merak ediyorum. Saddam zamanında Iraklılar tarafından böyle bir ek kulanılmamıştı.

:: salam 10:41 [+] ::

26 Mayıs 2003, Pazartesi

İnternet fiyatları giderek düşüyor. Şimdi bir saatine 8 dolar ödüyoruz. Kapitalizm! Pöh!

El-Muajaha’dan* (siz merak etmeye başlamadan önce ben söyleyeyim, Muajaha’da çalışan “Salam” ben değilim) biri birkaç gün önce sokaklara çıkmış “Saddam nerede?” diye soruyordu. Aldığı en iyi cevap ise on yaşında bir çocuktan geldi: “Saddam öldü. Saddam beş yıl önce öldü.”

Evet, bu aslında bütün bu karmaşayı çok iyi açıklıyor.

İşte size CIVIC’e bir bağlantı. Aslında bunu sol taraftaki bağlantılar bölümüne koymam gerekiyor. Senatör Patrick Leahy’den yapılan alıntıyı görmemeye çalışın. Sinirlerime dokunuyor, ama yine de yaptıklarını önemli buluyorum.**

:: salam 11:06 [+] ::

30 Mayıs 2003, Cuma

Gerçekten kendi sistemimden atmam gereken bir şey var.

Bir e-mail aldım. Her şeyi en sonunda da mutfak lavabosunu kafama attıktan sonra şöyle soruyorlar: “Aileniz nasıl? Ah, evet, aileniz. Salam, insanlar merak ediyor.”

*almuajaha.com

**iraqvictimsfund.org

Aslında onlar gayet iyiler, teşekkürler. Babam, Garner'in* Bağdat'a gelmesinin ikinci haftasında düzenlediği resmi olmayan bir yemeğe davet edildi. Bodine'nin ve Bremer'in bazı yardımcıları ile birkaç defa bir araya geldi. Güney Bağdat'taki tüm üst düzey askeri şahsiyetlerinizi belirtmeme gerek yok.

Çok ciddiym. Burada şaka yapmıyorum.

Size bir öneride bulunmama izin verin. Bana tavrı almayın, bir saniye için bile yapmayın bunu. Çünkü günlüğü okuyorsunuz ve benim kim olduğumu veya ebeveynlerimin kim olduğunu biliyorsunuz. Ayrıca kesinlikle saygısız olmaya hakkınız yok. Bu evde olan biten her şey bir günlükte bitmiyor. Şimdi Agatha Christie'cilik oynamaya başka yerde devam edin.

Annem bir sosyolog idi. Eğitim bakanlığındaki kariyerinden de çok memnundu. Ancak kendisine ya Baas Partisi üyesi olması ya da görevini bırakması gibi iki seçenek sunulduğunda kariyerini bitirmeye karar verdi. Bunun üzerine bir ev hanımı oldu. Babam ise çok başarılı bir ekonomistti ve aynı kararı vererek bir çiftçi olmayı seçti.

Geroge Orwell'in *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört* adlı kitabının –kötü İngilizcesi olan on dört yaşındaki bir çocuk için biraz zor okunuyordu– ilk baskısını elime veren insanlara saygısızlık ediyorsunuz. Ancak bu yasaklanmış kitap bir süreç başlattı ve içinde yaşadığım dünyaya farklı bir şekilde bakmamı sağladı.

Gidin çöpi başkasına fırlatın.

Babamın, Irak hükümet görevlileri ile burada bulunan

*Emekli ABD Generali Jay Garner (ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in eski bir arkadaşı) Irak'ta savaş sonrası geçici yönetimin başına getirilmişti. Pentagon'un Irak'ın Yeniden Yapılanması ve İnsani Yardım Bürosunun Direktörü olarak, tam yetkiye sahip ABD savaş kumandanı General Tommy Franks'e karşı sorumlu olmasına rağmen, savaş sonrası dönemde Irak'ın de facto lideri idi. Garner'in sorumluluğundaki yeniden yapılanma çabaları etkisiz olduğu için eleştirilmişti. Su, elektrik ve güvenlik birimleri ABD'nin Irak'ı kuşatmasından sonraki bir ay boyunca aralıklı olarak gelmişti.

Amerikan yönetimi arasındaki teslim olma sürecinde arabulucu olmayı kabul ettiğini söylemiş miydim? Ahlak yargıları olan bir adam gibi görünüyor ve insanlar da onun öğütlerini dinliyorlar. Amerikan yönetimindeki insanlar ve yeni siyasi partilerin birçoğu konsültasyon için ona başvuruyorlar.

Bremer'in yardımcılarında birinin babama aşiret ağası ile cami imamı arasındaki farkı sorduğunu söylemiş miydim? Bunları bizi yönetsinler diye binlerce mil uzaklıkta yolluyorlar ve bunlar da kalkıp böyle sorular soruyorlar.

Peki size babamın, zamanları olduğu takdirde Amerikalıların burada nelere sahip olacakları ile ilgili bitmeyen iyimserliğinden bahsetmiş miydim? O benden daha az şüphelidir. Amerikalılar hayatımıza girdiğinden beri, birçok kere bağıra çağıra tartışmışızdır.

Gördüğünüz gibi, size anlatmadığım çok şey var –ve bunu yapmak için bir mecburiyet duymuyorum. Hepiniz günlük yazarken kullandığınız isimlerinizin altına saklanabilir, hayatınızın belirli dönemlerini kendinize saklama hakkına sahip olabilirsiniz.

Sanırım yukarıdaki e-mailde söylenenler ile diğer sitelerde söylenenler uyuşmuyor; daha fazlası da var.

Yazın iki noktayı kanıtlamak için tahsis edilmiş görünüyor. Birincisi Saddam'ı ortadan kaldırmak konusundaki Amerikan yardımını en aza indirmek ve sonra da Saddam'dan kurtulmak için ABD'nin ne kötülükler yaptığını kanıtlamak. Öyleyse buna pek değmeyecek bir resim çiz bakalım.

Öncelikle birincisini cevaplayayım. Saddam'ı devirmek konusunda ABD'nin katkısını 'en aza' indirmenin yolu yok. ABD vakit öldüren bir mücadeleye girmiş durumda. Bir savaş nasıl en aza indirgersiniz ki? Bunu daha önce söylemiştim. Eğer ABD'nin müdahalesi olmasaydı Irak, Saddam'dan sonra oğulları tarafından yönetilecek ve bu böyle devam edecekti. Ancak dışarı çıkıp fırlatılan merminlere çiçekler atmadığım için de kusura bakmayın. İkinci konuya gelince; sivil bölgelere misket bombaları atmaya (patladığında her bir tara-

fa bir sürü ufak bombacık fırlatan bomba) sonra da ortaya çıkan pisliği temizlememeye, kimsenin hakkı olmadığını düşünüyorum.

Her neyse.

26 milyon Iraklı arasında neden her şeyi benim netleştirmem gerekiyor gerçekten anlamıyorum. Haberleri seyrediyor musunuz? Irak'taki Amerikan varlığı konusunda halkın tepkilerini görmüyor musunuz?

Önceki gün ORHA* basın toplantısındaaydım (Basın kartı olan biriyle girdim içeri). Kürsüdeki adam bir soruya cevap olarak, koalisyon güçleriyle iyi ilişkiler içinde olan kişilerin, muhtemelen işlerin daha iyiye doğru gidiyor olduğunu ve başlarına kötü işler gelen kişilerin ise işlerin kötüye gittiğini söyleyebileceklerini ifade etti.

Herhangi bir yargıya varmak için hâlâ çok erken. Ben şahsen işlerin kötü ya da iyi gittiğine dair bir şey söylemek gibi bir zorunluluğum varmış gibi hissetmiyorum.

Irak eskiden olduğu gibi bir kara delik değil artık ve benim yapabileceğimden çok daha iyisini yapan bir sürü gazeteci var burada –onların basın kartları var ve olaylarla nasıl başa çıkılabileceğini biliyorlar.

“Neden Saddam'ın suçlarını belgelemiyorsun?” sorusuna geliyorum. Bunun böyle bir günlük içerisinde bu kadar hafif bir üslupla tartışılabilecek türde bir şey olmadığını görmüyor musunuz? Ben, küçük, zavallı Salam, otuz yıldan beridir süregelen bir şeyi belgeye mi döneceğim? Balonunuzu patlattığım için üzgünüm, ama benim yapabileceğim tek şey, sizlere sokaklarda neler olup bittiğini anlatmak ve eğer gazetecilerin bu konuda daha iyisini yapabildiğini düşünüyorsanız, o zaman gidip onların yazdıklarını okumanızı önermek. Bir gün, tıpkı Afganistan'da olduğu gibi, bu gazeteciler sıkılacaklar ve gidip Suriye ve İran'la ilgili yazmaya başlayacaklar. Böylece

*The Office of Reconstruction and Humanitarian Assistance (Yeniden Yapılanma ve İnsani Yardım Ofisi) 200 kişilik eski ABD askerleri, hükümet ajanları, insani yardım çalışanları ve Iraklı uzmanlardan oluşan güçlü bir takım.

Irak medya radarınız, kapsama alanı dışına çıkacak. Belleğinizden, aklınızdan silinecek. Şanslısınız, sizin böyle bir seçeneğiniz var. Benim ise bunun bizzat içinde yaşamam gerekiyor.

:: *salam 10:44 [+]* ::

1 Haziran 2003, Pazar

Ya Rabbim, bize merhamet et. Adil bölgesinde bulunan devlete ait internet merkezi anarşistler tarafından ele geçirildi; BEDAVAYA internet erişimi sağlıyorlar! Sadece bir numara çevirmeniz yeterli oluyor. Şifre yok, özel ayarlar yok. Hiç böyle bir şey duydunuz mu?

Yaklaşık bir hafta önce Adil merkezinin bir uydu çanağı yerleştirdiği ve hizmet sağlamak için Irak hükümetinin sahip olduğu ayarları kullanacağına dair bir söylenti yayıldı. Uruklink.net* geri gelmişti. Daha önce orada çalışan ekip, merkezi dört gün önce açtılar. Bir saatlik internet bağlantısını 2.000 dinar gibi düşük bir ücretle yapabiliyorsunuz. İşte görün, aç gözlü kurtlar! Merkez oldukça iyi donatılmış. En iyi otuz bilgisayarı bir araya getirmişler ve iyi bir bağlantıları var (Pekâlâ, beş milyonluk bir şehir için otuz adet bilgisayar fazla sayılmaz ama bu sadece bir başlangıç). Askeri korumaya bile sahipler. Orada çalışanlar, en yakın kontrol noktasından merkeze göz kulak olmaları için birkaç asker getirdiler. Asker, kendi adamlarının da burada e-maillerine bakıp benzer işlerini yapmalarında bir sorun olup olmadığını sordu. İçeri giren ilk bir iki arkadaş hayretler içinde kalmıştı: “Vay be!”

Dün astıkları bir kâğıt parçası üzerinde şunlar yazıyordu: AŞAĞIDAKİ NUMARAYI ÇEVİREREK ÜCRETSİZ İNTERNET HİZMETİ ALABİLECEĞİNİZİ DUYURMAKTAN MUTLULUK DUYARIZ. İlan tahtası üzerindeki küçük bir nottu bu. Telefon ağı tam olarak çalışır durumda değil. Belirli bölgelerin telefon imkânı hiç yok. Ancak daha önce yazdığım gibi yıkılmamış veya yağmalanmamış pek çok santral birbirine bağlandı. Bağlanmak için bir saat boyunca telefon

çevirmeniz gerekiyor, ama işe yarıyor. Ben denedim.

O küçük notu okuduğumda yüzümde meydana gelen gülümsemeyi bir milyon kötü şey bile bozamaz.

Bağdat, ilk GSM* şebekesine yaklaşık iki hafta içinde kavuşacak. İlk adım olarak birkaç bin hat esas olarak NGO'lar ve yönetim için olacak. Sanırım sistemi MCI** kuracak.

Radyo SAWA***, her zaman Stereo MC'nin 'bağlanmış olduğu' yeri çalmaktadır.

:: *salam 14:39 [+]* ::

3 Haziran 2003, Salı

Ona söylemediğimi ne zaman anlayıp kızacak diye merak ediyordum. Sanırım kızgın değil:

“Bağdat'ın ünlü güncecisinin yaşadığını nereden bileceğim? Kendisi benim için epey gayret göstermişti.”****

Beni tarif etmek için “tombiş” ve “iyi kalpli” gibi kelimeler kullanır. Offf... peki bu kadar çok “şey” demenin nesi yanlış?

:: *salam 09:22 [+]* ::

*GSM birliği küresel kablosuz endüstride önemli bir role sahiptir. Cep telefonu operatörü topluluğu dünya çapında 197 ülke ve bölgede 850 milyondan fazla müşteriye hizmet vermektedir (dünya cep telefonu pazarının yüzde 71'i).

**MCI küresel iletişim ağı ve küresel iş sektörü, devlet kurumları ve Amerika'da ikamet eden müşterilere hizmet eden bir dünya lideridir.

***Radyo Sawa Amerikan Uluslararası Yayıncılık hizmetidir. Amerikan hükümetinin bir kurumu olan Valiler Yayıncılık Kurulu tarafından işletilmekte ve desteklenmektedir. En önemli prensiplerinden biri, Amerika Birleşik Devletleri'nin uzun vadeli çıkarları için radyo sayesinde Ortadoğu insanları ile Arapça olarak iletişim kurma hizmetidir. Radyo Sawa, Ortadoğu'da günde 24 saat, haftada 7 gün FM bandından yayın yapmaktadır.

****Peter Maass tarafından gönderilmiş “Salam Pax Gerçektir” başlıklı bir duyuru. (2 Haziran 2003)

Guardian Köşesi*

Eleman Alınacaktır: Başkan aranıyor –Akıcı İngilizcesi, sadece kısıtlı yetkisi olacak. Bol ikramiye. Bu *Ahrar* gazetesinin ilk sayfasında çıkmıştı. Yeni çıkan başka bir haftalık gazete. Bugünlerde her gün bir gazete çıkıyor. Hiç kimsenin cevaplayamayacağı iki soru var: Şu anda Irak'ta kaç siyasi parti var? Ve haftada kaç gazete basılıyor? Bu gazetelerin pek çoğu birkaç sayfayı geçmeyen parti propagandalarından ibaret, lisansları ya da zorunlulukları yok. Sadece git bas. Ben de kendi gazetemi çıkarmayı düşünüyorum. *Pax* gazetesi –*Tüm dedikodular burada, her zaman.*

Ahrar gazetesinin ilk sayfasında kurucunun ve baş yazarın köşe yazısını ve bir de resim göreceksiniz. Gazeteci çocuk resme nasıl baktığını görünce; “Evet, *Znood-al-sit*’i (meşhur bir Irak tatlısı) satan adam. Tatlıcılıktan gazeteciliğe ha... Savaş insanlara garip şeyler yaptırıyor doğrusu.

1.750 dinara beş gazete satın aldım. Yaklaşık 1.50 dolar. Bab-al-agma’nın ünlü ekmeğini almışım gibi hissettim. Sıcak, çıtır çıtır ve ucuz. Gazeteci çocuk gazete satın almaktan ne kadar mutlu olduğumu görünce bir tane de bedava alabileceğimi söyledi. Gazete bahçesi! Görünüşe göre kimse Irak Komünist İşçi Partisi’nin çıkardığı gazeteden almıyor. Çocuk da bana verip yükten kurtulmaya çalışıyor. Bak, *Hawsa* gazetesi için ödedim, niye komünist gazeteyi bedava almayayım?

Enformasyon bakanlığı dağılmış, 2.000 çalışanına yol gözükmüşse de, medya endüstrisi –eğer böyle adlandırabilirseniz– oldukça iyi iş yapıyor. Her türden gazetenin yanı sıra, şimdi TV kanalımız ve radyomuz da var. Bunlar Amerikan taraftarlarımızın Irak Medya Ağı olarak isimlendirdiği oluşumun bir parçası. En beğendiğim TV şovu, eski bir Japon çiz-

*4 Haziran’da *Salam Pax Guardian* için on beş günde bir yayınlanan köşe yazısı yazmaya başladı. Bu, ‘Bağdat Günlükçüsü’ olarak adlandırdığı köşenin ilki (www.guardian.co.uk).

gi filmi (burada *Adnan Wa Lina* olarak biliniyor). Üçüncü dünya savaşı sonrası, tüm dünyaya kaosu hâkim olduğu yıllarda neler olduğu hakkında bir film bu. Bana sorarsanız bir çocuk programı olarak kötü bir seçim. Bazı şehirlerin kendi yerel istasyonları var ve iki Kürt TV kanalı mevcut. Ancak *BBC World Service* beğenilen bir Irak eğlencesini de bitirdi: Mükemmel alıcıyı araştırma oyunu. BBC Arapça servisi burada FM üzerinden yayın yapmaya başladı ve o cızırtıyı artık duymadığın için eskisi gibi tat vermiyor.

Bugünlerde enformasyon bakanlığının çalışanlarına tazminat olarak olarak 50 dolar veriliyor. *El-Cezire*, kameralarının çektiği pek çok kızgın bağışmalar ve el kol hareketleri görüntüleri yayınlanıyor. Diğer devlet memurları daha şanslı. Elektrik kurumlarında çalışanlar, Bremer yönetiminin belirlediği yeni maaş planına göre ödeme alıyorlar (100.000 dinardan 500.000 dinara kadar; 100-500 dolar arası). En düşük seviyedeki çalışanlar maaş artışı aldılar ve en yüksek seviyede çalışanlar pastanın kremasını yiyorlar), evet sanki mucizevi bir şeyler oldu. Şimdi elektrik işinde çalışanlar biraz daha fazla gayret ediyorlar ve durum gittikçe daha iyiye gidiyor.

Benzin hâlâ büyük bir problem. Eğer arabayla Bağdat'ın 15 dakika dışına çıkarsanız, size benzin almanız için yalvaran benzin istasyonlarıyla karşılaşacaksınız. Aşağı inince Irak'ın güneyinde Kuveytli benzincileri bulabilirsiniz, ama Bağdat tam bir keşmekeş. Bu o kadar da garip değil. Yağmalanmış arabalar aynı yönde kaçırılıyor. Bağdat'ın ortasında yağmalanmış arabaların açık arttırmayla satılıp kuzeye götürüldüğü bir park bulunuyordu. Batı medyasının bu konuyu çözmesi üç hafta almıştı.

Ama tüm Irak şehirlerinde insanların ana endişesi hâlâ güvenlik. İnsan dolu caddelerde gündüz vakti yapılan hırsızlık hikâyelerini duyuyorsunuz. En yeni yöntem şu; bir çocuk alıyorlar, açık bir pencereden içeri sokuyorlar. Çocuk çığlık atmaya başlıyor. Sonra dört eşkıya geliyor ve sizi çocuğu taciz

etmekle suçluyor. Daha sonra da sizi biraz itip kakıp ardından arabanızı elinizden alıyorlar. Tüm bunlar olurken etraftakiler size kötü kötü bakıyorlar. Seni çocuk tacizcisi seni! Eğer silah kullanmazlarsa kendinizi şanslı saymalısınız.

Aslında, koalisyon güçleri, yanında silah bulunduran insanların üstüne oldukça sert gidiyor. Sık sık arabalar aranıyor ve eğer silah bulurlarsa sizi kelepçeleyip başınıza bir poşet geçiriyor ve –işte burada şu soru akla geliyor: Ne? Hâlâ yasalarımız yok mu? Birkaç hafta önce bir kişinin sadece yirmi dört saatliğine tutuklanabileceği söylendi. Şimdi ise erkek, kadın ve çocuk suçlular için hapisane açıldığı söyleniyor. Felaket tellallığı yapıp kimse sokaklara çıkmasın demek istemiyorum. Tam tersine, çok daha fazla sayıda dükkân açıldı. Elektronik aletlerin satıldığı Karada Caddesi'nde satışa çıkan eşyalar sokaklarda sergileniyor (56 ekran televizyon oldukça popüler görünüyor), okullar açıldı ve temmuz ayında yapılacak sınav tarihleri belirlendi. Bağdat Üniversitesi kapısındaki trafik sıkışıklığını daha önce hiçbir yerde görmemişsinizdir. Harthiya'da abur cubur satan dükkânlar yine açık. İçerisi kızlar ve erkeklerle dolu. Bağdat caddelerinde arabaların kalabalıklığı yüzünden gün içinde dolaşmak bir kâbus. Ama tüm bunlar, havanın karardığı akşam 19:00 civarında sona eriyor.

Problem şu ki Bağdat'ı daha güvenli bir yer yapmak için harcanan çabalar Fallujah*, Heet** ve Bağdat'daki olaylarla hız kesti.

*27 Mayıs'da kimliği belirlenemeyen saldırganlar Irak şehri Fallujah'daki Amerikan ordu birimine saldırdılar ve bir Amerikan askerini öldürüp, yedi askeri yaraladılar. Saldırganlar Amerikan birliklerine karşı roketatarlar ve el bombaları kullandılar. Şehirdeki bir camiden ateş açtıkları düşünülüyor. Saldırganların ikisi öldürüldü. Daha önce 30 Nisan'da Amerikan kuvvetleri Amerikan varlığı aleyhine yapılan bir protesto sırasında açtıkları ateş sonucunda 18 Iraklı öldürülmüştü. Askerler kalabalıktan açılan ateşe cevap verdiklerini söylediler.

**30 Mayıs'ta Heet'de bir grup eşkiya polis karakolunu soydu, Amerikan askeri araçlarını taşıladı ve polis arabalarını ateşe verdi. Bölge sakinlerinin iddiasına göre olaylar, polisin Amerikan birliklerine evlerde silah araması yapmalarına yardım etmeleriyle başladığını söylediler.

Bugün piyade birliklerinden birinin eski savaş düzenine geri döndüğünü duydum. Sokaklardaki asker sayısı arttırıldı ve askerler bir hafta önce olduğu kadar sakin görünmüyorlar. *El-Cezire* ve *Arabiya*, Amerika'nın verdiği sözleri tutmadığını ve ortada hiçbir refah işareti göremediklerine dair konuşan kızgın Iraklıların görüntülerini veriyor. Iraklıların sabrı tükeniyor. Bu insanlara sakin olup işbirliği yapmazlarsa bu refahı yakalayamayacaklarını nasıl anlatmak gerekiyor? Gerçekten bu ülkeyi işgalci/işgal altında döngüsü içinde sıkışmış kalmış görmek istemiyorum. Eminim bu uzun sürmeyecek.

Geçen gün duygularını oldukça iyi ifade eden bir taksi şöförü ile konuştum. Medyayı, Hawza'nın askeri olmayan bir yönünü göstermesi için, El-Sistani* gibi birine şans vermediği konusunda suçlamaya başladı. Bana, kendilerine Amerikalılarla işbirliği yapmalarını söyleyen bir imamın cuma hutbesini anlatıyordu; "Saddam'dan kurtuldular ve iyi niyetlerini gösterebilmeleri için onlara bir fırsat verilmeli." Beni gelecek cuma hutbe dinlemeye davet etti. Belki, belki. Her şeyden önce arkadaşım G., "Hawza'daki mantıklı imamlar" cümlesinde bir çelişki olmadığı konusunda beni ikna etmeye çalışırken haklı olabilir.

8 Haziran 2003, Pazar

G.'nin yeni günlüğünü oku:

Sekiz uzun saatten sonra... Amerikalılar kırktan fazla evden altı adet uçaksavar roket, ağır makineli tüfek mermileri toplayarak ayrıldılar. Iraklılar öfke içinde Amerikalıların kadınlarımızı aradıklarından, korunma amaçlı silahlarımızı el koyduklarından ve zavallı küçük tavuklarımızı çaldıklarından bahsediyorlardı.**

*Önemli bir Şii din adamı.

**Geeinbaghdad.blogspot.com

Devam et. Bu günlerde bir şeyler yazmaya üşeniyorum. Çok sıcak. Bunca yabancı ülke insanının, bu sığağa nasıl dayandığına dair hiçbir fikrim yok.

:: *salam 11:30 [+]* ::

12 Haziran 2003, Perşembe

Kral geri döndü.* Pekâlâ, “kral olduğunu iddia edenler” –işte onlardan biri döndü. Sanırım bu konuda umut besleyen üç kişi var. Bakınız “Bağdat’ta, İyi Bir Mirasçıya Sahip Olma Günü.”**

Bu adam Bağdat’a ulaşan ilk sözde-kraliyet ailesi mensubuydu. Aslında buradaki sahne kraliyete çok uygun bir kargaşaydı. İçi “insani yardım” gazetecileri ve bavullarıyla yüklü ilk sivil özel uçakla geldiğini zaten duymuşsunuzdur. İlk durağı “kendi” halkı ile buluşacağı ve bir konuşma yapması beklenen kraliyet mezarlığıydı. Arabasından indi ve hemen ayaklarının dibinde kurban kestirme törenini yaptırdı. Bundan sonra birkaç tavukla birlikte, birçok kurban daha kesildi –et “fakirlere” dağıtılıyordu. Öyle bir an oldu ki, dağıtılan etten almak için toplanan kalabalığın sayısı, onu alkışlamak için toplananlardan çok daha kalabalıklaştı. Ve tabii, birde koşarak gelip, kalabalığı yararak tavuk çalıp kaçan cesur bir adam sorunu vardı. Herkes onun peşindeydi: “Kralın ne dediği kimin umurunda? Eti izleyin!”

Her neyse, kral geldiği andan itibaren basın tarafından takibe alınmıştı. Bu gerçekten hatırdaki kalacak bir manzaraydı doğrusu. Şimdi “takım çalışması” nasıl oluyormuş gayet iyi anlamış oldum. Çok sıcaktı. Mozale çok küçüktü ve pencere

*10 Haziran’da Şerif Ali bin Hüseyin, uzun süredir kullanılmayan Irak tahtının varisi olarak Londra’daki 45 yıllık sürgün hayatının ardından Bağdat Uluslararası Havaalanı’na indi. Aşiret liderleri, o atalarına saygısını ifa ederken, kendisini seyretmek üzere kraliyet mezarlığındaki mozolede toplandılar.

** Sharon Waxman tarafından kaleme alınmış, *Washington Post*’ta yayınlanan bir makale (11 Haziran 2003) (washington-post.com).

yoktu. Gazeteci güruhu ise o özel anın resmini çekmek için adeta çıldırmıştı. Adamı (pardon, Şerif Ali'yi) bıyık altından “ben burada ne arıyorum” derken görebiliyordunuz. Bir şekilde *El Arabiya* onunla birlikte gömme odasına girdi ve seri bir şekilde röportaj yaptı. Bu gazetecileri çok kızdırmıştı. Daha sonra *Arabiya* muhabiri odadan dışarı çıkıp “Benim kameramın nerede? Benim kameramın nerde?” diye bağırmaya başladı. Ooh, gerçekten görülmeye değerdi. Artık Şerif Ali'nin, bir araya gelmiş asiller, şeyhler ve birden bire asalet giysisi giymiş bahçede oturan adamlara hitaben konuşma yapması gerekiyordu. Komik olan şey, kimsenin onun podiyuma çıkıp konuşmaya başladığı anı görmemiş olmasıydı. Kameralar ve gazeteciler onu öylesine çerçevelemişti ki görünmüyordu bile. Hatta orada bulunan iki kişi benden Şerif Ali'yi onlara göstermemi rica etti.

Terliyordu. Hava çok sıcaktı ve kendisini o yakıcı güneşin altına koymuşlardı. Yüzüne sahte bir gülümseme takmıştı ve küçük pilli bir fan ensesine doğrultulmuştu. Adamlarından biri tarafından orada tutuluyordu. Hayatınız boyunca hiç kavurucu bir güneşin altında üzerinizde koyu renk takım elbiseler olduğu halde vakur görünmeye çalıştınız mı? Hiçbir işe yaramaz. Burnunuzun ucunda o küçük ter damlaları akmaya başladığı anda karşınızdaki gülmeye başlar.

Kuran'dan okuduğu birkaç ayetten ve kalabalığın hoş geldin çığlıklarının ardından konuşmasına başladı. Ağzını açacağı anı bekliyordum –onun çok kötü bir Arapçası olduğunu gördüklerinde insanların yüzlerindeki ifadenin ne olacağını merak ediyordum. Yabancıların Arapça konuşmaya çalıştıkları o yumuşak aksanla konuşuyordu. Tamam, o kadar da kötü değildi ama yinede tuhaf geliyordu kulağa, Arapçası sanki zorlama bir Arapça gibiydi.

Hiç ilgi çekici olmayan bir konuşma yaptı. Hatta alkış beklediği bazı yerlerde adeta ava çıkmış gibi çok yavaştı; daha iyi ücretler, benzin kuyrukları olmayacak, vs vs vs. Hoşuma giden beklediği kadar alkış bulamamış olmasıydı.

Bir sonraki durak: nehir kıyısındaki bir evde yaptığı basın toplantısı. Daha fazla medya mensubu, daha fazla saçmalık. Konuşmasında bir fareyi harekete geçirecek kadar bile ateş yoktu.

Basın toplantısı başladıktan on beş dakika sonra orayı terktik. Salonun hemen dışında, medyanın Şerif Ali'den bir şeyler öğrenmeye çalıştığı sırada, iri yarı bir adamın majestelerinin korumalarına bağırdığını işittik. Şöyle diyordu: "Tamam, benden sizleri dolaştırmamı istediniz ve bende TAMAM dedim. Bana öğlen yemeği sözü verdiler, peki neden şimdi içeri girmeme izin vermiyorsunuz?" Hazırlanan ziyafet sofrasından bahsediyordu. Eğlenceli bir gündü, gerçekten de öyleydi. Bir basın toplantısı bile organize etme yeteneğine sahip olmayan adamlar, nasıl bir ülkeyi yönetecekler, bu herkes açısından meçhul. Ve ben şimdiden insanların kendilerine prens ve prenses olarak hitap edilmesini isteyen kişilere karşı nasıl tepki vereceklerini görür gibiyim.

:: *salam* 13:01 [+]
::

16 Haziran 2003, Pazartesi

Ebu Nawas Sokağı'nın nehir boyunca uzanan, manzarasının tadını çıkararak bir gezinti yapın. Sarayların olduğu bölüme geldiğinizde durun ve bir bakın (savaştan önce olsaydı bu bölümden hızla uzaklaşmaya çalışırdınız). Sokağın bir tarafında bütün bu eski, koloni tipi evleri göreceksiniz. Çıplak tuğladan. Çok gösterişsiz, buradaki her şey kum rengidir. Sonra her şey yerine oturmaya başlar: Bağdat'taki *New York Times* binası. Bir göz atın*.

MTV'de yayınlanan *Real World* (Gerçek Dünya) diye bir şov programı vardır bilirsiniz –hani birbirini tanımayan beş kişinin aynı evde yaşadığı! Onların çılgınca renklendirilmiş

* salampax.fotopages.com/?entry=445

bir evleri vardı. Şimdi Bağdat'ta da bir tane var bundan. Burada *New York Times* binasında *Real World*'ün bir bölümünü yapmakla ilgilenen var mı? Hazır elinizde tuhaf görünümlü bir ev birbirlerine yabancı insanlar varken, neden olmasın? İhtiyacınız olan şey bir kamera.

:: *salam 11:23 [+]* ::

18 Haziran 2003, Çarşamba

2 Numaralı Korkunç Savaş Hikâyesi (1 Numara Ameriyah Caddesi'nde komşularımızın bir tank tarafından yirmi topla saldırıya uğradığı geceydi):

Dün gece 22:30'da bir taksiye binmeye çalışıyordum (bir kere en başta bu son derece aptalca ve beyinsizce bir şeydi –sokağa çıkma yasağı hâlâ saat 23:00'te başlıyor), neyse arabada durdu ve 2.000 dinara anlaştık. Arabanın içerisine oturdum anda şoför, lanetler okumaya ve “onlara” küfretmeye başladı. Birdenbire cümlelerin yarısında durup, bana döndü ve kızgın bir şekilde sordu: “Sen Müslüman mısın?” Şoförün Müslümanlarınkine benzeyen bir sakalı vardı ve gerçekten onunla teolojik bir tartışmaya girmeyi kesinlikle istemiyordum.

“Evet, elhamdülillah Müslümanım.”

“Sende ‘onlarla’ mı çalışıyorsun?”

Aman Allah'ım, bu sohbet hiç de iyi bir yere gitmiyor.

“Hayır! Tabii ki çalışmıyorum. Neden çalışayım ki?”

Sessizlik.

“Peki sence torpido gözünde bir el bombası saklayacak ol-sam, bunu bulabilirler mi?”

Kahretsin-kahretsin-kahretsin!

“Dinle, gerçekten ben çok dikkatli olman gerektiğini düşünüyorum. Bu tip şeyleri tespit edebilecekleri cihazlar var ellerinde. Gerçekten bir el bombasıyla dolaşmamalısın.”

“Aha! Demek onların ne tip cihazlar kullandıklarını bili-

yorsun?”

Kahretsin.

“Hayır, hayır! Ben sadece onların elinde bu tip cihazlar olabilir demek istedim.”

Tam bu sırada bir ABD devriyesi geçti: bir Humvee ve birkaç yaya asker. Taksi şoförü yavaşladı ve dikkatle onlara baktı. Askerler benim tarafımdalar ve adam da camdan onlara bakmak için iyice eğildi. O anda acaba bu geri zekâlı herif, elindeki el bombasını atınca mı ölürüm, yoksa askerler ateş açtıklarında mı ölürüm onu merak etmeye başladım.

Adam bunun yerine yüksek sesle bir şeyler söylemeye karar verdi.

Sanırım dün gece manyak bir intihar komandosunun arabasındaydım. Aslında neden arabasında bir el bombası sakladığını sormak istedim, ama gerçekten ciddi ciddi korkmuştum. El bombasını boğazımdan aşağı sokmaya karar verebilirdi –çünkü inançsız işgalcilerin ajanlarını öldürmeleri helaldi* onlara göre.

Size bir el bombasını saklayabilecek en uygun yerin neresi olduğunu soran bir adamla aynı arabadaysanız ne yaparsınız?

Şimdi bu kişinin kendilerine El-Auda (Geri dönüş) adını veren hareketin bir parçası olduğunu ve oraya buraya saldırı düzenlemeyi düşündüğünü söyleyebilirsiniz –keşke insanlar bunlara “münferit” demekten vazgeçseler, ama bu konuya birazdan geleceğim. Bu adamı aslında daha da tehlikeli hale getiren, yeniden ortaya çıkması beklenen Baas yeraltı planının bir parçası olmayışı. Bu Ebu-Hanifi Camii’nin imamı tarafından yapılan cihat çağrısını ciddiye alan zavallılardan biri. Ve bu kişiler Auda’nın ellerine öylesine kolay düşüyorlar ki. Her neyse, bu Auda söylentisinin gerçekten ciddi bir şekilde teyit edilmesi lazım, çünkü ben –isimlerinin geçtiği bayrak ya da duvar yazısı olabilir– hiçbir şey görmedim şimdiye kadar.

*Kendi kanunlarına uygun.

Şu “münferit saldırılara” gelince.

Mushaheda Köyü’ndeki olayları ele alalım: “Dokuz Amerikan Askeri, Iraklıların Ceplerindekilerle Savaşıyor”* Bir konvoy bir köyden geçerken saldırıya uğrar. RPG’ler** ya da Kalaşkinov’lar ateş alır. Gece vaktidir ve karanlıkta kimseyi seçemezsiniz. Geri ateş ve kendini savunma olarak, konvoy yolun sonuna doğru birkaç kilometre boyunca sağlı sollu ateş açarak ilerler (bu da, durmaya ve gidip saldırı moduna girmeye karar vermedikleri zamanlarda –bakınız Hir’de ne oldu).***

Şimdi köye, o bölgeye ya da komşu bölgelere saldırıları soracak olursanız, size saldırganların –bölgeden birileri değil– yabancılar olduğunu söyleyeceklerdir.

Bir an bunu düşünün. Eğer şimdiye kadar Amerikalılara karşı kayıtsız olan bir bölgede anti-Amerikan düşünceler uyandırmak isteseydim, yapılabilecek en iyi şey ne olurdu?

Amerikalıların bu bölgede kötü şeyler yapmasını sağlayacak bir şeyler bulurdum. Örneğin, hedefsiz bir şekilde evlere ve dükkânlara ateş ederdim.

26 yaşındaki Sabaa Halife Mahmut, Amerikan konvoyunun karşısındaki sokakta mavi ve beyaz renkli otobüsünü temizliyordu ve askerler saldırıya cevaben açılan ateşe başladığında araçtan daha yeni inmişti. Daha yeni yürümeye başlayan kızlarından biri de onunla birlikte dışarıdaydı,

**New York Times* (16 Haziran 2003)’da yayınlanan Neela Banerjee (www.nytimes.com) tarafından yazılmış bir makale .

**Roket başlıklı el bombaları

****New York Times*’ta yayınlanan, Patrick E Tyler tarafından kaleme alınmış “ABD Taraftarları Irak’ta sokaklara döküldükçe, Vahşet ve Ölüm Artış Gösterdi.” (14 Haziran 2003) başlıklı makalesi. 12 Haziran’da Hir Köyü’nde, bir grup Hüseyin taraftarı Yedinci Süvari Tank Taburu’na ait konvoyun içindeki bir M1-A1 tankına roket başlıklı el bombası attı. Askerler ateşe karşılık verdiler ve iki Iraklıyı öldürdüler. O gece, ABD’li bir zırhlı araç Hir Köyü’ne geri döndü ve ateş açtı. Yetmiş yaşında bir çiftçi, üç oğlu ve torunu köye düzenlenen bu saldırıda öldü. Köylülerin dediğine göre, sabahleyin, askeri görevliler köye gittiler ve “yanlışlıkla” olduğunu iddia ederek düzenledikleri saldırı nedeniyle özür dilediler.

çocuğunu kaptığı gibi eve koştu. Açılan ateş otobüsünün iki penceresini birden patlattı ve pencerelerinden birinde koca bir delik oluşturdu.*

Onların evden eve arama yapmalarını: erkekleri bağlayıp, kafalarına çuval geçirmelerini ve çocukları korkutmalarını sağlayın.

İşte bu sizin Amerikanometrenizi “gerçekten umurumda değil”den “bunlar ne halt ettiklerini sanıyorlar?” konumuna getirecektir.

Son hafta yapılan saldırılara ve bunların sonuçlarına bir bakın. Bu tip şeyler kendini yineler ve bir tür kar topu gibi küçük şikâyet mırıldanmalarından başlayıp cihat çağrıları haline gelir –tıpkı Ebu Hanife Camii’nin yakınındaki Adhamiya bölgesinde Iraklı ve Amerikan askerleri arasındaki çatışmanın iki Iraklının ölmesine sebebiyet vermesi gibi. İnsanlar Amerikalıların verdiği ama tutmadıkları sözlerine ilişkin söylenmeye başladılar bile.

Başka?

Kuzeydeki yüksek gerilimli elektrik kulelerinin sabotaja maruz kalacağı yönünde söylentiler var. Elektrik daha da kötüleşti. Bulunduğum bölgede günde sadece beş saat elektrik alabiliyorum. Bir hafta önce çok daha iyiydi. İnsanlar yine Amerika’nın söz verip de yerine getirmediği şeyler konusunda söylenmeye başladılar.

Dahası mı?

Üç tank mayını Bağdat sokaklarında patladı. Birincisi ordu konvoyuna ait bir kamyonun altında patladı. Bir asker yaralandı.

Diğer ikisi dün patladı. Birincisi Bağdat’ın Tahrir Meydanı’nın ortasında bir üst geçitte patladı. Kimse ölmedi ama iki kişi yaralandı. İkincisi ise Ghazalia bölgesinde patladı, bir kız çocuğunu öldürdü ve annesinin yaralanmasına neden oldu. İkinci mayın sokağa, Amerikan kontrol noktası o sokaktan

*Neela Banerjee’nin *New York Times* makalesinden alıntı.

ayrıldıktan sonra yerleştirilmişti ve insanlar bu mayının Amerikalılar tarafından bırakıldığını söylüyorlardı ki bu tamamen saçmalıktı.

Kusura bakmayın lafı dolaştırıp duruyorum, asla tartışma çıkarmak konusunda iyi olamadım ama bu söylediklerimin biraz makul olduğunu umuyorum. Demek istediğim bu saldırıların tek tük ve organize olmayan saldırılar olabileceği, Başçıların amaçlarına hizmet ettiği; ve Amerikan yönetimi için iyi bir şeyler yapmanın, sözlerini tutabilmenin ya da insanların hislerini değiştirmenin zor olduğudur. Bu durum, zaten çok sıcak olan yaza daha da bir sıcaklık katıyor.

:: *salam* 09:59 [+] ::

18 Haziran 2003, Çarşamba

Guardian köşesi*

Üniversiteler: memnuniyetsizliğin olduğu mekânlar mı? Öğrenciler: doğal devrimciler mi? Şey, bu şehirde değil. Hayatımın en ruhsuz saatlerini Bağdat Üniversitesi'nde geçirdim.

Bağdat'a bir bakın. Bugünlerde şehir sanki bayrak ve slogan festivali gibi. Benim favorim Irak Demokratik Monarşi Partisi'nin bayrağı (Irak'ı Anayasal Monarşi ile karıştırmayın), bayrakta İngilizce olarak şunlar yazıyor: MONARŞİ RAHATLAMADIR. Sanki müshil ilaçları için hazırlanmış bir reklam sloganı gibi. Üniversitede farklı düşüncelerin ifade edilmesini beklersiniz. Bende ateşli tartışmalar ve öğrencilerin politik münazaralarını dinleyeceğimi sanıyordum. Biz böyle yaşamadık ancak şimdi kimse bizim söylemek istediklerimizi söylememizi engellemiyor. Ama gerçekten şaşırtıcı olan şey şu ki, Bab-elMuadham'ın üniversite kampüsüne gir-

*Bu Salanı Pax'ın *Guardian* için yazdığı köşenin ikincisi.

diğınızde hiçbir şey göremiyorsunuz –HAWZA RUHUNU-ZU KURTARACAK VE INC SİZİ SEVİYOR diyen standart siyasi bayraklar bile yok.

Peki ya öğrenciler? Pekâlâ, bir çoğunun umurunda bile değil. Üniversite kampüsünün ana caddesi üzerinde bir ağacın altında on öğrenciyle birlikte bir saat oturdum ve onlardan toplu olarak alabildiğim tek şey: “eh, şey... bilmiyorum” dan ibaretti. Siyasi partiler de bu öğrencilerin ilgilerini çekmek konusunda pek heveslisiymiş gibi görünmüyorlar. Bir tanesi hariç: Hawza (Şii organizasyonu) bu konuya son derece ilginç bir üslupla yaklaşıyor.

Jadriah kampüsünde (mühendislik, bilim ve politik bilim-ler) eski Baas Öğrenci Birliği’nin yerine geçebilecek tek bir öğrenci birliği tarzı bir şey vardı. Oraya gidin ve bir avuç öğrenciyle buluşun (hepsi erkek) ve onlar size diğer öğrencilere yardım etmek için harcadıkları emekten, üniversite kadrosu ile bedava öğrenci kliğini oluşturulması konusunda aracı olmalarından bahsetsinler. G., onlara kişisel politik tercihlerini sorunca iş ortaya çıktı. Hepsinin Hawza adanları olduğu ve kliniğin de Hawza tarafından finanse edildiği anlaşıldı.

Eskiden “serbest duvarımızın” olduğu yer: doğru ilerledik (burası Baas Öğrenci Birliği’nin ellerindeki bildirileri yapıştırdıkları bir yerd). Şimdiyse buraya yapıştırılan tüm bildiriler Hawza’nın bildirileriydi. Tek öğrenci yayını olan öğrenci konseyinin adlandırdığı haliyle “Özgür Öğrenciler Grubu” da onlar tarafından yayınlanıyordu. Bakın, onların yardımcı olmaları konusuna hiçbir itirazım yok, ama bunu yapma şekilleri bana diğer alternatifleri –çok erken– eledikleri hissini veriyor.

O gruptan, arkadaşlarının çalışmalarının dini yönü konusunda çok da sıcak görünmeyen çocuklardan biriyle konuştum. Ona: “Peki, kiime oy vermeyi düşünürsün?” diye sordum, cevap olarak bu konulara girmek işlemediğini, çünkü bunun başına iş açacağını söyledi. Bu beni kızdırdı. Ayağa kalkıp ona bir açıklama yapmaya karar verdim –eğer bunu

burada söylemekten çekiniyorlarsa, bu kişilerin kendilerine içerisinde “özgür” kelimesi olmayan bir isim seçmeleri gerektiğini söyledim.

Tek umut ışığı, politik münazaralar ve tartışma gruplarıyla bir farkındalık kampanyası başlatmaya karar veren bir grup Beşeri Bilimler Fakültesi öğrencisi ve profesörleriydi.

İlk toplantılara katılan birkaç kadınla konuştum ve son derece ilginç geldi bana; çünkü politikayı anlamak için öncelikle dini bir eğitime ihtiyaç duyacağınızı düşünen bir *muhababa*,* belli ki ondan çok daha liberal olan biri vardı ekiplerinde. En azından burada biraz çeşitlilik vardı. Beşeri Bilimler Fakültesi’ndeki öğrenciler mühendislerden daha az uyuştu. Birkaç gün önce kampüse yaya devriyelerle giren ABD askerleriyle küçük bir çatışmaya girmişlerdi. Yaklaşık elli öğrenci onların karşısında dikilmiş ve kampüse silahlarıyla birlikte girmemelerini istemişlerdi; çünkü zaten kapıda silahlarla giriş yapılıp yapılmadığına dair güvenlik kontrolü vardı.

Genel olarak üniversiteler Bağdat’taki en güvenli yerlerden biriydi. Konuştuğum kızların çoğu için okula gitmek, onların gün içerisinde evden çıktıkları tek zamandı. Bazıları okula arabalarıyla geliyorlardı, ama artık öyle yapmıyorlar. Mühendislik Fakültesi’ndeki öğrencilerden biri bana, kızın giyim tarzını değiştirdiğini söyledi. Çünkü başka bir öğrenci yanına gelip kıyafetleri hakkında uyarılmıştı. Yanına yaklaşan öğrenci “Amerikalılardan” korkup korkmadığını sormuş. Kızcağız neden bahsettiğini bilmiyorum diyerek cevap vermiş, ama ertesi gün daha uzun bir etek giymiş ve artık pantolon giymeyeceğini; çünkü bu tıhaf adamlardan birinin daha yanına yaklaşıp ne giymesi ve kimden korkması gerektiği konusunda tavsiye almak istemediğini belirtmiş.

*Geleneksel hijab giysisi giyen kadın.

Aslında oldukça kötü günler geçiriyoruz. Eğer benimle bir hafta önce konuşmuş olsaydınız, size iyimser –belki çok iyimser değil ama– en azından ümitvar olduğumu söylerdim. Şimdi ise yalnızca iki şeyi düşünebiliyorum.

Bunlardan birisi haberleri seyrederken annemin söylediği bir şey. “Koalisyon güçlerine” karşı yapılan son saldırı ve onların da bu saldırıya karşılık vermeleriyle ilgili bir haberdi bu. Annem eskiden Beyrut ve Kudüs’teki insanların, içinde yaşadıkları şehir hemen hemen askeri alanlar haline gelmesine rağmen, nasıl normal bir yaşam sürebildiklerini daima merak edermiş. Şimdi ise, tankların olduğu ve askeri kontrol noktalarının sizi aracınızdan çıkarıp, çantalarınızı kontrol etmelerinin “normal” hale geldiği bir yaşamın nasıl olduğunu bildiğini söyledi. Televizyonunuzu açıyorsunuz ve insanların birbirini vurduğu görüntüleri artık daha fazla görmemeyi umuyorsunuz.

Bir diğeri ise, eski bir tanıdığımın şehre gelip çok sıcak bir gün geçirdikten sonra söylediği bir sözdü. İçeri girdi, başındaki şapkayı yere fırlattı ve yüksek sesle: “İraklı arkadaşlarıma, ülkelerinin başarısızlığa mahkûm olduğunu duyurmak istiyorum,” dedi. Neden bahsettiği hakkında hiçbir fikrim yoktu; ama bu cümle aklıma takıldı bir kere.

Son birkaç gün öyle olaylı geçti ki, günlük olarak postalamam yapmış olmayı isterdim, çünkü şu anda nereden başlamam gerektiğini bilemiyorum. Birkaç gün öncesine gidelim. Bremer yönetiminin ilga edilmiş askeriye'nin yeniden kurulması konusunda bir gün bile gecikilmemesi gerektiğine karar vermeden hemen öncesine döneceğim.

CPA’nın* önündeki protesto. “ABD Taburları Protesto Sırasında iki Iraklı’yı Öldürdü”**

*Koalisyon Geçici Otoritesi. (The Coalition Provisional Authority) CPA’nın belirtilen görevi Irak insanlarının Irak’ı yeniden inşa etmesine yardımcı olmak. Bkz. Cpa-iraq.org

**ABC News websitesinden bir makale (abcnews.go.com). ABD birlikleri,

Başlangıç yapmak için kötü bir gündü ve işler daha sonra hızla kontrolden çıktı. Saat dokuz civarında Saddam'ın (opps!) Bremer'in Sarayı'nın kapısında bir (Gücün hep aynı yerlere akıyor olması çok komik değil mi?) kalabalık toplandı. Eğer o sabah sarayın girişine içinde medyadan birileri varmış gibi duran bir araçla bir şekilde yolunuz düşmüş olsaydı, insanlar arabanıza saldırır, ayakkabılarıyla ön camınıza vuraarak üzerinize atarlardı. O gün medyaya karşı verilen reaksiyon genel olarak çok kötüydü.

AP fotoğrafçısı, Victor Caivano, göstericilerin geri çekilmek zorunda kalan askerlere ve muhabirlere taş attıklarını söyledi.*

Reuters için çalışan (eğer yanılmıyorsam) Iraklı bir kameraman, kafasından ciddi bir şekilde yaralandı ve Amerikan askerleri tarafından kurtarıldı. Bu iş giderek daha da ateşlenmeye başladı. Ben oraya vardığımda silahlar ateşlenmişti bile ve birkaç göstericinin üzerinde kan izleri vardı; ama esas büyük kalabalık dağılmıştı. Göstericilerin çoğu küçük bir konvoy yaklaşırken havaya yapılan birkaç uyarı ateşinin ardından dağıldılar –ve her şeyin ters gittiği bölüm burada başladı. Gazetecilere ve ABD ordusuna taş atılıyordu ve konvoydan birisi silahı havaya değil kalabalığa doğrultma kararını verdi. Dört el ateş etti ve iki tanesi iki Iraklıyı ölümcül şekilde yaraladı (Amerikan ordusu tarafından kapıdan içeri alındı ancak ikisi de içeride öldü.) ve iki kişi de ufak tefek sıyrıklarla atlattı. Bir Iraklı tutuklandı.

Gerçekten ateş etme kararının yanlış olduğunu düşünüyorum. Zaten uyarı ateşi yapmışlardı, öyleyse neden ateş etmeye ve öldürmeye karar verdiler ki? Karşılarında kızgın bir ka-

*ABD Birlikleri Protesto Sırasında 2 Iraklıyı Yaraladı (18 Haziran 2003) ('US Troops Wound 2 Iraqis During Protest') Arthur Max'ın kaleminden (www.guardian.co.uk)

labalık vardı ve ateş açılması onları daha çok öflendirmişti. Bu olay bizlere Amerikalıların kalabalıkla başa çıkma ya da onları kontrol etme yetenekleri konusunda çok umut verici şeyler söylemiyor. Bremer, işsiz askerlerin durumunun gide-rek kritik bir noktaya geldiğini fark ettiğinde (askeri eğitim almış kişilerin düşmanınız olmaya karar vermelerini istemez-siniz) onlara paralarını ödemeye ve yaklaşık 40.000 civarı as-kerden oluşan küçük bir ordu oluşturmaya karar verdi. Bu be-nim açımdan gayet iyiydi. Askeri kim isterdi ki? Ulusal Kur-tuluş Günü'nde sevimli üniformalarının içinde geçiş yapacak birkaç tanesini bulundurabiliriz belki.

Bu olaydan sonra ve bugüne kadar, olaylar aşağı doğru bir spiral çizmeye başladı. “Koalisyon güçleri” kendilerini gü-vende hissetmiyorlar; aslında bizler de kendimizi güvende hissetmiyoruz. Gözlerinde bu güvensizliği görüyorsunuz. Bir kontrol noktasına yaklaştığınız zaman, üzerinize doğru doğ-rulttukları koca silahlarını tutuş şekillerinden de bu güvensiz-liği fark edebilirsiniz... Ve eğer bir konvoyun yanından geç-meye karar verecek olursanız, sakın camdan dışarı bakmayın –silahlarını sizin üzerinize çevirirler: hem de tam alnınızın ortasına nişan almış olarak.

Bazı bölgeler diğerlerinden daha iyi. Hâlâ belirli bölgeler-de bayağı rahatlamış, etrafta dolaşan ve insanlarla konuşan ABD askerleri görebilirsiniz. Çocukları tanklarına bindiren veya bir restorandan piliç çevirme alan askerler görebilirsi-niz. Bu askerler hudut kenarlarına gelmiş ya da kendi kontrol noktalarında bulunan askerlerdi. Aslında ben onları suçlamı-yorum. Ben onların yerinde olmaktan nefret ederdim. Bağ-dat'ta sivil kıyafetler içerisinde ve bizlerin pazarlarında do-laşmaya başlayacakları, insanlarımızla kaynaşacakları günle-rin şu anda olduğundan çok daha yakın olmasını istedim.

Birkaç üsse gitme ve oralarda bazı kişilerle konuşma fır-satım oldu. En çok Bağdat'ın güneyinde eğlendim, şaşırtıcı bir şekilde bir asker elinde bir Coca Cola kutusu olduğu hal-de bana doğru geldi ve “Shlonak?” (Irak dilinde ‘nasılsın?’

demek) dedi. Konuşunca ortaya çıktı ki, Irak'ta doğmuş ve 1985 yılında ABD'ye gitmek üzere ülkeden ayrılmış. Bu o zamandan beri Bağdat'a ilk geliyordu. Onunla konuşmak çok hoştu. Orduyla birlikte çevirmen olarak gelmişti. Samawah'ta geçirdiği kötü günleri anlattı bana ve geri geldiği için mutlu olduğundan emin olmadığını söyledi. Çok da sıcak bir karşılamayla karşılanmamıştı –özellikle son birkaç haftada, şu silah aramaları sırasında.

G.'nin bahsettiği adamı hatırlıyor musun, hani şu çevirmeni? İşte bu aynı adam! Onunla nerede karşılaştığımı G.'ye anlatana kadar aynı kişi olduğunu ben de bilmiyordum. Gerçekten çok tatlı bir adam, çok konuşkan ve eğlenceli biri. Bazı Iraklıların “inançsız istilacılara” yardım ediyor diye suçlayıp kendisini hoş karşılanmamış hissettirmeleri çok ayıp.

:: salam 01:52 [+] ::

Burası görebileceğiniz en çılgın şehir. Bu kadar patlayıcı metalin etrafta dağınık halde durduğu bir başka şehir düşünemiyorum. Şu anda yalnızca Bağdat'ta duyacağınız hikâyelerin en sonuncusu da Karadah Sokağı'nda, ana caddenin hemen köşesindeki patlamayla ortaya çıktı.

Bir fotoğrafçı yolun sonuna doğru yürürken birinin kanlar içerisinde ve bir bacağı kopuk olduğu halde yatıyor olduğunu görmüş. Kimse adamın yanına yaklaşmıyormuş. Cebinde bir el bombası varmış geri zekâlının. Ve bir şekilde pimi çekilmiş –bom!– güle güle bacak! Olayın komik yanı ise şuydu: o esnada adamın etrafında bir sürü insanın ona sinirli bir halde bakmasıydı.

Kimse size ne olup bittiğini söylemez bir türlü. Ta ki herkesi tanıyan şu küçük dükkânın sahibine rastlayana dek. Adamın söylediğine göre gerçek patlama sokağın sonundaki bir sürü serserinin bulunduğu çayhanede olmuş. Ve adamın el bombası orada o çayhanede patlamış, ama “arkadaşları” kimse-
nin çayhaneye gelmeyeceğinden endişe ettiklerinden etrafı

kolaçan etmişler. Nasıl bir çözüm bulmuşlar biliyor musunuz? Önce orayı hızla temizlemişler. Sonra adamı sokağın diğer ucuna sürüklemişler ve orada bırakmışlar.

Neden bu adamın cebinde bir el bombası vardı ki? Pekâlâ, birçok sebebi olabilir. Ben bu adamın birkaç gün önce karşılaştığım taksi şoförü gibi Fedai kılıklı biri olduğunu sanmıyorum. Bu bomba yalnızca ev hırsızlıkları için tercih edilen bir silah türü olabilir –ne de olsa el bombası olan bir adama karşı koyamazsınız, değil mi?

:: salam 06:56 [+] ::

28 Haziran 2003, Cumartesi

Birkaç günlüğüne Basra'ya gidiyorum. Günlük tutmaya-cağım. E-mail de yazmayacağım.

Bu arada siz de G.'nin foto albümüne* bir göz atın.

:: salam 08:36 [+] ::

Teşekkür ve Günlük Kayıtları

Günlük tutma grubuna minnet duygularımı gönderiyorum. Tüm bu kat edilen yol boyunca verdiğiniz destek ve cesaret harikaydı. Okuyan, link veren ya da destek teklifi yapan herkese teşekkür ediyorum. “Diana Moon”, sen gerçek bir rock-yıldızısın, teşekkür ederim.

Raed ve Ghaith, sizin gibi arkadaşlarım olduğu için ben dünyanın en şanslı adamıyım. Babacığım ve anneciğim, kapalı kapıları açmamda bana yardım ettiğiniz için size sonsuz minnettarlığımı sunuyorum.

Günlük Kayıtları

(Okuyun bunları. Dondurulmuş yoğurt gibiler: “ömrünüze ömür katarlar”)

[Letter from Gotham]’dan Diana Moon
gotham.madhoo.com/

[Sudden Nothing]’den The Legendary Monkey
vaspider.surreally.net/suddennothing/

[The Pandavox]’dan Peter
pandavox.blogspot.com/

[Unqualified Offerings]’den Jim Henley
highclearing.com/

[Spot on]’dan Kashei
kashei.blogspot.com

[On the third hand]’den Kathy K ve MommaBear
www.site-essential.com

[Culpepper Log]'dan Al Barger
www.motethings.com/log/

[evetushnet.com]'den Eve Tushnet
eve-tushnet.blogspot.com/

[Jonjon Diaries]'den Jonjon –maalesef şu anda kaldırılmış
ancak yazılarını şu adreste bulabilirsiniz: [blee blo blar blog]
www.johnkusch.com/johnkuschdotcom/blog/

[Circular Logic]'den Circular John
Circularlogic.blogspot.com/

[Ugly Fat Kid]'den Ugly Fat Kid
www.violentnation.com/uglyfatkid/home.html

SALAM PAX'IN BAĞDAT GÜNLÜĞÜ

"Salam benim adamım... Onun hayranıyım... Her şeyi gördüğü gibi anlatıyor; üstelik bizim göremediğimizi de görüyor..."

– WILLIAM GIBSON

Eylül 2002'de kendini Salam Pax adıyla tanıtan Iraklı bir genç internet ortamında günlük tutmaya başlar. İşgali bekleyen Bağdat'tan İngilizce olarak internet ortamına aktarılan bu günce, Saddam rejimine yönelik eleştirilerden, CD koleksiyonuna kadar günlük yaşama ilişkin notlar içermektedir. İnternet kullanıcıları arasında kısa sürede dikkatleri üzerine çeken Pax, bir internet fenomeni olmuş, Irak'tan bilgi almak isteyenler sitesinin müdavimi haline gelmişlerdir.

Amerikan güdümlü kuvvetler Irak'ı işgal etmek üzere bir araya gelirken Salam Pax'ın günlüğü, uzun bir diktatörlüğün son günlerini ve yıkımı takip eden kaosu yaşayan sıradan bir insanın hissettiği umudun, burukluğun, şaşkınlığın ve terörün de sıra dışı bir kaydı haline gelmişti.

Salam Pax'ın Bağdat Günlüğü, kuşatılmış bir ülkenin içinden Irak'taki savaşın hikâyesini anlatırken, çatışma ve savaşın sonuçları üzerine sürükleyici ve bütünüyle benzersiz bir perspektif sunuyor...

"Irak işgaline ilişkin en canlı hikâye..."

– GUARDIAN

"Kaosun en güvenilir tarihçisi..."

– SPIEGEL

... Salam Pax'ın savaş ve buna neden olan olaylar hakkında eğlendirici ve dokunaklı hikâyeleri, hâlâ bu ülkede yaşayan Iraklı bir sivil tarafından yazılmış tek günlük gibi görünüyor..."

– DAILY TELEGRAPH

